Bundel - Raadsvergadering van 26 februari 2025

Agenda bijlagen

Korte Weergave raadsvergadering 26 februari 2025
Ondertiteling raadsvergadering 26 februari 2025

1 Opening en mededelingen
Gast van de raad: Iris Klompe (stagiaire griffie)

2 Vaststelling agenda

3 Rondvraag

4 Advies voordracht en benoeming leden Raad van Toezicht OSG De Hogeberg
Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten om 2 nieuwe personen voor benoeming als lid van de Raad van Toezicht van OSG De Hogeberg voor te dragen aan de gemeenteraad. Het gaat om mevrouw M. Lubach-van der Elst en de heer G. Kuiper. De zittingstermijn van de heren A. Albers en J. Mesu is verstreken en zijn ook niet meer her-noembaar.
De Raad van Toezicht heeft met een deskundig bureau de voorselectie voor nieuwe kandidaten georganiseerd. De kandidaten zijn voorgedragen aan de benoemingsadviescommissie die de definitieve kandidaten heeft gekozen.
Mevrouw Lubach-van der Elst en de heer Kuiper worden op bindende voordracht van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad, respectievelijk op voordracht van het college van burgemeester en wethouders voorgedragen voor benoeming. De gemeenteraad neemt over beide benoeming het besluit.
Mevrouw P. Schut, de heer T. Pennink en de heer P. Lijklema zitten op dit moment volgens de lopende termijn in de Raad van Toezicht.

Dossier 2187 voorblad
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3548683 - Benoeming leden Raad van Toezicht OSG
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Advies Scolicx, procedure werving en selectie twee leden van de Raad van Toezicht, d.d, 23 januari 2025
Bijlage 2. Advies, brief oudergeleding medezeggenschapsraad OSG De Hogeberg, d.d. 27 januari 2025.

5 Mobiliteitsaanpak Texel-Den Helder
Gemeente Texel heeft samen met de gemeente Den Helder en de provincie Noord-Holland de handen ineen geslagen en gewerkt aan een gezamenlijke mobiliteitsaanpak. We zien mobiliteit als een belangrijk middel om onze regio verder te versterken. We vertalen onze gezamenlijk aanpak naar drie ambities, waar we uitvoering aan willen geven:
1. Alternatieven voor de auto stimuleren
2. Netwerk beter benutten
3. Parkeren beter organiseren
Onderwerpen van gesprek in de commissie:
- *Deelname provincie maakt de weg naar Den Haag korter;*
- Texel & TESO → TESO fuik en parkeerplekken, Defensie → Moormanbrug en Provincie → Ravelijnbrug;
- *HUB bij de Kooy;*
- *Ultiem vakantie-eiland Texel (vertaling vanuit Toeristisch Toekomstplan);*
- *Experiment deel-vervoer;*
- *In mobiliteitsvisie Texel: inzet op zoveel mogelijk laten staan auto.*
- *Met dit besluit is geen geld gemoeid;*
- *Gebrekkige verkeersverbinding Den Helder, ook door medewerkers defensie en bewoners in dat gebied;*
- *Rol Texel bij mobiliteitskosten 'overkant';*
- *Rol voor OV in mobiliteitsdoelen; gratis OV (meegenomen in mobiliteitsvisie).*

Dossier 2149 voorblad
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3490523 - Mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Mobiliteitsaanpak Texel Den Helder

6 Wijziging Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
De huidige verordening is in 2015 vastgesteld en moet geactualiseerd worden op verzoek van de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft aangegeven dat een aantal criteria verduidelijkt kan worden en dat zij eerder betrokken willen worden bij het beoordelen van aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning.
Onderwerpen van gesprek in de commissie:
- *Onderscheid ereboek en register;*
- *Kinderlintje/jeugdlintje/de leeftijd van 12 jaar.*

Dossier 2167 voorblad
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3515087 - Wijziging verordening gemeentelijke onderscheidingen

Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
Bijlage 2. Wijzigingen Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

7 Kadernota 2026 GGD HN

Het Dagelijks Bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden heeft haar Kadernota 2026 aangeboden. Bij deze Kadernota heeft de GGD 4 scenario's uitgewerkt (een scenario ongewijzigd beleid, bezuinigingsscenario 3%, bezuinigingsscenario 5% en bezuinigingsscenario 7%). De gemeenten kunnen een zienswijze afgeven op de Kadernota 2026 en worden gevraagd het scenario van keuze kenbaar te maken. Regionaal is afgesproken om dit gezamenlijk te doen via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN).
De rapportage van de Regionale RaadsRapporteurs is bijgevoegd.
De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.
Onderwerpen van gesprek in de commissie
• Aandeel Texel in de regio is klein; totaal 660.000 inwoners;
• Solidariteitsregeling;
• Invloed van het Ravijnjaar dat er aan komt – bezuinigingen
PvdA pro Texel en GroenLinks Texel dienen een amendement in met als titel: Niet bezuinigen op de GGD.

Dossier 2168 voorblad
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3544312 - GGD HN Kadernota 2026
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. RRN advies Kadernota 2026 GGD HN
Bijlage 2. Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden
Bijlage 3. Aanbiedingsbrief Kadernota 2026 ondertekend
Advies Regionale RaadsRapporteurs t.a.v. de Kadernota 2026 van de GGD

8 Rapport Rekenkamer: Mobiliteitsbeleid en de rol van de gemeenteraad

De Rekenkamercommissie heeft een quickscan onderzoek uitgeveoerd naar het mobiliteitsbeleid. Dit onderwerp is aangedragen door meerdere Waddeneilanden.
De onderzoeksvraag was: in hoeverre en bij welke (deel)onderwerpen zijn de gemeenteraden betrokken bij mobiliteitsbeleid en welke sturingsmogelijkheden hebben de raden hierbij?
In het onderzoek is gekeken naar zowel mobiliteitsbeleid op de eilanden als beleid ten aanzien van de bereikbaarheid van de eilanden.
Het rapport betreft de bevindingen en de conclusies en aanbevelingen voor alle vijf eilanden.

Rekenkamerrapport Mobiliteit - 23 december 2024
Concept-raadbesluit van 26-02-2025 - 3545302 - Aanbevelingen Rekenkamerrapport Mobiliteit

9 Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) biedt u de Kadernota 2026 aan, met in het bijzonder daar bijgevoegd een voorstel voor bezuinigingsmaatregelen. U kunt op de Kadernota en het voorstel voor bezuinigingsmaatregelen een zienswijze c.q. een reactie geven. Een voorstel voor deze zienswijze wordt u voorgelegd door de Regionale Raadscommissie Noordkop.
De rapportage van de Regionale RaadsRapporteurs is bijgevoegd.
De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.
Onderwerpen van gesprek in de commissie:
• Hoe het werkt met GR-en, deelnemende gemeenten. Rollen gemeenteraden, de AB's en DB's;
• Elke gemeente eigen zienswijze; en daarin zitten verschillen (1, 3, 4, 5 of 7% bezuinigen);
• Inmiddels toch eenheid in de Kop: 4% is het voorstel van alle 4 de colleges t.a.v. de 4 zienswijzen, en: er wordt dus niet bezuinigd op repressieve materiaal en beloning vrijwilligers;
• Waterwagen op Texel is 'heilig'.

Dossier 2158 voorblad
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3541640 - Zienswijze op de Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Advies Regionale Raadscommissie
Bijlage 2. Aanbiedingsbrief Kadernota 2026
Bijlage 3. Kadernota 2026
Bijlage 4. Bezuinigingsmaatregelen 2026
Bijlage 5. Tabellen bezuinigingsmaatregelen 2026
Advies Regionale RaadsRapporteurs t.a.v. de Kadernota 2026 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Behorende bij advies Raadsrapporteurs - Concept-amendement zienswijze Kadernota 2026 VR NHN en reactie op bezuinigingsscenario's 2026 (2)
M.b.t. de kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord antwoord op de vraag over vrijwilligersvergoedingen brandweer

10 Kadernota 2026 Omgevingsdienst
Bij de Kadernota voor 2025 is in de zienswijze gewezen op de noodzaak te werken aan de robuustheid van de ODNHN, waarbij het komende zg. ravijnjaar de financiële mogelijkheden beperkt. Een plan daarvoor is medio 2024 vastgesteld. In de nu voorliggende zienswijze op de Kaderbrief-2026 is de bekostiging van dit project een belangrijk aandachtspunt.
De rapportage van de Regionale RaadsRapporteurs is bijgevoegd.
De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.

Dossier 2171 voorblad
Concept-raadbesluit van 26-02-2025 - 3545302 - Zienswijze Kadernota ODNHN 2026
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Kadernota 2026 ODNHN
Bijlage 2. RRN Zienswijze kaderbrief 2026 ODNHN
Advies Regionale RaadsRapporteurs t.a.v. de Kadernota 2026 van de Omgevingsdienst

11 Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief
De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 14 december 2024 de kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) te doen. De RRN adviseert de raden om geen zienswijze af te geven.
De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.
Onderwerp van gesprek in de commissie
Via de heer Schuiringa (VVD Texel) over de verplichting voor gemeenten om een eigen archivaris te hebben. Burgemeester Pol geeft aan dat hij verwacht wij voldoen aan deze verplichting (zo niet, dan komt hij erop terug).

Dossier 2150 voorblad
Concept-raadsbesluit van 26-02-2025 - 3536455 - Kadernota 2026 Regionaal Historisch centrum Alkmaar Regionaal Archief
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Kadernota 2026 GR RHCA
Bijlage 2. Bijlage bij Kadernota GR RHCA 2026 - Scenario's bezuinigingen
Bijlage 3. RRN advies kadernota 2026 GR RHCA

12 Ruimte voor (nog openstaande) vragen vanuit de Rondvraag

13 Sluiting

Korte Weergave Raadsvergadering 26 februari 2025

De vergadering duurde 44 minuten en er keken 46 mensen digitaal LIVE mee. De paarse tekst beschrijft wat er tijdens de vergadering is besproken en besloten; de zwarte tekst stond al op de agenda. De vergadering is hier terug te kijken.[1]

1 Opening en mededelingen

Gast van de raad: Iris Klompe (stagiaire griffie)

- **De heer Soyer (GroenLinks Texel)** heeft een mededeling over Tienskip. Tienskip zet zich in voor het verkleinen van de kloof tussen jongeren en lokale democratie. De heer Soyer memoreert aan zijn leuke ervaringen van vorig jaar. Er is dit jaar weer een speciale bijeenkomst voor de leerlingen van De Waddeneilanden op donderdag 10 april. Er zijn nog maar weinig aanmeldingen dit jaar vanuit de raads- en commissieleden. Verzoek aan raads- en commissieleden om zich aan te melden. Aanmelden kan via tienskip.nl/aanmelden met CC aan griffie@texel.nl.
- **De heer Hoogerheide (Texels Belang)** kondigt aan dat Texels Belang met een motie zal komen rondom de stook van houtkachels (n.a.v. brieven die over dit onderwerp zijn binnen gekomen over de overlast die wordt ervaren op het gebied van stank en gezondheidsredenen). Het gaat nadrukkelijk niet om een verbod op houtkachels, maar moet bijdragen aan aanvaardbare oplossingen. Oproep aan de raadsfracties om mee te denken.
- **Wethouder Van de Belt** deelt mee dat de wielerbaan op dit moment gerenoveerd wordt, hier heeft de raad in december 2023 budget beschikbaar voor gesteld (zie hier, Raadsbesluit - Renovatie wielerbaan Sportpark Den Burg-Zuid). Er wordt nu nieuw asfalt gestort, en de verwachting is dat een week later de wielerbaan alweer gebruikt kan worden.

2 Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3 Rondvraag

- **De heer Lely (PvdA pro Texel)** geeft aan dat, voorafgaand aan het besluit voor de reconstructie van de parkeerterreinen bij Paal 12 en Paal 15, de PvdA pro Texel op 2 oktober 2024 gevraagd heeft of het wel mogelijk blijft om de strandhuisjes in het voor- en najaar daar tijdelijk te plaatsen. Nu bereiken ons de signalen dat de nieuwe ondergrond niet sterk genoeg zou zijn voor de tijdelijke plaatsing van de strandhuisjes. Kloppen deze signalen?
  Wethouder Hooijschuur geeft aan dat de strandslagen bijna klaar zijn. De ondergrond is nu nog zand en beton en nog vers, dus er is grote kans dat het stuk gereden wordt. De wethouder is al in gesprek met de betrokkenen om naar een oplossing te zoeken voor dit jaar. Daarvan wordt de raad in kennis gesteld. Volgend jaar kunnen de strandhuisjes in ieder geval, zoals afgesproken, tijdelijk geplaatst worden.

[1] De uitzending is wat betreft de cameravoering wat rommelig, omdat 1 camera in de Raadszaal defect was. Inmiddels is het probleem verholpen.

- **De heer Hercules (PvdA pro Texel)** vraagt naar de laadpunten voor elektrische auto's, hier zou infrastructuur voor worden aangelegd bij nieuwbouw en de aanleg van straten. Deze motie is 'Bij elke nieuwe inrichting van een straat of plein rekening houden met de toekomst: laadpunten voor auto's' unaniem aangenomen. Wordt er bij de aanleg van nieuwe woonwijken nu wel of niet rekening gehouden met de aanleg van de laadpunten van elektrische laadpunten? Hier is al een schriftelijke vraag over gesteld, maar nog geen antwoord op ontvangen, vandaar hier nogmaals als rondvraag.
  Wethouder Hooijschuur geeft aan dat voor elk parkeerterrein wat heringericht wordt in ieder geval de aansluiting aangelegd is voor de laadpalen. In de nieuwe woonwijken aansluitingen geplaatst worden voor de laadpalen. De wethouder komt hier nog op terug.

  Ook heeft de heer Hercules nog een mededeling: zaterdag 8 maart organiseert PvdA pro Texel en GroenLinks Texel een politiek café van PvdA waarbij Tim 'S Jongers zal spreken over nieuwe inzichten over armoede en welvaart. Hij nodigt alle fracties bij deze uit. Verzoek aan de griffie om uitnodiging te delen. Klik hier voor de uitnodiging.

- **Mevrouw Koot (GroenZwart)** heeft een vraag over de kernwaarde 'nachtelijke duisternis', is het mogelijk om de lichten van de parkeerverwijzingsborden 's nachts uit te zetten?
  Wethouder Hooijschuur zegt toe dat hij hier achteraan zal gaan.

4 **BESPREEKSTUK - Advies voordracht en benoeming leden Raad van Toezicht OSG De Hogeberg**

Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten om 2 nieuwe personen voor benoeming als lid van de Raad van Toezicht van OSG De Hogeberg voor te dragen aan de gemeenteraad. Het gaat om mevrouw M. Lubach-van der Elst en de heer G. Kuiper. De zittingstermijn van de heren A. Albers en J. Mesu is verstreken en zijn ook niet meer her-noembaar.

De Raad van Toezicht heeft met een deskundig bureau de voorselectie voor nieuwe kandidaten georganiseerd. De kandidaten zijn voorgedragen aan de benoemingsadviescommissie die de definitieve kandidaten heeft gekozen.

Mevrouw Lubach-van der Elst en de heer Kuiper worden op bindende voordracht van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad, respectievelijk op voordracht van het college van burgemeester en wethouders voorgedragen voor benoeming. De gemeenteraad neemt over beide benoeming het besluit.

Mevrouw P. Schut, de heer T. Pennink en de heer P. Lijklema zitten op dit moment volgens de lopende termijn in de Raad van Toezicht.

BESLUIT: Het voorstel *'Advies voordracht en benoeming leden Raad van Toezicht OSG de Hogeberg'* is UNANIEM **AANGENOMEN.**

5 **BESPREEKSTUK - Mobiliteitsaanpak Texel-Den Helder**

Gemeente Texel heeft samen met de gemeente Den Helder en de provincie Noord-Holland de handen ineen geslagen en gewerkt aan een gezamenlijke mobiliteitsaanpak. We zien mobiliteit als een belangrijk middel om onze regio verder te versterken. We vertalen onze gezamenlijk aanpak naar drie ambities, waar we uitvoering aan willen geven:
1. Alternatieven voor de auto stimuleren
2. Netwerk beter benutten

3. Parkeren beter organiseren

Onderwerpen van gesprek in de commissie:
• Deelname provincie maakt de weg naar Den Haag korter;
• Texel & TESO → TESO fuik en parkeerplekken, Defensie → Moormanbrug en Provincie → Ravelijnbrug;
• HUB bij de Kooy;
• Ultiem vakantie-eiland Texel (vertaling vanuit Toeristisch Toekomstplan);
• Experiment deel-vervoer;
• In mobiliteitsvisie Texel: inzet op zoveel mogelijk laten staan auto.
• Met dit besluit is geen geld gemoeid;
• Gebrekkige verkeersverbinding Den Helder, ook door medewerkers defensie en bewoners in dat gebied;
• Rol Texel bij mobiliteitskosten 'overkant';
• Rol voor OV in mobiliteitsdoelen; gratis OV (meegenomen in mobiliteitsvisie).

Onderwerpen van gesprek:

- Verbinding van Den Helder naar de TESO;
- Concrete doelen en criteria;
- Gedeeld vraagstuk rondom toeristisch verkeer voor zowel Den Helder als Texel;
- Wegbewijzering en parkeerplekken verbeteren.

BESLUIT: Het voorstel *'Mobiliteitsaanpak Texel-Den Helder'* is UNANIEM **AANGENOMEN.**

6 BESPREEKSTUK - Wijziging Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

De huidige verordening is in 2015 vastgesteld en moet geactualiseerd worden op verzoek van de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft aangegeven dat een aantal criteria verduidelijkt kan worden en dat zij eerder betrokken willen worden bij het beoordelen van aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning.

Onderwerpen van gesprek in de commissie:
• Onderscheid ereboek en register;
• Kinderlintje/jeugdlintje/de leeftijd van 12 jaar.

BESLUIT: Het voorstel *'Wijziging Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel'* is **AANGENOMEN (met 14 stemmen voor en 1 stem tegen van CDA Texel).**

7 BESPREEKSTUK - Kadernota 2026 GGD HN

Het Dagelijks Bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden heeft haar Kadernota 2026 aangeboden. Bij deze Kadernota heeft de GGD 4 scenario's uitgewerkt (een scenario ongewijzigd beleid, bezuinigingsscenario 3%, bezuinigingsscenario 5% en bezuinigingsscenario 7%). De gemeenten kunnen een zienswijze afgeven op de Kadernota 2026 en worden gevraagd het scenario van keuze kenbaar te maken. Regionaal is afgesproken om dit gezamenlijk te doen via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN).

De rapportage van de Regionale RaadsRapporteurs is bijgevoegd.

De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.

Onderwerpen van gesprek in de commissie

• Aandeel Texel in de regio is klein; totaal 660.000 inwoners;
• Solidariteitsregeling;
• Invloed van het Ravijnjaar dat er aan komt – bezuinigingen

PvdA pro Texel en GroenLinks Texel dienen een amendement in met als titel: Niet bezuinigen op de GGD.

Onderwerpen van debat:

- Over de knelpunten in de zorg en uitvoering van eigen beleid;
- Preventie en slagkracht naar toekomst op Texel.

Het amendement van PvdA pro Texel en GroenLinks Texel: 'Niet bezuinigen op de GGD' is met 11 stemmen voor en 4 stemmen tegen (van GroenZwart, Hart voor Texel en VVD Texel) **AANGENOMEN.**

BESLUIT: Het geamendeerde voorstel *'Kadernota 2026 GGD HN'* is **UNANIEM AANGENOMEN.**

8 HAMERSTUK - Rapport Rekenkamer: Mobiliteitsbeleid en de rol van de gemeenteraad

De Rekenkamercommissie heeft een quickscan onderzoek uitgeveoerd naar het mobiliteitsbeleid. Dit onderwerp is aangedragen door meerdere Waddeneilanden.
De onderzoeksvraag was: *in hoeverre en bij welke (deel)onderwerpen zijn de gemeenteraden betrokken bij mobiliteitsbeleid en welke sturingsmogelijkheden hebben de raden hierbij?*
In het onderzoek is gekeken naar zowel mobiliteitsbeleid op de eilanden als beleid ten aanzien van de bereikbaarheid van de eilanden.
Het rapport betreft de bevindingen en de conclusies en aanbevelingen voor alle vijf eilanden.

BESLUIT: Het voorstel *'Rapport Rekenkamer: Mobiliteitsbeleid en de rol van de gemeenteraad'* is **UNANIEM AANGENOMEN.**

9 HAMERSTUK - Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) biedt u de Kadernota 2026 aan, met in het bijzonder daar bijgevoegd een voorstel voor bezuinigingsmaatregelen. U kunt op de Kadernota en het voorstel voor bezuinigingsmaatregelen een zienswijze c.q. een reactie geven. Een voorstel voor deze zienswijze wordt u voorgelegd door de Regionale Raadscommissie Noordkop.

De rapportage van de Regionale RaadsRapporteurs is bijgevoegd.

De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.

Onderwerpen van gesprek in de commissie:
• Hoe het werkt met GR-en, deelnemende gemeenten. Rollen gemeenteraden, de AB's en DB's;
• Elke gemeente eigen zienswijze; en daarin zitten verschillen (1, 3, 4, 5 of 7% bezuinigen);
• Inmiddels toch eenheid in de Kop: 4% is het voorstel van alle 4 de colleges t.a.v. de 4 zienswijzen, en: er wordt dus niet bezuinigd op repressieve materiaal en beloning vrijwilligers;
• Waterwagen op Texel is 'heilig'.

BESLUIT: Het voorstel '*Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord*' is **UNANIEM AANGENOMEN.**

10 **HAMERSTUK - Kadernota 2026 Omgevingsdienst**

Bij de Kadernota voor 2025 is in de zienswijze gewezen op de noodzaak te werken aan de robuustheid van de ODNHN, waarbij het komende zg. ravijnjaar de financiële mogelijkheden beperkt. Een plan daarvoor is medio 2024 vastgesteld. In de nu voorliggende zienswijze op de Kaderbrief-2026 is de bekostiging van dit project een belangrijk aandachtspunt.

De rapportage van de Regionale RaadsRapporteurs is bijgevoegd.

De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.

BESLUIT: Het voorstel '*Kadernota 2026 Omgevingsdienst*' is **UNANIEM AANGENOMEN.**

11 **HAMERSTUK - Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief**

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 14 december 2024 de kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) te doen. De RRN adviseert de raden om geen zienswijze af te geven.

De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 6 februari 2025 een positief advies afgegeven bij dit voorstel.

Onderwerp van gesprek in de commissie
Via de heer Schuiringa (VVD Texel) over de verplichting voor gemeenten om een eigen archivaris te hebben. Burgemeester Pol geeft aan dat hij verwacht wij voldoen aan deze verplichting (zo niet, dan komt hij erop terug).

BESLUIT: Het voorstel '*Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief*' is **UNANIEM AANGENOMEN.**

12 **Ruimte voor (nog openstaande) vragen vanuit de Rondvraag**

13 **Sluiting**

Om 20.14 uur.

7 BESPREEKSTUK - Kadernota 2026 GGD HN

Mark Pol
Ik open deze openbare raadsvergadering. Ik heet iedereen van harte welkom, raadsleden, ik zie een aantal commissieleden, mensen op de publieke tribune, kijkers thuis. In het bijzonder onze gast van de raad, mevrouw Klompe, van harte welkom. Na de commissievergadering bent u ook hier. U heeft uw geschenk toen al in ontvangst genomen. U moest ervoor lopen, kan ik mij herinneren. Ik weet dat u er gebruik van maakt. Van harte welkom. Fijn dat u er bent. Ik kijk naar de raad. Zijn er mededelingen? Mijnheer Soyer, gaat uw gang.

Henry Soyer
Dank u wel. Ik heb een mededeling over Tienskip. Vorig jaar zijn mevrouw Ter Borg en ik vanuit de Texelse raad en commissie mee geweest naar Harlingen. Met een bus vol leerlingen van groep 3 van de OSG naar Tienskip, in het kader van burgerschap. Een speciale bijeenkomst voor leerlingen van de Waddeneilanden. Van het college zijn de wethouders Hooijschuur en Kieft langs geweest. Tienskip is een vrijwilligersorganisatie. Een stichting die zich inzet voor het verkleinen van de kloof tussen jongeren en de lokale democratie. Ik heb Google Translate gevraagd of het Friese Tienskip een betekenis heeft. Die kwam niet verder dan tien schepen. Op de site van VNG stond: Tienskip, afgeleid van het Friese mienskip. Kort omschreven als gemeenschapszin. De leerlingen gaan in groepjes aan de slag met het oplossen van een probleem dat ze zelf in hun omgeving ervaren. Waarna de vraag komt: hoe zorg je dat het opgepakt wordt? Dan komt de lokale politiek om de hoek. Wij hebben vorig jaar tot volle tevredenheid van het groepje en onszelf de leerlingen als gespreksleider en informatiebron kunnen helpen. Zoals iedereen hier weet, is de kennis van hoe werkt een gemeente erg beperkt. We hebben de kloof een klein beetje kunnen dichten. De coördinator van de OSG voor de Tienskip heeft dit jaar geconstateerd dat de aanmelding van de Texelse raads- en commissieleden erg beperkt is. Een verzoek: kijk of je 10 april ruimte hebt of kunt maken, met de bus naar Leeuwarden. Nadere informatie via de griffie of via mij. Dank u wel. -Dank u wel, mijnheer Soyer.

Mark Pol
U had aangekondigd iets langer uw mededeling te doen. Dat heeft u ook gedaan. Dat is terecht. Het is goed als we daar vertegenwoordigd zijn, omdat onze leerlingen die kant op gaan. Een mooie oproep. Ik zie mijnheer Hoogerheide. Gaat uw gang. -Dank u, voorzitter.

Cees Hoogerheide
Ik zal trachten het zo kort mogelijk te houden. Het gaat om houtgestookte kachels en open haarden. Er zijn brieven binnengekomen bij de gemeente. Vandaar dat ik reageer. Voor veel mensen is het een gezellige en praktische manier om een huis te verwarmen. Voor anderen betekent het vooral stank en gezondheidsklachten. Voor alle duidelijkheid: die motie gaat niet over het verbieden van houtgestookte kachels. Met deze motie willen wij komen dat beide partijen in een aanvaardbare situatie komen. Ik nodig bij deze alle fracties uit die mee willen denken over de motie die we bij deze aankondigen. Ik dank u. -Dank u wel.

Mark Pol
U kondigt een motie aan over dit onderwerp. U vraagt de anderen om daarbij aan te haken. Mijnheer Van de Belt, u had ook aangekondigd iets te willen mededelen aan de raad. Gaat uw gang.

Remko van de Belt
Dank u wel, voorzitter. Een kleine, korte mededeling om aan u te laten zien wat er ook gebeurt met uw beslissingen. U heeft in de begroting van 2024, denk ik, het besluit genomen om de wielerbaan te renoveren. Soms duurt het lang voordat er daadwerkelijk iets gebeurt. Als u nu naar buiten kijkt, nu is dat wat donker, als u morgen naar buiten kijkt en vooral vrijdag, dan gaan ze weer aan de gang, dan ziet u dat daar daadwerkelijk asfalt wordt neergelegd. Een zeer in zijn nopjes zijnde wielervereniging die ernaar staat te kijken en hoopt een week later die wielerbaan alweer in gebruik te kunnen nemen. Dat is mooi om te zien dat dat met u en door u is gelukt. -Ik dank u wel.

Mark Pol
Dan stel ik voor dat we doorgaan naar het volgende agendapunt. Dat betreft het vaststellen van de agenda. Ik vraag aan de gemeenteraad of we de agenda, die we in concept hebben gekregen, kunnen vaststellen? Dat is

het geval. Dan is dat bij deze gebeurd. Dan kom ik bij punt 3 op de agenda. Dat is de rondvraag. Wie wil er gebruik maken van de rondvraag? Ik zie daar veel handen. Ik ga schrijven. Mijnheer Lely, mijnheer Hercules, Mevrouw Koot. Is het alleen die kant van de raad vanavond? Mijnheer Lely, gaat uw gang. -Dank u, voorzitter.

Nils Lely

Dit gaat eventjes over de aanpak van de strandslagen parkeerplaats Paal 12 en Paal 15. Daar is in de vergadering van 15 oktober op geantwoord op de vraag hoe dat ging over de strandhuisjes, dat er rekening gehouden zou worden met de tijdelijke plaatsing en het op- en afzetten van strandhuisjes op de strandslagen. Dat er ruimte voor zou zijn. Dat was ook ingetekend. Er was een schets geweest. Het moet blijven kunnen voor particulieren en voor degenen die daar huisjes exploiteren. Nu bereiken ons signalen dat de nieuwe ondergrond niet sterk genoeg zou zijn voor de tijdelijke plaatsing van huisjes of het al dan niet vervoeren van die huisjes of het doorzetten naar het strand. Onze vraag: klopt deze informatie? Of kunt u deze informatie ontzenuwen, zodat we zeker kunnen zijn dat bij de strandslagen van 12 en 15 strandhuisjes tijdelijk gestald kunnen worden en doorgezet kunnen worden naar het strand? Dank u wel. -Dank u. Mijnheer Hercules.

Eric Hercules

Voorzitter, Ik heb twee vragen. De eerste mag ik ook namens D6 stellen. Die gaat over laadpunten die wij bij alle nieuwe inrichtingen van straten en pleinen zouden faciliteren door infrastructuur daarvoor aan te leggen. Dat is een motie. Die is in juli 2022 unaniem aangenomen door deze gemeenteraad. Soms duren dingen nog iets langer dan een jaar, mijnheer Van de Belt. Onze vraag was, die hebben we ook schriftelijk gesteld: wordt er bij alle inrichtingen bij de dorpen, alle nieuwe woonwijken die daar worden gecreëerd wel of niet rekening gehouden met de aanleg van die infrastructuur voor laadpalen? Wij hebben berichten dat dat niet gebeurt. We hebben die schriftelijke vraag een tijd geleden gesteld. Die was zo ver over tijd dat ik dacht: ik maak daar een rondvraag van. Dat is mijn eerste vraag. De tweede vraag twijfelden we over of dat een mededeling moest zijn. Op 8 maart komt naar het eiland toe de heer Tim 'S Jongers, vermaard van zijn boek Armoede, uitgelegd aan mensen met geld. Dat is een college theatertour die hij maakte in Nederland. Hij komt ook naar deze bioscoop toe. We nodigen alle fracties en commissieleden bij deze graag uit, mocht de uitnodiging nog niet via de griffie zijn gestuurd. Anders vraag ik bij deze of dat nog kan gebeuren.

Mark Pol

Ik dank u wel. Een aparte rondvraag, mededeling Mevrouw Koot, gaat uw gang. -Dank u wel, voorzitter.

Veronne Koot

Voorzitter, ik heb een korte vraag over de kernwaarde Nachtelijke duisternis. Is het mogelijk om de verlichting van de parkeerverwijzingsborden 's nachts uit te doen? -Mijnheer Hooijschuur,

Mark Pol

kunt u ze allemaal in een keer beantwoorden of moet dat aan het eind van de vergadering? Ik probeer het. -Gaat uw gang.

Cees Hooijschuur

Dank u wel, voorzitter. De strandslagen. Mijnheer Lely, u hebt gelijk, die standslagen zijn bijna klaar of klaar. Het is allemaal zand. Het is beton. Het is allemaal vers. We hebben er met elkaar al over gesproken, uit gemeentewerken. We gaan in overleg met de man die het strandhuisje wegzet vanaf strandslag naar het strand, om te kijken hoe we dat kunnen oplossen. Die machine is zwaar en alles is vers. We zijn bang dat het stuk gereden wordt. Daarnaast hebben we al locaties om de strandhuisjes op te slaan. Daarnaast zie je dat het allemaal vers is, dat het stuk kan. Met elkaar in overleg proberen we het dit jaar op te pakken. Voor volgend jaar is het een vastigheid dat het neergezet kan worden. Er wordt aan gewerkt. U wordt daarover in kennis gesteld hoe we dat gaan oppakken op die strandslagen, voordat alles stuk gaat en meer geld gaat kosten. Daar komt een vervolg op. De laadpunten. Zover wij toen uit de motie begrepen hebben die u opgesteld hebt, dat die laadpunten meegenomen zouden worden in de nieuwe woonwijken, daar hebt u het over, die nu gebouwd worden. Ik zal het uitzoeken zo meteen bij de mijnheer van de commissie verderop. Dan geef ik u op het eind van deze vergadering het antwoord hoe het exact in elkaar zit. Van de kernwaarde zal ik opnemen met gemeentewerken of dat een mogelijkheid is, of dat wel of niet kan. -Daar komt u schriftelijk op

Mark Pol

terug, begrijp ik? -Ja. Dank u wel. Dan gaan wij naar punt 4 op onze agenda. Geagendeerd als bespreekstuk. Het advies, Voordracht en benoeming leden Raad van Toezicht OSG De Hogeberg. Het is hier geagendeerd als bespreekstuk. We hebben dit nog niet op de commissie met elkaar besproken. Ik wilde daarom, ook op

verzoek van de portefeuillehouder, hem het woord geven om daar nog een aantal woorden inleidend over te zeggen, als u dat goed vindt.

Remko van de Belt

Mijnheer Van de Belt, gaat uw gang. -Dank u wel, voorzitter. Klopt. Kort. We hebben met zijn allen in 2018 de school verzelfstandigd. Daar heeft u als raad een aantal voorwaarden aan verbonden. Kort, mijnheer Hoogerheide. Daar hebben we een aantal voorwaarden aan verbonden. Die zitten in relatie tot onder meer het benoemen van enkele leden van de Raad van Toezicht. Vandaar dat u dit nog voor u krijgt. Normaal gesproken zou dit stuk in maart in de agenda zitten. Het is een stuk waar hoogstwaarschijnlijk niet al te veel discussie over plaats zal vinden. Het gaat om benoemingen van personen, die zitten te wachten op het moment dat zij officieel benoemd gaan worden. Daarom hebben wij gevraagd aan u of het goed is deze met voorrang op de raad van februari te zetten. U vond dat in meerderheid een uitstekend idee. Vandaar dat hij niet in de commissie is geweest, maar wel in de raad. Voordat u het stuk gaat bespreken: de twee kandidaten die hier ter benoeming voor u liggen, die worden na uw benoeming uitgenodigd door het college om op gesprek te komen om kennis te maken in hun nieuwe rol. Wij hebben ze wel gesproken bij de sollicitatieprocedure. Niet in de nieuwe rol die zij hebben. Daar zijn we benieuwd naar. Dat was hem, voorzitter. -Dank u wel.

Mark Pol

Is er behoefte aan de kant van de raad om hierover te spreken? Is er stemming gewenst? Dan is de advies voordracht en benoeming leden Raad van Toezicht. OSG De Hogeberg met algemene stemmen aanvaard. Dan feliciteren wij mevrouw Lubach-van der Elst en de heer Kuiper van harte met hun nieuwe betrekkingen. Wij wensen hen veel succes. Dat brengt ons bij punt 5 op onze agenda. Dat is de Mobiliteitsaanpak Texel-Den Helder. Ik stel voor dat we dat in zijn geheel in een keer allemaal gaan bespreken. Dit is in de commissie al uitvoerig aan de orde geweest. Vragen en opvattingen door elkaa. Ik kijk rond wie hierover het woord zou willen voeren. Mijnheer Soyer, gaat uw gang. -Dank u wel, voorzitter.

Henry Soyer

Wij zijn blij met de titel: gezamenlijke Mobiliteitsaanpak. En het doel: een betere samenwerking mogelijk maken. Daar kan volgens ons niemand tegen zijn. Wij kunnen instemmen met de ambities. Alternatieven voor de auto, het fysieke netwerk beter benutten en parkeren beter organiseren. In het Rekenkamerrapport, dat we in de commissie uitgebreid besproken hebben, wordt als krachtigste aanbeveling gedaan: maak het bij beleidsstukken SMART, specifiek, meetbaar, acceptabel, relevant en tijdgebonden. In dit beleidsstuk wordt alleen voldaan aan het criterium relevant. Wij hopen daarom dat in het volgende stuk, dat ongetwijfeld gaat komen hieropvolgend, aan alle vijf de criteria voldaan wordt. Dan kunnen we later constateren of het beleid en het plan gelukt is. Met deze motie kunnen we op zich instemmen.

Mark Pol

Met het voorstel. Ik zag mijnheer Hercules.

Eric Hercules

Voorzitter, het klopt wat GroenLinks zegt: de rekenkamercommissie heeft er een mooi advies voor gegeven. Dat kunnen we meenemen naar onze eigen Mobiliteitsvisie. Wij zijn ook erg verheugd met dit stuk. Dit stuk laat alle neuzen dezelfde kant op staan. We hebben in de commissie ook al gemeld: alle onzin eromheen, sorry dat ik het zo noem, van parkeren tot deelauto's, die zal ons een zorg zijn. Wat ons erg verheugt en waar het college van ons keihard mee aan de slag kan, samen met Den Helder, samen met de provincie, samen met Den Haag en Europa, is om te zorgen dat de verbinding van ons met de overkant in Den Helder verbeterd wordt. Dat het verkeer van en naar de TSO beter wordt ontvlochten dan het nu is. Daarvoor staat in deze Mobiliteitsvisie een mooie nieuwe brug gepland en een nieuwe route gepland. Daar moeten we volop op inzetten. Wij vinden het prima dat er van alles omheen staat. Dat is voor ons de focus van dit stuk.

Mark Pol

Dank u wel. Ik zag mijnheer Huisman. Gaat uw gang.

Albert Huisman

Het klinkt als muziek in de oren, mijnheer Hercules. Wat ons betreft, de bereikbaarheid van de Noordkop vraagt om samenwerking. De groei van Den Helder, de drieduizend vacatures bij de marine en daardoor de toenemende verkeersdruk op de N250, die vragen om gezamenlijke oplossingen. Wij zien die samenwerking met de gemeente Den Helder en de provincie Noord-Holland als cruciaal om die bereikbaarheid, leefbaarheid en de economische groei voor onze Noordkop gemeentes in balans te houden. We hebben een paar

opmerkingen. Wat ons betreft blijft die auto noodzakelijk voor Texelaars en badgasten. Die parkeerhubs werken alleen met goed openbaar vervoer en een dito fietsinfrastructuur. Wat ons betreft, de Ravelijnsbrug is de oplossing voor betere doorstroming. Wat ons betreft moet daar de focus op liggen. Daar ligt het zwaartepunt van die samenwerking. Dat Texel naast deze samenwerking ook aansluit bij het maritiem cluster, dat juichen wij toe. Wat ons betreft, u kunt op de steun rekenen van de VVD Texel. Al zijn we op de plannenmakerij, die verder in het rapport staat, wel wat kritisch. Dat komt, dat heb ik al in de commissie gezegd, want Texelaars willen ook graag naar huis. -Dank u wel.

Mark Pol

Mijnheer Rutten, gaat uw gang. -Dank u, voorzitter.

Niels Rutten

Het is door de collega's terecht al gezegd: die veerverbinding is voor Texel ontzettend belangrijk. We hebben een gedeeld probleem met Den Helder. Die ervaren voor een deel de overlast van ons toeristisch verkeer. Ze hebben zelf het een en ander aan ambities. Er moet iets gebeuren. Het is mooi dat we nu drie overheden hebben die allemaal op een lijn lijken te zitten. We missen die concrete doelen in dit beleid. We hebben al zoveel mooie plannen ideeën gezien. We hopen dat het college aan de slag gaat, samen met die andere overheden. Dat er nu iets gaat gebeuren en wordt doorgepakt. Met alleen mooie beleidsintenties komen we er niet. Dank u wel. In reactie daarop, mijnheer Hercules?

Eric Hercules

Voorzitter, ik vind dat mijnheer Rutten van het CDA terecht vermeldde dat we een gedeeld probleem hebben met het toeristisch verkeer dat naar ons eiland komt, door de gemeente Den Helder heen. We hebben de afgelopen jaren daar te lang onze ogen voor gesloten gehouden. Mijnheer Huisman schudt nee. We wisten ervan. Bestuurlijk werd er niet zo intens samengewerkt als dat er nu gebeurt. Dat juich ik toe. Ik vind dat Den Helder mag weten dat deze raad er open voor staat om ook de problemen van Den Helder op te lossen. Daarmee lossen we onze eigen problemen wat betreft de ontknoping en ontvlechting van verkeer ook op.

Mark Pol

Dank u wel. Dat is een mooi signaal. Ik kijk naar de kant van het college of er iemand is die... Mevrouw Van de Wetering, gaat uw gang. -Ik weet dat ik klein ben hoor.

Astrid van de Wetering

Ik ben blij met het stuk wat voorligt. We hebben al meer stukken voorbij zien komen. Het mooie aan dit stuk is eindelijk een samenwerking tussen Den Helder, Texel en de provincie voor de gedeelde problematiek, wat al aan diverse kanten werd genoemd. Ik hoop dat de Ravelijnsbrug de juiste oplossing blijkt te zijn voor een groot deel van onze problemen. Wat ik het college mee wil geven: laat dit stuk alsjeblieft nu niet op de plank liggen. Ga ermee aan de gang. Niet zoals de andere stukken, die ooit in het verleden genoemd zijn en nooit van de grond af zijn gekomen. Het grote verschil is dat we nu de provincie achter ons hebben staan. Dat er een dwang is vanuit de nieuwe personen die in het maritiem gedeelte in Den Helder terecht gaan komen en bij de marine. Laten we hopen dat dit het moment is om de oplossing voor elkaar te gaan krijgen. Dank u wel. Dan ga ik nu kijken naar de kant van het college.

Mark Pol

Is er behoefte om te reageren? Mijnheer Kieft, gaat uw gang.

Rikus Kieft

Voorzitter, dank u wel. Dank aan de verschillende raadsleden die blijk geven dat ze herkennen dat dit een bestuurlijk stuk is wat vooral een bestuurlijke rol speelt. Wat ik in de commissie heb aangegeven: op projectniveau komen een aantal dingen ongetwijfeld terug in onze Mobiliteitsvisie en een uitvoeringsprogramma wat daar bij zou horen. De maximale steun vanuit deze raad is belangrijk om richting gemeente Den Helder en de provincie en het Rijk en Brussel daar achter te zeggen dat dit erg essentieel is. Dank u wel. Het is niet de volle agenda dat maakt dat ik denk: we moeten snel.

Mark Pol

Blijkbaar zie ik een aantal raadsleden zo nu en dan over het hoofd. In dit geval mevrouw Van der Werf. Ik begrijp dat u ook nog iets wilde inbrengen op dit punt. Gaat uw gang.

Mariët van der Werf

Dank u, voorzitter. Allereerst superfijn dat Texel met Den Helder en de provincie aan tafel zitten. De overige partijen hebben we genoeg over de gezamenlijke mobiliteitsaanpak gezegd. Persoonlijk heb ik mijn

vraagtekens bij de hubs bij de Kooypunt. Ik snap het. Daar is genoeg ruimte. Als je kijkt naar de andere eilanden, zoals Schiermonnikoog en Ameland, die hebben een mooie parkeergelegenheid bij de boot zelf. De meeste mensen willen hun auto daar dichtbij hebben. Wat ik ook begrepen heb, dat staat ook in het stuk, dat bij de werknemers van de marine een vraagteken staat. Dat het bij de mensen in Den Helder ook een behoorlijk irritatiepuntje is dat één persoon in één auto heen en weer rijdt. Wat mij in het stuk opvalt, is bij projectenlijst Texel het punt fietsparkeren dorpscentra, waar bij maatregel het volgende staat: we realiseren meer fietsparkeerplaatsen en een betere bewegwijzering daarvoor. Dat laatste, bewegwijzering, daar schort het hier op het eiland aan. Vreemd dat ondernemers zelf borden moeten laten maken en ophangen, verwijzen naar de fietsparkeerplaats. Het vreemde vind ik dat dit niet is opgepakt door de gemeente. De fietsparkeerplaatsen, daar valt in diverse dorpen nog veel winst te behalen. -Dank u wel.

Mark Pol

Ik kijk naar het college voor een reactie, als die behoefte er is. Mijnheer Hooijschuur. -U

Cees Hooijschuur

hebt gelijk, dat kan een verbeterpunt zijn. We zijn nu volop bezig om dat op te pakken. Om te kijken om zoveel mogelijk parkeerplekken te vernieuwen, te verbeteren en de bewegwijzering beter op orde te zetten. -Mevrouw

Astrid van de Wetering

Van de Wetering. -Mag ik daarover een vraag stellen aan de wethouder? We hebben bij de Vogelenzang een woning gesloopt, om daar een fietsparkeerplaats te maken. Ik weet dat er een ondernemer is die een kleine juwelierszaak heeft, u weet waar ik bedoel, bij de Jumbo bij de trappen naar beneden. Het staat daar vol met fietsen. De betere bewegwijzering is een goed punt. Gaan we dan ook werken met bijvoorbeeld: parkeren voor fietsen hier verboden?

Mark Pol

Ik stel voor dat we deze vraag beantwoorden en dat we dan proberen terug te gaan naar de gezamenlijke visie met Den Helder. Ik weet niet of ze in Den Helder dit punt ook besproken hebben. Mijnheer Hooijschuur, gaat uw gang. -Het probleem om er gelijk

Cees Hooijschuur

een boete bijvoorbeeld uit te gaan geven aan fietsers, wordt wat moeilijk denk ik nu om gelijk op te pakken. We zijn bezig om de fietsparkeerplekken die er nu zijn een goede richting te geven waar u met de fiets heen kan. Bijvoorbeeld bij de Jumbo willen we iets verbeteren, dat er meet fietsen geplaatst kunnen worden. Achter in de Action is ook een plek waar fietsen staan. We zijn bezig de bewegwijzering beter te maken. Dan kijken of de fietsen wat uit de straat komen. Er zijn veel fietsen. Het is niet zoveel plaats in Den Burg of de mensen moeten ver lopen. Dat is een probleem wat we allemaal hebben. Het liefst staan we dichtbij. We zijn er volop mee bezig. Zonder meer wordt er aandacht aan besteed.

Mark Pol

Dank u wel. Dan kijk ik rond. Zijn we toe aan stemming over dit onderwerp: de Mobiliteitsaanpak Texel-Den Helder? Ik vraag me af, het was een bespreekstuk: is stemming gewenst? Dat betekent dat we dat met algemene stemmen hebben aanvaard. Voordat ik naar punt 6 op de agenda ga, een opmerking over de camera's. U heeft misschien gezien dat we af en toe iets anders in beeld zijn dan anders. We zijn in beeld, we zijn hoorbaar en we zijn online. Een van de camera's werkt niet. Daardoor wordt er elke keer handmatig bijgeschakeld. Dan weet u wat de achtergrond daarvan is. Er wordt hard aan gewerkt. We zijn online. We zijn ook in de ether. Zo is het. We zijn alom vertegenwoordigd, dames en heren. Ik ga naar de wijziging Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel. Ik vraag me af wie daarover het woord wil voeren. Het is een bespreekstuk geworden, omdat er stemming gewenst was. Zo heb ik het vooral opgevat. Dat klopt? Anders moeten we van voorzitter gaan wisselen. MDan stel ik voor dat we meteen gaan stemmen, met een stemverklaring van de heer Rutten. Gaat uw gang. -Dank u, voorzitter.

Niels Rutten

Waar de oude verordening verouderd was, weten we niet. Dat willen we wel geloven allemaal. Alleen als CDA deelden wij niet de behoefte om eerder betrokken te worden bij deze aanvragen. Vandaar dat wij niet instemmen.

Mark Pol

Dank u wel. Dan gaan we over tot de stemming van de wijziging Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel. Daar kunt u nu over stemmen. Het voorstel is met 14 stemmen voor en 1 stem tegen aanvaard. Dat brengt ons bij agendapunt 7, de Kadernota van de GGD Hollands Noorden 2026. Daarbij dient een amendement. Dat is ingediend door de Partij van de Arbeid en GroenLinks met als titel: Niet bezuinigen op de GGD. Ik stel voor dat we eerst het amendement bespreken. Dat we de indieners de gelegenheid geven om een toelichting te geven. Het amendement bespreken. Daarna, mocht die behoefte er zijn, de Kadernota an sich. Ik zie mevrouw Visser. Gaat uw gang. -Dank u wel, voorzitter.

Anneke Visser-Veltkamp

In dit geval dekt de titel van het amendement de lading: niet bezuinigen op de GGD. Graag licht ik toe waarom wij dit willen, in afwijking van het advies van de RRN. Het college adviseert een zienswijze in te dienen waarin we kiezen voor een scenario met 3% bezuinigingen en daarop nog enkele terechte uitzonderingen maken. Wij willen geen bezuinigingen. Allereerst heeft bezuinigen op de GGD voor Texel financieel gezien zeer weinig nut. Het gaat om een besparing van zo'n € 15.000 op jaarbasis. Ons tweede punt: bezuinigen heeft een andere impact. Het druist in tegen het eerder door ons vastgestelde beleid. De GGD mag niet bezuinigen op wettelijke taken. Hierdoor wordt bij bezuinigen met name bezuinigd op preventie. Op Texel hebben we enige tijd terug afgesproken dat wij gaan inzetten op preventie. Met preventie kan een deel van de zorg en de intensieve zorg worden voorkomen. Preventie is op lange termijn hierdoor goedkoper dan zorg. Daarbij komt dat we al merken dat de zorg op Texel onder druk komt te staan. Dat zal in de toekomst erger worden. Preventie is op Texel gemakkelijker te organiseren dan zorg. De door het college voorgestelde zienswijze druist in tegen ons eigen beleid. Belangrijker nog dan de financiën en ons huidige beleid is het menselijke aspect, det derde punt. Elke bezuiniging op de GGD raakt direct of indirect de inwoners van Texel. Het raakt met name de kwetsbare inwoners van Texel. Dat is iets wat we willen voorkomen. Wij gaan ervan uit dat het college dat ook wil. Niet voor niets is ervoor gevochten om het voor ouderen mogelijk te maken de coronaprik op het eiland te krijgen. Niet voor niets deden we als een van de eerste gemeenten mee met de pilot naar aanleiding van het IJslands model voor de aanpak van problemen bij de jeugd. Raad en college hebben op het eiland oog voor de kwetsbaren in onze samenleving. We willen daarom dat de GGD ongewijzigd hun goede werk kan uitvoeren, zonder bezuinigingen. Ik wil andere fracties daarom uitnodigen dit amendement te steunen en de wethouder met de juiste boodschap op pad te sturen: geen bezuinigingen op de GGD. Laten we daarmee onze collega's in de Kop vallen? Nee, er was dit keer al geen unaniem advies vanuit de RRN. Dat lag niet aan Texel. Met de Noordkop gemeenten zouden we voor de verschillende gemeenschappelijke regelingen een gezamenlijke vuist maken. Dat was al niet gelukt, omdat Den Helder gaat voor 5% bezuinigingen. Dan kunnen we met Schagen en Hollands Kroon, die beide de zienswijze van 3% met enkele uitzonderingen gaan indienen, een iets minder sterke vuist maken, zoals het college nu voorstelt. Of we kunnen een signaal afgeven en de wethouder met het juiste instrument op pad sturen. Al zouden we de enige gemeente zijn die kiest voor voortzetting van het huidige beleid, zonder bezuinigingen, dan nog is het, gezien de wens van gemeentes als Den Helder en Alkmaar, wellicht mogelijk om de bezuinigingen iets te temperen naar die 3%.

Mark Pol

Dank u wel. Ik kijk naar de fractie van GroenLinks. Is er behoefte om daar nog iets aan op aan te vullen? Mevrouw Dros. -Niets aan te vullen.

Jacquelien Dros

We onderschrijven dat helemaal. -Dat is mooi eensgezind.

Mark Pol

Ik kijk naar de kant van de raad om te reageren op dit amendement. Ik zie mijnheer Ran. Gaat uw gang. -Dank u, voorzitter.

Nick Ran

Ik heb één, misschien twee vragen aan de indieners. Het klinkt sympathiek: niet bezuinigen op de GGD. We weten allemaal dat we met Texel een klein aantal inwoners hebben en nauwelijks een stem hebben in het algemeen bestuur van de GGD. Beide indieners zijn vertegenwoordigd in de gemeenteraden van de diverse aangesloten gemeenten bij de GGD. In het verleden hebben we meegemaakt dat er op dergelijke gebieden werd samengewerkt tussen de verschillende fracties uit de verschillende gemeenten. Moties of amendementen werden gezamenlijk geagendeerd. De vraag die wij aan de indieners hebben: heeft u dit amendement met de fracties uit de regio gedeeld, met het verzoek dit in te brengen in de betreffende gemeenten? Als dat niet het geval is, waarom heeft u dat niet gedaan?

Mark Pol

Ik stel voor dat we eerst naar de beantwoording op die vraag gaan. Mevrouw Visser. -Het amendement komt voort

Anneke Visser-Veltkamp

uit de Partij van de Arbeid van de gemeente Schagen. Daarom is het in de RRNNvergadering besproken. De gemeente Schagen heeft een soortgelijk amendement daadwerkelijk ingediend. In de gemeente Schagen hield men vast: we doen het als Kop gezamenlijk. We staan achter die 3% bezuinigingen. Gisteren was de vergadering van Hollands Kroon. Daar is het amendement niet ingediend. Ik heb gevraagd waar dat vandaan kwam. Daar hadden ze vooraf draagvlak gepeild. Dat was er niet. Dan werd het een amendement voor de bühne. Daar passen ze voor. In Den Helder is het niet ingediend. Die zitten al op 5%. Een amendement naar 0% leek geen haalbare kaart. Buiten de Noordkop heb ik er niet aan gedacht om het amendement te verspreiden. Ik meen dat er andere gemeentes zijn in onze gemeenschappelijke regio die voor die 0% gaan. Zoals ik al aangaf, er zijn ook gemeentes die op 5 of 7% zitten. Ik denk dat er nooit een gemiddelde zal komen van alle wethouders, die hun percentages op tafel gooien. Als we vanuit alleen 3% zienswijze starten, is de kans groter dat we meer gaan bezuinigen dan die 3%. Als we met een aantal gevalletjes van 0% erin gaan, we misschien met wat minder bezuinigingen afgerond thuis komen binnen de GR. Dank u wel. Mevrouw Dros. -Nog een klein punt daarbij,

Jacquelien Dros

wat mevrouw Visser eerder al zei. We willen evengoed die signaalfunctie blijven geven. Dat doen we op deze manier, als het tenminste erdoor komt. Wat mevrouw Visser al zei: er zijn een aantal gemeenten, ik meen twee in de regio, die ook 0% hebben meegegeven. Van twee weten we het.

Mark Pol

Laat ik het zo zeggen. -Dank u wel. Ik ga naar mijnheer Rutten.

Niels Rutten

Dank u, voorzitter. Ik kan op zich de indieners goed volgen dat zeggen: de GGD doet belangrijk werk. Deze preventieve taken zijn belangrijk. Daar is geen discussie over, wat mij betreft. We hadden hier bij de commissie een zaal vol met brandweerlieden. De Veiligheidsregio doet belangrijk werk om brandveiligheid te garanderen. Als het misgaat, te zorgen dat er op tijd wordt ingegrepen. Voor de Omgevingsdienst kun je zeggen dat die belangrijk werk doen. Kijk naar de milieutaken, daar kun je vervelende situaties mee voorkomen. Waarom kiest u nu voor de GGD om te zeggen: daar moeten we niet op bezuinigen en bij die andere stemmen we in met de voorgestelde bezuinigingen? -Mevrouw Visser.

Anneke Visser-Veltkamp

Ik ben het met u eens dat alle gemeenschappelijke regelingen zijn opgericht om het belangrijke werk te verzetten. Ik zal niet zeggen dat de GGD belangrijker is dan een Veiligheidsregio. Waarom we er hier op ingaan, is dat we het idee hebben dat met name de zorg op Texel nu al in de knel komt. Gezien de vergrijzing die verder doorvoert en in de toekomst nog veel groter gaat worden. Dat we daarom eerder al bewust hebben ingezet op preventie. Ik heb niet het idee dat we bij de Veiligheidsregio of de Omgevingsdienst meteen ons eigen beleid in de wielen rijden. Vandaar dat we voor een amendement bij de GGD gegaan zijn. Het raakt de meest kwetsbare inwoners als eerste. Waarmee ik niet wil zeggen dat het minder erg is als je brand krijgt of zo. Dat bedoel ik niet. Het is goed dat u dat toevoegt. Mevrouw Dros,

Mark Pol

ook in reactie op de vraag van mijnheer Rutten.

Jacquelien Dros

Een kleine aanvulling daarop. Preventie heeft een grote slagkracht naar de toekomst. Hier ging het voor Texel om € 5.000. We weten als we dat zelf moeten gaan regelen, daar heb ik een vraag over gesteld in de commissie, dat we veel duurder uitkomen. Het is ook die impact die van belang is om liever voor de 0% te gaan. -In aanvulling, mijnheer Soyer.

Henry Soyer

Als antwoord op mijnheer Rutten: waarom we geen amendement voor de Veiligheidsregio ingediend hebben en de Omgevingsdienst? Bij de Omgevingsdienst, omdat daar nog zo ontzettend veel onduidelijk is, zodat we straks pas wat kunnen vinden. Het college heeft in de zienswijze al aangegeven dat bij die bezuinigingen de waterwagen voor Texel niet geschrapt mag worden en de vrijwilligersvergoeding ook buiten schot moet

blijven. Daarvoor heeft het college denk ik al voldoende richting aangegeven. Dank u. Dank u wel. Mijnheer Hoogerheide. -Dank u wel, voorzitter.

Cees Hoogerheide

Hoe we wenden of keren, het heeft in elk geval een signaalfunctie. Dat kan een wethouder, indien hij daartoe bereid is, meenemen. Ik zou graag weten wat de wethouder van dit amendement vindt. Ik geef het woord aan mijnheer Van der Belt.

Remko van de Belt

Voorzitter, dank u wel. Ik heb daar in de commissie al wat over gezegd. Ik ben het eens met de strekking van de indieners van het amendement, dat als je puur kijkt naar onze eigen visie, zowel regionaal als lokaal, dat wij stevig inzetten op preventie. Bezuinigen op preventie is geen goed idee. Puur kijkend naar het functioneren van de GGD, op het gebied van preventie is daar niet veel op aan te merken en is het in die zin een vreemde bezuiniging. De bezuiniging komt niet voort uit het kijken naar het functioneren van de GGD. Het komt puur uit een financieel vraagstuk, dat voornamelijk bij een aantal andere gemeentes zit. Die krijgen te weinig geld van het Rijk, zeggen zij, daar ben ik het mee eens om de taken die zij allemaal hebben gekregen van het Rijk uit te kunnen voeren. Er is geen andere mogelijkheid dan te bezuinigen. Er is in hun ogen geen andere mogelijkheid om daar de gemeenschappelijke regelingen bij te betrekken. Het gaat niet over het functioneren van de GGD. Het gaat niet over het wel of niet belangrijk vinden van preventie. Het is een puur financieel vraagstuk. Het is een solidariteitsregeling, een gemeenschappelijke regeling. Daarom hebben wij gemeend daar een buiging richting te doen. Dan komen wij op die krappe 3% die hier voorligt. Ik kan mij goed voorstellen, aangezien onze vuist al is verschrompeld, zowel in onze eigen kleine regio als in het grote regionale verband, dat de signaalfunctie vanuit de raad een uitstekend idee is. Ik kan daar niet anders van maken dan dat ik dat vanuit de raad en vanuit de visies die u eerder heeft vastgesteld mij goed kan voorstellen.

Mark Pol

Ik dank u wel. Mijnheer Ran, u wilde reageren denk ik naar aanleiding van de reactie op uw eerste vraag.

Nick Ran

Gaat uw gang. -Dank, voorzitter. Kort. Ik ben benieuwd hoe die stemming straks in het algemeen bestuur gaat verlopen. Daar ligt een schone taak voor de voorzitter. Aan de indieners: ik heb naar de beantwoording van mevrouw Visser geluisterd. Houd er rekening mee dat met het aannemen van dit amendement er 1 gemeente minder zal kiezen voor het 3% scenario. Dat kan net het verschil maken. Wilt u daarop reageren, mevrouw Visser?

Anneke Visser-Veltkamp

Ik deel die mening niet. Ik weet niet hoe dat gaat in dat algemeen bestuur. Misschien dat de wethouder er iets van kan zeggen. -Een technische toelichting

Mark Pol

op de werking van het AB van de GGD. Mijnheer Van de Belt.

Remko van de Belt

Technische toelichting op de werking. Die werkt hetzelfde als hier. Het gaat iets losser, moet ik eerlijk zeggen, dan de strakheid van vergaderingen die hier plaatsvinden. Daar geldt het verst strekkende amendement wordt als eerste ingediend. Een 0% amendement ligt voor een 3% amendement. Als u zegt: mocht uw 0% amendement het niet halen, stem dan mee met het 3% amendement. Dat kunt u mij bij deze meegeven. Dat ligt eraan, verst strekkende welke kant op? We gaan het zien. Ik houd u op de hoogte van de beraadslagingen. Het DB doet een voorstel. Er komt een AB stemming over alle initiatieven die daar liggen. Meestal wordt van tevoren bekeken welke het gaan halen en welke voor de bühne, dat is niet voor de bühne, u wilt daarmee een signaal afgeven, ook worden ingediend. Die halen het dan niet. Dan ligt er vervolgens een pakket aan amendementen en andere zaken. Daar gaat het DB een reactie op voorbereiden. Die komen vervolgens weer met een voorstel. Het is nog maar de Kadernota, blijf ik zeggen. Het is allemaal richting de begroting die in juni pas wordt vastgesteld. Dit is een opmaat daarnaartoe.

Mark Pol

Het gaat hier over zienswijzen die we aan het indienen zijn. Ik kijk rond naar de raad. Is dit amendement voldoende besproken? Dat is het geval. Is er behoefte om over de Kadernota op zichzelf door te praten? Dat leek mij niet. Dan gaan we over tot stemming. Breng ik eerst het amendement in stemming. Even kijken hoe

die heet. Niet bezuinigen op de GGD, dat was ook zo, van de Partij van de Arbeid en GroenLinks. Daar kunt u nu over stemmen. Het amendement is met 10 stemmen voor en 4 stemmen tegen... Van de 15. We gaan de stemming opnieuw doen. We hebben de voorlopige resultaten gezien. Het lijkt er niet op dat die ene stem het verschil zal maken. Ik hoop dat u ons vergeeft, mij dat vergeeft en dat we dat op deze manier opnieuw gaan doen. Dan gaan we hem opnieuw in stemming brengen. Het amendement is met 11 stemmen voor en 4 stemmen tegen aanvaard. Dan kom ik bij het stuk zelf: de geamendeerde zienswijze op de Kadernota. Is daarover na het amendement nog stemming gewenst? Hij staat open. U kunt daarover stemmen. Die is met algemene stemmen aanvaard. U brengt ons bij de hamerstukken. Punt 8 op onze agenda, het rapport van de Rekenkamer: Mobiliteitsbeleid en de rol van de gemeenteraad. Is daarover stemming gewenst? Dat is niet het geval. Dan is die met algemene stemmen aanvaard. Zijn we bij: Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Is daarover stemming gewenst? Dat is niet het geval. Is die met algemene stemmen aanvaard. Agendapunt 10: De kadernota 2026 van de Omgevingsdienst. Stemming gewenst? Nee. Dan is die met algemene stemmen aanvaard. Dan zijn we bij de Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar/Regionaal Archief. Is daarover stemming gewenst? Dat is ook niet het geval. Is die ook met algemene stemmen aanvaard. Dat brengt ons bij punt 12 op onze agenda: de nog openstaande vragen vanuit de rondvraag. Ik meen mij te herinneren dat dat op één punt het geval is. Ik geef het woord aan mijnheer Hooijschuur.

Cees Hooijschuur

Dank u wel, voorzitter. Ik heb nagevraagd over die laadpalen. Ten eerste, op elk nieuw parkeerterrein die heringericht wordt, worden laadpalen gezet. Ze staan er misschien nog niet, omdat er nog geen palen zijn. De aansluitingen zitten onder de tegel. Daarnaast, in de nieuwe woonwijken die we aan het bouwen zijn, zouden ook laadpalen staan. Dat moet ik navragen aan de projectleider. Dat kon deze mijnheer mij niet meedelen hoe dat zo stond. We hebben een RIB gestuurd, 19 september 2024, onder andere over we laadpalen die u in de straten en op parkeerterreinen gaan zetten. Wij gingen ervan uit dat daar de vraag was beantwoord. Ik begrijp van mijn buurman net dat daar weer vragen opgekomen waren. Die ga ik voor u opzoeken en alsnog naar u toesturen.

Mark Pol

Met die toezegging kunnen we langzaam naar het einde van deze vergadering. Het is 20.15 uur. Dat betekent dat wij ruim voor negenen zitten. Ik weet niet of we dat nog drie kwartier gaan redden, zodat we... We hebben geregeld dat we, ondanks het feit dat we vroeg klaar zijn vanavond, met elkaar een borrel kunnen drinken in De Lepelaar, omdat het de eerste vergadering van het nieuwe jaar is. Zo verzinnen wij altijd een reden om elkaar weer te kunnen zien. Met die woorden sluit ik deze openbare raadsvergadering. Dank u wel.

Gemeente Texel .txl

Raadsvergadering

Dossiernummer	2187
Extern Zaak ID	3548683
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 februari 2025
Agendapunt	4
Titel	Advies voordracht en benoeming leden Raad van Toezicht OSG De Hogeberg
Portefeuillehouder	R. van de Belt

Geagendeerd	Vergaderdatum
B&W	11 februari 2025
Raadsvergadering	**26 februari 2025**

Toelichting

Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten om 2 nieuwe personen voor benoeming als lid van de Raad van Toezicht van OSG De Hogeberg voor te dragen aan de gemeenteraad. Het gaat om mevrouw M. Lubach-van der Elst en de heer G. Kuiper. De zittingstermijn van de heren A. Albers en J. Mesu is verstreken en zijn ook niet meer her-noembaar.

De Raad van Toezicht heeft met een deskundig bureau de voorselectie voor nieuwe kandidaten georganiseerd. De kandidaten zijn voorgedragen aan de benoemingsadviescommissie die de definitieve kandidaten heeft gekozen.

Mevrouw Lubach-van der Elst en de heer Kuiper worden op bindende voordracht van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad, respectievelijk op voordracht van het college van burgemeester en wethouders voorgedragen voor benoeming. De gemeenteraad neemt over beide benoeming het besluit.

Mevrouw P. Schut, de heer T. Pennink en de heer P. Lijklema zitten op dit moment volgens de lopende termijn in de Raad van Toezicht.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3548683

Benoeming leden RvT OSG De Hogeberg

Doelenboom

Programma

4	Toekomst voor de jeugd
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende dat

- voor twee leden van de Raad van Toezicht van OSG De Hogeberg de zittingstermijn is verstreken;
- conform het rooster van aftreden de heren A. Albers en J. Mesu aftreden;
- hiervoor door de benoemingsadviescommissies twee nieuwe kandidaten zijn gevonden en worden voorgedragen;
- mw. M. Lubach-van der Elst door de oudergeleding van de medezeggenschapsraad op bindende voordracht voor benoeming wordt voorgedragen;
- de heer Mr. Drs. G. Kuiper op voordracht van het college van burgemeester en wethouders voor benoeming wordt voorgedragen;
- de benoemingsprocedure zorgvuldig is voorbereid;
- herbenoeming van leden van de Raad van Toezicht niet aan de orde is;

Besluit

1. Mevrouw M. Lubach-van der Elst op bindende voordracht van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad te benoemen als lid van de Raad van Toezicht van OSG De Hogeberg en;
2. De heer Mr. Drs. G. Kuiper op voordracht van het college van burgemeester en wethouders te benoemen als lid van de Raad van Toezicht van OSG De Hogeberg.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Advies Scolicx, d.d, 23 januari 2025 procedure werving en selectie twee leden van de Raad van Toezicht,
2. Advies Oudergeleding, d.d. medezeggenschapsraad OSG De Hogeberg.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3548683

Benoeming leden RvT OSG De Hogeberg

Programma

4	Toekomst voor de jeugd
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten de raad voor te stellen:

1. Mevrouw M. Lubach-van der Elst op bindende voordracht van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad te benoemen als lid van de Raad van Toezicht van OSG De Hogeberg en
2. De heer Mr. Drs. G. Kuiper op voordracht van het college van burgemeester en wethouders te benoemen als lid van de Raad van Toezicht van OSG De Hogeberg.

Toelichting

Dit advies gaat over de voordracht en de benoeming van twee nieuwe leden van de Raad van Toezicht van OSG De Hogeberg. De zittingstermijn van de twee op te volgen leden is verlopen. Van (her-)benoeming(-en) is geen sprake. De gemeenteraad neemt het besluit tot benoeming van de nieuwe leden. Daarover gaat dit advies.

Bijlagen

1. Advies Scolicx, procedure werving en selectie twee leden van de Raad van Toezicht, d.d, 23 januari 2025,
2. Advies, brief oudergeleding medezeggenschapsraad OSG De Hogeberg, d.d. 27 januari 2025.

Consequenties

Financieel	☐	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Benoeming leden RvT OSG De Hogeberg

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten om 2 nieuwe personen voor benoeming als lid van de Raad van Toezicht van OSG De Hogeberg voor te dragen aan de gemeenteraad. Het gaat om mevrouw M. Lubach-van der Elst en de heer G. Kuiper. De zittingstermijn van de heren A. Albers en J. Mesu is verstreken en zijn ook niet meer herbenoembaar.

De Raad van Toezicht heeft met een deskundig bureau de voorselectie voor nieuwe kandidaten georganiseerd. De kandidaten zijn voorgedragen aan de benoemingsadviescommissie die de definitieve kandidaten heeft gekozen.

Mevrouw Lubach-van der Elst en de heer Kuiper worden op bindende voordracht van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad, respectievelijk op voordracht van het college van burgemeester en wethouders voorgedragen voor benoeming. De gemeenteraad neemt over beide benoeming het besluit.

Mevrouw P. Schut, de heer T. Pennink en de heer P. Lijklema zitten op dit moment volgens de lopende termijn in de Raad van Toezicht.

Benoeming leden RvT OSG De Hogeberg

Argumenten tot advies

Van twee leden van de Raad van Toezicht van OSG De Hogeberg is de benoemingstermijn verlopen. Het gaat om de heren A. Albers en J. Mesu. Conform het rooster van aftreden zijn zij niet meer herkiesbaar.

De RvT heeft een deskundig bureau (ScoliX) nieuwe kandidaten laten selecteren. De geselecteerden kandidaten zijn vervolgens door de RvT aan de benoemingsadviescommissie voorgedragen. Procedureel gaat het om:

- één lid dat via de benoemingsadviescommissie van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad op bindende voordracht aan de gemeenteraad voor benoeming wordt voorgedragen en
- één lid dat via de benoemingsadviescommissie (waar de burgemeester en de wethouder onderwijs zitting in hebben) op voordracht van het college van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad voor benoeming wordt voorgedragen.

De benoemingsadviescommissies hebben voor beide kandidaten een unanieme keuze gemaakt. Uit de rapportage van bureau ScoliX blijkt dat beide kandidaten over voldoende capaciteiten, vaardigheden en competenties beschikken om de rol van lid RvT goed te vervullen.

Daarom wordt voorgesteld om:

- de raad te adviseren mevrouw M. Lubach-van der Elst en de heer G. Kuiper aan de gemeenteraad voor te dragen voor benoeming als lid van de Raad van Toezicht van OSG De Hogeberg.

Onder voorbehoud van definitieve benoeming, bestaat de Raad van Toezicht uit de volgende vijf leden:

- de heer T. Penninck,
- de heer P. Lijklema,
- mevrouw P. Schut,
- mevrouw M. Lubach-van der Elst en
- de heer G. Kuiper.

Alternatieven

Alternatieven zijn niet van toepassing. Er zijn geen beletselen die de benoeming van de kandidaat-leden in de weg staan.

Consequenties van het advies

- **Juridische consequenties**
  Alhoewel er geen consequenties zijn, is het goed om de juridische basis achter het voorstel aan te geven. Leidend voor de (her)benoeming van leden van de RvT van OSG De Hogeberg zijn de statuten omtrent de oprichting van de Stichting OSG De Hogeberg, met in het bijzonder artikel 10, lid 3:

a. De RvT bestaat uit 5 leden;
b. Twee leden van de RvT worden op bindende voordracht van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad door de gemeenteraad benoemd;
c. Een lid van de RvT wordt door de gemeenteraad op bindende voordracht van de medezeggenschapsraad benoemd;
d. De overige leden van de RvT worden door de gemeenteraad op voordracht van het college van burgemeester en wethouders benoemd;
e. Ten minste twee van de vijf leden van RvT moeten woonachtig zijn in de gemeente Texel;
f. Ten minste twee van de vijf leden van de RvT moeten woonachting zijn buiten de gemeente Texel.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3548683

Benoeming leden RvT OSG De Hogeberg

Doelenboom

Programma

4	Toekomst voor de jeugd
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende dat

- voor twee leden van de Raad van Toezicht van OSG De Hogeberg de zittingstermijn is verstreken;
- conform het rooster van aftreden de heren A. Albers en J. Mesu aftreden;
- hiervoor door de benoemingsadviescommissies twee nieuwe kandidaten zijn gevonden en worden voorgedragen;
- mw. M. Lubach-van der Elst door de oudergeleding van de medezeggenschapsraad op bindende voordracht voor benoeming wordt voorgedragen;
- de heer Mr. Drs. G. Kuiper op voordracht van het college van burgemeester en wethouders voor benoeming wordt voorgedragen;
- de benoemingsprocedure zorgvuldig is voorbereid;
- herbenoeming van leden van de Raad van Toezicht niet aan de orde is;

Besluit

1. Mevrouw M. Lubach-van der Elst op bindende voordracht van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad te benoemen als lid van de Raad van Toezicht van OSG De Hogeberg en
2. De heer Mr. Drs. G. Kuiper op voordracht van het college van burgemeester en wethouders te benoemen als lid van de Raad van Toezicht van OSG De Hogeberg.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Advies Scolicx, d.d, 23 januari 2025 procedure werving en selectie twee leden van de Raad van Toezicht,
2. Advies Oudergeleding, d.d. medezeggenschapsraad OSG De Hogeberg.

Ouderkerk aan de Amstel, 23 januari 2025

Betreft: Procedure werving en selectie twee leden Raad van Toezicht (RvT) OSG De Hogeberg. Advies Benoemingsadviescommissie (BAC) aan de RvT.

In de afgelopen periode hebben twee consultants van ScoliX, dhr. T. (Thijs) Conijn en dhr. J. (Jan) Rozenbroek de organisatie van OSG De Hogeberg begeleid in het selectieproces om te komen tot de benoeming van twee nieuwe leden voor de RvT van OSG De Hogeberg.
Na een zorgvuldige afweging komt de BAC tot een unanieme voordracht van twee kandidaten:
mevr. M. (Monique) Lubach-van der Elst (portefeuille financiën) op voordracht van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad en mr. drs. G. (Gerdo) Kuiper (portefeuille onderwijs) op voordracht van de gemeente Texel.

Het advies is als volgt tot stand gekomen:

- Vaststelling van de samenstelling van de benoemingsadviescommissie (BAC) en de procedure.
- Het wervingsprofiel heeft vier weken online gestaan en er is offline geadverteerd in de plaatselijke media.
- Beoordeling CV's en motivatiebrieven op basis van criteria uit het wervingsprofiel.
- Voorselectiegesprekken door een consultant van ScoliX op 8 en 10 januari jl. met zeven (uit achttien) kandidaten.
- Een ronde sollicitatiegesprekken met zes voorgeselecteerde kandidaten met de BAC op vrijdag 17 januari jl. op basis van criteria/gespreksonderwerpen en weging.
- Rekening is gehouden dat één van de leden woonachtig is op Texel.
- Een CV-check en referentencheck.

Op basis van het positieve resultaat van de 1e ronde sollicitatiegesprekken heeft de BAC besloten om geen gebruik te maken van een 2e ronde. Deze stond gepland op 24 januari a.s..

Beide kandidaten zijn onderzocht op de volgende criteria en scoorden hierop ruim voldoende:

- Motivatie en persoonlijkheid
- Visie op toezichthouden
- Kennis van het aandachtsgebied van de portefeuille
- Beeld bij het instrumentarium om de rol uit te kunnen voeren
- Visie op samenwerken met de verschillende gremia
- Beschikbaarheid (naast de reguliere vergaderingen)
- Netwerk

Mevr. Monique Lubach-van der Elst (portefeuille financiën) is een gedreven doorgewinterde financial die vanuit een bescheiden houding op een treffende wijze graag wil weten hoe het zit. Zij is woonachtig op Texel, is goed beschikbaar en heeft toezichthoudende ervaring in de zorg. Zij is zich goed bewust van haar rol en treedt daarin rolzuiver op.

Mr. drs. Gerdo Kuiper is een betrokken en bevlogen onderwijsman die vanuit een intrinsieke motivatie het maatschappelijk belang centraal stelt. Hij stelt kritische vragen en houdt het doel goed voor ogen. Hij is integer en is een open persoonlijkheid. Hij is een startende toezichthouder en is reflectief op zijn ontwikkelpunten. Hij is goed beschikbaar voor zijn rol als toezichthouder van OSG De Hogeberg.

Beide kandidaten beschikken volgens de leden van de BAC over voldoende capaciteiten, vaardigheden en competenties om de rol van lid RvT goed te vervullen en zijn een welkome aanvulling op de dynamiek van de huidige RvT.

Namens de leden van de BAC
Met vriendelijke groet,

Thijs Conijn en Jan Rozenbroek
senior consultants ScoliX

Medezeggenschapsraad OSG de Hogeberg

Aan de gemeenteraad en het college van B&W van de gemeente Texel

Den Burg, 27 januari 2025

Betreft: benoeming lid RvT namens medezeggenschapsraad OSG de Hogeberg

Geachte raadsleden,

Met betrekking tot de vacature voor lid Raad van Toezicht namens de medezeggenschapsraad van OSG de Hogeberg (hierna MR) heeft de benoemingsadviescommissie op 17 januari 2025 het advies gegeven mevr. Monique Lubach-van der Elst (portefeuille financiën), woonachtig op Texel, voor te dragen als lid van de Raad van Toezicht op voordracht van de oudergeleding van de MR. In de benoemingsadviescommissie hadden twee leden, waaronder een ouderlid, van de MR zitting. De oudergeleding van de MR neemt het advies unaniem over.

De MR vraagt de gemeenteraad Texel de bindende voordracht, volgens artikel 10 van de statuten te bekrachtigen. Bijgevoegd zijn de brief en het CV van mevrouw Lubach-van der Elst die -zoals te doen gebruikelijk- voor de gemeenteraad ter inzage worden voorgelegd.

Namens de MR,

Met vriendelijke groet,

Rob de Jong-Kooger, secretaris MR

C.c.: college van Burgemeester en wethouders

Raadsvergadering

Dossiernummer	2149
Extern Zaak ID	3490523
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 februari 2025
Agendapunt	5
Titel	Mobiliteitsaanpak Texel-Den Helder
Portefeuillehouder	C. Hooijschuur

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadscommissie	12 februari 2025
Raadsvergadering	**26 februari 2025**

Toelichting

Gemeente Texel heeft samen met de gemeente Den Helder en de provincie Noord-Holland de handen ineen geslagen en gewerkt aan een gezamenlijke mobiliteitsaanpak. We zien mobiliteit als een belangrijk middel om onze regio verder te versterken. We vertalen onze gezamenlijk aanpak naar drie ambities, waar we uitvoering aan willen geven:

1. Alternatieven voor de auto stimuleren
2. Netwerk beter benutten
3. Parkeren beter organiseren

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3490523

Mobiliteitsvisie Texel-Den Helder

Doelenboom

Programma

2	Goede bereikbaarheid
2.1	Verkeer en vervoer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Dat de bereikbaarheid van Texel van essentieel belang is;
- Dat integrale samenwerking in de regio nodig is om de gezamenlijke ambities: economisch sterk maritiem cluster, ultiem vakantie eiland Texel en een aantrekkelijke leefbare stad Den Helder te realiseren.

Besluit

1. De gezamenlijke mobiliteitsaanpak Texel – Den Helder vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3490523

Mobiliteitsaanpak Texel-Den Helder

Programma

2	Goede bereikbaarheid
2.1	Verkeer en vervoer

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De gezamenlijke mobiliteitsaanpak Texel – Den Helder vast te stellen.

Toelichting

Gemeente Texel heeft samen met de gemeente Den Helder en de provincie Noord-Holland de handen ineen geslagen en gewerkt aan een gezamenlijke mobiliteitsaanpak. We zien mobiliteit als een belangrijk middel om onze regio verder te versterken. We vertalen onze gezamenlijk aanpak naar drie ambities, waar we uitvoering aan willen geven:

1. Alternatieven voor de auto stimuleren
2. Netwerk beter benutten
3. Parkeren beter organiseren

Bijlagen

1. Mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder

Consequenties

Financieel	☐	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder

Samenvatting

Het college heeft besloten de raad voor te stellen de gezamenlijke mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder vast te stellen.

De afgelopen 40 jaren zijn er heel veel onderzoeken geweest naar het mobiliteitsvraagstuk van Den Helder en Texel. Dat is de reden voor de beide gemeenten en de provincie om een gezamenlijke aanpak op te stellen. Door niet vanuit ervaren bestaande problemen te denken (die op de schaal van de provincie of het rijk te klein zijn), maar vanuit een ambitie, een stip op de horizon, willen de partijen wel de handen op elkaar krijgen om het kwetsbare mobiliteitssysteem in Den Helder te verbeteren.

Het doel van het rapport is om een gezamenlijke aanpak van mobiliteit in het gebied Texel - Den Helder mogelijk te maken. Om tot uitvoering te komen, hebben we behoefte aan een gedeelde aanpak. Uitgangspunt is het verder ontwikkelen van drie unieke ruimtelijk-economische proposities:

1. Economisch sterk maritiem cluster
2. Ultiem vakantie-eiland Texel
3. Aantrekkelijke, complete stad Den Helder

De grootste winst van het traject van deze visie is dat deze is gebaseerd op een intensieve samenwerking met de beide gemeenten en de provincie. Een samenwerking die zich op allerlei andere vlakken uitbetaalt. Zo wordt parallel aan deze visie goed samengewerkt rond de veerhaven en de TESO, de Helderse Lijn, regionaal busvervoer en mobipunten. Mede naar aanleiding van dit traject is de gemeente Texel nu ook intensiever betrokken bij de ontwikkelingen rond het Maritiem Cluster.

Mobiliteitsvisie Texel-Den Helder

Argumenten tot advies

Eind 2022 hebben de colleges van Den Helder en Texel elkaar gevonden om met de provincie samen op te trekken in het opstellen van een gezamenlijke mobiliteitsaanpak. Deze aanpak heeft als doel bij te dragen aan een aantrekkelijk vakantie-eiland Texel, een vitaal stadshart van Den Helder en een economisch sterke haven. In het afgelopen jaar hebben er twee interactieve sessies met de beide gemeenteraden en PS plaatsgevonden. Tevens is overleg gevoerd met de ondernemersverenigingen van zowel Texel als Den Helder.

De afgelopen 40 jaren zijn er heel veel onderzoeken geweest (de spreekwoordelijke 20) naar het mobiliteitsvraagstuk rond Den Helder en Texel. Dat is de reden voor de beide gemeenten en de provincie om een gezamenlijke aanpak op te stellen. Door niet vanuit ervaren bestaande problemen te denken (die op de schaal van de provincie of het rijk te klein zijn), maar vanuit een ambitie, een stip op de horizon, willen de partijen wel de handen op elkaar krijgen om het kwetsbare mobiliteitssysteem in Den Helder te verbeteren.

De grootste winst van het traject van deze visie is dat deze is gebaseerd op een intensieve samenwerking met de beide gemeenten en de provincie. Een samenwerking die zich op allerlei andere vlakken uitbetaalt. Zo wordt parallel aan deze visie goed samengewerkt rond de veerhaven van de TESO, de Helderse Lijn, regionaal busvervoer en mobipunten. Mede naar aanleiding van dit traject is de gemeente Texel nu ook intensiever betrokken bij de ontwikkelingen rond het Maritiem Cluster waar de mogelijke Ravelijnbrug onderdeel van uitmaakt.

Met deze aanpak doen we niet heel veel nieuwe dingen. Wat we wel doen is meer samenhang aanbrengen in allerlei ambities rond het Texel-verkeer, verkeer naar de haven en regionaal vervoer. De focus van deze aanpak zit meer in de gezamenlijkheid: samen optrekken en samen ambities realiseren. Daarbij nemen we voor lief dat er minder focus ligt op de reikwijdte van de maatregelen. We vertalen onze gezamenlijk aanpak naar drie ambities, waar we uitvoering aan willen geven:

1. **Alternatieven voor de auto stimuleren**
    a. Versterken ketenreis
    b. Business case mobiliteitshub Kooypunt
    c. Promo duurzaam vakantiegebied
    d. Veilige en snelle fietsverbindingen
    e. Experimenteren met gemaksoplossingen vakantiegangers
    f. Aanlandgebied richting op OV, fiets, voetgangers
2. **Netwerk beter benutten**
    a. Inzetten nieuwe Ravelijnbrug/verplaatsen Moormanbrug
    b. Werkgeversafspraken voor spreiden en mijden
    c. Logistiek als onderdeel business case mobiliteitshub Kooypunt
    d. Verbeteren aansluiting aanlandgebied
    e. Experimenteren: beïnvloeden toeristenpiek/files door brugopeningen
3. **Parkeren beter organiseren**
    a. Experimenteren: aanvullend deelvervoer op Texel, differentieren in parkeerregime Den Helder
    b. Parkeerbeleid gericht op leefbaarheid: langparkeren op gewenste plekken; business case mobiliteitshub Kooypunt.

We sluiten in deze ambities aan bij de principes van het verminderen, verbeteren en veranderen van mobiliteit. Dat doen we door steeds na te denken hoe we STOMP als volgorde van mobiliteit aantrekkelijk kunnen maken. STOMP staat voor Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, mobiliteitsdiensten en tot slot de Privéauto.

Die volgorde is bewust: we willen bovenal alternatieven voor de auto stimuleren, daarnaast inzetten op het effectief benutten van het netwerk en vervolgens parkeren beter organiseren. We zoeken niet naar losse maatregelen voor knelpunten, maar juist een integraal pakket aan maatregelen dat samen invulling geeft aan onze aanpak.

Het doel is een goed afgewogen mobiliteitssysteem. We hebben het resultaat bereikt, als er een passend en afgestemd maatregelenpakket wordt uitgevoerd. Dat kunnen nieuwe maatregelen zijn maar ook die al in bestaande projecten en programma's zijn opgenomen.

Door de beide colleges wordt na vaststelling van deze aanpak het uitvoeringsprogramma nader uitgewerkt. Daarnaast vormt de mobiliteitsaanpak input voor de op te stellen mobiliteitsvisie Texel 2025.

Alternatieven
Er kan gekozen worden om de gezamenlijke mobiliteitsaanpak Den Helder – Texel niet vast te stellen. Mede gelet op de uitdagingen die er op het gebied van mobiliteit liggen lijkt dit niet in de rede te liggen.

Consequenties van het advies
Aan dit advies zijn geen financiële of juridische consequenties verbonden.

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten
Onderdeel van het proces was tweemaal een interactieve avond met de gemeenteraden van Texel en Den Helder en leden van Provinciale Staten.
Het concept is besproken met de ondernemersverenigingen in Den Helder en op Texel, om zo tot een afgewogen maatregelenpakket te komen.

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3490523

Mobiliteitsvisie Texel-Den Helder

Doelenboom

Programma

2	Goede bereikbaarheid
2.1	Verkeer en vervoer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Dat de bereikbaarheid van Texel van essentieel belang is;
- Dat integrale samenwerking in de regio nodig is om de gezamenlijke ambities: economisch sterk maritiem cluster, ultiem vakantie eiland Texel en een aantrekkelijke leefbare stad Den Helder te realiseren.

Besluit

2. De gezamenlijke mobiliteitsaanpak Texel – Den Helder vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder

Gezamenlijke mobiliteitsaanpak Texel en Den Helder 2040

Economie versterken- Leefbaarheid vergroten – Bereikbaarheid – verbeteren

Versie 4 november 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding: Hoge ambities vragen om intensieve samenwerking 4
   1.1 Aanleiding: Alleen ga je sneller, samen kom je verder 4
   1.2 Doel: Betere samenwerking mogelijk maken 6
   1.3 Status: Samen deze aanpak omarmen 6
   1.4 Leeswijzer 7
2. Hoofdkeuzen: economie versterken, leefbaarheid vergroten, bereikbaarheid verbeteren 8
   2.1 Ons gedeelde toekomstbeeld 8
   2.2 Hoofdkeuzes 9
3. Ambities 12
   3.1 Alternatieven voor de auto stimuleren 13
   3.2 Netwerk beter benutten 14
   3.3 Parkeren beter organiseren 15
4. Naar uitvoering 17
   4.1 Hoe gaan we het doen? 17
   4.2 Hoe gaan we het betalen? 19
   4.3 Hoe nu verder? 20
5. Verantwoording 21
   5.1 Gezamenlijk proces van totstandkoming 21
Bijlagen 23
   Bijlage 1: Governance 24
   Bijlage 2: Concept uitvoeringsprogramma 26

1. Inleiding: Hoge ambities vragen om intensieve samenwerking

1.1 Aanleiding: Alleen ga je sneller, samen kom je verder

Wij zijn gemeente Den Helder, gemeente Texel en provincie Noord-Holland. We zien nut én noodzaak tot betere samenwerking in dit gebied. De uiterste Kop van Noord-Holland - het gebied rond Texel en Den Helder staat voor een schaalsprong. We willen de komende jaren drie unieke ruimtelijk-economische proposities verder ontwikkelen:

1. Economisch sterk maritiem cluster
2. Ultiem vakantie-eiland Texel
3. Aantrekkelijke, leefbare stad Den Helder

Die ambities maken van onze regio een aantrekkelijk gebied om in te investeren, om er te werken, te wonen en om op bezoek te komen.

De bereikbaarheid van Texel en Den Helder is sterk verweven door de ligging op een (schier)eiland. We constateren dat er nu al knelpunten zijn in de bereikbaarheid van stad, eiland en de haven - terwijl we de ambitie hebben om de drie proposities verder te laten groeien. Onderling concurreren het maritiem cluster, vakantie-eiland Texel en de stad Den Helder om schaarse ruimte op de weg. Tot aan 2040 investeert het Ministerie van Defensie vele miljarden in de Nieuwe Haven en groeit het aantal werknemers bij de Koninklijke Marine met bijna 3000. De offshore-branche in Den Helder rond Wind op Zee groeit, evenals de maritieme maakindustrie. Naar verwachting levert ook dat bijna 2000 banen op. Daarnaast worden circa 2000 woningen gebouwd in Den Helder. Al deze ontwikkelingen opgeteld, samen met de -naar verwachting stabiele verkeersstroom van en naar Texel- zorgen voor opstoppingen. Verkeerskundig onderzoek[1] laat zien dat de knelpunten nijpender worden als we niets doen.

Tegelijkertijd gebiedt de eerlijkheid ons te zeggen dat we al jaren werken aan het oplossen van verkeerskundige knelpunten. Maar tot dusver was de focus te sectoraal, wat nieuwe financieringsbronnen in de weg stond voor de noodzakelijke 'harde' fysieke ingrepen. Om de verkeersstromen beter door stad en haven te kunnen geleiden zijn beperkte harde ingrepen nodig. We zien inmiddels dat de oplossing niet zit in één of enkele grote maatregelen, maar juist in slimme pakketten van maatregelen waar we samen aan moeten werken. In die pakketten zoeken we de best werkende oplossingen in de combinatie van 'zachte' oplossingen (bijvoorbeeld slim verkeersmanagement en sturen op gedrag) én 'harde' oplossingen (zoals nieuwe infrastructuur).

Daarom hebben we de handen ineen geslagen en gewerkt aan deze gezamenlijke mobiliteitsaanpak. We doen het samen. We kijken naar dit gebied als één ruimtelijk-economisch systeem met één mobiliteitssysteem. En we zien mobiliteit als een belangrijk middel om onze regio verder te versterken.

Deze aanpak van mobiliteit staat niet op zich, en is onderdeel van steeds nauwere samenwerking. We zien dit als een lokale uitwerking en verdieping op integrale, regionale ontwikkelingen. Deze aanpak past bij:

[1] Fase 1 dataonderzoek Maritieme Cluster Den Helder, Sweco, 25-04-2024

- De drie *ruimtelijk-economische proposities* van onze regio: die zijn leidend; mobiliteit is volgend. Maar dat vraagt NU om tijdig voorsorteren op de mobiliteit van de toekomst.
- Het toenemende *strategisch belang* van het gebied rond Den Helder voor de Kop van Noord-Holland, de provincie Noord-Holland en het Rijk: vanuit economisch, (arbeidsmarkt en onderwijs) en energietechnisch perspectief en vanuit nationale veiligheid liggen er grote kansen
- De dimensies van *brede welvaart* binnen mobiliteit: leefomgeving, (betaalbare) bereikbaarheid, gezondheid en veiligheid.

Fig. 1 – Mobiliteitsaanpak als lokale verdieping van integrale, regionale ontwikkeling

1.2 Doel: Betere samenwerking mogelijk maken

Het doel van deze aanpak is om een gezamenlijke inzet op het garanderen van bereikbaarheid en mobiliteit in het gebied Texel-Den Helder. Om tot uitvoering te komen, hebben we behoefte aan een gedeeld beeld: waar willen we samen naartoe? Maar ook: wat zijn op dit moment knelpunten voor bewoners, bezoekers en bedrijven. We kijken daarin niet puur naar bereikbaarheid, maar steeds naar de ontwikkeling van een economisch sterke en leefbare regio. We kijken naar het mobiliteitssysteem als geheel – alle modaliteiten (van (veer)boot en auto's tot OV en vrachtverkeer) en alle doelgroepen (van inwoners en vakantiegangers tot werknemers) in het gehele gebied Texel-Den Helder (over de gemeentegrenzen heen).

We zien bereikbaarheid en mobiliteit als cruciaal onderdeel van de proposities 'sterk maritiem cluster', 'ultiem vakantie-eiland Texel' en 'aantrekkelijke stad Den Helder', waar we samen met de regio aan werken. Met deze mobiliteitsaanpak geven we richting – hierna volgt de uitwerking in een samenhangend maatregelenpakket in een uitvoeringsprogramma.

We willen graag dat de kleine en grote keuzes die we de komende jaren moeten maken allemaal bijdragen aan het gezamenlijk beeld – we willen daarin als overheden een betrouwbare gesprekspartner zijn voor andere overheden, werkgevers en vervoersbedrijven.

1.3 Status: Samen deze aanpak omarmen

Deze aanpak is na bespreking in beide colleges ter bespreking voorgelegd aan de ondernemersverenigingen van beide gemeenten en besproken in het Maritieme Cluster. Vervolgens wordt deze ter bespreking geagendeerd in de Regionale Raadscommissie Noordkop

(RRN), waarna deze ter vaststelling wordt voorgelegd aan beide gemeenteraden. Het uitvoeringsprogramma wordt vervolgens door beide colleges verder voorbereid.
Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie onderschrijft de aanpak en ondersteunt de samenwerking, en werkt vanuit haar eigen beleid mee aan de uitvoering ervan. De aanpak wordt door Gedeputeerde Staten ter informatie aangeboden aan de Provinciale Staten.

1.4 Leeswijzer

Dit document is als volgt opgebouwd:

- In hoofdstuk 2 leest u onze *mobiliteits*aanpak en *hoofdkeuzes* terug.
- In hoofdstuk 3 vertalen we onze aanpak naar drie *ambities.*
- In hoofdstuk 4 doen we een *aanzet tot uitvoering*: hoe gaan we het doen, hoe gaan we het betalen en wat zijn de concrete vervolgstappen?

2. Hoofdkeuzen: economie versterken, leefbaarheid vergroten, bereikbaarheid verbeteren

We willen ons gebied economisch versterken door de komende jaren te investeren in onze haven, in toerisme naar onze regio en in het centrum van Den Helder. Tegelijkertijd willen we de leefbaarheid voor onze inwoners en bezoekers vergroten. Dat vraagt om goede én groene bereikbaarheid voor iedereen.

Fig. 2 – De drie ruimtelijk-economische proposities op de kaart

2.1 Ons gedeelde toekomstbeeld

Ambitie wordt beloond

In ons toekomstbeeld hebben we onze huidige kracht steeds verder uitgebouwd. We zijn een innovatieve regio, die zich slim heeft aangepast aan een veranderende, geopolitieke context, waarin het defensiecluster een schaalsprong heeft gemaakt. We zijn een economisch zwaartepunt binnen provincie Noord-Holland – na jaren van centralisatie in de Randstad, zien we nu dat ook het Rijk blijft investeren in regionale, onderscheidende proposities. Onze economische kracht ligt in het maritiem cluster en in de vrijetijdseconomie. Ondernemers investeren graag in onze regio en zorgen voor toekomstvaste banen.

De inwoners van Den Helder kunnen rekenen op een groene, gezonde leefomgeving, een mooi en gezellig centrum met meer reuring dan vroeger en een betere verbinding met de zee. Binnen Den Helder ga je gewoon lopen, of pak je de fiets – je auto parkeer je niet per se voor de deur, maar is wel goed te gebruiken als je verder weg wil. De inwoners en bezoekers van Texel genieten van

natuurschoon en duurzaam toerisme – goed in balans met de draagkracht van het eiland en de auto heb je als bezoeker op Texel steeds minder meer nodig. Samen bieden Den Helder en Texel de ultieme vakantie: cultuur, musea en reuring in Den Helder – rust, ruimte en strand op Texel.

Bewoners, het bedrijfsleven en bezoekers worden verleid om op een duurzame manier te reizen, kunnen rekenen op betrouwbare reistijden en kiezen steeds vaker voor aantrekkelijke alternatieven voor de auto.

Mobiliteitstransitie

In Nederland werken we aan de mobiliteitstransitie: minder, anders en beter reizen. Minder reizen vraagt erom dat mensen werk en voorzieningen dichtbij huis hebben. In deze unieke regio ligt dat natuurlijk anders: Texel is zeer toeristisch en wil dat blijven; Den Helder wil graag meer bezoekers aantrekken. Onze ambities genereren dus meer verkeer. We willen deze ambities verwezenlijken zonder groei van het autoverkeer. Ons toekomstbeeld gaat er dus over hoe we mobiliteit *anders* en *beter* organiseren vanuit de 3 proposities. Voor onze inwoners die deels thuis kunnen werken is *minder* reizen wel een uitgangspunt.

De mobiliteitstransitie is voor ons geen doel op zich – maar wel een middel om knelpunten op de weg op te lossen en te voorkomen. Onze drie ruimtelijk-economische proposities vragen alle drie om goede bereikbaarheid – dat is een kritische succesfactor. Dus moeten we ons ervoor inzetten om files op te lossen en te voorkomen voor een aantrekkelijke, gezonde stad en eiland. We zien nog steeds een rol voor de auto, maar we willen alternatieven een eerlijke kans geven. Bovendien draagt de mobiliteitstransitie bij aan klimaatdoelen (minder fossiele brandstoffen), aan de energietransitie (meer schone vervoersmiddelen) en aan verkeersveiligheid (meer focus op voetgangers, fietsers en ov).

Brede welvaart

We nemen brede welvaart als uitgangspunt. Als we keuzes maken in ons mobiliteitssysteem, dan doordenken we steeds wat de impact is op bereikbaarheid, onze leefomgeving, gezondheid en veiligheid. Zie ook onderstaande figuur van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL).

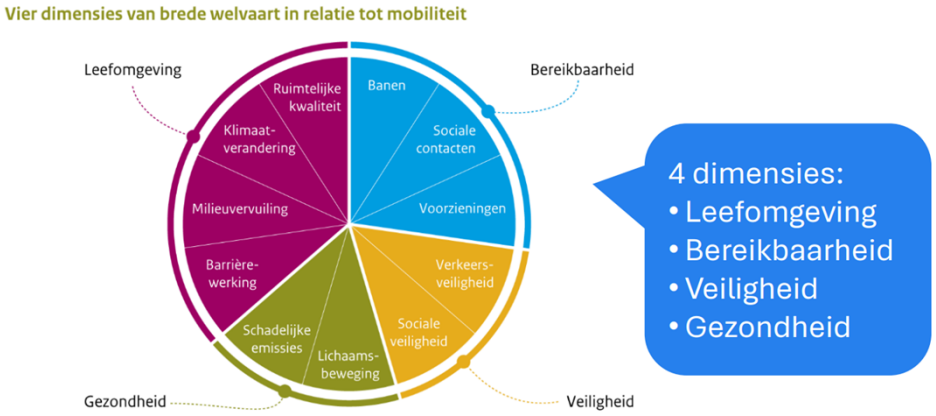

Fig. 3 – De vier dimensies van brede welvaart in relatie tot mobiliteit

2.2 Hoofdkeuzes

Om onze aanpak te realiseren maken we vier hoofdkeuzes:

We werken samen
We zetten in op een hoog ambitieniveau
We geven voorrang aan schoner vervoer dat zo min mogelijk ruimte inneemt
We differentiëren tussen doelgroepen en schaalniveau

1. We werken samen aan één ruimtelijk-economisch systeem en we zien mobiliteit als één van de componenten van dat systeem. Mobiliteit is dus een middel om onze regio te versterken.
2. We zetten in op een hoog ambitieniveau: we willen bestaande knelpunten achter ons laten en met de blik op de lange termijn toekomstige knelpunten voorkomen.
3. We geven voorrang aan schoner vervoer dat zo min mogelijk ruimte inneemt. Zo willen we werken aan aantrekkelijke, leefbare kernen. Dat vraagt om gedragsverandering en we weten dat dat een proces van lange adem is. En dat betekent ook dat we in principe niet investeren in nieuwe wegen, tenzij dat echt noodzakelijk is.
4. We differentiëren bewust tussen doelgroepen (inwoners, bezoekers, werknemers en logistiek) en schaalniveau (lokale verplaatsingen, van-en-naar Texel/Den Helder) om recht te doen aan het unieke (toeristische) profiel van onze regio. Zo willen we werken aan betrouwbare en snelle reistijden.
    a. Woon-/werkverkeer: we stimuleren lopen/fietsen/ov en het spreiden en ontvlechten van verkeersstromen.
    b. Bezoekers: we stimuleren duurzaam toerisme, dat uitgaat van een langer bezoek en waarbij je de auto in elk geval ter plekke niet meer nodig hebt.
    c. Logistiek: we stimuleren schone, slimme logistiek, via hubs en met meer vervoer over water.

3. Ambities

We vertalen onze gezamenlijk aanpak naar drie ambities, waar we uitvoering aan willen geven:

1. Alternatieven voor de auto stimuleren
2. Netwerk beter benutten
3. Parkeren beter organiseren

We sluiten in deze ambities aan bij de principes van het verminderen, verbeteren en veranderen van mobiliteit. Dat doen we door steeds na te denken hoe we STOMP als volgorde van mobiliteit aantrekkelijk kunnen maken. STOMP staat voor Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, mobiliteitsdiensten en tot slot de Privéauto.

Die volgorde is bewust: we willen bovenal alternatieven voor de auto stimuleren, daarnaast inzetten op het effectief benutten van het netwerk en vervolgens parkeren beter organiseren. We zoeken niet naar losse maatregelen voor knelpunten, maar juist een integraal pakket aan maatregelen dat samen invulling geeft aan onze aanpak.

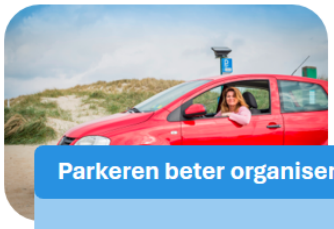
Alternatieven voor de auto

- Versterken ketenreis
- Business case mobiliteitshub Kooypunt
- Promo duurzaam vakantiegebied
- Veilige en snelle fietsverbindingen
- Experimenteren: gemaksoplossingen vakantiegangers
- Aanlandgebied richting op ov, fiets, voetgangers

Netwerk beter benutten

- Inzet nieuwe Ravelijnbrug/ verplaatsen Moormanbrug
- Werkgeversafspraken voor spreiden en mijden
- Logistiek als onderdeel business case mobiliteitshub Kooypunt
- Verbeteren aansluiting aanlandgebied
- Experimenteren: beïnvloeden toeristenpiek / files door brugopeningen

Parkeren beter organiseren

- Experimenteren: aanvullend deelvervoer op Texel, differentiëren in parkeerregime Den Helder
- Parkeerbeleid gericht op leefbaarheid: langparkeren op gewenste plekken; business case mobiliteitshub Kooypunt

In dit hoofdstuk lichten we toe wat we per ambitie willen bereiken en welke concrete maatregelen we hierbij voor ogen hebben. We nemen hier alleen maatregelen op die we echt van belang vinden, maar willen tegelijkertijd wel laten zien waar de grootste urgentie zit. Onze gezamenlijke inzet is dat mensen een gemakkelijke, vlotte reis kunnen maken –ook zonder auto– naar de belangrijkste bestemmingen in ons gebied. Voor onze eigen inwoners gaat het vooral om lokaal woon-werkverkeer. Voor onze bedrijven om de bereikbaarheid van hun bedrijfslocaties en bestemmingen. Voor toeristen is dat Texel en steeds vaker het centrum van Den Helder. Per ambitie hebben we daarom in blauw aangegeven op welke maatregelen we extra in willen zetten. Oftewel: waar zetten we gezamenlijk onze schouders onder?

Een volgende stap is het verder uitwerken van dit samenhangende pakket aan maatregelen tot een coherent, ambitieus en haalbaar uitvoeringsprogramma.

3.1 Alternatieven voor de auto stimuleren

Wat willen we bereiken:

- Meer ruimte voor de fiets: zorgen dat de fiets een aantrekkelijk alternatief is voor woon-werkverkeer en recreanten in de regio.
- Een grotere rol voor openbaar vervoer: versterken van openbaar en collectief vervoer in twee lagen: (1) hoogwaardig openbaar vervoer (trein, plusnet en R-net) om de Kop goed te verbinden met verdere bestemming en (2) fijnmazige opties voor dichterbij (basisnet, flexbusjes).
- Voor bezoekers: de reis voelt als onderdeel van de vakantie en de auto heb je – in elk geval ter plekke – helemaal niet nodig.

Hoe we het voor ons zien:

- Versterken van de ketenreis voor inwoners én bezoekers, met een focus op de Helderse lijn en busvervoer in Den Helder en op Texel; o.a. via het 10-punten-plan Helderse lijn, de Visie Publieke Mobiliteit van de provincie, één ticket van huis tot bestemming (trein-bus-boot-bus) en de nieuwe concessie voor ov op Texel in 2028.
- Uitwerken van een businesscase voor een mobiliteitshub op Kooypunt t.b.v. recreatieverkeer, verkeer richting haven en het Marineterrein en verkeer richting het stadshart – zie ook het kader hieronder.
- Promotie van Den Helder/Texel als duurzaam vakantiegebied, waar duurzaam reisgedrag wordt gestimuleerd en beloond (bijvoorbeeld korting op accommodatie/ toeristische uitjes voor fietsers of de fiets gratis mee in de trein). Op korte termijn met de focus op het verleiden van dagjesmensen om met het openbaar vervoer en /of de fiets te reizen. Op langere termijn werken we aan het versterken van de toeristische propositie Texel/Den Helder om mensen te verleiden om langer te blijven dan een dagje.
- (Blijven) investeren in veilige en snelle fietsverbindingen (netwerk door heel Provincie Noord-Holland) in combinatie met slim verkeersmanagement, waardoor de fiets voorrang krijgt.
- Verbeteren van de bereikbaarheid van de veerboot op Texel en Den Helder voor fietsers, voetgangers en OV-reizigers, inclusief het verbeteren van de kwaliteit en veiligheid in het aanlandgebied.
- We hebben als gemeente Den Helder en gemeente Texel niet de regie, maar we volgen twee belangrijke ontwikkelingen:
    - Eventuele invoering van milieuzonering in het centrumgebied als onderdeel van een maatregelenpakket – we volgen hierin landelijke en regionale ontwikkelingen en kijken wanneer deze passend zijn bij de doelen die we nastreven.
    - Ontwikkelingen in de verduurzaming van logistiek en binnenvaart om daarmee concreet invulling te geven aan schone, slimme logistiek via hubs en meer vervoer over water (hoofdkeuze 4c)

Kader: mobiliteitshub

Het ontwikkelen van mobiliteitshub(s) past bij alle drie onze ambities: in zo'n hub kun je makkelijk overstappen op een alternatief voor de auto (1), een hub kan helpen om reizigers beter over het bestaande netwerk te verdelen (2) en ook parkeren kan onderdeel zijn van een

hub (3). Gemeente Den Helder en Texel willen een haalbaarheidsstudie doen naar het opzetten van een mobiliteitshub bij Kooypunt. Dat past goed in de lijn van deze mobiliteitsaanpak. We willen met elkaar onderzoeken wat de functie van hubs kan zijn bij het invulling geven aan onze aanpak.

Daarin denken we na over verschillende doelgroepen: *bezoekers* van Den Helder en Texel, dagjesmensen of mensen die met de fiets stad of eiland willen verkennen. Een hub kan drukte even bij de veerboot afvangen, of je laat er je auto een week achter. Een hub kan zich richten op *werknemers bijvoorbeeld van de Marine*, die bijvoorbeeld overstappen van hun fiets of auto op een shuttle naar hun werkplek. Of de hub kan een *logistieke* functie hebben en goederen bundelen voor ze op een schone manier naar hun bestemming worden vervoerd. In de plannen rond het Maritiem Cluster wordt ingezet op drie hubs: voor mobiliteit, energie en logistiek. Misschien apart, maar misschien ook op één locatie. Ook die opties willen we verder verkennen.

3.2 Netwerk beter benutten

Wat willen we bereiken:

- Uitwerking geven aan het Bestuursakkoord Maritiem Cluster (2023), inclusief zogenaamde harde, fysieke maatregelen om (toekomstige) knelpunten te voorkomen.
- Het huidige infrastructuur netwerk beter benutten, door slim verkeersmanagement in te zetten en mensen te verleiden tot spreiden – zowel in de routes die mensen gebruiken als in het tijdstip waarop zij reizen.
- Vergroten van leefbaarheid en verkeersveiligheid, door duidelijk onderscheid te maken tussen bewoners-/bezoekersstraten (langzaam verkeer) en doorstroomroutes (zo min mogelijk oponthoud voor betrouwbare reistijden).
- Nieuwe functies clusteren rond het ov-netwerk.

Concreet:

- Inzet op nieuwe Ravelijnbrug en het verplaatsen van de Moormanbrug (Bestuursakkoord Maritiem Cluster), om verkeersstromen van/naar de haven en het Marineterrein, van/naar het centrum van Den Helder en de veerboot beter te kunnen laten doorstromen- vanuit het programma Ontwikkeling Maritiem Cluster loopt nader verkeersonderzoek (2023-2024), dat in het vervolg kan worden gebruikt om het effect van maatregelen te toetsen. Dit zien wij overigens niet als een lokale opgave, maar als een bovenregionale, waar we ons als Noord-Holland Noord én provincie sterk voor willen maken.
- Afspraken met werkgevers om werknemers flexibeler en duurzamer te laten reizen:
    - Beter spreiden van woon-werkverkeer en zakelijk verkeer over de dag en week, gecombineerd met thuiswerken – dit gaat dus zowel om het spreiden over het beschikbare netwerk, als om spreiden in het tijdstip van reizen.

        - We werken samen met de Marine als grootste werkgevers concrete maatregelen uit.
    - Het afremmen van de mobiliteitsgroei met de auto, door goede alternatieven te bieden (ov, fiets).
    - Verduurzamen van personenmobiliteit en logistiek.
- Onderzoek naar een hub voor just-in-time-logistiek bij Kooypunt/Kooyhaven – zie ook het kader over een mobiliteitshub.
- Verbeteren aanlandgebied veerdienst en aansluiting op stad, haven en uitvalswegen.
- Experimenteren met:
    - Het beïnvloeden van de piek van/naar Texel (bijvoorbeeld met het spreiden van wisseldagen en/of een tijd-reserveringssysteem voor de veerboot)
    - Het beïnvloeden van filevorming door brugopeningen (bijvoorbeeld met realtime informatie voor werkverkeer in en om het havengebied)

3.3 Parkeren beter organiseren

Wat willen we bereiken:

- Meer ruimte vrijspelen in de kernen voor kwaliteitsimpuls, bijvoorbeeld meer groen, ruimte voor terrassen, of voor voetgangers/fietsers.
- Slim clusteren van (lang)parkeren en het makkelijk maken om over te stappen op duurzaam vervoer (hubs, zie ook het kader over mobiliteitshubs) – dit geldt zowel voor werknemers en bezoekers als voor logistiek.
- Onderscheid maken in doelgroepen (inwoners, bezoekers en werknemers):
    - In Den Helder willen we overlast voorkomen door langparkeren op plekken waar we dat niet willen. En we willen de parkeerdruk in het centrum aanpakken. Doel is dat er voldoende parkeerruimte ontstaat als er meer woningen bijkomen. Tegelijkertijd willen we graag meer bezoekers welkom heten, dus het gaat zeker niet om het ontmoedigen van een bezoek aan de Kop.
    - Op Texel willen we parkeerdruk in de dorpen verlagen, door bezoekers te verleiden om de auto bij de accommodatie te laten staan en door parkeren te concentreren aan de randen van dorpen. Op Texel is hiervoor reeds een aantal maatregelen genomen.

Concreet:

- Experimenteren met:
    - Aanvullend deelvervoer op Texel, zodat mensen de auto tijdens hun vakantie laten staan.
    - Verder differentiëren in parkeerregime (tarieven, blauwe zone, tijdsvakken, vergunningen) voor inwoners en hun eigen bezoek tegenover bezoekers van Den Helder.
- Parkeerbeleid ontwikkelen dat past bij de drie ruimtelijk-economische ontwikkelingen en gericht is op leefbaarheid en kwaliteit van de leefomgeving. Onderdeel daarvan is:
    - Zorgen voor parkeerplekken voor bezoekers aan de randen van de kernen. Langparkeren buiten het centrum van Den Helder aantrekkelijk maken – bij langdurig bezoek aan Den Helder, voor dagbezoekers naar Texel en voor vrachtwagens. Er kan ook gekeken worden naar parkeeroplossingen voor werknemers, zoals mariniers die op Buitenveld legeren. Er moet één integraal plan komen, waarin we een parkeerhub bij Kooypunt, de herinrichting van het aanlandgebied voor de veerboot en het versterken van duurzaam (openbaar)

vervoer naar het havengebied combineren. Dat gaan we onderzoeken. Daarbij kijken we ook hoe we duurzame keuzes aantrekkelijker kunnen maken.

4. Naar uitvoering

In dit hoofdstuk geven we onze aanpak voor uitvoering weer en gaan we in op de betaalbaarheid van onze grote ambities. Daarin geven we steeds de samenhang weer met lopende trajecten in onze regio.

4.1 Hoe gaan we het doen?

Bij deze aanpak horen ook afspraken over governance: hoe werken we onderling samen en hoe sluiten we slim aan op bestaande gremia? We denken bijvoorbeeld aan het net opgerichte Platform Mobiliteit van Noord-Holland-Noord.

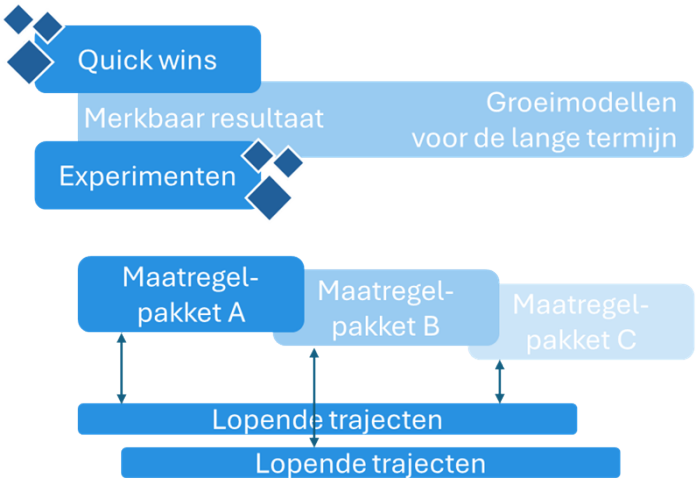

Fig. 4 – Verbeelding van de uitgangspunten voor uitvoering van de mobiliteitsaanpak

We hanteren vijf uitgangspunten voor uitvoering:

1. We willen niet (alleen) de problematiek van vandaag oplossen, maar zoeken naar oplossingen die bijdragen aan de ruimtelijk-economische ontwikkeling van onze regio in de toekomst. We zoeken dus naar 'groeimodellen'. Van de oplossingen in het hier en nu mogen we later in elk geval geen spijt krijgen als onze ruimtelijk-economische ambities meer vorm krijgen.
2. We realiseren ons dat er geen 'quick-fix' is en gaan daarom voor een integrale benadering die harde (fysieke) en zachte (gedrag, afspraken) maatregelen combineert in samenhangend maatregelenpakketten, die we in meerdere jaren met elkaar gaan realiseren. Onderdeel van die integrale benadering is ook het ontwikkelen van beleid (bijvoorbeeld voor parkeren).
3. We maken werk met werk: we dragen zorg voor een goede inbedding in lopende trajecten. In het kader hieronder geven we een overzicht van relevante, lopende ontwikkelingen.
4. We gaan voor quick wins met merkbaar resultaat. We zijn toe aan actie – we willen breken met het verleden waarin we grote, fysieke maatregelen niet konden realiseren door onvoldoende middelen. Daarom benutten we op korte termijn de kracht van 'zachte' maatregelen zoals slim verkeersmanagement en afspraken met ondernemers/werkgevers. We nemen daarin een actieve, stimulerende rol en roepen ondernemers/werkgevers op

om volop mee te doen. Tegelijkertijd zetten we ook in op fysieke maatregelen (zie ook uitgangspunt 4).

5. We durven te experimenteren en leren daarvan – daar maken we binnen onze organisaties capaciteit en (beperkt) middelen voor vrij. We zoeken nadrukkelijk de samenwerking met ondernemers/werkgevers.

Kader: lopende projecten

Binnen de drie ambities zijn de volgende lopende projecten/initiatieven relevant:

- Alternatieven voor de auto stimuleren
  - Regionale Agenda Mobiliteit Kop van Noord-Holland
  - Verbeteren Helderse lijn (10-punten-plan)
  - Visie Publieke Mobiliteit van provincie Noord-Holland
  - Programma Doorfietsroutes provincie Noord-Holland
  - Nieuw vervoersplan Connexxion; nieuwe concessie ov NHN en Texel (2028)
- Netwerk beter benutten
  - Bestuursakkoord Maritiem Cluster / Mobiliteitsonderzoek Sweco
  - Renovatie veerhavens Texel en Den Helder [ook relevant voor de andere ambities]
- Parkeren beter organiseren
  - Differentiatie in parkeerzones en -tijden in Den Helder
  - Ontmoedigingsbeleid en maximumtijden voor parkeren in kernen op Texel en stimuleren van parkeren aan de rand van de kernen

4.2 Hoe gaan we het betalen?

We benutten financiering in lopende trajecten. Maar we hebben op dit moment onvoldoende financiële middelen om al onze ambities waar te maken. Daarom zoeken we naar nieuwe manieren om bereikbaarheid te financieren en maken we scherpe keuzes.

Inzetten op lobby om de regio verder te brengen

We zetten ons nu al op bestuurlijk en ambtelijk niveau in om onze regio continu onder de aandacht te brengen bij het Rijk en de EU. We breiden onze inzet uit. Want we willen een schaalsprong maken naar een economisch zwaartepunt in provincie Noord-Holland met onze drie ruimtelijk-economische proposities (maritiem cluster, vakantie-eiland, aantrekkelijke stad) en we zien mobiliteit en bereikbaarheid (met onder andere de realisatie van de Ravelijnbrug) als één van de pijlers. We sturen op een Regio Deal en oriënteren ons op kansen voor een MIRT-traject. De meeste van de maatregelen die we voor ons zien vragen geen grootschalige investering, maar wel een lange adem. Een aantal maatregelen - zoals de inpassing van een nieuwe brug - zijn wel zeer kostbaar. Maar ook van cruciaal belang voor de bereikbaarheid van onze regio, zo volgt uit onderzoek.

Scherpe keuzes vanuit een gezamenlijke aanpak

Voor de korte termijn richten we ons op de lopende trajecten én op effectieve, zachte maatregelen om met beperkte middelen wel merkbaar resultaat te kunnen boeken voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers. De middelen die we - nu en in de toekomst - ter beschikking hebben, besteden we volgens onderstaand afwegingskader. Dit afwegingskader is gebaseerd op het afwegingskader dat Provincie Noord-Holland hanteert.

Kader: Afwegingskader met 3 filters voor maatregelen

4.3 Hoe nu verder?

Na het vaststellen van deze aanpak werken we als drie overheden het concept uitvoeringsprogramma 2025-2028 verder uit. We zien parallel drie uitwerkingslijnen voor ons:

- **Quick wins & merkbaar resultaat**: in kaart brengen van knelpunten (o.a. verkeersonderzoek Sweco), beschikbare middelen en bijpassende maatregelen voor de korte termijn.
- **Experimenteren & nieuwe energie**: opzetten van experimenten in samenwerking met het netwerk van ondernemers/werkgevers – om voor te sorteren op de lange termijn en om met mobiliteit de ruimtelijk-economische proposities te versterken.
- **Integraal & lange adem**: uitwerken van maatregelpakketten (met zachte en harde maatregelen) en die onderzoeken op beoogde effecten; vervolgens keuzes bestuurlijk voorleggen, besluiten over financiering en uitvoering, en bovenregionale lobby voeren. En dan natuurlijk overgaan tot de uitvoering zelf.

Daarnaast werken we – passend bij het uitvoeringsprogramma – een structuur uit voor governance. Hoe houden we de energie erin, hoe zorgen we voor een goede samenwerking, zonder dat we andere regionale trajecten in de weg zitten? We willen aansluiten op bestaande governancestructuren, maar tegelijkertijd voelen we de urgentie om meer en sneller aan de slag te gaan. We denken daarom aan:

- Een *coördinator* die quick wins en experimenten op kan starten; liefst met daarachter een *denktank* vanuit overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen, die meedenkt over mobiliteit, toerisme, economie en ruimtelijke ontwikkeling.
- Een *versneller* die aanhaakt bij bestaande governancestructuren en de lobby richting Noord-Holland Noord (NHN), provincie, Rijk en EU opzet.
- Een *bestuurlijk boegbeeld* (één van de wethouders) die namens de regio de lobby richting provincie, Rijk en EU voert vanuit de ruimtelijk-economische proposities – uiteraard met mobiliteit in het achterhoofd.

5. Verantwoording

5.1 Gezamenlijk proces van totstandkoming

De mobiliteitsaanpak is een gezamenlijk product van gemeente Den Helder, gemeente Texel en provincie Noord-Holland. Bureau VINU schreef de het document en verzorgde onafhankelijk procesmanagement. Hieronder geven we een overzicht van de sessies waarin de drie overheden meedachten over de toekomst van mobiliteit in de uiterste Kop van Noord-Holland. Ook zijn een groot aantal ambtenaren van de drie overheden geïnterviewd. Op een aantal momenten zijn Bestuur Ondernemers Vereniging Den Helder (OVDH), Texels Ondernemers Platform (TOP), de Koninklijke Marine, Port of Den Helder en TESO als belangrijke partners betrokken bij dit traject. In gezamenlijke sessies van ambtenaren met deze organisaties en in aanwezigheid van bestuurders van de drie overheden zijn een aantal tussenproducten besproken.

- Samenwerking tussen drie overheden:
    - 23 november 2022: Bestuurlijke aftrap
    - 26 juni 2023: Ambtelijke werksessie Economie en leefbaarheid
    - 27 juni 2023: Gezamenlijke Raden- en Statensessie
    - 12 juli 2023: Ambtelijke werksessie mobiliteit
    - 30 november 2023: Ambtelijke werksessie ambitieniveau
    - 17 januari 2024: Gezamenlijke Raden- en Statensessie
    - 1 maart 2024: Bestuurlijk overleg hoofdlijnen van de aanpak
- Betrokkenheid partners:
    - 30 oktober 2023: Gezamenlijke sessie besturen ondernemersverenigingen, Koninklijke Marine, Port of Den Helder en TESO met bestuurders van de drie overheden
    - December 2023 – augustus 2024: Door beide gemeenten is een reactie gevraagd aan de ondernemersverengingen TOP en OVDH.5.2 Aansluiten bij bestaand beleid

In de uitwerking van deze mobiliteitsaanpak sluiten we aan bij bestaande beleidsstukken en onderzoeken van gemeente Den Helder, gemeente Texel en provincie Noord-Holland.

<u>Provincie Noord-Holland</u>

- Omgevingsvisie NH2050
- Perspectief Mobiliteit
- Coalitieakkoord 2023 – 2027 ‘Verbindend vooruit’, Provincie Noord-Holland
- Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) Noord-Holland en Flevoland
- Werkagenda Mobiliteit Kop van Noord-Holland 2022 – 2024
- Scenario’s Slimme Mobiliteit Noord-Holland 2050, 2024
- Visie Publieke Mobiliteit 2024-2034
- Uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid, 2023
- Routekaart Bereikbaarheid Wadden
- Nota Zeehavens, Provincie Noord-Holland, 2022
- Bestuursovereenkomst Maritiem Cluster Kop van Noord-Holland/Den Helder, Provincie Noord-Holland, Den Helder en Ministerie van Defensie

<u>Regio Kop van Noord-Holland / Noord-Holland Noord / Den Helder-Texel</u>

- Regionaal woonakkoord Kop van Noord-Holland 2022-2026

- Regiodeal Maritiem Cluster Kop van Noord-Holland
- Woondeal 2.0 Regio Noord-Holland Noord, Provincie Noord-Holland, 2023
- Conclusies en Aanbevelingen Bereikbaarheidsvraagstuk van Texel in Den Helder, O_Team
- Inventarisatie onderzoeken bereikbaarheid Texel in Den Helder, Islant
- Rapport 2x2 bereikbaarheid Den Helder, Antea
- Economische waarde N250 Den Helder, Ecorys

Gemeente Den Helder

- Omgevingsvisie Den Helder
- Coalitieakkoord 2022 – 2026 'Samenwerken in vertrouwen, aan vertrouwen', Den Helder
- Visie Infrastructuur Den Helder 2025
- Mobiliteitsonderzoek Maritiem Cluster Den Helder, 2024
- Helders lijn
- Bestuursakkoord Maritiem cluster
- Voornemen tot Integrale ontwikkeling Maritiem cluster
- Den Helder Willemsoord – Parkeerdrukonderzoek, Trajan

Gemeente Texel

- Coalitieakkoord 2022 – 2026 'Bouwen aan vertrouwen voor een sociaal en duurzaam Texel', Texel
- Mobiliteitsvisie 2015-2025
- Actieplan Mobiliteit Texel, Van visie naar actie: duurzame mobiliteit op Texel
- Toeristisch Toekomstplan Texel
- Uitvoeringsagenda Toerisme en Recreatie Texel 2022-2024
- Concept Omgevingsvisie

Bijlagen

Bijlage 1: Governance

Van aanpak naar uitvoering

De eerste benodigde stap om van de beschreven aanpak naar uitvoering te komen zijn heldere afspraken over de inrichting van de governance: hoe werken we onderling samen en hoe sluiten we slim aan op bestaande gremia? Op deze wijze bundelen we de krachten van het toeristisch eiland Texel, de stadsontwikkeling Den Helder en de regionale havenontwikkeling. Hoe worden Texel en Den Helder beter betrokken op de uitvoering van projecten in de andere gemeente, zonder een extra gremium op te tuigen?

Aan de hand van de in het hoofddocument geformuleerde uitgangspunten richten we de governance als volgt in:

1. We maken gebruik van de bestaande samenwerkingsstructuren binnen de vier Kopgemeenten en waar nuttig en zinvol bij de nieuw in te richten samenwerkingsstructuren voor Noord-Holland Noord;
2. Conform de afspraken in het Bestuursakkoord Ontwikkeling Maritiem Cluster (artikel 4.3.2 en 4.4.1), worden andere partijen betrokken bij planontwikkeling en besluitvorming, wanneer toegewerkt wordt naar uitvoeringsovereenkomsten. Gezien het belang van Texel bij de bereikbaarheid en daarmee bij de ontwikkeling van het tracé Nieuw Diep – Nieuwe Werk (inclusief aansluiting Moormanbrug en Ravelijnbrug) sluit de gemeente Texel ambtelijk aan bij de projectgroep, en afhankelijk van de agenda bij de Stuurgroep en het Bestuurlijk Overleg;
3. Door deze structuur krijgen Texel en Den Helder een gelijkwaardige plaats, daar waar het gaat om het realiseren van de doelen van deze mobiliteitsaanpak.

Bij de inrichting van de governance voor het actieprogramma wordt dus bewust breder gekeken dan alleen de samenwerking tussen Texel en Den Helder. Dit is ook nodig om bijvoorbeeld de financiën voor grote infrastructurele bereikbaarheidsmaatregelen te organiseren. Een belangrijk gremium om op aan te haken is dan ook het Platform Mobiliteit Noord-Holland-Noord. Via deze lijn loopt onder andere de Regionale Investeringsagenda NHN.

We kiezen ervoor om boven de uitvoering van deze mobiliteitsaanpak geen afzonderlijke stuurgroep te plaatsen. De maatregelen kunnen voor een groot deel binnen bestaande programma's worden uitgevoerd en daar waar nodig kan voortgang bewaakt worden in bestaande bestuurlijke gremia. Zo is er een periodiek informeel bestuurlijk overleg over mobiliteit tussen bestuurders van Den Helder en Texel. De uitrol van deze mobiliteitsaanpak kan aan dat informeel bestuurlijk overleg meer inhoud en sturing geven.

De samenwerking op de uitvoering van het gezamenlijke actieprogramma kan in de volgende gremia:

- Bestuursakkoord Maritiem Cluster: Defensie, gemeente Den Helder en provincie Noord-Holland
- Platform Mobiliteit Noord-Holland-Noord incl. Regionale Investeringsagenda NHN
- Regionale werkgroep mobiliteit (RAM)

- Regionale Raadscommissie Noordkop

Daarnaast is er gestructureerd en gedegen overleg met stakeholders. In het betrekken van de omgeving bij de uitrol van deze mobiliteitsaanpak krijgen partijen hun eigen rol en positie. TESO, Port of Den Helder en HHNK zijn (voor een deel) mede verantwoordelijk voor het realiseren van projecten. Andere partijen zoals de ondernemersverenigingen en ook bewonersorganisaties worden verder meegenomen in het participatietraject.

Bijlage 2: Concept uitvoeringsprogramma

A: Alternatieven voor de auto stimuleren
B: Netwerk beter benutten
C: Parkeren beter organiseren

Projectenlijst Den Helder

Collegeprogramma
Businesscase mobiliteitshub (A)

- *Maatregel*: Minder verkeer in de stad, zodat congestie op drukke Texel-dagen afneemt.
- *Effect*: Moet bepaald worden. De vraag is welk verkeer (stadhart, maritiem cluster of Texel) hier het meeste mee is gediend.

Parkeren voor woningen in stadshart (C)

- *Maatregel*: Het stadshart verder ontwikkelen, zodat het aantrekkelijker wordt om daar te wonen en te verblijven, zonder dat parkeren een belemmering is.
- *Effect*: Dit is meer een doel dan een maatregel. Effecten moeten blijken uit een combinatie van maatregelen.

Fietsvisie
Voorrang fietsers op rotondes (A)

- *Maatregel*: Betere doorstroming van fietsverkeer en uniforme voorrangssituatie.
- *Effect*: Het verhoogt het comfort voor fietsers op doorgaande routes en het verkort de rijtijd. Bij goede vormgeving is effect op verkeersveiligheid minimaal.

Doorfietsroutes (A)

- *Maatregel*: Op het grondgebied van Den Helder het deel van de doorfietsroute van Alkmaar naar Texel aanleggen, voor het grootste deel via bestaande infrastructuur.
- *Doel*: Ook voor de lange afstand het gebruik van de fiets aantrekkelijker maken. In Noord-Holland kan zo de e-bike ook op de langere afstand een reëel alternatief zijn voor de privé-auto.

Goede parkeervoorzieningen fiets (A, C)

- *Maatregel*: Fietsparkeervoorzieningen stadshart en stations.
- *Doel*: De concurrentiepositie van de fiets als voor- en natransport voor de trein en als vervoermiddel naar het stadshart verbeteren.

TESO-aanlanding fietsvriendelijker maken (A)

- *Maatregel*: Betere fiets(parkeer)voorzieningen en route voor langzaam verkeer in de TESO-veerhaven.
- *Doel*: Het gebruik van de fiets voor de overtocht in plaats van de auto aantrekkelijker maken en aan reizigers die de fiets willen stallen in de veerhaven een betere stalling bieden.

Helderse Lijn
Aanpak stationsomgeving (A)

- *Maatregel*: Het opknappen van de omgeving van station Den Helder, inclusief verbeteren fietsenstalling en busstation.
- *Doel*: Door het verbeteren van de voorzieningen rond het station worden functie en gebruik beter op elkaar afgestemd en reizen per trein aantrekkelijk gemaakt. Door het

opknappen van het busstation ontstaat een omgeving waar het aantrekkelijker wordt om te verblijven.

Voortzetten en uitbouwen Mobipunten (A)

- *Maatregel*: Vaart zetten in de uitbouw van de Mobipunten met meer voorzieningen (deelauto's en betere deelfietsen) en betere signing.
- *Doel*: Het stimuleren van deelmobiliteit in samenwerking met Hollands Kroon en Schagen, om te voorzien in de mobiliteitsbehoefte van de inwoners en bedrijven, anders dan de privé-auto.

Fietstunnel onder station Den Helder-Zuid (A)

- *Maatregel*: Een doorgaande fietsroute onder station Den Helder-Zuid in combinatie met stedelijke ontwikkeling.
- *Doel*: Het verbeteren van de oost-westverbinding ter hoogte van station Den Helder-Zuid als onderdeel van rondje Waddenbaai. Ook het verbeteren van de sociale veiligheid.

Werkgeversaanpak (B)

- *Maatregel*: Alternatieven voor de privé-auto in het woon-werkverkeer stimuleren.
- *Doel*: Het aandeel van de privé-auto in het woon-werkverkeer terugdringen, wat de CO_2-prestatie van het bedrijf verbetert (registratie is wettelijk verplicht), waardoor het verkeer in de spitsperiodes afneemt en er minder parkeerruimte nodig is werknemers die met de privé-auto komen.

Projecten

Ruyghweg: betere fietsroute naar Marine (A, B)

- *Maatregel*: Reconstructie Ruyghweg met betere fietsvoorzieningen.
- *Doel*: De Ruyghweg is aan vervanging toe. Tegelijk verbeteren we de verkeersveiligheid. Dit is de belangrijkste fietsverbinding tussen station Den Helder en het marineterrein. Door deze voor fietsers sterk te verbeteren, stimuleer je fietsgebruik. Zeker als na aanleg van de Ravelijnbrug op de plaats van de Van Kinsbergenbrug alleen een brug voor langzaam verkeer overblijft.

Rotonde Jan Verfailleweg (A)

- *Maatregel*: De kruising van de Jan Verfailleweg met de Waddenzeestraat met verkeerslichten wordt vervangen door een rotonde.
- *Doel*: Verkeersveiliger maken van de kruising met minder verliestijd voor (met name) fietsverkeer. Zo wordt fietsen gestimuleerd.

Maritiem cluster

Werkgeversaanpak (B)

- *Maatregel*: Alternatieven voor de privé-auto in het woon-werkverkeer stimuleren.
- *Doel*: Het aandeel van de privé-auto in het woon-werkverkeer terugdringen, wat de CO_2-prestatie van het bedrijf verbetert (registratie is wettelijk verplicht), waardoor het verkeer in de spitsperiodes afneemt en er minder parkeerruimte nodig is werknemers die met de privé-auto komen.

Ravelijnbrug (B)

- *Maatregel*: Nieuwe brug over het Nieuwe Diep aan de zuidzijde van het havengebied.
- *Doel*: Beter ontsluiten van het haventerrein en eerder ontvlechten van verkeer naar de haven en Texel, om voor alle verkeerstromen de verliestijden te verminderen.

Aanlanding TESO verbeteren (B)

- *Maatregel*: Vervangen pontfuik en optimaliseren opstelterrein.
- *Doel*: Vernieuwen pontfuik, zodat deze weer 50 jaar mee kan. Tegelijk de doorstroming naar de veerboot verbeteren en hinder op de N250 verminderen.

TESO-aanlanding fietsvriendelijker maken (A)

- *Maatregel*: Betere fiets(parkeer)voorzieningen en route voor langzaam verkeer in de TESO-veerhaven.
- *Doel*: Het gebruik van de fiets voor de overtocht in plaats van de auto aantrekkelijker maken en aan reizigers die de fiets willen stallen in de veerhaven een betere stalling bieden.

Beleid

Wegcategorisering (B)

- *Maatregel*: Wegen in Den Helder duidelijk indelen in 50km-wegen en verblijfsgebieden.
- *Doel*: In de uitwerking hiervan autoverkeer en langzaam verkeer beter een plaats geven, zodat het verkeer voorspelbaarder en veiliger wordt.

Parkeervisie herzien: fietsparkeren centrum, parkeren vrachtwagens en parkeren TESO (C)

- *Maatregel*: Duidelijke doelen formuleren voor parkeren en daar maatregelen op afstemmen.
- *Doel*: Minder parkeerhinder, parkeerruimte beter afstemmen op doelgroepen en parkeerexcessen tegengaan.

Parkeercapaciteit beter afstemmen op doelgroepen, Beperkte ruimte duurzaam inrichten (bij uitbreiding uitgaan van dubbelgebruik) (C)

- *Maatregel*: Uitwerking parkeervisie om parkeerruimte efficiënter te gebruiken.
- *Doel*: Door parkeren beter te structureren wordt het verkeer (voor fietsers) veiliger en ontstaat er meer ruimte voor langzaam verkeer en verblijven.

Projectenlijst Texel ihkv Mobiliteitsaanpak Den Helder – Texel

A: Alternatieven voor de auto stimuleren
B: Netwerk beter benutten
C: Parkeren beter organiseren

Projectenlijst Texel

Collegeprogramma

Autoluwe dorpscentra (A)

- *Maatregel:* We weren auto's zoveel mogelijk uit de dorpskernen in overleg met direct betrokkenen.
- *Doel:* Verminderen van de overlast van het autogebruik (parkeren) binnen de dorpscentra.

Fietsparkeren dorpscentra (A)

- *Maatregel:* We realiseren meer fietsparkeerplaatsen en een betere bewegwijzering daarvoor.
- *Doel:* Het gebruik van de fiets stimuleren.

Helderse Lijn

Voortzetten en uitbouwen Mobipunten (Mobiliteitshub Elemert) (A)

- *Maatregel:* Vaart zetten in de uitbouw van de Mobipunten.
- *Doel:* Het stimuleren van deelmobiliteit.

Projecten

Fietspaden verbeteren (A)

- *Maatregel:* Verbeteren en verbreden van de fietspaden op Texel
- *Doel:* Bezoekers en inwoners stimuleren om meer gebruik te maken van de fiets als vervoersmiddel.

Beleid

Wegcategorisering (B)

- *Maatregel:* Het aanpassen van de wegcategorisering welke de basis vormt voor de toekomstige inrichting van wegen.
- *Doel:* Het zo efficiënt en veilig mogelijk afwikkelen van de verkeersstromen.

Doorfietsroute (B)

- *Maatregel:* Op het grondgebied van Texel het deel van de doorfietsroute naar Alkmaar aanleggen, via bestaande infrastructuur.
- *Doel:* Ook voor de lange afstand het gebruik van de fiets aantrekkelijker maken. In Noord-Holland kan zo de e-bike ook op de langere afstand een reëel alternatief zijn voor de auto.

Regels voor parkeren bij B&B's verscherpen (C)

- *Maatregel:* Het opstellen van regels teneinde het parkeren bij B&B's te verscherpen.
- *Doel:* De overlast van parkeren bij B&B's in de dorpscentra te verkleinen.

Verbeteren openbaar vervoer op het eiland (A)

- *Maatregel:* Samen met de provincie en de stakeholders op het eiland de mogelijkheden te onderzoeken om het openbaar vervoer op het eiland te verbeteren.
- *Doel:* Het verminderen van het autogebruik op het eiland door het aanbieden van goed openbaar vervoer.

Auto's weren uit de dorpscentra (A)

- *Maatregel:* Autoluwe/autovrije gedeelten binnen de dorpscentra invoeren.
- *Doel:* Het gebruik van de auto voor reizen op het eiland verminderen en de overlast van (parkerende) auto's in de dorpscentra verkleinen.

Invoeren digitaal parkeerverwijssysteem (B)

- *Maatregel:* Het invoeren van een digitaal parkeerverwijssysteem.
- *Doel:* Overlast van parkerende auto's in de dorpscentra verkleinen.

Raadsvergadering

Dossiernummer	2167
Extern Zaak ID	3515087
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 februari 2025
Agendapunt	6
Titel	Wijziging Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
Portefeuillehouder	Burgemeester

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	21 januari 2025
Raadscommissie	12 februari 2025
Raadsvergadering	**26 februari 2025**

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3515087

Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Doelenboom

Programma

0	Voor en door bewoners
0.1	Bestuur

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Artikel 84 en artikel 149 van de gemeentewet;

Overwegende

- dat de huidige verordening van 2015 is en geactualiseerd moet worden op verzoek van de gemeenteraad;
- dat een aantal de criteria voor gemeentelijke onderscheidingen aangepast moeten worden omdat deze niet duidelijk waren of niet meer aan de wensen van de raad voldoen.
- dat de gemeenteraad meer betrokken wil worden bij het beoordelen van verzoeken voor het Ereburgerschap en de Ereburger;
- dat deze wensen in de nieuwe Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel verwerkt zijn;

Besluit

1. De Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel vast te stellen;
2. De Commissie Onderscheidingen in te stellen en de dames A. Visser-Veltkamp, A. van de Wetering, V. Koot en M. de Porto te benoemen als leden van deze commissie gedurende deze raadsperiode. De heren M. Pol en C. Hooijschuur kunnen als adviseur bij de vergaderingen aanwezig zijn.
3. De Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel van 2015 in te trekken.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
2. Overzicht van de wijzigingen in de Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3515087

Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Programma

0	Voor en door bewoners
0.1	Bestuur

Advies

Het college stelt de raad voor te besluiten:

1. De Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel vast te stellen;
2. De Commissie Onderscheidingen in te stellen en en de dames A. Visser-Veltkamp, A. van de Wetering, V. Koot en M. de Porto te benoemen als leden van deze commissie gedurende deze raadsperiode. De heren M. Pol en C. Hooijschuur kunnen als adviseur bij de vergaderingen aanwezig zijn.
3. De Verordening gemeentelijke onderscheidingen van 2015 in te trekken.

Toelichting

De huidige verordening is in 2015 vastgesteld en moet geactualiseerd worden op verzoek van de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft aangegeven dat een aantal criteria verduidelijkt kan worden en dat zij eerder betrokken willen worden bij het beoordelen van aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning.

Bijlagen

1. Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
2. Wijzigingen in de Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Consequenties

Financieel	☐	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☑	Majeure risico's	☐		
Beleid		Beheer	☐		

Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Samenvatting

De huidige verordening is in 2015 vastgesteld en moet geactualiseerd worden op verzoek van de gemeenteraad. De criteria waren niet allemaal duidelijk en de gemeenteraad wil eerder betrokken worden bij de beoordeling van de verzoeken voor het Ereburgerschap en de Erepenning.

De belangrijkste wijzingen in deze verordeningen zijn:

- De titel Ereburger en de Erepenning kunnen alleen uitgereikt worden aan inwoners van de gemeente Texel;
- Het Jeugdlintje wordt Kinderlintje en is bestemd voor kinderen of groepjes kinderen tot 12 jaar die in de gemeente Texel wonen;
- De Erepenning wordt uitgereikt tijdens de Nieuwjaarsreceptie van de gemeente.
- Er wordt een Commissie Onderscheidingen ingesteld op grond van artikel 84 van de gemeentewet die de criteria toetst voor aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning en hierover adviseert aan de gemeenteraad. Op grond van het gestelde in artikel 84 van de gemeentewet kunnen de burgemeester en de wethouders geen lid zijn van deze commissie. Zij kunnen wel als adviseur bij de commissie aanwezig zijn.

Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Argumenten tot advies

De gemeente Texel heeft een aantal gemeentelijke onderscheidingen die uitgereikt kunnen worden aan mensen en organisaties die een bijzondere prestatie hebben verricht. Het toekennen van een gemeentelijke onderscheiding is geen recht maar een voorrecht. De huidige verordening is in 2015 vastgesteld en moet geactualiseerd worden op verzoek van de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft aangegeven dat een aantal criteria verduidelijkt kan worden en dat zij eerder betrokken willen worden bij het beoordelen van aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning.
Hiervoor is overleg geweest met een afvaardiging van de gemeenteraad, de burgemeester en de griffier. De adviezen van dit overleg zijn in deze gewijzigde verordening verwerkt en voorgesteld wordt om dit overleg structureel te maken door het instellen van de Commissie Onderscheidingen die toetst of aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning aan de gestelde criteria voldoen en vervolgens de gemeenteraad hierover adviseert. De betreffende informatie is vertrouwelijk en leent zich hierdoor niet voor de gebruikelijke openbare besluitvorming. Tenslotte is de verordening minder ambtelijk geschreven.

De belangrijkste wijzingen in deze verordeningen zijn:

- De titel Ereburger en de Erepenning kunnen alleen uitgereikt worden aan inwoners van de gemeente Texel;
- Het Jeugdlintje wordt Kinderlintje en is bestemd voor kinderen of groepjes kinderen tot 12 jaar die in de gemeente Texel wonen;
- De Erepenning wordt uitgereikt tijdens de Nieuwjaarsreceptie van de gemeente.
- Er wordt een Commissie Onderscheidingen ingesteld op grond van artikel 84 van de gemeentewet die de criteria toetst voor aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning en hierover adviseert aan de gemeenteraad. Op grond van het gestelde in artikel 84 van de gemeentewet kunnen de burgemeester en de wethouders geen lid zijn van deze commissie. Zij kunnen wel als adviseur bij de commissie aanwezig zijn.

Alternatieven

Blijven werken met een verouderde verordening.

Consequenties van het advies

- **Juridische consequenties**
  De nieuwe verordening moet gepubliceerd worden op overheid.nl en de oude verordening moet worden ingetrokken.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Artikel 84 en artikel 149 van de gemeentewet

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

De gemeentelijke Texel heeft sinds 1953 een Verordening gemeentelijke onderscheidingen. Hierin staat welke gemeentelijke onderscheidingen er zijn en wie hiervoor in aanmerking komen. Ook staat hierin aan welke voorwaarden iemand moet voldoen en wie hierover besluit.
Deze verordening is al een aantal keren gewijzigd, de laatste wijziging was in 2015. De gemeenteraad heeft verzocht om deze verordening te actualiseren. Er zijn een aantal criteria niet duidelijk en de raad wil betrokken zijn bij het beoordelen van de aanvragen van het Ereburgerschap en de Erepenning.

Hiervoor is overleg geweest met een afvaardiging van de gemeenteraad, de burgemeester en de griffier, de 'Denkgroep Onderscheidingen'. Ambtelijk is deze denkgroep ondersteund door de kabinetsmedewerker. Deze denkgroep heeft geadviseerd over de criteria en de wijze van besluitvorming. Omdat de betreffende informatie vertrouwelijk is en zich niet leent voor de gebruikelijke openbare besluitvorming wordt voorgesteld om dit overleg structureel te maken door het instellen van de Commissie Onderscheidingen. Deze commissie toetst of aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning aan de gestelde criteria voldoen en adviseert de gemeenteraad hierover. Op grond van het gestelde in artikel 84 van de gemeentewet kunnen de burgemeester en de wethouders geen lid zijn van deze commissie. Zij kunnen wel als adviseur bij de commissie aanwezig zijn. Deze leden van deze commissie zijn: de griffier en 3 raadsleden te weten: M. de Porto, A. Visser-Veltkamp, A. van de Wetering en V. Koot. De burgemeester en de loco-burgemeester: de heren M. Pol en C. Hooijschuur kunnen als adviseur bij de vergaderingen aanwezig zijn. Bij een aanvraag voor een Erepenning wordt degene aan wie de erepenning het laatst uitgereikt is uitgenodigd om zitting te nemen in deze commissie. Ambtelijk wordt deze commissie ondersteund door de kabinetsmedewerker. Deze commissie gaat in zodra deze verordening ingaat, de leden worden benoemd gedurende de rest van de raadsperiode 2022-2026. Bij het ingaan van elke nieuwe raadsperiode worden de leden opnieuw benoemd.
Tenslotte is de tekst van de verordening en de toelichting minder ambtelijk geschreven.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3515087

Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Doelenboom

Programma

1	Voor en door bewoners
0.1	Bestuur

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Artikel 84 en artikel 149 van de gemeentewet

Overwegende

- dat de huidige verordening van 2015 is en geactualiseerd moet worden op verzoek van de gemeenteraad;
- dat een aantal de criteria voor gemeentelijke onderscheidingen aangepast moeten worden omdat deze niet duidelijk waren of niet meer aan de wensen van de raad voldoen.
- dat de gemeenteraad meer betrokken wil worden bij het beoordelen van verzoeken voor het Ereburgerschap en de Ereburger;
- dat deze wensen in de nieuwe Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel verwerkt zijn.

Besluit

1. De Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel vast te stellen;
2. De Commissie Onderscheidingen in te stellen en de dames A. Visser-Veltkamp, A. van de Wetering, V. Koot en M. de Porto te benoemen als leden van deze commissie gedurende deze raadsperiode. De heren M. Pol en C. Hooijschuur kunnen als adviseur bij de vergaderingen aanwezig zijn.
3. De Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel van 2015 in te trekken.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
2. Overzicht van de wijzigingen in de Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel

De gemeenteraad van Texel:

Gelezen het voorstel van het college van;
Gehoord de raadscommissie van;

Gelet op

- artikel 84 en 149 van de gemeentewet

Besluit

Vast te stellen de verordening 'Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel'.

Artikel 1 Soorten onderscheidingen

1. Personen die aan de voorwaarden voldoen kunnen in aanmerking komen voor:
   -de titel Ereburger van de gemeente Texel;
   -de Erepenning van de gemeente Texel;
   -het Kinderlintje van de gemeente Texel.
2. Organisaties die aan de voorwaarden voldoen kunnen in aanmerking komen voor:
   -de Erepenning van de gemeente Texel;

Artikel 2 De titel Ereburger van de gemeente Texel

De titel Ereburger kan toegekend worden aan inwoners van de gemeente Texel. Het is een bewijs van hoge waardering en diepe dankbaarheid van de gemeente voor recente, zeer uitzonderlijke verdiensten voor de gemeente, de streek, het land of de gehele mensheid gedurende een aanzienlijke periode.

Artikel 3 De Erepenning van de gemeente Texel

De Erepenning kan uitgereikt worden aan inwoners van de gemeente Texel of organisaties die, bij voorkeur, op Texel gevestigd zijn. Het is een blijk van grote waardering en dankbaarheid voor recente, bijzonder inspanningen voor de gemeente of voor een uitzonderlijke prestatie in de gemeente op enig maatschappelijk terrein gedurende een aanzienlijke periode.

Artikel 4 Het Kinderlintje

Een Kinderlintje kan toegekend worden aan kinderen en groepjes kinderen tot 12 jaar die inwoners van de gemeente Texel zijn. Het is een blijk van grote waardering voor recente, belangeloze inzet voor de gemeenschap, hulp aan anderen of een bijzondere prestatie of initiatief gedurende een langere periode.

Artikel 5 Aanvraag en Besluitvorming / procedure

1. Iedereen kan iemand voordragen voor een gemeentelijke onderscheiding. Voorstellen hiervoor worden gericht aan de burgemeester.

2. De verdiensten waarvoor de onderscheiding wordt aangevraagd worden nog verricht of zijn gedurende geruime tijd verricht en pas onlangs geëindigd.
3. Het college van burgemeester en wethouders beslist over voorstellen voor een Kinderlintje. De burgemeester adviseert het college Hierover. De gemeenteraad beslist over voorstellen voor de titel Ereburger en de Erepenning. Een Commissie Onderscheidingen adviseert hierover.
4. Alle stukken over toekennen of afwijzen van onderscheidingen zijn geheim. Besluiten hierover worden unaniem genomen in een geheime vergadering. Per besluit wordt bepaald of en hoe dit openbaar gemaakt wordt.

Artikel 6 Uitreiken van de onderscheiding

1. Alle gemeentelijke onderscheidingen worden uitgereikt door de burgemeester.
2. Het uitreiken van de titel Ereburger is tijdens een passend moment, bij voorkeur in het gemeentehuis. Hierbij hoort een penning, een oorkonde en vermelding in het Ereboek.
3. Het uitreiken van een Erepenning is tijdens de nieuwjaarsreceptie van de gemeente. Hierbij hoort een penning, een oorkonde en vermelding in het Ereboek.
4. Het uitreiken van een Kinderlintje is tijdens een moment en plaats die passen bij de activiteit waarvoor de onderscheiding is toegekend. Hierbij hoort een cadeau, een oorkonde en vermelding in het Ereboek.

Artikel 7 Register onderscheidingen

De uitgereikte gemeentelijke onderscheidingen worden bijgehouden in een register.

Artikel 8 Hardheidsclausule

In zeer bijzondere gevallen kan ten gunste van een beoogd kandidaat worden afgeweken van deze verordening.

Artikel 9 Intrekken

In zeer bijzondere gevallen kan een gemeentelijke onderscheiding worden ingetrokken. De versierselen worden dan teruggegeven aan de gemeente.

Artikel 10 Inwerkingtreding; citeertitel

1. Deze verordening treedt de dag na bekendmaking in werking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel’.
3. De ‘Verordening op de instelling van onderscheidingstekenen der gemeente Texel’ van 16 december 2015 wordt ingetrokken tegelijk met de inwerkingtreding van deze verordening.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 18 februari 2025

De griffier,

…….……,

De burgemeester,

…….……

Toelichting

Toelichting

Algemeen

De tekst van de verordening en de toelichting is actiever en minder formeel geschreven.

Artikel 1 Soorten onderscheidingen

De voorgestelde persoon/personen moeten in leven zijn. Dit kan blijken uit de gegevens van de Basisregistratie personen. De voorgestelde organisatie moet bestaan. Dit kan bijvoorbeeld blijken uit de statuten of een recent uittreksel van de Kamer van Koophandel. Voor alle onderscheidingen geldt dat hieraan geen verplichtingen zijn verbonden.

Artikel 5 Aanvraag en Besluitvorming / Procedure

Iedereen kan een gemeentelijke onderscheiding aanvragen. Je kan geen onderscheiding voor jezelf aanvragen.

De verdiensten waarvoor de titel Ereburger of de Erepenning worden aangevraagd moeten minimaal 10 jaar zijn uitgeoefend. De verdiensten mogen niet langer dan 2 jaar gestopt zijn. De verdiensten waarvoor een Kinderlintje wordt aangevraagd moeten minimaal 2 tot 3 jaar zijn uitgeoefend. De verdiensten mogen niet langer dan 6 maanden geleden gestopt zijn.

Aanvragen voor een onderscheiding moeten minimaal 3 maanden voor de beoogde uitreikingsdatum worden ingediend. De voorsteller moet nagaan of de onderscheiding op prijs gesteld wordt via het polsen van mensen in de omgeving van de persoon of organisatie waarvoor de aanvraag geldt.

Besluiten over onderscheidingen worden unaniem genomen. Er kan alleen gemotiveerd worden afgeweken van het advies van de burgemeester of de Commissie Onderscheidingen. Bij toekenning wordt de voorsteller hierover geïnformeerd en volgt de uitreiking. Het besluit wordt openbaar gemaakt. Bij afwijzing wordt de voorsteller hierover ook geïnformeerd. Het besluit blijft geheim.

Bevorderen naar een ‘hogere’ onderscheiding kan alleen bij nieuwe verdiensten.

Artikel 6. Uitreiken van de onderscheiding

Een onderscheiding wordt niet toegekend als de persoon of organisatie in dezelfde periode voor dezelfde verdiensten een andere (landelijke) onderscheiding krijgt

De penning wordt geslagen in Rijks gekeurd zilver en heeft een middellijn van 50 mm. Op de ene kant staat het gemeentewapen met randtekst “EREPENNING GEMEENTE TEXEL”. De andere kant is glad met opstaand randje. Hierop komt de naam van degene aan wie de penning toegekend is, de naam van de gemeentelijke onderscheiding en de uitreikingsdatum.

De oorkonde komt op papier met hierop het gemeentewapen. Op de oorkonde staat de naam van degene aan wie de onderscheiding toegekend is, de titel van de gemeentelijke onderscheiding, de reden waarom de onderscheiding toegekend is en de uitreikingsdatum. Deze oorkonde wordt opgenomen in het Ereboek.

Jaarlijks wordt op 1 december bekendgemaakt of en aan wie er een Erepenning wordt toegekend.

Bij alle uitreikingen wordt de plaatselijke pers uitgenodigd.

Artikel 7 Register onderscheidingen

In dit register staat aangegeven aan wie de onderscheiding is toegekend, welke onderscheiding er is toegekend, de datum van uitreiking en de datum van de bestuurlijke besluitvorming.

Artikel 8 Hardheidsclausule

Bij een Kinderlintje kan de burgemeester in zijn advies aan het college gemotiveerd afwijken van het gestelde in deze verordening.

Bij de titel Ereburger of een Erepenning kan de Commissie Onderscheidingen in haar advies aan de gemeenteraad afwijken van het gestelde in deze verordening.

Artikel 9 Intrekking

De redenen om een uitreikingsbesluit in te trekken zijn zwaarwegend, bijvoorbeeld omdat achteraf blijkt dat onjuiste gegevens verstrekt zijn of dat er sprake is van een strafrechtelijke vervolging.

De uitgereikte erepenning en de oorkonde gaan terug naar de gemeente.

Wijzigen van de Verordening gemeentelijke onderscheidingen

Algemeen
In de verordening en in de toelichting is de tekst actiever en minder formeel geschreven.

Artikel 1 Soorten onderscheidingen

- Jeugdlintje is vervangen door Kinderlintje.
- Toegevoegd dat organisaties in aanmerking kunnen komen voor de Erepenning.
- In de Toelichting staat hierover meer uitleg.

Artikel 2 De titel Ereburger van de gemeente Texel

- Er is toegevoegd dat de titel Ereburger alleen toegekend kan worden aan inwoners van de gemeente Texel.
- De wijze van uitreiking en de vorm van de versierselen die hierbij horen staan nu bij artikel 6.

Artikel 3 De Erepenning van de gemeente Texel

- Er is toegevoegd dat de Erepenning alleen toegekend kan worden aan inwoners van de gemeente Texel en dat organisaties, bij voorkeur, op Texel zijn gevestigd.
- De wijze van uitreiking en de vorm van de versierselen die hierbij horen staan nu bij artikel 6.

Artikel 4 Het Kinderlintje

- Jeugdlintje is vervangen door Kinderlintje en de leeftijd tot wanneer iemand hiervoor in aanmerking kan komen is aangepast. De kinderen moeten inwoner zijn van de gemeente Texel.
- De wijze van uitreiking en de vorm van de versierselen die hierbij horen staan nu bij artikel 6.

Artikel 5 Aanvraag en Besluitvorming / procedure

- De tekst van het artikel is nu Aanvraag en Besluitvorming / procedure.
- Er is toegevoegd wanneer verdiensten meetellen voor de onderscheiding en dat ze recent moeten zijn.
- De Commissie Onderscheidingen is toegevoegd met hierbij de samenstelling. Deze commissie beoordeelt de criteria en adviseert de gemeenteraad alleen bij aanvragen voor de titel Ereburger en de Erepenning.
- Er is toegevoegd dat de stukken geheim zijn, dat besluiten in een besloten vergadering worden genomen en welke besluiten later openbaar worden.
- In de Toelichting staat hierover meer uitleg.

Artikel 6 Uitreiken van de onderscheiding

- Hier staat nu vermeld waar en wanneer de gemeentelijke onderscheidingen uitgereikt worden. Uitreiken van een Erepenning is tijdens de Nieuwjaarsreceptie van de gemeente.
- De versierselen die bij de gemeentelijke onderscheidingen horen zijn hier vermeld, in de Toelichting staat hierover meer uitleg.

Artikel 7 Register onderscheidingen

Dit is een nieuw artikel waarin staat dat er een register wordt bijgehouden van de uitgereikte gemeentelijke onderscheidingen.

Artikel 8 Hardheidsclausule en intrekken
Dit artikel is gesplitst, artikel 8 gaat nu alleen over de hardheidsclausule en wanneer die toegepast kan worden.

Artikel 9 Intrekken
Dit is een nieuw artikel waarin staat dat een gemeentelijke onderscheiding kan worden ingetrokken en dat de versierselen dan teruggegeven worden aan de gemeente. In de toelichting staat hierover meer uitleg.

Raadsvergadering

Dossiernummer	2168
Extern Zaak ID	3544312
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 februari 2025
Agendapunt	7
Titel	Kadernota 2026 GGD HN
Portefeuillehouder	R. van de Belt

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	21 januari 2025
Raadscommissie	12 februari 2025
Raadsvergadering	**26 februari 2025**

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3544312

Kadernota 2026 GGD HN

Doelenboom

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.1	Volksgezondheid

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018
- Artikel 4 van Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling GGD HN
- De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2023
- De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Overwegende

- De motivering in het RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden

Besluit

1. De volgende zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden: Te kiezen voor het geschetste bezuinigingsscenario van 3%, met uitzondering van de maatregelen 3 (Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod Veilig Thuis) en 5 (Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen OGGZ). En de GGD HN te verzoeken dit scenario in de Begroting 2026 te verwerken.
2. De GGD HN te vragen om intensiever samen te werken met andere gemeenschappelijke regelingen.
3. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden
2. Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden
3. 20241213_aanbiedingsbrief Kadernota 2026 ondertekend

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3544312

Kadernota 2026 GGD HN

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.1	Volksgezondheid

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De volgende zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden:
   Te kiezen voor het geschetste bezuinigingsscenario van 3%, met uitzondering van de maatregelen 3 (Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod Veilig Thuis) en 5 (Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen OGGZ). En de GGD HN te verzoeken dit scenario in de Begroting 2026 te verwerken.
2. De GGD HN te verzoeken om intensiever samen te werken met andere gemeenschappelijke regelingen.
3. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

Toelichting

Het Dagelijks Bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden heeft haar Kadernota 2026 aangeboden. Bij deze Kadernota heeft de GGD 4 scenario's uitgewerkt (een scenario ongewijzigd beleid, bezuinigingsscenario 3%, bezuinigingsscenario 5% en bezuinigingsscenario 7%). De gemeenten kunnen een zienswijze afgeven op de Kadernota 2026 en worden gevraagd het scenario van keuze kenbaar te maken. Regionaal is afgesproken om dit gezamenlijk te doen via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN).

Bijlagen

1. RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden
2. Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden
3. 20241213_aanbiedingsbrief Kadernota 2026 ondertekend

Consequenties

Financieel	☼	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Kadernota 2026 GGD HN

Samenvatting

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben de Kadernota 2026 en het daarbij behorende voorstel voor bezuinigingsmaatregelen ontvangen van de GGD Hollands Noorden (GGD HN). Op deze stukken kan een zienswijze worden ingediend. Het advies met betrekking tot de zienswijze is opgesteld voor en door de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland. De financiële stukken van de GGD HN zijn samen met de financiële stukken van de andere gemeenschappelijke regelingen in de Regionale Raadscommissie Noordkop besproken. Op basis van het regionaal raadsadvies is er in de lokale gemeenteraad een besluit genomen over de aangeboden stukken. De gemeenteraad heeft besloten om een zienswijze in te dienen op de Kadernota 2026 en het daarbij behorende voorstel voor bezuinigingsmaatregelen.

Kadernota 2026 GGD HN

Argumenten tot advies

Bezuinigingsvoorstellen

Op 5 juli jl. heeft de Regietafel Noord-Holland Noord alle Gemeenschappelijke Regelingen (hierna: GR) in Noord-Holland Noord voorgesteld om diverse bezuinigingsscenario's te ontwerpen en toe te voegen aan de Kadernota en Meerjarenraming 2026. Dit naar aanleiding van een verzoek van de Kring van secretarissen in verband met de te verwachten gemeentelijke begrotingstekorten vanaf 2026[1].

[1] Document Texel - Brief Regietafel NHN - Scenario's voor bezuinigingen gemeenschappelijke regelingen - iBabs Publieksportaal

Er is een aantal gemeenten die reeds een concrete bezuinigingstaakstelling op GR'en hebben doorgevoerd in hun Meerjarenbegroting. Dat geldt niet voor de gemeente Texel.

Het college heeft elk bezuinigingsscenario van iedere GR afzonderlijk beoordeeld. Daarbij is het financieel voordeel en solidariteit richting gemeenten die wel een concrete taakstelling hebben, afgewogen tegen hetgeen wat volgens het college (on)verantwoord en (on)wenselijk is. Dat betekent dat er niet geadviseerd wordt om bij alle GR'en een gelijk bezuinigingspercentage toe te passen, maar dit per GR kan verschillen.

Overige argumenten

Voor inhoudelijke argumenten over het scenario van keuze wordt verwezen naar de motivering in het RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden.

Alternatieven
Zie Alternatieven in het RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden

Consequenties van het advies

- **Financieel**

De jaarlijkse bijdrage 2026 wordt geïndexeerd met 7,4% volgens de uitgangspunten van de FUGR. Deze financiële consequentie wordt gesaldeerd met de (eventueel) door het Algemeen Bestuur besloten omvang aan bezuinigingen en wordt meegenomen in de perspectiefnota 2026 van de gemeente Texel. Zie ook bijlage 1 (RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden). Zie ook het RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden (bijlage 1).

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie
Het wettelijk kader en eerdere besluitvorming door de raad vormen de basis voor de voorliggende zienswijze. Dit betreft:

- Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018
- Artikel 4 van Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling GGD HN
- De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2023
- De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten
De GGD is een gemeenschappelijke regeling van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg), alsmede taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen.
Taken op basis van de Wpg zijn:

- Basistaken jeugdgezondheidszorg 0 tot 18 jaar en prenatale voorlichting en huisbezoek;
- Infectieziektebestrijding, inspectie, hygiëne en medische milieukunde;
- Forensische geneeskunde en GGD Rampenopvangplan;
- Epidemiologie, collectieve gezondheidsbevordering en ondersteuning gezondheidsbeleid.

GR taken die de GGD uitvoert op basis van andere wetgeving dan de Wpg, zijn toezicht kinderopvang, lijkschouwingen en Veilig Thuis. Aanvullende diensten die de GGD uitvoert zijn opvoedondersteuning, openbare geestelijke gezondheidszorg, prostitutiezorg en meldpunt en hoorplicht verplichte ggz.
Vanaf de begroting 2021 onderscheidt de GGD vier *focuslijnen*. Dit zijn:

- Gezond opgroeien;
- Gezond ouder worden;
- Meedoen naar vermogen;
- Gezonde leefomgeving.

Bijna alle gemeenten worden vanaf 2026 geconfronteerd met een lagere bijdrage in het Gemeentefonds. De Regietafel Noord-Holland Noord heeft alle gemeenschappelijke regelingen daarom bezuinigingsrichtlijnen voorgesteld, waarbij de gemeenschappelijke regelingen twee scenario's moeten uitwerken van structurele bezuiniging van 3 en 5% op de gemeentelijke bijdrage 2026. Op verzoek van gemeenten in de regio Alkmaar is daar een scenario van 7% aan toegevoegd. De Regietafel verzocht ook daarbij inzichtelijk te maken wat de effecten zijn op het niveau van taken en impact. De scenario's zijn toegevoegd aan de Kadernota 2026.

GGD Hollands Noorden heeft, voordat de bezuinigingsrichtlijn was ontvangen, samen met de leden van het Algemeen Bestuur op 29 mei 2024 een eerste beeldvormende bijeenkomst gehouden. De leden zijn daarbij meegenomen in de taken van de diverse onderdelen en zijn daarna met elkaar in gesprek gegaan over beperken dan wel afstoten van taken, efficiency en het verhogen van inkomsten. In het najaar zijn op 25 september 2024 en op 23 oktober 2024 de nadere uitwerking van de discussie en suggesties vanuit de bestuursleden in een beeldvormend overleg met het Algemeen Bestuur besproken. Het dagelijks bestuur heeft met inachtneming van de input vanuit het Algemeen Bestuur uiteindelijk de opdracht uitgewerkt in de gevraagde scenario's, rekening houdend met de maatschappelijke impact en wettelijke kaders.

Bij de uitwerking van de bezuinigingsscenario's is meegenomen of de bezuinigingsmaatregelen voor de gemeente ook daadwerkelijk tot een bezuiniging leiden of dat het tot kosten gaat leiden op een andere gemeentelijke post. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal onderzochte maatregelen niet zijn meegenomen in de scenario's.
De GGD heeft in de Kadernota 2026 de uitgewerkte scenario's (een scenario ongewijzigd beleid, bezuinigingsscenario 3%, bezuinigingsscenario 5% en bezuinigingsscenario 7%) toegevoegd. Het DB heeft aan de gemeenteraden gevraagd een zienswijze af te geven en het scenario van keuze kenbaar te maken.

Door de portefeuillehouders van de vier kopgemeenten is afgestemd over het scenario van voorkeur. De noodzaak voor de bezuinigingen verschilt per gemeente. Voor gemeente Texel zijn bezuinigingen op de deelnemersbijdrage aan de GGD Hollands Noorden niet direct noodzakelijk. Datzelfde geldt voor de gemeenten Schagen en Hollands Kroon. Daarom gaat de voorkeur van deze gemeenten uit naar het scenario van 3%, met uitzondering van maatregel 3 en 5, zodat het voornamelijk maatregelen betreft met een relatief beperkte maatschappelijke impact. Dit geldt echter niet voor gemeente Den Helder. Daar is in de programmabegroting al een bezuinigingspercentage van 5% opgenomen. Het college van Den Helder heeft besloten om daar aan vast te houden. Vandaar dat er uiteindelijk geen overeenstemming is bereikt over de zienswijze.

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3544312

Kadernota 2026 GGD HN

Doelenboom

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.1	Volksgezondheid

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018
- Artikel 4 van Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling GGD HN
- De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2023
- De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Overwegende

- De motivering in het RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden

Besluit

1. De volgende zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden:
   Te kiezen voor het geschetste bezuinigingsscenario van 3%, met uitzondering van de maatregelen 3 (Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod Veilig Thuis) en 5 (Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen OGGZ). En de GGD HN te verzoeken dit scenario in de Begroting 2026 te verwerken.
2. De GGD HN te verzoeken om intensiever samen te werken met andere gemeenschappelijke regelingen.
3. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

Bijlagen

1. RRN advies Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden
2. Kadernota 2026 GGD Hollands Noorden
3. 20241213_aanbiedingsbrief Kadernota 2026 ondertekend

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Regionale Raadscommissie Noordkop
Advies aan de gemeenteraden

Portefeuillehouder(s) : Dhr. R. van de Belt (Texel)
Mw. M. van Gent
Dhr. P. de Vrij
Mw. P. de Nijs - Visser

Steller/penvoerder : Annemiek Hollander, email: ahollander@texel.nl

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
06-02-2025	Den Helder: 21-01-2025 Hollands Kroon: 21-01-2025 Schagen: 21-01-2025 Texel: 21-01-2025

Onderwerp
Kadernota 2026 Gemeenschappelijke Regeling GGD Hollands Noorden

Kern van het voorstel
Het Dagelijks Bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden heeft haar Kadernota 2026 aangeboden. Bij deze Kadernota heeft de GGD 4 scenario's uitgewerkt (een scenario ongewijzigd beleid, bezuinigingsscenario 3%, bezuinigingsscenario 5% en bezuinigingsscenario 7%). De gemeenten kunnen een zienswijze afgeven op de Kadernota 2026 en worden gevraagd het scenario van keuze kenbaar te maken. Regionaal is afgesproken om dit gezamenlijk via de RRN te doen. Van de gemeenten in de Kop van Noord-Holland geven Hollands Kroon, Texel en Schagen als zienswijze af te kiezen voor het geschetste bezuinigingscenario van 3%, met uitzondering van de maatregelen 3 (Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod Veilig Thuis) en 5 (Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen OGGZ). Gemeente Den Helder kiest voor het bezuinigingscenario van 5%, uitgezonderd maatregel 3, 5 en 14 (Verminderen inzet Veilig Thuis door versterken wijkteams). Bovendien verzoekt gemeente Den Helder de GGD HN om het scenario van 5% aan te vullen met maatregelen in de interne huishouding om te komen tot een bezuiniging van daadwerkelijk 5%.

Voorgesteld advies
De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren om: 1. Voor gemeente Hollands Kroon, Schagen en Texel de volgende zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden: Te kiezen voor het geschetste bezuinigingsscenario van 3%, met uitzondering van de maatregelen 3 (Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod Veilig Thuis) en 5 (Stoppen

met advies/ondersteuning veiligheidsketen OGGZ), en de GGD HN te verzoeken dit scenario in de Begroting 2026 te verwerken.

2. Voor gemeente Den Helder de volgende zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden:
   Te kiezen voor het geschetste bezuinigingsscenario van 5%, met uitzondering van de maatregelen 3, 5 en 14 (Verminderen inzet Veilig Thuis door versterken wijkteams) en de GGD HN te verzoeken dit scenario aan te vullen met maatregelen in de interne huishouding van de GGD die niet in de huidige scenario's zijn opgenomen om te komen tot een bezuiniging van daadwerkelijk 5%.
3. De GGD HN opdracht te geven om intensiever samen te werken met andere gemeenschappelijke regelingen.
4. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:

1. Voor gemeente Hollands Kroon, Schagen en Texel de volgende zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden:
   Te kiezen voor het geschetste bezuinigingsscenario van 3%, met uitzondering van de maatregelen 3 (Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod Veilig Thuis) en 5 (Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen OGGZ), en de GGD HN te verzoeken dit scenario in de Begroting 2026 te verwerken.
2. Voor gemeente Den Helder de volgende zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van de GGD Hollands Noorden:
   Te kiezen voor het geschetste bezuinigingsscenario van 5%, met uitzondering van de maatregelen 3, 5 en 14 (Verminderen inzet Veilig Thuis door versterken wijkteams) en de GGD HN te verzoeken dit scenario aan te vullen met maatregelen in de interne huishouding van de GGD die niet in de huidige scenario's zijn opgenomen om te komen tot een bezuiniging van daadwerkelijk 5%.
3. De GGD HN opdracht te geven om intensiever samen te werken met andere gemeenschappelijke regelingen.
4. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

Vastgesteld in de vergadering van 6 februari 2025

Griffier Voorzitter

Openbaarheid documenten
Ja

Wettelijke grondslag
Het wettelijk kader en eerdere besluitvorming door de raad vormen de basis voor de voorliggende zienswijze. Dit betreft: • Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018 • Artikel 4 van Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019) • De Gemeenschappelijke regeling GGD HN • De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2023 • De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid • Programmabegroting 2025 gemeente Den Helder

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel
De GGD is een gemeenschappelijke regeling van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg), alsmede taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen. Taken op basis van de Wpg zijn: • Basistaken jeugdgezondheidszorg 0 tot 18 jaar en prenatale voorlichting en huisbezoek; • Infectieziektebestrijding, inspectie, hygiëne en medische milieukunde; • Forensische geneeskunde en GGD Rampenopvangplan; • Epidemiologie, collectieve gezondheidsbevordering en ondersteuning gezondheidsbeleid. GR taken die de GGD uitvoert op basis van andere wetgeving dan de Wpg, zijn toezicht kinderopvang, lijkschouwingen en Veilig Thuis. Aanvullende diensten die de GGD uitvoert zijn opvoedondersteuning, openbare geestelijke gezondheidszorg, prostitutiezorg en meldpunt en hoorplicht verplichte ggz. Vanaf de begroting 2021 onderscheidt de GGD vier *focuslijnen*. Dit zijn: • Gezond opgroeien; • Gezond ouder worden; • Meedoen naar vermogen; • Gezonde leefomgeving.

Motivering
1.1 Het bezuinigingsscenario van 3% heeft een beperkt maatschappelijk effect. De gemeenten Hollands Kroon, Schagen en Texel kiezen ervoor om beperkt te willen bezuinigen op de GGD taken. Het 3% scenario bestaat voornamelijk uit maatregelen die volgens de GGD een relatief beperkte maatschappelijke impact hebben. De maatschappelijke impact binnen het geschetste bezuinigingsscenario van 5 en 7% zijn te groot. Met name de groep kwetsbare inwoners zal het hardste worden geraakt. Er zal daarnaast een verschuiving plaats vinden van preventie naar zorg, wat

tegenstrijdig is aan de lijn die we op allerlei andere vlakken juist proberen in te zetten, zoals binnen de regiovisie sociaal domein en de hervormingsagenda jeugd. Uiteindelijk zal een verschuiving naar zorg ook leiden tot een toename van kosten op dit vlak en de bezuiniging deels of geheel te niet doen.

1.2 De Regietafel heeft de gemeenschappelijke regelingen expliciet gevraagd om bezuinigingsmogelijkheden aan te dragen.
Voor veel gemeenten zijn bezuinigingen wenselijk of zelfs noodzakelijk vanwege de korting voor gemeenten op het Gemeentefonds. Door te kiezen voor een bezuinigingsscenario draagt de gemeenschappelijke regeling geven we gehoor aan het verzoek van de regietafel. Bovendien zorgt dit voor gelijkwaardigheid met de andere gemeenschappelijk regelingen, die ook zullen moeten bezuinigingen.

1.3 De kosten voor de procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod leiden niet tot bezuiniging (ook van toepassing op beslispunt 2).
Als de GGD vanuit Veilig Thuis stopt met de procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (maatregel 3) zal de procesregie verschuiven van de GGD naar een andere ketenpartner. Op basis van de Wet tijdelijk huisverbod moet de gemeente dit namelijk wel bij een partij beleggen. De kosten voor de procesregie zullen dus verschuiven naar een andere ketenpartner, maar nog wel door de gemeente worden gedragen. Deze maatregel leidt voor de gemeente dus niet tot een bezuiniging.

1.4 Bezuinigingen op de OGGZ Vangnet & Advies zijn tegenstrijdig aan het eerdere besluit om het team te versterken (ook van toepassing op beslispunt 2).
Onder de bezuinigingen op de aanvullende diensten valt ook de bezuiniging op de inzet van het team Vangnet & Advies van de OGGZ (maatregel 5). Het gaat om het stoppen met advies en/of ondersteuning vanuit het team Vangnet en Advies aan de veiligheidsketen. Binnen de Kop van Noord-Holland hebben wij sinds 2023 met het Team Vangnet & Advies afgesproken de reguliere subsidie te verhogen, zodat zij voldoende medewerkers in kunnen zetten om het toegenomen aantal complexere meldingen af te handelen en nazorg te leveren. Een deel van de bekostiging van het Team Vangnet & Advies loopt voor de Kop gemeenten via de deelnemersbijdrage aan de GGD. Als hierop wordt bezuinigd, zal de inzet van het Team Vangnet & Advies weer moeten inkrimpen. Dat is tegenstijdig aan het eerdere besluit om het team juist te versterken met extra subsidie.

2.1 Het 5% scenario is noodzakelijk voor de benodigde bezuinigingen in Den Helder.
Vanwege de verminderde bijdrage aan het Gemeentefonds heeft de gemeenteraad van Den Helder in de programmabegroting opgenomen dat er 5% bezuinigd moet worden op de gemeenschappelijke regelingen. Vandaar dat voor Den Helder dit scenario de voorkeur heeft. Omdat er onwenselijke maatregelen in het scenario zijn opgenomen wordt voorgesteld deze niet door te voeren en de GGD te

verzoeken een extra taakstelling uit te werken om tot de volledige 5% bezuinigingen te komen middels maatregelen in de interne huishouding.

2.2 Het versterken van wijkteams vraagt leidt tot hogere kosten
Maatregel 14 (Verminderen inzet Veilig Thuis) door versterken wijkteams) vraagt, zoals de GGD aangeeft, om een investering in de wijkteams. Deze maatregel zal tot hogere personeelskosten leiden en niet tot een bezuiniging op de gemeentelijke begroting. Bovendien is deze maatregel lastig uitvoerbaar vanwege de krapte op de arbeidsmarkt.

3.1 Door een intensievere samenwerking met andere gemeenschappelijke regelingen kan mogelijk worden bezuinigd.
In deze samenwerking worden mogelijkheden gezien voor een efficiëntere bedrijfsvoering. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het gezamenlijk inkopen van producten en diensten.

4.1 Door het toesturen van het besluit kan het DB de zienswijze meenemen in hun voorstel aan het AB
De Kadernota wordt in de vergadering van het AB van 12 maart 2025 vastgesteld. De zienswijzen van de gemeenten maken deel uit van de beraadslaging.

Alternatieven (incl. argumenten)
1.1 Te kiezen voor een gezamenlijk bezuinigingsscenario (ook van toepassing op beslispunt 2). De Kop gemeenten zijn niet tot een eensluidende zienswijze gekomen. Den Helder kiest voor een bezuinigingsopgave van 5% om tot de noodzakelijke bezuiniging op de gemeentelijke begroting te komen. De overige Kop gemeenten zijn hiermee niet akkoord omdat dit tot een voor hen onacceptabele negatieve maatschappelijke impact zal leiden. Daarnaast verwachten deze gemeenten bij een bezuiniging van 5% hogere kosten op andere gemeentelijke begrotingsposten en bij maatschappelijke partners.

Gevolgen algemene middelen en begroting
Kaders en uitgangspunten: De voorgestelde indexaties voor 2026 zijn conform de hoogte die de Regietafel gemeenschappelijk regelingen Noord-Holland-Noord in de herziene indexatiebrief kenbaar heeft gemaakt. Voor de begroting 2026 betekent dit dat wordt uitgegaan van 7,2% loonindexatie en 8% prijsindexatie. Verder wordt de deelnemersbijdrage per gemeente (licht) beïnvloed door (kleine) toe- en afnamen van het aantal inwoners. (Autonome) Ontwikkelingen: In 2024 en 2025 is de GGD niet in staat gebleken vermogen op te bouwen als gevolg van het CAO-gat

dat ontstaan is in 2023.
Dit vertaalt zich in 2026 naar een staat van een algemene reserve bij de GGD welke ontoereikend is om financiële risico's op te vangen.
De algemene reserve van de GGD staat hierdoor onder grote druk.
Conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen is het voor een GR niet toegestaan om een negatieve algemene reserve te hebben en is het aan de deelnemers om een ontstaan tekort direct aan te vullen opdat er geen negatieve algemene reserve ontstaat.
Besluitvorming over de bezuinigingsscenario's, zoals uitgewerkt door de GGD, is dan ook cruciaal voor het kwantificeren van het (grote) financiële risico op frictiekosten, behorend bij de bezuinigingsopgave van de gemeenten.

Dekking:	n.n.b. / indexatie vanuit algemene middelen

Toelichting: Afhankelijk van het gekozen bezuinigingsscenario dient dekking te worden gezocht voor het afbakenen van de financiele risico's en mogelijke aanvulling algemene reserve GGD.
Vooralsnog kunnen enkel de loon- en prijsindexaties toegerekend worden, welke vanuit de algemene middelen van de gemeenten dienen te worden gedekt.

Communicatie

De zienswijze wordt kenbaar gemaakt aan het Dagelijks Bestuur (DB) van de GGD. Het DB formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen. Het DB legt de Kadernota 2026 op 12 maart 2025 ter vaststelling voor aan het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD, met daarbij de zienswijzen en de bestuurlijke reactie van het DB op de zienswijzen.

Achtergrondcontext

Het dagelijks bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden (hierna GGD) heeft op 13 december 2024 de concept Kadernota 2026 aangeboden voor zienswijze van de raad. Met het afgeven van een zienswijze kan de raad sturen op het inhoudelijke en financiële beleid van de gemeenschappelijke regeling. Na kennisname van de zienswijzen van de raden, staat de concept Kadernota 2026 ter vaststelling geagendeerd voor het AB op 12 maart 2025.

Bijna alle gemeenten worden vanaf 2026 geconfronteerd met een lagere bijdrage in het Gemeentefonds. De regietafel Noord-Holland Noord heeft alle gemeenschappelijke regelingen daarom bezuinigingsrichtlijnen voorgesteld, waarbij de gemeenschappelijke regelingen twee scenario’s moeten uitwerken van structurele bezuiniging van 3 en 5% op de gemeentelijke bijdrage 2026. Op verzoek van gemeenten in de regio Alkmaar is daar een scenario van 7% aan toegevoegd. De Regietafel verzocht ook daarbij inzichtelijk te maken wat de effecten zijn op het niveau van taken en impact. De scenario’s zijn toegevoegd aan de Kadernota 2026.
Het DB heeft aan de gemeenteraden gevraagd naast het afgeven van een zienswijze ook het scenario van keuze kenbaar te maken. In de Kadernota 2026 zijn vier scenario’s uitgewerkt. Naast het scenario

ongewijzigd beleid (geen bezuiniging) zijn bezuinigingsscenario's van 3, 5 en 7 % uitgewerkt. Daarbij is steeds het effect op de gemeentelijke bijdragen op de verschillende taken en diensten uitgewerkt. Bij de scenario's 3%, 5% en 7% zijn de bezuinigingsmaatregelen in beeld gebracht evenals de maatschappelijke effecten daarvan.

Kadernota 2025:
Op de Kadernota 2025 is door de Kopgemeenten een positieve zienswijze afgegeven.
Het AB van de GGD heeft de Kadernota 2025 vastgesteld (met inachtneming van de zienswijzen en de bestuurlijke reactie) inclusief de gevoelde urgentie om de scenario's (voor bezuinigingen) met elkaar te bespreken om te komen tot goede en financieel degelijke bedrijfsvoering in de context van het ravijnjaar dat op ons allen afkomt zodat we daar goede en tijdige keuzes kunnen maken.

Begroting 2025:
Op de Begroting 2025 en de meerjarenraming 2025-2028 is door de Kopgemeenten een positieve zienswijze afgegeven met daarbij het verzoek om de inschatting van risico's aan te scherpen, zodat een beter inzicht komt in de bepaling van het weerstandsvermogen.
Het AB van de GGD heeft besloten de Begroting 2025 GGD Hollands Noorden en de Meerjarenraming 2025-2028 ongewijzigd vast te stellen. De ingezette financiële lijn van de Begroting 2025 wordt in de Kadernota 2026 bestendigd. De indexatie voor 2026 is gebaseerd op de hoogte die de Regietafel Noord-Holland Noord in de indexatiebrief kenbaar heeft gemaakt. Voor de begroting 2026 gaat dit om 7,2% loonindexatie en 8% prijsindexatie.

Bijlagen
1. Kadernota 2026 2. 20241213_aanbiedingsbrief Kadernota 2026 ondertekend

Kadernota GGD Hollands Noorden 2026

Hoofddoelstelling

GGD Hollands Noorden (GGD) is dé partner op het gebied van gezond en veilig leven. De taken die door de colleges aan de GGD zijn opgedragen, zijn de taken die worden genoemd in de Wet publieke gezondheid[1], de Wmo en de Wet op de lijkbezorging[2]. Daarnaast voert de GGD op verzoek diensten uit voor één of meer gemeenten in het kader van onder andere de Wet op Kinderopvang, de Jeugdwet, de Wmo, de Wvggz en de Omgevingswet. De GGD levert diensten, zoals deze zijn vastgesteld in de Gemeenschappelijke regeling. Tevens worden aanvullende diensten uitgevoerd. Bijlage 5 bevat een overzicht van de GR-taken en aanvullende diensten. De Gezondheidsatlas Noord-Holland-Noord[3] bevat cijfers op gemeente-/wijkniveau over al deze taken. Ook op de website GGDHN.incijfers.nl[4] zijn cijfers en publicaties te vinden over de taken en diensten van de GGD.

Missie

Visie

Iedereen kansrijk

Gezondheid is van onschatbare waarde. We willen dat iedereen in Noord-Holland-Noord zich zo lang mogelijk fit, vitaal en veilig voelt. Daarom doen we er alles aan om de kans op gezondheid en veiligheid voor iedereen zo groot mogelijk te maken.

Expert in preventie

We kennen het complexe geheel van factoren die van invloed zijn op gezondheid en veiligheid als geen ander. We weten wat nodig is om die factoren te bevorderen, te stimuleren en te versterken. Of juist te vermijden, te bestrijden en te beperken. Deze kennis vormt de basis voor ons dagelijks werk.

Samen sterk

We delen die kennis ook met anderen. Zodat zoveel mogelijk mensen en organisaties er profijt van hebben. Zo bouwen we samen met inwoners, gemeenten en netwerkpartners aan een gezond en veilig leven voor iedereen in Noord-Holland-Noord.

[1] Wet publieke gezondheid: wetten.nl - Regeling - Wet publieke gezondheid - BWBR0024705 (overheid.nl)
[2] Wet op de lijkbezorging: wetten.nl - Regeling - Wet op de lijkbezorging - BWBR0005009 (overheid.nl)
[3] Home - Gezondheidsatlas (gezondnhn.nl)
[4] https://ggdhn.incijfers.nl/dashboard/dashboard

Algemeen

De GGD geeft in verschillende documenten inzicht in de GR-taken en aanvullende diensten. De GR-taken van de GGD omvatten:

- Wettelijke GGD-taken die verplicht aan een GGD zijn opgedragen en worden benoemd in de gemeenschappelijke regeling;
- Wettelijke gemeentelijke taken die aan een GGD kunnen worden opgedragen. Hiertoe neemt het algemeen bestuur van de GGD een apart besluit.

De kadernota geeft inzicht in de ambities voor de GR taken in 2026 en maakt deel uit van de planning & control cyclus (P&C cyclus) van de GGD. De P&C cyclus geeft het bestuur inzicht waar de GGD staat in relatie tot de realisatie van de ambities. Over de vorderingen en uitvoering wordt gerapporteerd in de bestuursrapportages en jaarverantwoording.

Bezuinigingsscenario's

In de bijlagen zijn, op verzoek van gemeenten, drie bezuinigingsscenario's uitgewerkt (3%, 5% en 7%) en zijn de financiële gevolgen voor gemeenten inzichtelijk gemaakt.

Doelstellingen: wat willen we bereiken in 2026?

In 2026 blijft de GGD zich inzetten om de GGD te positioneren als regionale kennis- en adviespartner. Daarnaast werkt de GGD domein overstijgend samen (met onder andere ketenpartners sociaal domein, onderwijs, het regionale zorgnetwerk AMR, GGD'en en Veiligheidsregio). En sluit de GGD aan bij landelijke ontwikkelingen, zoals het versterken van de publieke gezondheid en de digitale ontwikkelingen die in samenwerking met de GGD'en worden opgepakt.

Doorontwikkelingen (staand beleid)

De volgende ontwikkelingen zullen ook in 2026 relevant zijn voor de taken en diensten (zie bijlage 5) die door de GGD worden uitgevoerd:

- De GGD blijft samen met gemeenten en ketenpartners werken aan het vergroten van de kansen op gezondheid (Terugdringen gezondheidsachterstanden).
- De verwachting is dat het aantal nieuwkomers in Nederland zal toenemen door (dreiging) van (burger)oorlogen, toenemende arbeidsmigratie en klimaatverandering.
- Informatie gestuurd werken: de koppeling tussen data, advies, beleid en strategie moet worden versterkt. De epidemiologische data (uit onderzoek en uit de registraties van de verschillende afdelingen) wordt breder ingezet.
- Ontwikkelingen en verplichtingen op het gebied van duurzaamheid, klimaatverandering en krapte op de arbeidsmarkt

Verwachtingen voor 2027 – 2029

De komende jaren blijft de GGD samen met gemeenten en ketenpartners werken aan:

- Verhogen van de vaccinatiegraad. Overheid, VNG en GGD achten het noodzakelijk om in te blijven zetten op een verhoging van de vaccinatiegraad, bijvoorbeeld door fijnmaziger te gaan vaccineren, met name in gebieden waar de vaccinatiegraad achterblijft.
- Voortzetting van de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd, wat onder andere inhoudt bezuinigen door afbouwen van (specialistische) jeugdzorg, en daarnaast het versterken van sociale netwerken in de buurt en het verstevigen van het preventieve aanbod, o.a. door inzet van de (normaliserende) rol van zowel de JGZ als de lokale gemeentelijke teams.

- Verkennen en benutten van mogelijkheden van Artificial Intelligence (AI), zowel vanuit veranderende wensen en behoeften van onze klanten (inwoners), als vanuit het maatschappelijk vraagstuk dat in alle zorgsectoren speelt.

De GGD beweegt mee met de landelijke ontwikkelingen.

Financieel meerjarenperspectief 2026-2029

In deze Kadernota 2026 is in eerste instantie de ingezette financiële lijn van de begroting 2025 bestendigd. De bezuinigingsscenario's zijn in de bijlagen uitgewerkt. De baten en lasten voor de GR taken en aanvullende diensten zijn geactualiseerd op basis van ongewijzigd beleid. Bijlage 1 bevat een gedetailleerde toelichting.

Samenvatting verloop meerjarenperspectief

Begrotingsjaren	2026	2027	2028	2029
Stand primaire begroting 2025 - 2028	55.917	60.595	62.891	65.314
Wijzigingen nadien (met AB besluit)	409	-	-	-
Autonome ontwikkelingen/ reguliere bedrijfsvoering	4.268	2.296	2.423	2.019
Nieuw beleid	-	-	-	-
Totaal aan wijzigingen	4.678	2.296	2.423	2.019
Dekkingsmiddelen GR-taken	3.825	1.911	1.712	1.772
Dekkingsmiddelen aanvullende diensten	388	242	226	234
Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy	-	-120	-	-
Indexatie overige baten	464	263	245	253
Bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken	-	-	240	-240
Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2026	4.678	2.296	2.423	2.019
Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Saldo primaire begroting voorgaand jaar	180	180	180	180
Saldo primaire begroting 2026-2029	180	180	180	180
Stand kadernota voor begroting 2026 - 2029	60.595	62.891	65.314	67.333

Financieel meerjarenperspectief 2026-2029

Begrotingsuitgangspunten 2026-2029

Indexatie[5]	2026	2027	2028	2029
Loonkosten Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	7,2 %	4,3 %	3,9 %	3,9 %

[5] In overeenstemming met de Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen (FUGR)

Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	8,0 %	2,6 %	2,5 %	2,5 %
Deelnemersbijdragen	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Overige baten	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Rente: GGD rekent geen rente toe	0 %	0 %	0 %	0 %

Financieel meerjarenperspectief 2026-2029

Opbouw vermogen

De meerjarenbegroting sluit met een positief jaarlijks saldo van € 180.000. Over het reserveringbeleid hebben gemeenteraden van de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt in de FUGR. Hierin is afgesproken dat een algemene reserve is toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar. Op 24 november 2021 heeft het algemeen bestuur uitgesproken dat het belangrijk is dat de GGD voldoende vermogen kan opbouwen. Als gevolg van het Cao-gat, dat is ontstaan in 2023, is de GGD niet in staat om vermogen op te bouwen in 2024 en 2025 en staat de algemene reserve onder grote druk. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat geen negatieve algemene reserve ontstaat.

Cao-gat

In 2023 is de GGD geconfronteerd met aanzienlijk hogere Cao-gebonden loonkosten dan de toegekende loonindexatie als gevolg van snel gestegen inflatie. In de FUGR is afgesproken dat de structurele Cao-effecten vanaf een later begrotingsjaar gecompenseerd worden. Dat betekent dat het Cao-gat, dat ontstaan is in 2023, pas vanaf begrotingsjaar 2026 wordt gecompenseerd. Voor de jaren totdat deze compensatie verleend wordt, dient een andere oplossing gevonden te worden.

Voor begrotingsjaar 2024 is, net als voor 2023, een separate oplossing gevonden om het Cao-gat voor 2024 te dekken. Het dagelijks bestuur heeft ervoor gekozen om de gevolgen hiervan aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2024 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve.

Voor begrotingsjaar 2025 bedraagt het Cao-gat vanuit de jaren 2023, 2024 en 2025 vooralsnog 3,3% ten opzichte van de toegekende indexatie. Dit vertaalt zich voor 2025 in een ongedekt Cao-gat van € 1.321.000. Dit is een prognose voor 2025 en als aanzienlijk risico benoemd in de begroting van 2025. Het werkelijke Cao-gat voor 2025 kan bepaald worden als de Cao definitief is. Op 15 november 2024 zijn de onderhandelingen gestart met de VNG voor de nieuwe Cao.

Ontwikkeling algemene reserve

Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 10 juli 2024 besloten het positieve resultaat over 2023 van € 761.000 toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve van de GGD na resultaatbestemming 2023 bedraagt € 1.589.000. Vanuit dit saldo kan het verwachte negatieve jaarresultaat 2024 (in de 2e Burap 2024 is een negatief jaarresultaat opgenomen van € 635.000) als gevolg van het Cao-gat voor 2024, opgevangen worden. Na resultaatbestemming 2024 zou de geprognosticeerde algemene reserve € 954.000 bedragen per 31-12-2024.
Het geprognosticeerde Cao-gat voor 2025, dat is ontstaan in 2023, bedraagt € 1.321.000. Als in lijn met 2024 wordt gekozen om de gevolgen van het Cao-gat 2025 aan de achterkant bij de

besluitvorming op de jaarrekening 2025 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve, wordt de algemene reserve per 31-12-2025 negatief. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat er geen negatieve algemene reserve ontstaat.

De prognose voor het verloop van de algemene reserve is als volgt:

Stand 31-12-2023	**1.588**	werkelijk
Resultaatbestemming 2024	-635	prognose
Stand 31-12-2024 (incl. te bestemmen resultaat)	**954**	prognose
Resultaatbestemming 2025	180	begroting 2025
Cao-gat 2025	-1.321	prognose
Stand 31-12-2025 (incl. te bestemmen resultaat)	**-187**	prognose

1. Deelnemersbijdrage 2026

De indexaties voor 2026 zijn conform de hoogte die de Regietafel Noord-Holland-Noord in de indexatiebrief kenbaar heeft gemaakt. Voor de begroting 2026 betekent dit dat wordt uitgegaan van 7,2% loonindexatie en 8% prijsindexatie. De verhouding loon-/prijsontwikkeling van de GGD is 74%-26%. Deze percentages worden toegepast bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten in het meerjarenperspectief.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In 2026 is de (geprognosticeerde) algemene reserve ontoereikend om financiële risico's op te vangen. In beginsel (zie bijlage 1) is het risicoprofiel afgenomen in 2026, omdat de GGD vanaf begrotingsjaar 2026 de structurele compensatie voor de Cao-stijging uit 2023 ontvangt.
Echter, afhankelijk van besluitvorming over de bezuinigingsscenario's ontstaat er vanaf 2026 een groot financieel risico op frictiekosten door de bezuinigingsopgave van gemeenten. In de bijlagen is in de uitwerking van de drie bezuinigingsscenario's het bijbehorende risicoprofiel, op frictiekosten door de bezuinigingsopgave, opgenomen.

3. Financiële kengetallen en beleidsindicatoren

	Eenheid	2026
Overhead		
Totale lasten	€ 1.000	60.595
Overhead	€ 1.000	15.248
Overhead in % van totale lasten	%	25 %
Flexibele schil		
Formatie	FTE	447
Vaste aanstellingen (november 2023)	FTE	400
Formatie - Vaste aanstellingen/ Formatie	%	11 %
Weerstandsvermogen		
Algemene reserve; prognose 31-12-2025	€ 1.000	-187
Totale lasten 2025	€ 1.000	55.863
Algemene reserve in % van totale lasten	%	-0,3 %

Bijlagen Kadernota 2026

Bijlage 1 **Toelichting ongewijzigd beleid (Scenario 0%)** **7**

Bijlage 1a Bijdrage GR-taken bij ongewijzigd beleid **16**

Bijlage 1b Bijdrage Kinderopvang bij ongewijzigd beleid **18**

Bijlage 1c Bijdrage Veilig Thuis bij ongewijzigd beleid **19**

Bijlage 1d Bijdrage Aanvullende diensten bij ongewijzigd beleid **20**

Bijlage 1e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij ongewijzigd beleid **21**

Bijlage 2 **Bezuinigingsscenario 3%** **22**

Bijlage 2a Bijdrage GR-taken bij bezuinigingsscenario 3% **34**

Bijlage 2b Bijdrage Kinderopvang bij bezuinigingsscenario 3% **36**

Bijlage 2c Bijdrage Veilig Thuis bij bezuinigingsscenario 3% **37**

Bijlage 2d Bijdrage Aanvullende diensten bij bezuinigingsscenario 3% **38**

Bijlage 2e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij bezuinigingsscenario 3% **39**

Bijlage 2f Inzicht bezuiniging per gemeente bij bezuinigingsscenario 3% **40**

Bijlage 3 **Bezuinigingsscenario 5%** **42**

Bijlage 3a Bijdrage GR-taken bij bezuinigingsscenario 5% **55**

Bijlage 3b Bijdrage Kinderopvang bij bezuinigingsscenario 5% **57**

Bijlage 3c Bijdrage Veilig Thuis bij bezuinigingsscenario 5% **58**

Bijlage 3d Bijdrage Aanvullende diensten bij bezuinigingsscenario 5% **59**

Bijlage 3e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij bezuinigingsscenario 5% **60**

Bijlage 3f Inzicht bezuiniging per gemeente bij bezuinigingsscenario 5% **61**

Bijlage 4 **Bezuinigingsscenario 7%** **63**

Bijlage 4a Bijdrage GR-taken bij bezuinigingsscenario 7% **76**

Bijlage 4b Bijdrage Kinderopvang bij bezuinigingsscenario 7% **78**

Bijlage 4c Bijdrage Veilig Thuis bij bezuinigingsscenario 7% **79**

Bijlage 4d Bijdrage Aanvullende diensten bij bezuinigingsscenario 7% **80**

Bijlage 4e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij bezuinigingsscenario 7% **81**

Bijlage 4f Inzicht bezuiniging per gemeente bij bezuinigingsscenario 7% **82**

Bijlage 5 **Toelichting op maatregelen 16 t/m 22** **85**

Bijlage 6 Overzicht GR-taken en aanvullende diensten **87**

Bijlage 1 Toelichting ongewijzigd beleid (Scenario 0%)

Begrotingsuitgangspunten 2026-2029

Indexatie[6]	2026	2027	2028	2029
Loonkosten				
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	7,2 %	4,3 %	3,9 %	3,9 %
Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	8,0 %	2,6 %	2,5 %	2,5 %
Deelnemersbijdragen	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Overige baten	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Rente: GGD rekent geen rente toe	0 %	0 %	0 %	0 %

Indexatie

De indexaties voor 2026 zijn overgenomen uit de indexatiebrief van de Regietafel Noord-Holland-Noord over de Kadernota 2026. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR) is opgenomen dat voor indexatie uitgegaan wordt van de meest recente cijfers zoals deze door het Centraal Planbureau (CPB) worden gepubliceerd. Voor de indexatiecijfers voor 2026 zijn dat de cijfers uit het Centraal Economisch Plan (CEP 2024), die het CPB jaarlijks in maart publiceert. Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de meest recente cijfers heeft de Regietafel Noord-Holland-Noord ervoor gekozen de nacalculatie voor 2023 te baseren op de lange termijncijfers gepubliceerd in de augustusraming 2024 (cMEV 2025).

Verhouding loon-/prijsontwikkeling

De verhouding loon-/prijsontwikkeling van de GGD is vastgesteld op 74%-26%. De GGD past dit percentage toe bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten in het meerjarenperspectief.

[6] In overeenstemming met de Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen (FUGR)

Verloop meerjarenperspectief 2026-2029

Begrotingsjaren	2026	2027	2028	2029
Stand primaire begroting 2025 - 2028	**55.917**	**60.595**	**62.891**	**65.314**
Wijzigingen nadien (met AB besluit)				
In control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
Totaal wijzigingen nadien	**409**	**-**	**-**	**-**
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
Loon- en prijsindexatie	4.243	2.416	2.183	2.259
Taakstelling door verlaging bijdrage informatiebeveiliging en privacy	-	-120	-	-
Bijstelling lasten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
Bijstelling huisvestingslasten JGZ	66	-	-	-
Gezondheidsonderzoeken	-	-	240	-240
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	**4.268**	**2.296**	**2.423**	**2.019**
Nieuw beleid				
Geen nieuw beleid	-	-	-	-
Totaal ingezet / nieuw beleid	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal aan wijzigingen	**4.678**	**2.296**	**2.423**	**2.019**
Dekkingsmiddelen GR-taken				
Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken	3.271	1.911	1.712	1.772
Verhoging deelnemersbijdrage In Control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
Inwonerseffect deelnemersbijdragen	79	-	-	-
Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ	66	-	-	-
Totaal dekkingsmiddelen GR-taken	**3.825**	**1.911**	**1.712**	**1.772**
Dekkingsmiddelen aanvullende diensten				
Indexatie aanvullende diensten	430	242	226	234
Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
Totaal dekkingsmiddelen aanvullende diensten	**388**	**242**	**226**	**234**
Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy	**-**	**-120**	**-**	**-**
Indexatie overige baten	**464**	**263**	**245**	**253**
Bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken	**-**	**-**	**240**	**-240**
Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2026	**4.678**	**2.296**	**2.423**	**2.019**
Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo primaire begroting voorgaand jaar	**180**	**180**	**180**	**180**
Saldo primaire begroting 2026-2029	**180**	**180**	**180**	**180**
Stand kadernota voor begroting 2026 - 2029	**60.595**	**62.891**	**65.314**	**67.333**

Wijzigingen nadien (met AB besluit)

- In Control of Alcohol & Drugs

Bij het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden in verband met de wetswijziging van de Wgr is ook voorgesteld om In Control of Alcohol & Drugs onder de Gemeenschappelijke regeling GGD HN te brengen. In de begroting 2025 was de structurele verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Algemeen voor In control of Alcohol & Drugs nog niet opgenomen, vanwege afrondende besluitvorming die uiterlijk voorzien was op 1 juli 2024. Per 1 juli 2024 is In Control of Alcohol & Drugs definitief opgenomen in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden en de deelnemersbijdrage per inwoner met ingang van 1 juli 2024 met € 0,54 verhoogd. Vermeerderd met loon- en prijsindexatie zijn de lasten € 409.000 in 2026.

Autonome ontwikkelingen/ reguliere bedrijfsvoering

- Loon- en prijsindexatie

De loon- en prijsindexatie is gebaseerd op de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Als uitgangspunt zijn de totale lasten uit de vastgestelde programmabegroting 2025 gehanteerd.

- Taakstelling door verlaging bijdrage Informatiebeveiliging en privacy

Als gevolg van het niet meer ontvangen van de incidentele bijdrage voor Informatiebeveiliging en privacy ontstaat in 2027 een structurele taakstelling van € 120.000 (bedrag geïndexeerd naar 2027). Deze taakstelling dient te worden opgelost op een wijze die geen consequenties heeft voor de primaire dienstverlening.

- Bijstelling lasten BCT/OGGZ/inzet t.b.v. sekswerkers

Enkele minder omvangrijke bijstellingen in de lasten met betrekking tot de dienstverlening OGGZ (lagere huisvestingslasten in Alkmaar), BCT (afloop frictieverplichtingen in West-Friesland) en voor de inzet voor sekswerkers (beperkte bijstelling lasten) leiden per saldo tot € 41.000 lagere lasten (en baten). Via de kadernota vindt overigens geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten, zoals OGGZ, BCT en inzet ten behoeve van sekswerkers.

- Bijstelling huisvestingslasten JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen inzake de JGZ-locaties. Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties (zie bijlage 1a) en neemt zelfstandig het besluit over de financiering van deze lasten. Dat betekent dat bij het vaststellen van de Kadernota 2026 nog geen instemming wordt gegeven op de verhoging van deze lasten en de bijdragen.

- Gezondheidsonderzoeken

In 2024 zijn de gezondheidsonderzoeken uitgevoerd, waarvoor € 200.000 beschikbaar was. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken.

Dekkingsmiddelen GR-taken

- Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken

De bijdragen voor de GR-taken (zie bijlage 1a, 1b en 1c) zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Deze bijdragen bestaan uit de deelnemersbijdrage GGD Algemeen, de deelnemersbijdrage JGZ 0-4, de deelnemersbijdrage JGZ 12-18, de huisvestingsbijdrage JGZ, bijdrage rijksvaccinatieprogramma, de bijdrage kinderopvang en de bijdrage Veilig Thuis.

- Inwonerseffect deelnemersbijdragen

Het totaal aantal inwoners is de afgelopen jaren gestegen. Deze ontwikkeling zorgt voor een verhoging van de deelnemersbijdrage. Door het afnemende aantal kinderen wordt dit effect verminderd.

- Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en dit zorgt voor bijstellingen op de te betalen huisvestingsbijdrage JGZ. In bijlage 1a is de specificatie per gemeente opgenomen.

Dekkingsmiddelen aanvullende diensten

- Indexatie aanvullende diensten

De aanvullende diensten die de gemeenten afnemen bij de GGD (zie bijlage 1d en 1e), zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 van de GGD geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau.

- Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet t.b.v. sekswerkers

Via de kadernota vindt geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten. Gezien het format worden wel ontwikkelingen geschetst, zodat het voor gemeenten inzichtelijk is welke bijdrage benodigd is om de dienstverlening op het gewenste niveau te kunnen continueren.

- De baten voor BCT dalen als gevolg van het aflopen van de frictieverplichtingen na 2025.
- De baten voor OGGZ dalen als gevolg van lagere huisvestingslasten in de regio Alkmaar.
- De baten voor de inzet ten behoeve van sekswerkers stijgen licht door beperkte hogere lasten in de regio Alkmaar.

Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy

In de vergadering van het algemeen bestuur op 12 juli 2023 is het besluit genomen de deelnemersbijdrage vanaf 2024 structureel te verhogen met € 150.000 en de deelnemersbijdrage incidenteel te verhogen met € 106.000 voor informatiebeveiliging en privacy. Deze incidentele verhoging geldt voor de jaren 2024, 2025 en 2026. Als gevolg van het niet meer ontvangen van deze incidentele bijdrage voor informatiebeveiliging en privacy neemt vanaf 2027 de geïndexeerde deelnemersbijdrage af met € 120.000.

Indexatie overige baten

De GGD houdt jaarlijks rekening met loon- en prijsindexering van diensten die niet door de gemeente worden gefinancierd. Voor deze diensten worden de tarieven geïndexeerd op basis van de percentages van het Centraal Planbureau.

Bestemmingsreserve Gezondheidsonderzoeken

In 2024 is er voor de uitvoering van de wettelijke gezondheidsmonitors € 200.000 vanuit de bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken nodig. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken, waarvoor de bestemmingsreserve wordt aangewend.

Saldo primaire begroting 2026-2029

Op basis van de opgenomen uitgangspunten is de meerjarenbegroting sluitend en in lijn met de wens tot opbouw van vermogen, door de begroting te laten sluiten met een positief saldo van € 180.000.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' wordt de financiële positie toegelicht. Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit dwingt tot beleidsombuigingen en/of bezuinigingen. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord zijn uitgangspunten opgenomen rond het weerstandsvermogen. Volgens deze regeling is weerstandscapaciteit aanwezig bij de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. De deelnemende gemeenten zijn verplicht ervoor te zorgen dat de GGD beschikt over voldoende middelen om aan al de verplichtingen te kunnen voldoen.

Over het reserveringsbeleid hebben gemeenteraden van de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt in de FUGR. Hierin is afgesproken dat een algemene reserve is toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar. Het algemeen bestuur heeft eerder uitgesproken dat het belangrijk is dat de GGD voldoende vermogen kan opbouwen door de begroting met een positief saldo van € 180.000 te laten sluiten. Ingevolge de gemeenschappelijke regeling besluit het AB of het jaarrekeningsaldo:

a) geheel of gedeeltelijk zal worden gereserveerd conform een door het AB vast te stellen reserveringsbeleid;
b) geheel of gedeeltelijk zal worden gebruikt voor extra investeringen, dan wel;
c) geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan de deelnemers in de verhouding waarin zij overeenkomstig de in artikel 29 bedoelde verdeelsleutel bijdragen in het exploitatietekort.

Cao-gat 2025 (ontstaan in 2023)

In 2023 is de GGD geconfronteerd met aanzienlijk hogere Cao-gebonden loonkosten dan de toegekende loonindexatie als gevolg van snel gestegen inflatie. In de FUGR is afgesproken dat de structurele Cao-effecten vanaf een later begrotingsjaar gecompenseerd worden. Dat betekent dat het Cao-gat, dat ontstaan is in 2023, pas vanaf begrotingsjaar 2026 wordt gecompenseerd. Voor de jaren totdat deze compensatie verleend wordt, dient een andere oplossing gevonden te worden.

Voor begrotingsjaar 2024 is, net als voor 2023, een separate oplossing gevonden om het Cao-gat voor 2024 te dekken. Het dagelijks bestuur heeft ervoor gekozen om de gevolgen hiervan aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2024 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve.

De huidige Cao SGO heeft een looptijd van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025, waarin de lonen met 6% zijn gestegen. De Cao SGO die ingaat per 1 april 2025 is nog niet bekend. Indien de lonen van deze nieuwe Cao SGO conform toegekende loonindexatie met 4% stijgen per 1 april 2025, bedraagt de gemiddelde loonstijging 3% voor 2025.

Effect loonindexatie op 2025	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Prognose 2025	Totaal
Toegekend via kadernota	2,3 %	7,5 %	4,0 %	13,8 %
Werkelijke Cao-stijging	8,1 %	6,0 %	3,0 %	17,1 %
Totaal	**-/- 5,8 %**	**1,5 %**	**1,0 %**	**-/- 3,3 %**

Voor begrotingsjaar 2025 bedraagt het Cao-gat vanuit de jaren 2023, 2024 en 2025 vooralsnog 3,3% ten opzichte van de toegekende indexatie. Dit vertaalt zich voor 2025 in een ongedekt Cao-gat van € 1.321.000. Dit is een prognose voor 2025 en als risico benoemd in de begroting van 2025. Het werkelijke Cao-gat voor 2025 kan bepaald worden als de Cao definitief is. Op 15 november 2024 zijn de onderhandelingen gestart met de VNG voor de nieuwe Cao.

Ontwikkeling algemene reserve

Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 10 juli 2024 besloten het positieve resultaat over 2023 van € 761.000 toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve van de GGD na resultaatbestemming 2023 bedraagt € 1.589.000. Vanuit dit saldo kan het verwachte negatieve jaarresultaat 2024 (in de 2e Burap 2024 is een negatief jaarresultaat opgenomen van € 635.000) als gevolg van het Cao-gat voor 2024, opgevangen worden. Na resultaatbestemming 2024 zou de geprognosticeerde algemene reserve € 954.000 bedragen per 31-12-2024.

Het geprognosticeerde Cao-gat voor 2025, dat is ontstaan in 2023, bedraagt € 1.321.000. Als in lijn met 2024 ervoor wordt gekozen de gevolgen van het Cao-gat 2025 aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2025 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve, wordt de algemene reserve per 31-12-2025 negatief. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat er geen negatieve algemene reserve ontstaat.

Prognose voor het verloop van de algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt[7]:

Verloop algemene reserve (x € 1.000)	Jaarrekening		Prognose		Kadernota 2026			
Jaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Stand 01-01	**1.082**	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**
Toevoeging		3.834		180	180	180	180	180
Onttrekking		-397						
Resultaatbestemming	-3.691	761						
Stand 31-12	**-2.609**	**1.589**	**1.589**	**1.134**	**-7**	**173**	**353**	**533**
Nog te bestemmen resultaat			-635	-1.321				
Stand 31-12 na resultaat-bestemming	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**	**533**

Prognose voor het verloop van het weerstandsvermogen 2023-2025

De prognose voor het verloop van het weerstandvermogen is als volgt:

Ontwikkeling weerstandsvermogen	Eenheid	Prognose 2025	Prognose 2024	Realisatie 2023
Algemene reserve	€ 1.000	-187	954	1.589
Totale lasten (excl. mutaties reserve)	€ 1.000	55.863	59.355	63.048
Algemene reserve in % van totale lasten	%	-0,3%	1,6%	2,5%

Financiële risico's

De GGD stelt ten aanzien van risicomanagement periodiek de risicomonitor op en rapporteert via de P&C cyclus over de belangrijkste financiële risico's. Hiermee wordt op gestructureerde wijze de beheersing van strategische en financiële risico's over de GGD voor gemeenten geborgd.

De impact van financiële risico's zijn ingeschat naar mogelijke omvang in een laag en een hoog scenario. Indien één of meerdere van deze risico's zich voor dreigen te doen, worden de negatieve financiële effecten, zoveel als mogelijk is, beperkt in de flexibele schil van de organisatie.

[7] Rekening houdend met de jaarrekeningen over 2022-2023, de prognose over 2024-2025 en de uitgangspunten in de Kadernota 2026.

Alle risico's zullen zich nooit tegelijkertijd effectueren. Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 751.000 wordt het financiële risico voor 2026 ingeschat op € 563.000. Voor 2026 zijn de volgende risico's geïnventariseerd die van invloed kunnen zijn op het weerstandsvermogen.

Overzicht financiële risico's 2026 (bedragen x € 1.000)	Scenario laag	Scenario hoog	Bedrag risico 2026
GR-taken			
Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ	167	250	167
Implementatie ICT-applicaties	105	175	105
Hogere instroom Veilig Thuis	50	320	50
Seksuele Gezondheid	50	100	50
	372	845	372
Aanvullende diensten			
Medische arrestantenzorg	133	200	133
Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid	146	235	146
Aanvullende diensten JGZ	50	100	100
	329	535	379
Totaal	701	1.380	751

- Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ

De JGZ werkt aan verbetering van de uitvoering van het basispakket JGZ en implementatie van een nieuw normenkader. De JGZ werkt toe naar volledige implementatie van het nieuwe normenkader in 2025. In de aanloop naar deze volledige implementatie kan tijdelijk meer personeelsinzet nodig zijn met als gevolg een incidentele begrotingsoverschrijding. Door gefaseerde implementatie van het normenkader en taak herschikt werken wordt de extra personeelsinzet zo veel als mogelijk beperkt.

Het ziekteverzuim JGZ is hoger dan begroot. Dit heeft een negatieve impact op de productiviteit en leidt tot hogere personeelskosten door vervangende inzet voor langdurig verzuim. Ziekteverzuim zorgt voor vertraging in het traject van taakherschikking. HR en leidinggevenden staan samen met de arbodienst in goed contact met de medewerkers om toe te werken naar duurzaam herstel. Cursussen en ander maatwerk wordt aangeboden voor duurzame re-integratie. Deze aanpak kan een positief effect hebben op het verzuim en beperkt het risico. Door het nieuwe normenkader is de JGZ straks beter in staat om scherper keuzes te maken, waardoor er bij onvoorziene omstandigheden (zoals langdurig verzuim) makkelijker bijgestuurd kan worden.

- Implementatie ICT-applicaties

De GGD levert veel verschillende taken en diensten en heeft hierdoor veel verschillende ICT-applicaties in gebruik. Vanwege wet- en regelgeving voor aanbestedingen, landelijke besluitvorming vanuit de koepelorganisatie GGD GHOR Nederland (en het ministerie van VWS), hogere eisen aan ICT-applicaties en samenwerking met andere GGD'en is de GGD veelal genoodzaakt om over te stappen naar een andere leverancier voor een ICT-applicatie. Bij het overstappen naar een andere leverancier wordt de GGD geconfronteerd met doorgaans hoge implementatiekosten. In 2025 en 2026 speelt dit voor ICT-applicaties bij JGZ, Veilig Thuis, Seksuele Gezondheid en Infectieziektebestrijding. Het risico is groot dat de implementatiekosten niet binnen de bestaande begroting opgevangen kunnen worden.

- Hogere instroom Veilig Thuis

In vergelijking met de andere taken van de GGD is Veilig Thuis minder voorspelbaar en kent de dienstverlening een 'open einde' karakter. Hierdoor is Veilig Thuis risicovoller dan de andere taken van de GGD. Daarbij is het vooral afhankelijk van externe factoren of deze risico's zich voor doen of niet. Voor 2026 gaat de GGD uit van gelijkblijvende instroom van meldingen. Een toe- of afname van 5% van de diensten van Veilig Thuis leidt tot een afwijking van ongeveer € 320.000 ten opzichte van de begroting. In 2021 is in het algemeen bestuur een regeling afgesproken hoe om te gaan met schommelingen. Deze regeling geeft aan:

- In het eerste jaar van hogere instroom wordt de hogere instroom gedekt uit de algemene reserves met inachtneming van de ondergrens van 1,5% van begrote lasten van de GGD;
- Indien de algemene reserve ontoereikend is, een beroep te doen op het weerstandsvermogen van de gemeenten (door extra bijdrage);
- In tweede en volgende jaren van hogere instroom en indien het beeld is dat hogere instroom blijvend karakter heeft, door verzoek om structurele extra bijdrage.

- Seksuele Gezondheid

Seksuele gezondheidszorg wordt grotendeels gefinancierd met SPUK gelden vanuit de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG). De ASG-regeling staat echter onder druk. Hierdoor is het onzeker of en hoeveel de inkomsten de komende jaren af zullen nemen. Landelijk is aangekondigd dat de gelden voor seksuele gezondheidszorg vanaf 2026 met 10% gekort worden, terwijl medewerkers vast in dienst zijn bij de GGD. De GGD loopt risico op doorlopende personeelskosten, die niet meer gefinancierd worden.

- Medische arrestantenzorg

Medische arrestantenzorg wordt opnieuw aanbesteed door de politie. De aanbesteding van medische arrestantenzorg is in november 2023 gepubliceerd. De gunning is uitgesteld tot eind 2024.
De GGD loopt het risico dat de aanvullende dienst medische arrestantenzorg aan een andere partij gegund wordt. Indien de opdracht niet aan de GGD gegund wordt, zal dat organisatorische, personele en financiële gevolgen hebben. GGD'en Hollands Noorden, Kennemerland en Amsterdam zijn gestart met een pilot tot samenwerking om de continuïteit van de forensische geneeskunde te borgen.

- Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid

Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid wordt nu gefinancierd uit tijdelijke financiering (VIP SPUK gelden). Voor 2025 loopt deze financiering in principe nog door, het kabinet heeft echter aangekondigd 300 miljoen te bezuinigen op pandemische paraatheid. Dit zorgt ervoor dat de capaciteit die de GGD heeft opgebouwd sinds corona, naar verwachting weer afgebouwd moet worden. De in infectieziektebestrijding geschoolde professionals verliezen hun baan met als gevolg dat veel kennis en kunde verloren zal gaan. De GGD kan dan niet adequaat reageren op nieuwe infectieziektedreigingen, de opsporing daarvan en/of onverwachte uitbraken. Bovendien loopt de GGD het financiële risico dat er nog doorlopende kosten zijn die niet meer gefinancierd worden.

- Aanvullende diensten JGZ

De GGD loopt risico op een daling van aanvullende diensten JGZ, omdat gemeenten (naast de bezuinigingsopgave) afzonderlijk kunnen besluiten om te stoppen met aanvullende diensten. Ook bestaat het risico dat al in 2025 de afgesproken levering in gevaar komt van aanvullende diensten, waar per 2026 mee gestopt wordt in het kader van de bezuinigingen. Hierover komt pas helderheid in maart 2025, maar dan zijn de subsidieafspraken al vastgelegd. Medewerkers zijn in vaste dienst en kunnen niet altijd elders worden ingezet. De GGD loopt het risico op doorlopende personeelskosten, terwijl de opbrengsten uit aanvullende diensten zijn afgenomen.

Weerstandscapaciteit

Bij de GGD wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. Bij een minimum van 1,0 is de algemene reserve toereikend om de risico's op te vangen. In onderstaande tabel is de berekening opgenomen van de ratio weerstandscapaciteit voor 2026.

Ratio weerstand-capaciteit 2026	Berekening	Ratio 2026	Minimum
Algemene reserve	-/- 7.000	-0,1	1,0
Bedrag risico's	563.000		

In 2026 voldoet de weerstandscapaciteit niet aan de minimum streefwaarde van 1,0 en is negatief door een mogelijke negatieve algemene reserve. Dit totale omvang aan financiële risico's voor 2026 is wel afgenomen, omdat het financiële risico ten aanzien van het ontstane Cao-gat uit 2023 niet meer aan de orde is (de GGD ontvangt vanaf begrotingsjaar 2026 de structurele compensatie voor de Cao-stijging uit 2023).

Bijlage 1a Bijdrage GR-taken bij ongewijzigd beleid

In onderstaande tabel worden de deelnemersbijdragen van GR-taken per gemeente gespecificeerd.

Bedragen (x € 1.000)	Inwoners totaal per 01-01-2025	Inwoners 0-18 per 01-01-2025	GGD Algemeen	JGZ 0-4	JGZ 12-18	Huisvestings bijdrage JGZ	Rijksvaccinatie programma	Totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1	7.1	7.1	
Tarief deelnemersbijdrage GGD Algemeen			*€ 27,12*					
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 0-4				*€ 446,30*				
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 12-18					*€ 15,42*			
Alkmaar	112.633	20.109	€ 3.055	€ 1.843	€ 112	€ 441	€ 348	**€ 5.799**
Bergen	29.837	4.130	€ 809	€ 379	€ 23	€ 35	€ 59	**€ 1.304**
Castricum	36.527	6.314	€ 991	€ 579	€ 35	€ 140	€ 98	**€ 1.843**
Den Helder	56.674	9.487	€ 1.537	€ 869	€ 53	€ 225	€ 162	**€ 2.847**
Dijk en Waard	90.572	18.154	€ 2.456	€ 1.664	€ 102	€ 64	€ 287	**€ 4.572**
Drechterland	20.487	3.825	€ 556	€ 351	€ 21	€ 99	€ 67	**€ 1.094**
Enkhuizen	18.845	3.445	€ 511	€ 316	€ 19	€ 80	€ 59	**€ 986**
Heiloo	24.389	4.168	€ 661	€ 382	€ 23	€ 88	€ 59	**€ 1.214**
Hollands Kroon	49.833	8.772	€ 1.351	€ 804	€ 49	€ 208	€ 142	**€ 2.555**
Hoorn	76.063	14.443	€ 2.063	€ 1.324	€ 81	€ 293	€ 257	**€ 4.017**
Koggenland	23.815	4.428	€ 646	€ 406	€ 25	€ 101	€ 67	**€ 1.245**
Medemblik	45.940	8.381	€ 1.246	€ 768	€ 47	€ 171	€ 139	**€ 2.370**
Opmeer	12.308	2.211	€ 334	€ 203	€ 12	€ 54	€ 38	**€ 641**
Schagen	48.171	8.118	€ 1.306	€ 744	€ 45	€ 167	€ 132	**€ 2.395**
Stede Broec	22.342	4.187	€ 606	€ 384	€ 23	€ 148	€ 68	**€ 1.229**
Texel	13.865	2.096	€ 376	€ 192	€ 12	€ 52	€ 34	**€ 666**
Totaal	682.301	122.268	€ 18.504	€ 11.206	€ 684	€ 2.366	€ 2.018	**€ 34.777**

Deelnemersbijdrage GGD algemeen

De deelnemersbijdrage GGD Algemeen die in de kadernota 2026 is opgenomen, bedraagt € 27,12 per inwoner. Het tarief van € 24,69 uit de vastgestelde programmabegroting 2025 is verhoogd met € 0,56 (extra bijdrage 2024 inclusief index naar 2025) in verband met de besluitvorming in het algemeen bestuur tot opname van In Control of Alcohol & Drugs in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden. Vervolgens is de deelnemersbijdrage GGD Algemeen met 7,4% geïndexeerd naar 2026. Het aantal inwoners is gebaseerd op voorlopige aantallen, de facturering van de deelnemersbijdrage GGD algemeen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

Deelnemersbijdrage JGZ 0-4 & JGZ 12-18

De deelnemersbijdrage JGZ 0-4 jaar bedraagt € 446,30 per 0-4-jarige en de deelnemersbijdrage JGZ 12-18 jaar bedraagt € 15,42 per 12-18-jarige in 2026. De bijdragen per gemeente zijn bepaald door het aantal jeugdigen (0-4 jaar) en aantal jeugdigen (12-18 jaar) te vermenigvuldigen met € 446,30 en € 15,42 en de totaalbedragen vervolgens te verdelen naar rato van het aantal inwoners 0-18 jaar. Dit zijn voorlopige aantallen inwoners, de facturering van deze bijdragen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

Huisvestingsbijdrage JGZ

Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties en hier zijn met de gemeente afspraken over gemaakt. De huisvestingsbijdrage JGZ is bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en vermeerderd met prijsindexatie.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Voor 2026 zijn de vastgestelde bedragen uit de programmabegroting 2025 vermeerderd met loon- en prijsindexatie.

Bijlage 1b Bijdrage Kinderopvang bij ongewijzigd beleid

In onderstaand overzicht staan de begrote opbrengsten met betrekking tot het houden van toezicht op de naleving van de Wet kinderopvang. De facturatie wordt gebaseerd op de daadwerkelijke aantallen uitgevoerde inspecties.

Bedragen (x € 1.000)	Kinderopvang
Taakveld	6.1
Alkmaar	240
Bergen	60
Castricum	72
Den Helder	179
Dijk en Waard	252
Drechterland	59
Enkhuizen	43
Heiloo	53
Hollands Kroon	143
Hoorn	252
Koggenland	71
Medemblik	136
Opmeer	26
Schagen	113
Stede Broec	57
Texel	38
Totaal	1.792

Bijlage 1c Bijdrage Veilig Thuis bij ongewijzigd beleid

In onderstaand overzicht worden de verwachte bedragen per gemeente weergegeven voor 2026 voor de aanpak van huiselijk geweld en kindersmishandeling. Voor Veilig Thuis geldt een verdeelsleutel die voor 50% gebaseerd is op inwoneraantal per 1 januari T-1 en voor 50% gebaseerd is op het aantal meldingen in het jaar T-2. De DUVO-bijdrage die de centrumgemeenten Alkmaar en Den Helder ontvangen is hierop niet gecorrigeerd, omdat de gemeenten dat onderling afstemmen.

Onderstaande bedragen zijn gebaseerd op aantallen meldingen 2023 en verwachte aantallen inwoners per 1 januari 2025. Berekening van de definitieve verdeelsleutel en bijdrage voor 2026 zal gebeuren zodra de definitieve inwonertallen per 1 januari 2025 bekend zijn. Facturering in 2026 zal plaatsvinden op basis van de definitieve verdeelsleutel.

Bedragen (x € 1.000)	Veilig Thuis NHN
Taakveld	6.2
Alkmaar	1.978
Bergen	384
Castricum	489
Den Helder	1.214
Dijk en Waard	1.458
Drechterland	303
Enkhuizen	380
Heiloo	287
Hollands Kroon	718
Hoorn	1.430
Koggenland	314
Medemblik	740
Opmeer	185
Schagen	607
Stede Broec	395
Texel	174
Uitgeest	198
Totaal	**11.254**

Bijlage 1d Bijdrage Aanvullende diensten bij ongewijzigd beleid

In onderstaand overzicht staan de begrote opbrengsten voor aanvullende diensten die gemeenten bij de GGD afnemen.

Bedragen (x € 1.000)	Aanvullende diensten Jeugd	OGGZ Vangnet & Advies	Gezondheids-centrum sekswerkers	Forensische Geneeskunde	Tijdelijk Huisverbod	Totaal
Taakveld	7.1	7.1	7.1	7.1	6.2	
Alkmaar	953	764	312	136	28	**2.194**
Bergen	59	–	–	28		**87**
Castricum	79	–	–	27		**106**
Den Helder	378	383	–	51	8	**820**
Dijk en Waard	473	–	–	44		**516**
Drechterland	33	–	–	9		**42**
Enkhuizen	70	–	–	17		**87**
Heiloo	60	–	–	19		**79**
Hollands Kroon	202	91	–	24		**316**
Hoorn	217	636	–	104		**957**
Koggenland	29	–	–	10		**40**
Medemblik	219	–	–	29		**248**
Opmeer	42	–	–	5		**48**
Schagen	169	88	–	38		**295**
Stede Broec	39	–	–	14		**53**
Texel	18	25	–	13		**56**
Totaal	3.039	1.986	312	570	36	**5.944**

Bijlage 1e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij ongewijzigd beleid

In onderstaand overzicht staan de bijgestelde bijdragen per gemeente voor de Wvggz voor 2026, gespecificeerd in het meldpunt verkennend onderzoek en de hoorplicht. De verdeelsleutel is gebaseerd op de bedragen uit de septembercirculaire 2019 met betrekking tot 'invoering Wvggz'.

Bedragen (x € 1.000)	Verdeelsleutel Bedrag uit september-circulaire 2019	Verdeelsleutel Percentage	2026 Meldpunt Verkennend Onderzoek	2026 Hoorplicht	Wet verplichte GGZ totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1
Alkmaar	€ 133	21%	€ 44	€ 13	**57**
Bergen	€ 23	4%	€ 8	€ 2	**10**
Castricum	€ 28	4%	€ 9	€ 3	**12**
Den Helder	€ 66	10%	€ 22	€ 6	**28**
Dijk en Waard	€ 83	13%	€ 27	€ 8	**36**
Drechterland	€ 14	2%	€ 5	€ 1	**6**
Enkhuizen	€ 19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Heiloo	€ 19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Hollands Kroon	€ 37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Hoorn	€ 89	14%	€ 29	€ 9	**38**
Koggenland	€ 16	3%	€ 5	€ 2	**7**
Medemblik	€ 37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Opmeer	€ 9	1%	€ 3	€ 1	**4**
Schagen	€ 37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Stede Broec	€ 19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Texel	€ 11	2%	€ 4	€ 1	**5**
Totaal	**€ 640**	**100%**	**€ 211**	**€ 63**	**274**

Bijlage 2 Bezuinigingsscenario 3%

Algemeen

Gemeenten hebben verzocht bezuinigingsscenario's uit te werken in de kadernota 2026 en de maatschappelijke effecten inzichtelijk te maken. Waarbij een onderverdeling gemaakt wordt in de impact die de bezuiniging heeft:

- Blauw, efficiency bevorderend;
- Groen, niet per se wenselijk (maar relatief beperkt maatschappelijke impact);
- Oranje, onwenselijk met politiek maatschappelijke impact (technisch mogelijk).
- Rood, niet uit te voeren maatregelen met wettelijke of maatschappelijk irrationele impact.

Het bezuinigingsscenario 3% bevat 9 bezuinigingsmaatregelen. Dit bestaat uit 6 bezuinigingsmaatregelen op aanvullende diensten, aangevuld met 3 bezuinigingsmaatregelen op GR-taken van de GGD. In dit bezuinigingsscenario zijn vooral maatregelen opgenomen in het meerjarenperspectief die een "groene" en "oranje" impact hebben, en geen maatregelen met een "rode" impact.

Doelstellingen

De doelstellingen, doorontwikkelingen en verwachtingen (zoals benoemd op pagina 1 en 2 van deze kadernota) blijven ook bij bezuinigingen actueel. Een aanvulling hierop is dat bij besluitvorming tot bezuiniging, de uitvoering van de bezuinigingsmaatregelen een belangrijk thema zal zijn.

Begrotingsuitgangspunten 2026-2029

Indexatie[8]	2026	2027	2028	2029
Loonkosten				
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	7,2 %	4,3 %	3,9 %	3,9 %
Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	8,0 %	2,6 %	2,5 %	2,5 %
Deelnemersbijdragen	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Overige baten	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Rente: GGD rekent geen rente toe	0 %	0 %	0 %	0 %

Indexatie

De indexaties voor 2026 zijn overgenomen uit de indexatiebrief van de Regietafel Noord-Holland-Noord over de Kadernota 2026. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR) is opgenomen dat voor indexatie uitgegaan wordt van de meest recente cijfers zoals deze door het Centraal Planbureau (CPB) worden gepubliceerd. Voor de indexatiecijfers voor 2026 zijn dat de cijfers uit het Centraal Economisch Plan (CEP 2024), die het CPB jaarlijks in maart publiceert. Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de meest recente cijfers heeft de Regietafel Noord-Holland-Noord ervoor gekozen de nacalculatie voor 2023 te baseren op de lange termijncijfers gepubliceerd in de augustusraming 2024 (cMEV 2025).

[8] In overeenstemming met de Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen (FUGR)

Verhouding loon-/prijsontwikkeling

De verhouding loon-/prijsontwikkeling van de GGD is vastgesteld op 74%-26%. De GGD past dit percentage toe bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten in het meerjarenperspectief.

Scope bezuiniging 2026

De Regietafel Noord-Holland-Noord heeft via de brief bezuinigingsrichtlijnen voorgesteld dat alle gemeenschappelijke regelingen twee scenario's ontwerpen, uitgaande van een structurele bezuiniging van 3 en 5 % op de gemeentelijke bijdrage 2026. Op verzoek van regio Alkmaar is op basis van een position paper het scenario 7% toegevoegd. Als scope voor de structurele bezuiniging is het totaal te bezuinigen bedrag berekend over de gemeentelijke bijdragen, die niet worden afgerekend op basis van werkelijke kosten of werkelijk geleverde prestaties (P x Q). De bezuiniging is berekend over de vaste bijdragen die op basis van het aantal inwoners/jeugdigen gefactureerd worden. Dit zijn de gemeentelijke bijdragen GGD Algemeen, JGZ 0-4, JGZ 12-18 en Veilig Thuis.

De huisvestingsbijdrage JGZ wordt afgerekend op basis van werkelijke kosten; iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties, waarbij de gemeenten zelf kunnen besluiten om huisvesting JGZ anders in te vullen. De bijdrage voor het Rijksvaccinatieprogramma is gebaseerd op werkelijk geleverde prestaties (P x Q), een bezuiniging op deze bijdrage zou impliceren dat de GGD inzet op minder RVP-vaccinaties. De inspecties kinderopvang worden gefactureerd op basis van daadwerkelijk aantal uitgevoerde inspecties. De facturatie kan alleen bijgesteld worden, indien het besluit wordt genomen te bezuinigen op inspectie kinderopvang door minder inspecties uit te gaan voeren. De aanvullende diensten zijn niet meegenomen in de scope, omdat dit geen gemeentelijke bijdragen zijn maar individuele afspraken met gemeenten.

In de bijdragen 2026 is conform verslaggevingsregels overheaddekking opgenomen. De overhead kent geen eigen opbrengsten, maar wordt bekostigd vanuit de opbrengsten van GR-taken en aanvullende diensten. In de voorgestelde bezuinigingsbedragen is het uitgangspunt opgenomen dat er van het totaal te bezuinigen bedrag 20% bezuinigd wordt op de overheadkosten. Zo beweegt bezuiniging op de overhead mee in de scenario's.

In onderstaande tabel staan de bijdragen voor GR-taken en aanvullende diensten, die door de 16 deelnemende gemeenten gefinancierd worden, met de bezuinigingsbedragen.

Bijdragen gemeenten (bedragen x € 1.000)	Bijdrage 2026	Bedrag bezuiniging 3%	Bedrag bezuiniging 5%	Bedrag bezuiniging 7%
GGD Algemeen	18.504	555	925	1.295
JGZ 0-4	11.206	336	560	784
JGZ 12-18	684	21	34	48
Huisvestingsbijdrage JGZ	2.366	-	-	-
Rijksvaccinatieprogramma	2.018	-	-	-
Kinderopvang	1.792	-	-	-
Veilig Thuis	11.056	332	553	774
Aanvullende diensten	6.218	-	-	-
Totaal	**53.843**	**1.243**	**2.072**	**2.901**

Op basis van deze scope met uitgangspunten heeft de GGD de drie bezuinigingsscenario's uitgewerkt. In deze bijlage 2 wordt hieronder toegelicht hoe invulling is gegeven aan het bezuinigingsbedrag van € 1.243.000 voor scenario 3%.

Verloop meerjarenperspectief 2026-2029

	Begrotingsjaren	2026	2027	2028	2029
	Stand primaire begroting 2025 - 2028	**55.917**	**59.349**	**61.596**	**63.975**
	Wijzigingen nadien (met AB besluit)				
	In control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
	Totaal wijzigingen nadien	**409**	**-**	**-**	**-**
	Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
	Loon- en prijsindexatie	4.240	2.367	2.139	2.215
	Taakstelling door verlaging bijdrage informatiebeveiliging en privacy	-	-120	-	-
	Bijstelling lasten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
	Bijstelling huisvestingslasten JGZ	66	-	-	-
	Gezondheidsonderzoeken	-	-	240	-240
	Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	**4.265**	**2.247**	**2.379**	**1.975**
	Bezuinigingsmaatregelen				
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	-893	-	-	-
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	-59	-	-	-
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	-37	-	-	-
4	Organiseren van één frontoffice (OGGZ)	-14	-	-	-
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	-32	-	-	-
6	Alternatieve huisvesting Hoorn (OGGZ)	-13	-	-	-
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	-54	-	-	-
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid (TBC, Reizigers, SG)	-55	-	-	-
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde en stoppen progr. gezonde leefomgeving	-86	-	-	-
	Totaal Bezuinigingsmaatregelen	**-1.243**	**-**	**-**	**-**
	Geen nieuw beleid	-	-	-	-
	Totaal ingezet / nieuw beleid	**-**	**-**	**-**	**-**
	Totaal aan wijzigingen	**3.432**	**2.247**	**2.379**	**1.975**
	Dekkingsmiddelen GR-taken				
	Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken	3.269	1.897	1.700	1.762
	Verhoging deelnemersbijdrage In Control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
	Inwonerseffect deelnemersbijdragen	78	-	-	-
	Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ	66	-	-	-
	Totaal dekkingsmiddelen GR-taken	**3.822**	**1.897**	**1.700**	**1.762**
	Dekkingsmiddelen aanvullende diensten				
	Indexatie aanvullende diensten	430	208	194	200
	Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
	Totaal dekkingsmiddelen aanvullende diensten	**388**	**208**	**194**	**200**
	Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy	**-**	**-120**	**-**	**-**
	Indexatie overige baten	**464**	**263**	**245**	**253**
	Bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken	**-**	**-**	**240**	**-240**
	Verlaging bijdragen door bezuinigingsmaatregelen				
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	-893	-	-	-
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	-59	-	-	-
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	-37	-	-	-
4	Organiseren van één frontoffice (OGGZ)	-14	-	-	-
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	-32	-	-	-
6	Alternatieve huisvesting Hoorn (OGGZ)	-13	-	-	-
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	-54	-	-	-
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid (TBC, Reizigers, SG)	-55	-	-	-
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde en stoppen progr. gezonde leefomgeving	-86	-	-	-
	Totaal Bezuinigingsmaatregelen	**-1.243**	**-**	**-**	**-**
	Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2026	**3.432**	**2.247**	**2.379**	**1.976**
	Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	**-**	**-**	**-**	**-**
	Saldo primaire begroting voorgaand jaar	**180**	**180**	**180**	**180**
	Saldo primaire begroting 2026-2029	**180**	**180**	**180**	**180**
	Stand kadernota voor begroting 2026 - 2029	**59.349**	**61.596**	**63.975**	**65.950**

Wijzigingen nadien (met AB besluit)

- In Control of Alcohol & Drugs

Bij het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden in verband met de wetswijziging van de Wgr is ook voorgesteld om In Control of Alcohol & Drugs onder de Gemeenschappelijke regeling GGD HN te brengen. In de begroting 2025 was de structurele verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Algemeen voor In Control of Alcohol & Drugs nog niet opgenomen, vanwege afrondende besluitvorming die uiterlijk voorzien was op 1 juli 2024. Per 1 juli 2024 is In Control of Alcohol & Drugs definitief opgenomen in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden en de deelnemersbijdrage per inwoner met ingang van 1 juli 2024 met € 0,54 verhoogd. Vermeerderd met loon- en prijsindexatie zijn de lasten € 409.000 in 2026.

Autonome ontwikkelingen/ reguliere bedrijfsvoering

- Loon- en prijsindexatie

De loon- en prijsindexatie is gebaseerd op de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Als uitgangspunt zijn de totale lasten uit de vastgestelde programmabegroting 2025 gehanteerd.

- Taakstelling door verlaging bijdrage Informatiebeveiliging en privacy

Als gevolg van het niet meer ontvangen van de incidentele bijdrage voor Informatiebeveiliging en privacy ontstaat in 2027 een structurele taakstelling van € 120.000 (bedrag geïndexeerd naar 2027). Deze taakstelling dient te worden opgelost op een wijze die geen consequenties heeft voor de primaire dienstverlening.

- Bijstelling lasten BCT/OGGZ/inzet t.b.v. sekswerkers

Enkele minder omvangrijke bijstellingen in de lasten met betrekking tot de dienstverlening OGGZ (lagere huisvestingslasten in Alkmaar), BCT (afloop frictieverplichtingen in West-Friesland) en voor de inzet voor sekswerkers (beperkte bijstelling lasten) leiden per saldo tot € 41.000 lagere lasten (en baten). Via de kadernota vindt overigens geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten, zoals OGGZ, BCT en inzet t.b.v. sekswerkers.

- Bijstelling huisvestingslasten JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen inzake de JGZ-locaties. Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties (zie bijlage 1a) en neemt zelfstandig het besluit over de financiering van deze lasten. Dat betekent dat bij het vaststellen van de Kadernota 2026 nog geen instemming wordt gegeven op de verhoging van deze lasten en de bijdragen.

- Gezondheidsonderzoeken

In 2024 zijn de gezondheidsonderzoeken uitgevoerd, waarvoor € 200.000 beschikbaar was. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken.

Bezuinigingsmaatregelen

In het scenario 3% zijn 9 bezuinigingsmaatregelen opgenomen, waarvan 6 maatregelen betrekking hebben op aanvullende diensten en 3 maatregelen op GR-taken. In onderstaande tabel zijn de bezuinigingsmaatregelen aangevuld met de maatschappelijke effecten, verplichting van gemeente op basis van wetgeving en met (verschuivende) risico's. De kleur geeft de mate van impact aan, zoals hierboven beschreven in paragraaf algemeen.

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	• Toename opvoedingsonmacht en (sociale) onveiligheid • Afname veerkracht/weerbaarheid • Toename gezondheidsachterstanden	Vorm en omvang van het aanbod niet in detail beschreven in de Jeugdwet.	• Op langere termijn risico op hogere kosten bij gemeenten door hogere kans op extra inzet Veilig Thuis, gemeentelijke teams en specialistische jeugdzorg.
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	• Verlies kennis bij ketenpartners over de meldcode en HG/KM • Verslechtering (keten-) samenwerking tussen verschillende organisaties • Signalen over HG/KM komen later in beeld, latere interventie	Geen directe verplichting	• Per gevraagde voorlichting kosten factureren (scholen, huisartsen, wijkteams, politie, etc.)
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	• Politie legt THV op, zonder expertise van Veilig Thuis • Geen advies aan politie voor goede afweging tussen 'zorg' en 'straf' • Geen psycho-educatie over waarom de maatregel helpend is om de veiligheid te herstellen met minder effectieve interventies	Gemeenten moeten dit beleggen o.b.v. Wet tijdelijk huisverbod.	• Kosten voor procesregie verschuiven naar andere ketenpartner
4	Organiseren van 1 frontoffice (OGGZ)	• Minder klantvriendelijk • Eerste intake en registratie door administratie • Terugbelafspraak voor verdiepende uitvraag	N.v.t	• -
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	• Ketenpartners zijn meer op zichzelf aangewezen • Toename van meldingen wordt verwacht	Geen directe verplichting	• Kosten verschuiven naar Veiligheidsdomein (inzet van politie) • Op langere termijn risico op hogere kosten door toename overlast en hogere zorgkosten

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
6	Alternatieve huisvesting (OGGZ)	• Nauwelijks effect voor de inwoners	N.v.t.	• Risico: eenmalige kosten afkoop huidige huurcontract
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	• Kans op toename van infectieziekten, treft vooral kwetsbaren	Geen verplichting om deze taak elders te beleggen, de taak is niet specifiek benoemd in de WPG.	• Kosten kunnen verschuiven naar de acute zorg en/of bij scholen/instellingen zelf, indien zij specifiek advies inkopen bij commerciële partijen of als aanvullende dienst bij de GGD.
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid (TBC, Reizigers en Seksuele Gezondheid)	• Verminderde bereikbaarheid treft kwetsbare inwoners, zoals digibeten, laaggeletterden en anderstaligen.	WPG geeft aan dat de zorg er moet zijn, maar niet hoe deze is ingericht.	• Kosten SG en TBC verschuiven naar eerstelijnszorg • Inwoners zullen meer reizigersvaccinaties halen bij commerciële partijen
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde	• Adviezen over gezondheids-beschermende en -bevorderende maatregelen in de fysieke leefomgeving bereiken gemeenten minder goed. • Minder betrokken in netwerk en daardoor minder efficiënt.	Geen directe verplichting	• Indien gemeenten naast het basisadvies behoeften hebben aan uitgebreid advies, zal dit aanvullend ingekocht moeten worden.

Dekkingsmiddelen GR-taken

- Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken

De bijdragen voor de GR-taken (zie bijlage 2a, 2b en 2c) zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Deze bijdragen bestaan uit de deelnemersbijdrage GGD Algemeen, de deelnemersbijdrage JGZ 0-4, de deelnemersbijdrage JGZ 12-18, de huisvestingsbijdrage JGZ, bijdrage rijksvaccinatieprogramma, de bijdrage kinderopvang en de bijdrage Veilig Thuis.

- Inwonerseffect deelnemersbijdragen

Het totaal aantal inwoners is de afgelopen jaren gestegen. Deze ontwikkeling zorgt voor een verhoging van de deelnemersbijdrage. Door het afnemende aantal kinderen wordt dit effect verminderd.

- Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en dit zorgt voor bijstellingen op de te betalen huisvestingsbijdrage JGZ. In bijlage 2a is de specificatie per gemeente opgenomen.

Dekkingsmiddelen aanvullende diensten

- Indexatie aanvullende diensten

De aanvullende diensten die de gemeenten afnemen bij de GGD (zie bijlage 2d en 2e), zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 van de GGD geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau.

- Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet t.b.v. sekswerkers

Via de kadernota vindt geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten. Gezien het format worden wel ontwikkelingen geschetst, zodat het voor gemeenten inzichtelijk is welke bijdrage benodigd is om de dienstverlening op het gewenste niveau te kunnen continueren.

- De baten voor BCT dalen als gevolg van het aflopen van de frictieverplichtingen na 2025.
- De baten voor OGGZ dalen als gevolg van lagere huisvestingslasten in de regio Alkmaar.
- De baten voor de inzet t.b.v. sekswerkers stijgen licht door beperkte hogere lasten in de regio Alkmaar.

Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy

In de vergadering van het algemeen bestuur op 12 juli 2023 is het besluit genomen de deelnemersbijdrage vanaf 2024 structureel te verhogen met € 150.000 en de deelnemersbijdrage incidenteel te verhogen met € 106.000 voor informatiebeveiliging en privacy. Deze incidentele verhoging geldt voor de jaren 2024, 2025 en 2026. Als gevolg van het niet meer ontvangen van deze incidentele bijdrage voor informatiebeveiliging en privacy neemt vanaf 2027 de geïndexeerde deelnemersbijdrage af met € 120.000.

Indexatie overige baten

De GGD houdt jaarlijks rekening met loon- en prijsindexering van diensten die niet door de gemeente worden gefinancierd. Voor deze diensten worden de tarieven geïndexeerd op basis van de percentages van het Centraal Planbureau.

Bestemmingsreserve Gezondheidsonderzoeken

In 2024 is er voor de uitvoering van de wettelijke gezondheidsmonitors € 200.000 vanuit de bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken nodig. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende

uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken, waarvoor de bestemmingsreserve wordt aangewend.

Verlaging bijdragen door bezuinigingsmaatregelen

De 9 bezuinigingsmaatregelen hebben betrekking op GR-taken en aanvullende diensten. Deze maatregelen zorgen voor vermindering van de deelnemersbijdragen en aanvullende diensten. Deze verminderingen zijn verwerkt in bijlage 2a t/m 2e. In bijlage 2f is per gemeente inzichtelijk gemaakt wat de omvang is van deze maatregelen.

Saldo primaire begroting 2026-2029

Op basis van de opgenomen uitgangspunten is de meerjarenbegroting sluitend en in lijn met de wens tot opbouw van vermogen, door de begroting te laten sluiten met een positief saldo van € 180.000.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' wordt de financiële positie toegelicht. Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit dwingt tot beleidsombuigingen en/of bezuinigingen. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord zijn uitgangspunten opgenomen rond het weerstandsvermogen. Volgens deze regeling is weerstandscapaciteit aanwezig bij de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. De deelnemende gemeenten zijn verplicht ervoor te zorgen dat de GGD beschikt over voldoende middelen om aan al de verplichtingen te kunnen voldoen.

Over het reserveringsbeleid hebben gemeenteraden van de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt in de FUGR. Hierin is afgesproken dat een algemene reserve is toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar. Het algemeen bestuur heeft eerder uitgesproken dat het belangrijk is dat de GGD voldoende vermogen kan opbouwen door de begroting met een positief saldo van € 180.000 te laten sluiten. Ingevolge de gemeenschappelijke regeling besluit het AB of het jaarrekeningsaldo:

- geheel of gedeeltelijk zal worden gereserveerd conform een door het AB vast te stellen reserveringsbeleid;
- geheel of gedeeltelijk zal worden gebruikt voor extra investeringen, dan wel;
- geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan de deelnemers in de verhouding waarin zij overeenkomstig de in artikel 29 bedoelde verdeelsleutel bijdragen in het exploitatietekort.

Cao-gat 2025 (ontstaan in 2023)

In 2023 is GGD HN geconfronteerd met aanzienlijk hogere Cao-gebonden loonkosten dan de toegekende loonindexatie als gevolg van snel gestegen inflatie. In de FUGR is afgesproken dat de structurele Cao-effecten vanaf een later begrotingsjaar gecompenseerd worden. Dat betekent dat het Cao-gat, dat ontstaan is in 2023, pas vanaf begrotingsjaar 2026 wordt gecompenseerd. Voor de jaren totdat deze compensatie verleend wordt, dient een andere oplossing gevonden te worden.

Voor begrotingsjaar 2024 is, net als voor 2023, een separate oplossing gevonden om het Cao-gat voor 2024 te dekken. Het dagelijks bestuur heeft ervoor gekozen om de gevolgen hiervan aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2024 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve.

De huidige Cao SGO heeft een looptijd van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025, waarin de lonen met 6% zijn gestegen. De Cao SGO die ingaat per 1 april 2025 is nog niet bekend. Indien de lonen van

deze nieuwe Cao SGO conform toegekende loonindexatie met 4% stijgen per 1 april 2025, bedraagt de gemiddelde loonstijging 3% voor 2025.

Effect loonindexatie op 2025	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Prognose 2025	Totaal
Toegekend via kadernota	2,3 %	7,5 %	4,0 %	13,8 %
Werkelijke Cao-stijging	8,1 %	6,0 %	3,0 %	17,1 %
Totaal	**-/- 5,8 %**	**1,5 %**	**1,0 %**	**-/- 3,3 %**

Voor begrotingsjaar 2025 bedraagt het Cao-gat vanuit de jaren 2023, 2024 en 2025 vooralsnog 3,3% ten opzichte van de toegekende indexatie. Dit vertaalt zich voor 2025 in een ongedekt Cao-gat van € 1.321.000. Dit is een prognose voor 2025 en als risico benoemd in de begroting van 2025. Het werkelijke Cao-gat voor 2025 kan bepaald worden als de Cao definitief is. Op 15 november 2024 zijn de onderhandelingen gestart met de VNG voor de nieuwe Cao.

Ontwikkeling algemene reserve

Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 10 juli 2024 besloten het positieve resultaat over 2023 van € 761.000 toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve van GGD HN na resultaatbestemming 2023 bedraagt € 1.589.000. Vanuit dit saldo kan het verwachte negatieve jaarresultaat 2024 (in de 2e Burap 2024 is een negatief jaarresultaat opgenomen van € 635.000) als gevolg van het Cao-gat voor 2024, opgevangen worden. Na resultaatbestemming 2024 zou de geprognosticeerde algemene reserve € 954.000 bedragen per 31-12-2024.

Het geprognosticeerde Cao-gat voor 2025, dat is ontstaan in 2023, bedraagt € 1.321.000. Als in lijn met 2024 ervoor wordt gekozen de gevolgen van het Cao-gat 2025 aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2025 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve, wordt de algemene reserve per 31-12-2025 negatief. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat er geen negatieve algemene reserve ontstaat.

Prognose voor het verloop van de algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt[9]:

Verloop algemene reserve (x € 1.000)	Jaarrekening		Prognose		Kadernota 2026			
Jaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Stand 01-01	**1.082**	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**
Toevoeging		3.834		180	180	180	180	180
Onttrekking		-397						
Resultaatbestemming	-3.691	761						
Stand 31-12	**-2.609**	**1.589**	**1.589**	**1.134**	**-7**	**173**	**353**	**533**
Nog te bestemmen resultaat			-635	-1.321				
Stand 31-12 na resultaat-bestemming	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**	**533**

[9] Rekening houdend met de jaarrekeningen over 2022-2023, de prognose over 2024-2025 en de uitgangspunten in de Kadernota 2026.

Prognose voor het verloop van het weerstandsvermogen 2023-2025

De prognose voor het verloop van het weerstandvermogen is als volgt:

Ontwikkeling weerstandsvermogen	Eenheid	Prognose 2025	Prognose 2024	Realisatie 2023
Algemene reserve	€ 1.000	-187	954	1.589
Totale lasten (excl. mutaties reserve)	€ 1.000	55.863	59.355	63.048
Algemene reserve in % van totale lasten	%	-0,3%	1,6%	2,5%

Financiële risico's

De GGD stelt ten aanzien van risicomanagement periodiek de risicomonitor op en rapporteert via de P&C cyclus over de belangrijkste financiële risico's. Hiermee wordt op gestructureerde wijze de beheersing van strategische en financiële risico's over de GGD voor gemeenten geborgd.

De impact van financiële risico's zijn ingeschat naar mogelijke omvang in een laag en een hoog scenario. Indien één of meerdere van deze risico's zich voor dreigen te doen, worden de negatieve financiële effecten, zoveel als mogelijk is, beperkt in de flexibele schil van de organisatie.

Alle risico's zullen zich nooit tegelijkertijd effectueren. Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 1.503.000 wordt het financiële risico voor 2026 ingeschat op € 1.127.000. Voor 2026 zijn de volgende risico's geïnventariseerd die van invloed kunnen zijn op het weerstandsvermogen.

Overzicht financiële risico's 2026 (bedragen x € 1.000)	Scenario laag	Scenario hoog	Bedrag risico 2026
GR-taken			
Frictiekosten door bezuinigingsopgave gemeenten	501	752	752
Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ	167	250	167
Implementatie ICT-applicaties	105	175	105
Hogere instroom Veilig Thuis	50	320	50
Seksuele Gezondheid	50	100	50
	873	1.597	1.124
Aanvullende diensten			
Medische arrestantenzorg	133	200	133
Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid	146	235	146
Aanvullende diensten JGZ	50	100	100
	329	535	379
Totaal	1.202	2.132	1.503

- Frictiekosten door bezuinigingsopgave gemeenten

Vanaf 2026 worden gemeenten geconfronteerd met aanpassingen en kortingen in het gemeentefonds, dat zorgt voor bezuinigingsopgaven bij gemeenten. De gemeenten hebben GGD HN verzocht 3 bezuinigingsscenario's (3%, 5% en 7%) uit te werken in de kadernota 2026. De GGD stuurt zoveel als mogelijk op het realiseren van bezuinigingen via natuurlijk verloop en herplaatsing van medewerkers. Echter, het realiseren van bezuinigingen zal niet alleen tot stand komen door natuurlijk verloop. Medewerkers die uitstromen door pensioen zijn over het algemeen niet werkzaam op de taken waarop bezuinigd kan worden. De verwachting is dat er hoge frictiekosten (sociaal statuut, werk naar werk

traject, eigen risicodrager WW) ontstaan voor GGD HN. Frictiekosten voor een medewerker kunnen maximaal 5 jaar duren. Het risico is zeer groot dat deze frictiekosten daadwerkelijk ontstaan, waarbij de totale frictiekosten toenemen naarmate de bezuinigingsopgave groter wordt. De GGD kan dit niet opvangen vanuit de algemene reserve, waardoor er een beroep op de deelnemende gemeenten gedaan moet worden.

- Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ

De JGZ werkt aan verbetering van de uitvoering van het basispakket JGZ en implementatie van een nieuw normenkader. De JGZ werkt toe naar volledige implementatie van het nieuwe normenkader in 2025. In de aanloop naar deze volledige implementatie kan tijdelijk meer personeelsinzet nodig zijn met als gevolg een incidentele begrotingsoverschrijding. Door gefaseerde implementatie van het normenkader en taak herschikt werken wordt de extra personeelsinzet zo veel als mogelijk beperkt.

Het ziekteverzuim JGZ is hoger dan begroot. Dit heeft een negatieve impact op de productiviteit en leidt tot hogere personeelskosten door vervangende inzet voor langdurig verzuim. Ziekteverzuim zorgt voor vertraging in het traject van taakherschikking. HR en leidinggevenden staan samen met de arbodienst in goed contact met de medewerkers om toe te werken naar duurzaam herstel. Cursussen en ander maatwerk wordt aangeboden voor duurzame re-integratie. Deze aanpak kan een positief effect hebben op het verzuim en beperkt het risico. Door het nieuwe normenkader is JGZ straks beter in staat om scherper keuzes te maken, waardoor er bij onvoorziene omstandigheden (zoals langdurig verzuim) makkelijker bijgestuurd kan worden.

- Implementatie ICT-applicaties

GGD HN levert veel verschillende taken en diensten en heeft hierdoor veel verschillende ICT-applicaties in gebruik. Vanwege wet- en regelgeving voor aanbestedingen, landelijke besluitvorming vanuit de koepelorganisatie GGD GHOR Nederland (en het ministerie van VWS), hogere eisen aan ICT-applicaties en samenwerking met andere GGD'en is GGD HN veelal genoodzaakt om over te stappen naar een andere leverancier voor een ICT-applicatie. Bij het overstappen naar een andere leverancier wordt GGD HN geconfronteerd met doorgaans hoge implementatiekosten. In 2025 en 2026 speelt dit voor ICT-applicaties bij JGZ, Veilig Thuis, Seksuele Gezondheid en Infectieziektebestrijding. Het risico is groot dat de implementatiekosten niet binnen de bestaande begroting opgevangen kunnen worden.

- Hogere instroom Veilig Thuis

In vergelijking met de andere taken van de GGD is Veilig Thuis minder voorspelbaar en kent de dienstverlening een 'open einde' karakter. Hierdoor is Veilig Thuis risicovoller dan de andere taken van de GGD. Daarbij is het vooral afhankelijk van externe factoren of deze risico's zich voor doen of niet. Voor 2026 gaat de GGD uit van gelijkblijvende instroom van meldingen. Een toe- of afname van 5% van de diensten van Veilig Thuis leidt tot een afwijking van ongeveer € 320.000 ten opzichte van de begroting. In 2021 is in het algemeen bestuur een regeling afgesproken hoe om te gaan met schommelingen. Deze regeling geeft aan:

- In het eerste jaar van hogere instroom wordt de hogere instroom gedekt uit de algemene reserves met inachtneming van de ondergrens van 1,5% van begrote lasten van de GGD;
- Indien de algemene reserve ontoereikend is, een beroep te doen op het weerstandsvermogen van de gemeenten (door extra bijdrage);
- In tweede en volgende jaren van hogere instroom en indien het beeld is dat hogere instroom blijvend karakter heeft, door verzoek om structurele extra bijdrage.

- Seksuele Gezondheid

Seksuele Gezondheidszorg wordt grotendeels gefinancierd met SPUK gelden vanuit de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG). De ASG-regeling staat echter onder druk. Hierdoor is het

onzeker of en hoeveel de inkomsten de komende jaren af zullen nemen. Landelijk is aangekondigd dat de gelden voor Seksuele Gezondheidszorg vanaf 2026 met 10% gekort worden, terwijl medewerkers vast in dienst zijn bij de GGD. De GGD loopt risico op doorlopende personeelskosten, die niet meer gefinancierd worden.

- Medische arrestantenzorg

Medische arrestantenzorg wordt opnieuw aanbesteed door de politie. De aanbesteding van medische arrestantenzorg is in november 2023 gepubliceerd. De gunning is uitgesteld tot eind 2024.
De GGD loopt het risico dat de aanvullende dienst medische arrestantenzorg aan een andere partij gegund wordt. Indien de opdracht niet aan de GGD gegund wordt, zal dat organisatorische, personele en financiële gevolgen hebben. GGD'en Hollands Noorden, Kennemerland en Amsterdam zijn gestart met een pilot tot samenwerking om de continuïteit van de forensische geneeskunde te borgen.

- Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid

Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid wordt nu gefinancierd uit tijdelijke financiering (VIP SPUK gelden). Voor 2025 loopt deze financiering in principe nog door, echter heeft het kabinet aangekondigd 300 miljoen te bezuinigen op pandemische paraatheid. Dit zorgt ervoor dat de capaciteit die de GGD heeft opgebouwd sinds corona, naar verwachting weer afgebouwd moet worden. De in infectieziektebestrijding geschoolde professionals verliezen hun baan met als gevolg dat veel kennis en kunde verloren zal gaan. De GGD kan dan niet adequaat reageren op nieuwe infectieziektedreigingen, de opsporing daarvan en/of onverwachte uitbraken. Bovendien loopt de GGD het financiële risico dat er nog doorlopende kosten zijn die niet meer gefinancierd worden.

- Aanvullende diensten JGZ

De GGD loopt risico op een daling van aanvullende diensten JGZ, omdat gemeenten (naast de bezuinigingsopgave) afzonderlijk kunnen besluiten om te stoppen met aanvullende diensten. In 2025 bestaat ook het risico dat de afgesproken levering in 2025 al in gevaar komt van aanvullende diensten, waar per 2026 mee gestopt wordt in het kader van de bezuinigingen. Hierover komt pas helderheid in maart 2025, maar dan zijn de subsidieafspraken al vastgelegd. Medewerkers zijn in vaste dienst en kunnen niet altijd elders worden ingezet. De GGD loopt het risico op doorlopende personeelskosten, terwijl de opbrengsten uit aanvullende diensten zijn afgenomen.

Weerstandscapaciteit

Bij de GGD wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. Bij een minimum van 1,0 is de algemene reserve toereikend om de risico's op te vangen. In onderstaande tabel is de berekening opgenomen van de ratio weerstandscapaciteit voor 2026.

Ratio weerstand-capaciteit 2026	Berekening	Ratio 2026	Minimum
Algemene reserve	-/- 7.000	-0,1	1,0
Bedrag risico's	1.127.000		

In 2026 voldoet de weerstandscapaciteit niet aan de minimum streefwaarde van 1,0 en is negatief door een mogelijke negatieve algemene reserve. In beginsel is het risicoprofiel afgenomen in 2026, omdat de GGD vanaf begrotingsjaar 2026 de structurele compensatie voor de Cao-stijging uit 2023 ontvangt. Echter, ontstaat er vanaf 2026 een groot financieel risico op frictiekosten door de bezuinigingsopgave van gemeenten. Dit zorgt ervoor dat de weerstandscapaciteit in 2026 niet zal verbeteren.

Bijlage 2a Bijdrage GR-taken bij bezuinigingsscenario 3%

In onderstaande tabel worden de deelnemersbijdragen van GR-taken per gemeente gespecificeerd.

Bedragen (x € 1.000)	Inwoners totaal per 01-01-2025	Inwoners 0-18 per 01-01-2025	GGD Algemeen	JGZ 0-4	JGZ 12-18	Huisvestings bijdrage JGZ	Rijksvaccinatie programma	Totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1	7.1	7.1	
Tarief deelnemersbijdrage GGD Algemeen			*€ 26,83*					
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 0-4				*€ 446,30*				
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 12-18					*€ 15,42*			
Alkmaar	112.633	20.109	€ 3.022	€ 1.843	€ 112	€ 441	€ 348	**€ 5.766**
Bergen	29.837	4.130	€ 801	€ 379	€ 23	€ 35	€ 59	**€ 1.295**
Castricum	36.527	6.314	€ 980	€ 579	€ 35	€ 140	€ 98	**€ 1.832**
Den Helder	56.674	9.487	€ 1.521	€ 869	€ 53	€ 225	€ 162	**€ 2.830**
Dijk en Waard	90.572	18.154	€ 2.430	€ 1.664	€ 102	€ 64	€ 287	**€ 4.546**
Drechterland	20.487	3.825	€ 550	€ 351	€ 21	€ 99	€ 67	**€ 1.088**
Enkhuizen	18.845	3.445	€ 506	€ 316	€ 19	€ 80	€ 59	**€ 980**
Heiloo	24.389	4.168	€ 654	€ 382	€ 23	€ 88	€ 59	**€ 1.207**
Hollands Kroon	49.833	8.772	€ 1.337	€ 804	€ 49	€ 208	€ 142	**€ 2.541**
Hoorn	76.063	14.443	€ 2.041	€ 1.324	€ 81	€ 293	€ 257	**€ 3.995**
Koggenland	23.815	4.428	€ 639	€ 406	€ 25	€ 101	€ 67	**€ 1.238**
Medemblik	45.940	8.381	€ 1.233	€ 768	€ 47	€ 171	€ 139	**€ 2.357**
Opmeer	12.308	2.211	€ 330	€ 203	€ 12	€ 54	€ 38	**€ 638**
Schagen	48.171	8.118	€ 1.292	€ 744	€ 45	€ 167	€ 132	**€ 2.381**
Stede Broec	22.342	4.187	€ 599	€ 384	€ 23	€ 148	€ 68	**€ 1.223**
Texel	13.865	2.096	€ 372	€ 192	€ 12	€ 52	€ 34	**€ 662**
Totaal	682.301	122.268	€ 18.306	€ 11.206	€ 684	€ 2.366	€ 2.018	**€ 34.579**

Deelnemersbijdrage GGD algemeen

De deelnemersbijdrage GGD Algemeen die in de kadernota 2026 is opgenomen, bedraagt € 27,12 per inwoner. Het tarief van € 24,69 uit de vastgestelde programmabegroting 2025 is verhoogd met € 0,56 (extra bijdrage 2024 inclusief index naar 2025) in verband met de besluitvorming in het algemeen bestuur tot opname van In Control of Alcohol & Drugs in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden. Vervolgens is de deelnemersbijdrage GGD Algemeen met 7,4% geïndexeerd naar 2026. Het aantal inwoners is gebaseerd op voorlopige aantallen, de facturering van de deelnemersbijdrage GGD algemeen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

- Bezuinigingsmaatregelen 7, 8 en 9 zorgen ervoor dat het reguliere tarief van € 27,12 verminderd is naar € 26,83 per inwoner.

Deelnemersbijdrage JGZ 0-4 & JGZ 12-18

De deelnemersbijdrage JGZ 0-4 jaar bedraagt € 446,30 per 0-4-jarige en de deelnemersbijdrage JGZ 12-18 jaar bedraagt € 15,42 per 12-18-jarige in 2026. De bijdragen per gemeente zijn bepaald door het aantal jeugdigen (0-4 jaar) en aantal jeugdigen (12-18 jaar) te vermenigvuldigen met € 446,30 en € 15,42 en de totaalbedragen vervolgens te verdelen naar rato van het aantal inwoners 0-18 jaar. Dit zijn voorlopige aantallen inwoners, de facturering van deze bijdragen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

Huisvestingsbijdrage JGZ

Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties en hier zijn met de gemeente afspraken over gemaakt. De huisvestingsbijdrage JGZ is bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en vermeerderd met prijsindexatie.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Voor 2026 zijn de vastgestelde bedragen uit de programmabegroting 2025 vermeerderd met loon- en prijsindexatie.

Bijlage 2b Bijdrage Kinderopvang bij bezuinigingsscenario 3%

In onderstaand overzicht staan de begrote opbrengsten met betrekking tot het houden van toezicht op de naleving van de Wet kinderopvang. De facturatie wordt gebaseerd op de daadwerkelijke aantallen uitgevoerde inspecties.

Bedragen (x € 1.000)	Kinderopvang
Taakveld	6.1
Alkmaar	240
Bergen	60
Castricum	72
Den Helder	179
Dijk en Waard	252
Drechterland	59
Enkhuizen	43
Heiloo	53
Hollands Kroon	143
Hoorn	252
Koggenland	71
Medemblik	136
Opmeer	26
Schagen	113
Stede Broec	57
Texel	38
Totaal	1.792

Bijlage 2c Bijdrage Veilig Thuis bij bezuinigingsscenario 3%

In onderstaand overzicht worden de verwachte bedragen per gemeente weergegeven voor 2026 voor de aanpak van huiselijk geweld en kindersmishandeling. Voor Veilig Thuis geldt een verdeelsleutel die voor 50% gebaseerd is op inwoneraantal per 1 januari T-1 en voor 50% gebaseerd is op het aantal meldingen in het jaar T-2. De DUVO-bijdrage die de centrumgemeenten Alkmaar en Den Helder ontvangen is hierop niet gecorrigeerd, omdat de gemeenten dat onderling afstemmen.

Onderstaande bedragen zijn gebaseerd op aantallen meldingen 2023 en verwachte aantallen inwoners per 1 januari 2025. Berekening van de definitieve verdeelsleutel en bijdrage voor 2026 zal gebeuren zodra de definitieve inwonertallen per 1 januari 2025 bekend zijn. Facturering in 2026 zal plaatsvinden op basis van de definitieve verdeelsleutel.

Bezuinigingsmaatregel 2 (Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT) wordt aanvullend geleverd vanuit de reguliere Bijdrage Veilig Thuis. Dit zorgt voor vermindering van € 59.000 op de bijdrage Veilig Thuis. Deze vermindering is verwerkt in onderstaande tabel.

Bedragen (x € 1.000)	Veilig Thuis NHN
Taakveld	6.2
Alkmaar	1.968
Bergen	382
Castricum	486
Den Helder	1.208
Dijk en Waard	1.451
Drechterland	301
Enkhuizen	378
Heiloo	286
Hollands Kroon	714
Hoorn	1.422
Koggenland	313
Medemblik	736
Opmeer	184
Schagen	603
Stede Broec	393
Texel	173
Uitgeest	197
Totaal	**11.195**

Bijlage 2d Bijdrage Aanvullende diensten bij bezuinigingsscenario 3%

De bezuinigingsmaatregelen 1,3,4,5, en 6 zorgen voor een vermindering van inkomsten uit aanvullende diensten van € 5.943.000 naar € 4.955.000.
In onderstaand overzicht staan, rekening houdend met de bezuinigingsmaatregelen, de begrote opbrengsten voor aanvullende diensten die gemeenten bij de GGD afnemen. In bijlage 2f is per gemeente inzichtelijk gemaakt wat de omvang is van de maatregelen.

Bedragen (x € 1.000)	Aanvullende diensten Jeugd	OGGZ Vangnet & Advies	Gezondheids-centrum sekswerkers	Forensische Geneeskunde	Tijdelijk Huisverbod	Totaal
Taakveld	7.1	7.1	7.1	7.1	6.2	
Alkmaar	666	746	312	136	-	**1.860**
Bergen	43	-	-	28		**71**
Castricum	63	-	-	27		**90**
Den Helder	290	374	-	51	-	**715**
Dijk en Waard	281	-	-	44		**325**
Drechterland	20	-	-	9		**29**
Enkhuizen	48	-	-	17		**65**
Heiloo	47	-	-	19		**66**
Hollands Kroon	125	89	-	24		**237**
Hoorn	160	608	-	104		**872**
Koggenland	20	-	-	10		**30**
Medemblik	169	-	-	29		**199**
Opmeer	42	-	-	5		**48**
Schagen	129	86	-	38		**253**
Stede Broec	26	-	-	14		**40**
Texel	18	25	-	13		**55**
Totaal	2.146	1.927	312	570	-	**4.955**

Bijlage 2e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij bezuinigingsscenario 3%

In onderstaand overzicht staan de bijgestelde bijdragen per gemeente voor de Wvggz voor 2026, gespecificeerd in het meldpunt verkennend onderzoek en de hoorplicht. De verdeelsleutel is gebaseerd op de bedragen uit de septembercirculaire 2019 met betrekking tot 'invoering Wvggz'.

Bedragen (x € 1.000)	Verdeelsleutel Bedrag uit september-circulaire 2019	Verdeelsleutel Percentage	2026 Meldpunt Verkennend Onderzoek	2026 Hoorplicht	Wet verplichte GGZ totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1
Alkmaar	133	21%	44	13	**57**
Bergen	23	4%	8	2	**10**
Castricum	28	4%	9	3	**12**
Den Helder	66	10%	22	6	**28**
Dijk en Waard	83	13%	27	8	**36**
Drechterland	14	2%	5	1	**6**
Enkhuizen	19	3%	6	2	**8**
Heiloo	19	3%	6	2	**8**
Hollands Kroon	37	6%	12	4	**16**
Hoorn	89	14%	29	9	**38**
Koggenland	16	3%	5	2	**7**
Medemblik	37	6%	12	4	**16**
Opmeer	9	1%	3	1	**4**
Schagen	37	6%	12	4	**16**
Stede Broec	19	3%	6	2	**8**
Texel	11	2%	4	1	**5**
Totaal	**640**	**100%**	**211**	**63**	**274**

Bijlage 2f Inzicht bezuiniging per gemeente bij bezuinigingsscenario 3%

In onderstaande tabel wordt per gemeente voor de bezuinigingsmaatregelen 1 t/m 7 het bezuinigingsbedrag gespecificeerd. Tevens is vermeld op welke type bijdrage het bezuinigingsbedrag is verminderd.

Bezuingingsmaatregel	Opvoedspreek-uren	Voorlichting-symposium VT	THV	Frontoffice OGGZ	Veiligheidsketen OGGZ	Huisvesting Hoorn OGGZ	Advies infectiepreventie	**Subtotaal 1**
Bedragen (x € 1.000)	1	2	3	4	5	6	7	
Vermindering bijdrage bij:	Aanvullende diensten JGZ	Bijdrage Veilig Thuis	Aanvullende diensten THV	Bijdrage OGGZ	Bijdrage OGGZ	Bijdrage OGGZ	Bijdrage Algemeen	
Alkmaar	288	10	29	5	12	–	9	**354**
Bergen	16	2	–	–	–	–	2	**20**
Castricum	16	3	–	–	–	–	3	**22**
Den Helder	88	6	8	3	6	–	4	**116**
Dijk en Waard	192	8	–	–	–	–	7	**206**
Drechterland	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Enkhuizen	22	2	–	–	–	–	1	**25**
Heiloo	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Hollands Kroon	77	4	–	1	1	–	4	**87**
Hoorn	57	7	–	4	10	13	6	**99**
Koggenland	10	2	–	–	–	–	2	**13**
Medemblik	49	4	–	–	–	–	4	**57**
Opmeer	–	1	–	–	–	–	1	**2**
Schagen	40	3	–	1	1	–	4	**49**
Stede Broec	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Texel	–	1	–	0	0	–	1	**3**
Uitgeest	–	1	–	–	–	–	–	**1**
Totaal	**893**	**59**	**37**	**14**	**32**	**13**	**54**	**1.102**

Vervolg Bijlage 2f

In onderstaand overzicht is, naast de bezuinigingsmaatregelen 8 en 9, tevens het totaal van € 1.243.000 (conform scenario 3%) gespecificeerd per gemeente.

Bezuingingsmaatregel	TBC, SG, RAV	MMK/GZL	**Subtotaal 2**	**Totaal**
Bedragen (x € 1.000)	8	9		
Vermindering bijdrage bij:	Bijdrage Algemeen	Bijdrage Algemeen		
Alkmaar	9	14	**23**	**377**
Bergen	2	4	**6**	**27**
Castricum	3	5	**8**	**29**
Den Helder	5	7	**12**	**128**
Dijk en Waard	7	11	**19**	**225**
Drechterland	2	3	**4**	**20**
Enkhuizen	2	2	**4**	**29**
Heiloo	2	3	**5**	**21**
Hollands Kroon	4	6	**10**	**97**
Hoorn	6	10	**16**	**114**
Koggenland	2	3	**5**	**18**
Medemblik	4	6	**9**	**66**
Opmeer	1	2	**3**	**4**
Schagen	4	6	**10**	**59**
Stede Broec	2	3	**5**	**21**
Texel	1	2	**3**	**5**
Uitgeest	–	–	**–**	**1**
Totaal	**55**	**86**	**141**	**1.243**

Bijlage 3 Bezuinigingsscenario 5%

Algemeen

Gemeenten hebben verzocht bezuinigingsscenario's uit te werken in de kadernota 2026 en de maatschappelijke effecten inzichtelijk te maken. Waarbij een onderverdeling gemaakt wordt in de impact die de bezuiniging heeft:

- Blauw, efficiency bevorderend;
- Groen, niet per se wenselijk (maar relatief beperkt maatschappelijke impact);
- Oranje, onwenselijk met politiek maatschappelijke impact (technisch mogelijk).
- Rood, niet uit te voeren maatregelen met wettelijke of maatschappelijk irrationele impact.

Het bezuinigingsscenario 5% bevat 14 bezuinigingsmaatregelen. Dit bestaat uit de 9 bezuinigingsmaatregelen die ook zijn opgenomen in het scenario 3% en zijn aangevuld met 5 bezuinigingsmaatregelen op GR taken van GGD HN. In dit bezuinigingsscenario zijn vooral maatregelen opgenomen in het meerjarenperspectief die een "groene" en "oranje" impact hebben, en geen maatregelen met een "rode" impact.

Doelstellingen

De doelstellingen, doorontwikkelingen en verwachtingen (zoals benoemd op pagina 1 en 2 van deze kadernota) blijven ook bij bezuinigingen actueel. Een aanvulling hierop is dat bij besluitvorming tot bezuiniging, de uitvoering van de bezuinigingsmaatregelen een belangrijk thema zal zijn.

Begrotingsuitgangspunten 2026-2029

Indexatie[10]	2026	2027	2028	2029
Loonkosten				
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	7,2 %	4,3 %	3,9 %	3,9 %
Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	8,0 %	2,6 %	2,5 %	2,5 %
Deelnemersbijdragen	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Overige baten	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Rente: GGD rekent geen rente toe	0 %	0 %	0 %	0 %

Indexatie

De indexaties voor 2026 zijn overgenomen uit de indexatiebrief van de Regietafel Noord-Holland-Noord over de Kadernota 2026. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR) is opgenomen dat voor indexatie uitgegaan wordt van de meest recente cijfers zoals deze door het Centraal Planbureau (CPB) worden gepubliceerd. Voor de indexatiecijfers voor 2026 zijn dat de cijfers uit het Centraal Economisch Plan (CEP 2024), die het CPB jaarlijks in maart publiceert. Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de meest recente cijfers heeft de Regietafel Noord-Holland-Noord ervoor gekozen de nacalculatie voor 2023 te baseren op de lange termijncijfers gepubliceerd in de augustusraming 2024 (cMEV 2025).

[10] In overeenstemming met de Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen (FUGR)

Verhouding loon-/prijsontwikkeling

De verhouding loon-/prijsontwikkeling van de GGD is vastgesteld op 74%-26%. De GGD past dit percentage toe bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten in het meerjarenperspectief.

Scope bezuiniging 2026

De Regietafel Noord-Holland-Noord heeft via de brief bezuinigingsrichtlijnen voorgesteld dat alle gemeenschappelijke regelingen twee scenario's ontwerpen, uitgaande van een structurele bezuiniging van 3 en 5 % op de gemeentelijke bijdrage 2026. Op verzoek van regio Alkmaar is op basis van een position paper het scenario 7% toegevoegd. Als scope voor de structurele bezuiniging is het totaal te bezuinigen bedrag berekend over de gemeentelijke bijdragen, die niet worden afgerekend op basis van werkelijke kosten of werkelijk geleverde prestaties (P x Q). De bezuiniging is berekend over de vaste bijdragen die op basis van het aantal inwoners/jeugdigen gefactureerd worden. Dit zijn de gemeentelijke bijdragen GGD Algemeen, JGZ 0-4, JGZ 12-18 en Veilig Thuis.

De huisvestingsbijdrage JGZ wordt afgerekend op basis van werkelijke kosten; iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties, waarbij de gemeenten zelf kunnen besluiten om huisvesting JGZ anders in te vullen. De bijdrage voor het Rijksvaccinatieprogramma is gebaseerd op werkelijk geleverde prestaties (P x Q), een bezuiniging op deze bijdrage zou impliceren dat de GGD inzet op minder RVP-vaccinaties. De inspecties kinderopvang worden gefactureerd op basis van daadwerkelijk aantal uitgevoerde inspecties. De facturatie kan alleen bijgesteld worden, indien het besluit wordt genomen te bezuinigen op inspectie kinderopvang door minder inspecties uit te gaan voeren. De aanvullende diensten zijn niet meegenomen in de scope, omdat dit geen gemeentelijke bijdragen zijn maar individuele afspraken met gemeenten.

In de bijdragen 2026 is conform verslaggevingsregels overheaddekking opgenomen. De overhead kent geen eigen opbrengsten, maar wordt bekostigd vanuit de opbrengsten van GR-taken en aanvullende diensten. In de voorgestelde bezuinigingsbedragen is het uitgangspunt opgenomen dat er van het totaal te bezuinigen bedrag 20% bezuinigd wordt op de overheadkosten. Zo beweegt bezuiniging op de overhead mee in de scenario's.

In onderstaande tabel staan de bijdragen voor GR-taken en aanvullende diensten, die door de 16 deelnemende gemeenten gefinancierd worden, met de bezuinigingsbedragen.

Bijdragen gemeenten (bedragen x € 1.000)	Bijdrage 2026	Bedrag bezuiniging 3%	Bedrag bezuiniging 5%	Bedrag bezuiniging 7%
GGD Algemeen	18.504	555	925	1.295
JGZ 0-4	11.206	336	560	784
JGZ 12-18	684	21	34	48
Huisvestingsbijdrage JGZ	2.366	-	-	-
Rijksvaccinatieprogramma	2.018	-	-	-
Kinderopvang	1.792	-	-	-
Veilig Thuis	11.056	332	553	774
Aanvullende diensten	6.218	-	-	-
Totaal	**53.843**	**1.243**	**2.072**	**2.901**

Op basis van deze scope met uitgangspunten heeft de GGD de drie bezuinigingsscenario's uitgewerkt. In deze bijlage 3 wordt hieronder toegelicht hoe invulling is gegeven aan het bezuinigingsscenario 5%.

Verloop meerjarenperspectief 2026-2029

	Begrotingsjaren	2026	2027	2028	2029
	Stand primaire begroting 2025 - 2028	**55.917**	**58.811**	**61.036**	**63.397**
	Wijzigingen nadien (met AB besluit)				
	In control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
	Totaal wijzigingen nadien	**409**	**-**	**-**	**-**
	Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
	Loon- en prijsindexatie	4.243	2.345	2.121	2.195
	Taakstelling door verlaging bijdrage informatiebeveiliging en privacy	-	-120	-	-
	Bijstelling lasten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
	Bijstelling huisvestingslasten JGZ	66	-	-	-
	Gezondheidsonderzoeken	-	-	240	-240
	Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	**4.268**	**2.225**	**2.361**	**1.955**
	Bezuinigingsmaatregelen				
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	-893	-	-	-
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	-59	-	-	-
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	-37	-	-	-
4	Organiseren van één frontoffice (OGGZ)	-14	-	-	-
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	-32	-	-	-
6	Alternatieve huisvesting Hoorn (OGGZ)	-13	-	-	-
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	-54	-	-	-
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid en spreekuren (TBC, Reizigers, SG)	-101	-	-	-
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde en stoppen progr. gezonde leefomgeving	-86	-	-	-
10	Stoppen met aanbod themabijeenkomsten en cursussen tijdens de zwangerschap	-84	-	-	-
11	Stoppen met wegen en meten van alle leerlingen in 2e klas voortgezet onderwijs	-30	-	-	-
12	Verminderen inzet Epidemiologie en Gezondheidsbevordering	-249	-	-	-
13	Stoppen met regionale/landelijke pilots VT	-13	-	-	-
14	Verminderen inzet VT door versterken wijkteams	-118	-	-	-
	Totaal Bezuinigingsmaatregelen	**-1.783**	**-**	**-**	**-**
	Totaal aan wijzigingen	**2.894**	**2.225**	**2.361**	**1.955**
	Dekkingsmiddelen GR-taken				
	Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken	3.271	1.875	1.682	1.741
	Verhoging deelnemersbijdrage In Control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
	Inwonerseffect deelnemersbijdragen	79	-	-	-
	Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ	66	-	-	-
	Totaal dekkingsmiddelen GR-taken	**3.825**	**1.875**	**1.682**	**1.741**
	Dekkingsmiddelen aanvullende diensten				
	Indexatie aanvullende diensten	430	208	194	200
	Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
	Totaal dekkingsmiddelen aanvullende diensten	**388**	**208**	**194**	**200**
	Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy	**-**	**-120**	**-**	**-**
	Indexatie overige baten	**464**	**263**	**245**	**253**
	Bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken	**-**	**-**	**240**	**-240**
	Verlaging bijdragen door bezuinigingsmaatregelen				
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	-893	-	-	-
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	-59	-	-	-
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	-37	-	-	-
4	Organiseren van één frontoffice (OGGZ)	-14	-	-	-
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	-32	-	-	-
6	Alternatieve huisvesting Hoorn (OGGZ)	-13	-	-	-
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	-54	-	-	-
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid en spreekuren (TBC, Reizigers, SG)	-101	-	-	-
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde en stoppen progr. gezonde leefomgeving	-86	-	-	-
10	Stoppen met aanbod themabijeenkomsten en cursussen tijdens de zwangerschap	-84	-	-	-
11	Stoppen met wegen en meten van alle leerlingen in 2e klas voortgezet onderwijs	-30	-	-	-
12	Verminderen inzet Epidemiologie en Gezondheidsbevordering	-249	-	-	-
13	Stoppen met regionale/landelijke pilots VT	-13	-	-	-
14	Verminderen inzet VT door versterken wijkteams	-118	-	-	-
	Totaal Bezuinigingsmaatregelen	**-1.783**	**-**	**-**	**-**
	Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2026	**2.894**	**2.225**	**2.361**	**1.955**
	Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	**-**	**-**	**-**	**-**
	Saldo primaire begroting voorgaand jaar	**180**	**180**	**180**	**180**
	Saldo primaire begroting 2026-2029	**180**	**180**	**180**	**180**
	Stand kadernota voor begroting 2026 - 2029	**58.811**	**61.036**	**63.397**	**65.352**

Wijzigingen nadien (met AB besluit)

- In Control of Alcohol & Drugs

Bij het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden in verband met de wetswijziging van de Wgr is ook voorgesteld om In Control of Alcohol & Drugs onder de Gemeenschappelijke regeling GGD HN te brengen. In de begroting 2025 was de structurele verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Algemeen voor In Control of Alcohol & Drugs nog niet opgenomen, vanwege afrondende besluitvorming die uiterlijk voorzien was op 1 juli 2024. Per 1 juli 2024 is In Control of Alcohol & Drugs definitief opgenomen in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden en de deelnemersbijdrage per inwoner met ingang van 1 juli 2024 met € 0,54 verhoogd. Vermeerderd met loon- en prijsindexatie zijn de lasten € 409.000 in 2026.

Autonome ontwikkelingen/ reguliere bedrijfsvoering

- Loon- en prijsindexatie

De loon- en prijsindexatie is gebaseerd op de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Als uitgangspunt zijn de totale lasten uit de vastgestelde programmabegroting 2025 gehanteerd.

- Taakstelling door verlaging bijdrage Informatiebeveiliging en privacy

Als gevolg van het niet meer ontvangen van de incidentele bijdrage voor Informatiebeveiliging en privacy ontstaat in 2027 een structurele taakstelling van € 120.000 (bedrag geïndexeerd naar 2027). Deze taakstelling dient te worden opgelost op een wijze die geen consequenties heeft voor de primaire dienstverlening.

- Bijstelling lasten BCT/OGGZ/inzet t.b.v. sekswerkers

Enkele minder omvangrijke bijstellingen in de lasten met betrekking tot de dienstverlening OGGZ (lagere huisvestingslasten in Alkmaar), BCT (afloop frictieverplichtingen in West-Friesland) en voor de inzet voor sekswerkers (beperkte bijstelling lasten) leiden per saldo tot € 41.000 lagere lasten (en baten). Via de kadernota vindt overigens geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten, zoals OGGZ, BCT en inzet t.b.v. sekswerkers.

- Bijstelling huisvestingslasten JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen inzake de JGZ-locaties. Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties (zie bijlage 1a) en neemt zelfstandig het besluit over de financiering van deze lasten. Dat betekent dat bij het vaststellen van de Kadernota 2026 nog geen instemming wordt gegeven op de verhoging van deze lasten en de bijdragen.

- Gezondheidsonderzoeken

In 2024 zijn de gezondheidsonderzoeken uitgevoerd, waarvoor € 200.000 beschikbaar was. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken.

Bezuinigingsmaatregelen

Het bezuinigingsscenario 5% bevat 14 bezuinigingsmaatregelen. Dit bestaat uit de 9 bezuinigingsmaatregelen die ook zijn opgenomen in het scenario 3% (maatregel 1 t/m 9) en aangevuld met 5 bezuinigingsmaatregelen (maatregel 10 t/m 14) op GR taken van GGD HN. In onderstaande tabel zijn de bezuinigingsmaatregelen aangevuld met de maatschappelijke effecten, verplichting van gemeente op basis van wetgeving en met (verschuivende) risico's. De kleur geeft de mate van impact aan.

Het totale pakket aan bezuinigingen in dit scenario bedraagt € 1.783.000. Indien er meer bezuinigd moet gaan worden, zullen er extra maatregelen genomen moeten worden. Het dagelijks bestuur heeft hiervoor de maatregelen 16 t/m 22 onderzocht (zie bijlage 5 op pagina 86).

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	• Toename opvoedingsonmacht en (sociale) onveiligheid • Afname veerkracht/weerbaarheid • Toename gezondheidsachterstanden	Vorm en omvang van het aanbod niet in detail beschreven in de Jeugdwet.	• Op langere termijn risico op hogere kosten bij gemeenten door hogere kans op extra inzet Veilig Thuis, gemeentelijke teams en specialistische jeugdzorg.
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	• Verlies kennis bij ketenpartners over de meldcode en HG/KM • Verslechtering (keten-) samenwerking tussen verschillende organisaties • Signalen over HG/KM komen later in beeld, latere interventie	Geen directe verplichting	• Per gevraagde voorlichting kosten factureren (scholen, huisartsen, wijkteams, politie, etc.)
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	• Politie legt THV op, zonder expertise van Veilig Thuis • Geen advies aan politie voor goede afweging tussen 'zorg' en 'straf' • Geen psycho-educatie over waarom de maatregel helpend is om de veiligheid te herstellen met minder effectieve interventies	Gemeenten moeten dit beleggen o.b.v. Wet tijdelijk huisverbod.	• Kosten voor procesregie verschuiven naar andere ketenpartner
4	Organiseren van 1 frontoffice (OGGZ)	• Minder klantvriendelijk • Eerste intake en registratie door administratie • Terugbelafspraak voor verdiepende uitvraag	N.v.t	-

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	• Ketenpartners zijn meer op zichzelf aangewezen • Toename van meldingen wordt verwacht	Geen directe verplichting	• Kosten verschuiven naar Veiligheidsdomein (inzet van politie) • Op langere termijn risico op hogere kosten door toename overlast en hogere zorgkosten
6	Alternatieve huisvesting (OGGZ)	• Nauwelijks effect voor de inwoners	N.v.t.	• Risico: eenmalige kosten afkoop huidige huurcontract
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	• Kans op toename van infectieziekten, treft vooral kwetsbaren	Geen verplichting om deze taak elders te beleggen, de taak is niet specifiek benoemd in de WPG.	• Kosten kunnen verschuiven naar de acute zorg en/of bij scholen/instellingen zelf, indien zij specifiek advies inkopen bij commerciële partijen of als aanvullende dienst bij de GGD.
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid en spreekuren (TBC, Reizigers en Seksuele Gezondheid)	• GGD is niet meer aanwezig in alle centrumgemeenten • Verminderde bereikbaarheid treft kwetsbare inwoners, zoals digibeten, laaggeletterden en anderstaligen.	WPG geeft aan dat de zorg er moet zijn, maar niet hoe deze verdeeld is over de regio.	• Kosten SG en TBC verschuiven naar eerstelijnszorg • Inwoners zullen meer reizigersvaccinaties halen bij commerciële partijen
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde	• Adviezen over gezondheids-beschermende en -bevorderende maatregelen in de fysieke leefomgeving bereiken gemeenten minder goed. • Minder betrokken in netwerk en daardoor minder efficiënt.	Geen directe verplichting	• Indien gemeenten naast het basisadvies behoeften hebben aan uitgebreid advies, zal dit aanvullend ingekocht moeten worden.
10	Stoppen met aanbod themabijeenkomsten en cursussen tijdens zwangerschap	• Toename gezondheidsachterstanden/chronische aandoeningen • Kwetsbaren zijn minder geïnformeerd tijdens de zwangerschap en minder voorbereid op de bevalling	WPG-taak, maar de vorm en omvang staat niet beschreven.	• Geen directe financiële risico's
11	Stoppen met wegen en meten van alle leerlingen in 2e klas voortgezet onderwijs	• Geen onderbouwing van beleid over- en ondergewicht 12-16 jaar • Minder kans op normaliseren zorgen over lengte en gewicht • Toename overgewicht/obesitas en anorexia	Geen directe verplichting	• Op langere termijn risico op extra kosten bij gemeenten (wijkteams, jeugd GGZ), als ook bij eerstelijns- en ziekenhuiszorg.
12	Verminderen inzet Epidemiologie en Gezondheidsbevordering	• Minder verdiepend onderzoek op wijkniveau en minder duiding cijfers • Minimale inzet op beïnvloeden sociale en pedagogische omgeving	WPG-taak, maar de vorm en omvang staat niet beschreven.	• Geen directe financiële risico's, behalve als gemeenten behoefte hebben aan verdiepend onderzoek of extra inzet op beïnvloeden van de sociale en pedagogische omgeving.

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
13	Stoppen met regionale/landelijke pilots VT	• Verlies samenwerking wijkteams, politie, Raad voor de Kinderbescherming, onderwijs, huisartsen en geen pilots toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming. • Geen kwaliteitsverbetering/innovatie, dubbel werk • Veilig Thuis zit niet meer aan tafel bij nieuwe ontwikkelingen	Geen directe verplichting	• Op langere termijn mogelijk risico voor gemeenten, vanwege minder effectieve aanpak met netwerkpartners van huiselijk geweld en kindermishandeling.
14	Verminderen inzet VT door versterken wijkteams	• Minder dubbelingen in het werkproces • Systeemgericht werken, kinderen en volwassenen • Vereist investering in capaciteit en competenties bij wijkteams	WMO, taken HG/KM	• Om te kunnen bezuinigen bij VT, vraagt dit om een investering van gemeenten in de wijkteams. • Hogere kosten voor gemeenten voor extra personeel • Per saldo efficiënter werken als keten

Dekkingsmiddelen GR-taken

- Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken

De bijdragen voor de GR-taken (zie bijlage 3a, 3b en 3c) zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Deze bijdragen bestaan uit de deelnemersbijdrage GGD Algemeen, de deelnemersbijdrage JGZ 0-4, de deelnemersbijdrage JGZ 12-18, de huisvestingsbijdrage JGZ, bijdrage rijksvaccinatieprogramma, de bijdrage kinderopvang en de bijdrage Veilig Thuis.

- Inwonerseffect deelnemersbijdragen

Het totaal aantal inwoners is de afgelopen jaren gestegen. Deze ontwikkeling zorgt voor een verhoging van de deelnemersbijdrage. Door het afnemende aantal kinderen wordt dit effect verminderd.

- Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en dit zorgt voor bijstellingen op de te betalen huisvestingsbijdrage JGZ. In bijlage 3a is de specificatie per gemeente opgenomen.

Dekkingsmiddelen aanvullende diensten

- Indexatie aanvullende diensten

De aanvullende diensten die de gemeenten afnemen bij de GGD (zie bijlage 3d en 3e), zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 van de GGD geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau.

- Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet t.b.v. sekswerkers

Via de kadernota vindt geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten. Gezien het format worden wel ontwikkelingen geschetst, zodat het voor gemeenten inzichtelijk is welke bijdrage benodigd is om de dienstverlening op het gewenste niveau te kunnen continueren.

- De baten voor BCT dalen als gevolg van het aflopen van de frictieverplichtingen na 2025.
- De baten voor OGGZ dalen als gevolg van lagere huisvestingslasten in de regio Alkmaar.
- De baten voor de inzet t.b.v. sekswerkers stijgen licht door beperkte hogere lasten in de regio Alkmaar.

Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy

In de vergadering van het algemeen bestuur op 12 juli 2023 is het besluit genomen de deelnemersbijdrage vanaf 2024 structureel te verhogen met € 150.000 en de deelnemersbijdrage incidenteel te verhogen met € 106.000 voor informatiebeveiliging en privacy. Deze incidentele verhoging geldt voor de jaren 2024, 2025 en 2026. Als gevolg van het niet meer ontvangen van deze incidentele bijdrage voor informatiebeveiliging en privacy neemt vanaf 2027 de geïndexeerde deelnemersbijdrage af met € 120.000.

Indexatie overige baten

De GGD houdt jaarlijks rekening met loon- en prijsindexering van diensten die niet door de gemeente worden gefinancierd. Voor deze diensten worden de tarieven geïndexeerd op basis van de percentages van het Centraal Planbureau.

Bestemmingsreserve Gezondheidsonderzoeken

In 2024 is er voor de uitvoering van de wettelijke gezondheidsmonitors € 200.000 vanuit de bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken nodig. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende

uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken, waarvoor de bestemmingsreserve wordt aangewend.

Verlaging bijdragen door bezuinigingsmaatregelen

De 14 bezuinigingsmaatregelen hebben betrekking op GR-taken en aanvullende diensten. Deze maatregelen zorgen voor vermindering van de deelnemersbijdragen en aanvullende diensten. Deze verminderingen zijn verwerkt in bijlagen 3a t/m 3e. In bijlage 3f is per gemeente inzichtelijk gemaakt wat de omvang is van deze maatregelen.

Saldo primaire begroting 2026-2029

Op basis van de opgenomen uitgangspunten is de meerjarenbegroting sluitend en in lijn met de wens tot opbouw van vermogen, door de begroting te laten sluiten met een positief saldo van € 180.000.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' wordt de financiële positie toegelicht. Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit dwingt tot beleidsombuigingen en/of bezuinigingen. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord zijn uitgangspunten opgenomen rond het weerstandsvermogen. Volgens deze regeling is weerstandscapaciteit aanwezig bij de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. De deelnemende gemeenten zijn verplicht ervoor te zorgen dat de GGD beschikt over voldoende middelen om aan al de verplichtingen te kunnen voldoen.

Over het reserveringsbeleid hebben gemeenteraden van de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt in de FUGR. Hierin is afgesproken dat een algemene reserve is toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar. Het algemeen bestuur heeft eerder uitgesproken dat het belangrijk is dat de GGD voldoende vermogen kan opbouwen door de begroting met een positief saldo van € 180.000 te laten sluiten. Ingevolge de gemeenschappelijke regeling besluit het AB of het jaarrekeningsaldo:

- geheel of gedeeltelijk zal worden gereserveerd conform een door het AB vast te stellen reserveringsbeleid;
- geheel of gedeeltelijk zal worden gebruikt voor extra investeringen, dan wel;
- geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan de deelnemers in de verhouding waarin zij overeenkomstig de in artikel 29 bedoelde verdeelsleutel bijdragen in het exploitatietekort.

Cao-gat 2025 (ontstaan in 2023)

In 2023 is GGD HN geconfronteerd met aanzienlijk hogere Cao-gebonden loonkosten dan de toegekende loonindexatie als gevolg van snel gestegen inflatie. In de FUGR is afgesproken dat de structurele Cao-effecten vanaf een later begrotingsjaar gecompenseerd worden. Dat betekent dat het Cao-gat, dat ontstaan is in 2023, pas vanaf begrotingsjaar 2026 wordt gecompenseerd. Voor de jaren totdat deze compensatie verleend wordt, dient een andere oplossing gevonden te worden.

Voor begrotingsjaar 2024 is, net als voor 2023, een separate oplossing gevonden om het Cao-gat voor 2024 te dekken. Het dagelijks bestuur heeft ervoor gekozen om de gevolgen hiervan aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2024 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve.

De huidige Cao SGO heeft een looptijd van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025, waarin de lonen met 6% zijn gestegen. De Cao SGO die ingaat per 1 april 2025 is nog niet bekend. Indien de lonen van

deze nieuwe Cao SGO conform toegekende loonindexatie met 4% stijgen per 1 april 2025, bedraagt de gemiddelde loonstijging 3% voor 2025.

Effect loonindexatie op 2025	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Prognose 2025	Totaal
Toegekend via kadernota	2,3 %	7,5 %	4,0 %	13,8 %
Werkelijke Cao-stijging	8,1 %	6,0 %	3,0 %	17,1 %
Totaal	**-/- 5,8 %**	**1,5 %**	**1,0 %**	**-/- 3,3 %**

Voor begrotingsjaar 2025 bedraagt het Cao-gat vanuit de jaren 2023, 2024 en 2025 vooralsnog 3,3% ten opzichte van de toegekende indexatie. Dit vertaalt zich voor 2025 in een ongedekt Cao-gat van € 1.321.000. Dit is een prognose voor 2025 en als risico benoemd in de begroting van 2025. Het werkelijke Cao-gat voor 2025 kan bepaald worden als de Cao definitief is. Op 15 november 2024 zijn de onderhandelingen gestart met de VNG voor de nieuwe Cao.

Ontwikkeling algemene reserve

Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 10 juli 2024 besloten het positieve resultaat over 2023 van € 761.000 toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve van GGD HN na resultaatbestemming 2023 bedraagt € 1.589.000. Vanuit dit saldo kan het verwachte negatieve jaarresultaat 2024 (in de 2e Burap 2024 is een negatief jaarresultaat opgenomen van € 635.000) als gevolg van het Cao-gat voor 2024, opgevangen worden. Na resultaatbestemming 2024 zou de geprognosticeerde algemene reserve € 954.000 bedragen per 31-12-2024.

Het geprognosticeerde Cao-gat voor 2025, dat is ontstaan in 2023, bedraagt € 1.321.000. Als in lijn met 2024 ervoor wordt gekozen de gevolgen van het Cao-gat 2025 aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2025 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve, wordt de algemene reserve per 31-12-2025 negatief. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat er geen negatieve algemene reserve ontstaat.

Prognose voor het verloop van de algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt[11]:

Verloop algemene reserve (x € 1.000)	Jaarrekening		Prognose		Kadernota 2026			
Jaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Stand 01-01	**1.082**	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**
Toevoeging		3.834		180	180	180	180	180
Onttrekking		-397						
Resultaatbestemming	-3.691	761						
Stand 31-12	**-2.609**	**1.589**	**1.589**	**1.134**	**-7**	**173**	**353**	**533**
Nog te bestemmen resultaat			-635	-1.321				
Stand 31-12 na resultaat-bestemming	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**	**533**

[11] Rekening houdend met de jaarrekeningen over 2022-2023, de prognose over 2024-2025 en de uitgangspunten in de Kadernota 2026.

Prognose voor het verloop van het weerstandsvermogen 2023-2025

De prognose voor het verloop van het weerstandvermogen is als volgt:

Ontwikkeling weerstandsvermogen	Eenheid	Prognose 2025	Prognose 2024	Realisatie 2023
Algemene reserve	€ 1.000	-187	954	1.589
Totale lasten (excl. mutaties reserve)	€ 1.000	55.863	59.355	63.048
Algemene reserve in % van totale lasten	%	-0,3%	1,6%	2,5%

Financiële risico's

De GGD stelt ten aanzien van risicomanagement periodiek de risicomonitor op en rapporteert via de P&C cyclus over de belangrijkste financiële risico's. Hiermee wordt op gestructureerde wijze de beheersing van strategische en financiële risico's over de GGD voor gemeenten geborgd.

De impact van financiële risico's zijn ingeschat naar mogelijke omvang in een laag en een hoog scenario. Indien één of meerdere van deze risico's zich voor dreigen te doen, worden de negatieve financiële effecten, zoveel als mogelijk is, beperkt in de flexibele schil van de organisatie.

Alle risico's zullen zich nooit tegelijkertijd effectueren. Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 2.004.000 wordt het financiële risico voor 2026 ingeschat op € 1.503.000. Voor 2026 zijn de volgende risico's geïnventariseerd die van invloed kunnen zijn op het weerstandsvermogen.

Overzicht financiële risico's 2026 (bedragen x € 1.000)	Scenario laag	Scenario hoog	Bedrag risico 2026
GR-taken			
Frictiekosten door bezuinigingsopgave gemeenten	835	1.253	1.253
Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ	167	250	167
Implementatie ICT-applicaties	105	175	105
Hogere instroom Veilig Thuis	50	320	50
Seksuele Gezondheid	50	100	50
	1.207	2.098	1.625
Aanvullende diensten			
Medische arrestantenzorg	133	200	133
Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid	146	235	146
Aanvullende diensten JGZ	50	100	100
	329	535	379
Totaal	1.536	2.633	2.004

- Frictiekosten door bezuinigingsopgave gemeenten

Vanaf 2026 worden gemeenten geconfronteerd met aanpassingen en kortingen in het gemeentefonds, dat zorgt voor bezuinigingsopgaven bij gemeenten. De gemeenten hebben GGD HN verzocht 3 bezuinigingsscenario's (3%, 5% en 7%) uit te werken in de kadernota 2026. De GGD stuurt zoveel als mogelijk op het realiseren van bezuinigingen via natuurlijk verloop en herplaatsing van medewerkers. Echter, het realiseren van bezuinigingen zal niet alleen tot stand komen door natuurlijk verloop. Medewerkers die uitstromen door pensioen zijn over het algemeen niet werkzaam op de taken waarop bezuinigd kan worden. De verwachting is dat er hoge frictiekosten (sociaal statuut, werk naar werk

traject, eigen risicodrager WW) ontstaan voor GGD HN. Frictiekosten voor een medewerker kunnen maximaal 5 jaar duren. Het risico is zeer groot dat deze frictiekosten daadwerkelijk ontstaan, waarbij de totale frictiekosten toenemen naarmate de bezuinigingsopgave groter wordt. De GGD kan dit niet opvangen vanuit de algemene reserve, waardoor er een beroep op de deelnemende gemeenten gedaan moet worden.

- Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ

De JGZ werkt aan verbetering van de uitvoering van het basispakket JGZ en implementatie van een nieuw normenkader. De JGZ werkt toe naar volledige implementatie van het nieuwe normenkader in 2025. In de aanloop naar deze volledige implementatie kan tijdelijk meer personeelsinzet nodig zijn met als gevolg een incidentele begrotingsoverschrijding. Door gefaseerde implementatie van het normenkader en taak herschikt werken wordt de extra personeelsinzet zo veel als mogelijk beperkt.

Het ziekteverzuim JGZ is hoger dan begroot. Dit heeft een negatieve impact op de productiviteit en leidt tot hogere personeelskosten door vervangende inzet voor langdurig verzuim. Ziekteverzuim zorgt voor vertraging in het traject van taakherschikking. HR en leidinggevenden staan samen met de arbodienst in goed contact met de medewerkers om toe te werken naar duurzaam herstel. Cursussen en ander maatwerk wordt aangeboden voor duurzame re-integratie. Deze aanpak kan een positief effect hebben op het verzuim en beperkt het risico. Door het nieuwe normenkader is JGZ straks beter in staat om scherper keuzes te maken, waardoor er bij onvoorziene omstandigheden (zoals langdurig verzuim) makkelijker bijgestuurd kan worden.

- Implementatie ICT-applicaties

GGD HN levert veel verschillende taken en diensten en heeft hierdoor veel verschillende ICT-applicaties in gebruik. Vanwege wet- en regelgeving voor aanbestedingen, landelijke besluitvorming vanuit de koepelorganisatie GGD GHOR Nederland (en het ministerie van VWS), hogere eisen aan ICT-applicaties en samenwerking met andere GGD'en is GGD HN veelal genoodzaakt om over te stappen naar een andere leverancier voor een ICT-applicatie. Bij het overstappen naar een andere leverancier wordt GGD HN geconfronteerd met doorgaans hoge implementatiekosten. In 2025 en 2026 speelt dit voor ICT-applicaties bij JGZ, Veilig Thuis, Seksuele Gezondheid en Infectieziektebestrijding. Het risico is groot dat de implementatiekosten niet binnen de bestaande begroting opgevangen kunnen worden.

- Hogere instroom Veilig Thuis

In vergelijking met de andere taken van de GGD is Veilig Thuis minder voorspelbaar en kent de dienstverlening een 'open einde' karakter. Hierdoor is Veilig Thuis risicovoller dan de andere taken van de GGD. Daarbij is het vooral afhankelijk van externe factoren of deze risico's zich voor doen of niet. Voor 2026 gaat de GGD uit van gelijkblijvende instroom van meldingen. Een toe- of afname van 5% van de diensten van Veilig Thuis leidt tot een afwijking van ongeveer € 320.000 ten opzichte van de begroting. In 2021 is in het algemeen bestuur een regeling afgesproken hoe om te gaan met schommelingen. Deze regeling geeft aan:

- In het eerste jaar van hogere instroom wordt de hogere instroom gedekt uit de algemene reserves met inachtneming van de ondergrens van 1,5% van begrote lasten van de GGD;
- Indien de algemene reserve ontoereikend is, een beroep te doen op het weerstandsvermogen van de gemeenten (door extra bijdrage);
- In tweede en volgende jaren van hogere instroom en indien het beeld is dat hogere instroom blijvend karakter heeft, door verzoek om structurele extra bijdrage.

- Seksuele Gezondheid

Seksuele Gezondheidszorg wordt grotendeels gefinancierd met SPUK gelden vanuit de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG). De ASG-regeling staat echter onder druk. Hierdoor is het

onzeker of en hoeveel de inkomsten de komende jaren af zullen nemen. Landelijk is aangekondigd dat de gelden voor Seksuele Gezondheidszorg vanaf 2026 met 10% gekort worden, terwijl medewerkers vast in dienst zijn bij de GGD. De GGD loopt risico op doorlopende personeelskosten, die niet meer gefinancierd worden.

- Medische arrestantenzorg

Medische arrestantenzorg wordt opnieuw aanbesteed door de politie. De aanbesteding van medische arrestantenzorg is in november 2023 gepubliceerd. De gunning is uitgesteld tot eind 2024.
De GGD loopt het risico dat de aanvullende dienst medische arrestantenzorg aan een andere partij gegund wordt. Indien de opdracht niet aan de GGD gegund wordt, zal dat organisatorische, personele en financiële gevolgen hebben. GGD'en Hollands Noorden, Kennemerland en Amsterdam zijn gestart met een pilot tot samenwerking om de continuïteit van de forensische geneeskunde te borgen.

- Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid

Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid wordt nu gefinancierd uit tijdelijke financiering (VIP SPUK gelden). Voor 2025 loopt deze financiering in principe nog door, echter heeft het kabinet aangekondigd 300 miljoen te bezuinigen op pandemische paraatheid. Dit zorgt ervoor dat de capaciteit die de GGD heeft opgebouwd sinds corona, naar verwachting weer afgebouwd moet worden. De in infectieziektebestrijding geschoolde professionals verliezen hun baan met als gevolg dat veel kennis en kunde verloren zal gaan. De GGD kan dan niet adequaat reageren op nieuwe infectieziektedreigingen, de opsporing daarvan en/of onverwachte uitbraken. Bovendien loopt de GGD het financiële risico dat er nog doorlopende kosten zijn die niet meer gefinancierd worden.

- Aanvullende diensten JGZ

De GGD loopt risico op een daling van aanvullende diensten JGZ, omdat gemeenten (naast de bezuinigingsopgave) afzonderlijk kunnen besluiten om te stoppen met aanvullende diensten. In 2025 bestaat ook het risico dat de afgesproken levering in 2025 al in gevaar komt van aanvullende diensten, waar per 2026 mee gestopt wordt in het kader van de bezuinigingen. Hierover komt pas helderheid in maart 2025, maar dan zijn de subsidieafspraken al vastgelegd. Medewerkers zijn in vaste dienst en kunnen niet altijd elders worden ingezet. De GGD loopt het risico op doorlopende personeelskosten, terwijl de opbrengsten uit aanvullende diensten zijn afgenomen.

Weerstandscapaciteit

Bij de GGD wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. Bij een minimum van 1,0 is de algemene reserve toereikend om de risico's op te vangen. In onderstaande tabel is de berekening opgenomen van de ratio weerstandscapaciteit voor 2026.

Ratio weerstand-capaciteit 2026	Berekening	Ratio 2026	Minimum
Algemene reserve	-/- 7.000	-0,1	1,0
Bedrag risico's	1.503.000		

In 2026 voldoet de weerstandscapaciteit niet aan de minimum streefwaarde van 1,0 en is negatief door een mogelijke negatieve algemene reserve. In beginsel is het risicoprofiel afgenomen in 2026, omdat de GGD vanaf begrotingsjaar 2026 de structurele compensatie voor de Cao-stijging uit 2023 ontvangt. Echter, ontstaat er vanaf 2026 een groot financieel risico op frictiekosten door de bezuinigingsopgave van gemeenten. Dit zorgt ervoor dat de weerstandscapaciteit in 2026 niet zal verbeteren.

Bijlage 3a Bijdrage GR-taken bij bezuinigingsscenario 5%

In onderstaande tabel worden de deelnemersbijdragen van GR-taken per gemeente gespecificeerd.

Bedragen (x € 1.000)	Inwoners totaal per 01-01-2025	Inwoners 0-18 per 01-01-2025	GGD Algemeen	JGZ 0-4	JGZ 12-18	Huisvestings bijdrage JGZ	Rijksvaccinatie programma	Totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1	7.1	7.1	
Tarief deelnemersbijdrage GGD Algemeen			€ 26,40					
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 0-4				€ 442,95				
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 12-18					€ 14,74			
Alkmaar	112.633	20.109	€ 2.974	€ 1.829	€ 107	€ 441	€ 348	**€ 5.699**
Bergen	29.837	4.130	€ 788	€ 376	€ 22	€ 35	€ 59	**€ 1.279**
Castricum	36.527	6.314	€ 964	€ 574	€ 34	€ 140	€ 98	**€ 1.811**
Den Helder	56.674	9.487	€ 1.496	€ 863	€ 51	€ 225	€ 162	**€ 2.797**
Dijk en Waard	90.572	18.154	€ 2.391	€ 1.651	€ 97	€ 64	€ 287	**€ 4.490**
Drechterland	20.487	3.825	€ 541	€ 348	€ 20	€ 99	€ 67	**€ 1.075**
Enkhuizen	18.845	3.445	€ 498	€ 313	€ 18	€ 80	€ 59	**€ 969**
Heiloo	24.389	4.168	€ 644	€ 379	€ 22	€ 88	€ 59	**€ 1.193**
Hollands Kroon	49.833	8.772	€ 1.316	€ 798	€ 47	€ 208	€ 142	**€ 2.511**
Hoorn	76.063	14.443	€ 2.008	€ 1.314	€ 77	€ 293	€ 257	**€ 3.949**
Koggenland	23.815	4.428	€ 629	€ 403	€ 24	€ 101	€ 67	**€ 1.223**
Medemblik	45.940	8.381	€ 1.213	€ 762	€ 45	€ 171	€ 139	**€ 2.329**
Opmeer	12.308	2.211	€ 325	€ 201	€ 12	€ 54	€ 38	**€ 631**
Schagen	48.171	8.118	€ 1.272	€ 738	€ 43	€ 167	€ 132	**€ 2.353**
Stede Broec	22.342	4.187	€ 590	€ 381	€ 22	€ 148	€ 68	**€ 1.209**
Texel	13.865	2.096	€ 366	€ 191	€ 11	€ 52	€ 34	**€ 654**
Totaal	682.301	122.268	€ 18.013	€ 11.122	€ 654	€ 2.366	€ 2.018	**€ 34.172**

Deelnemersbijdrage GGD algemeen

De deelnemersbijdrage GGD Algemeen die in de kadernota 2026 is opgenomen, bedraagt € 26,40 per inwoner. Het tarief van € 24,69 uit de vastgestelde programmabegroting 2025 is verhoogd met € 0,56 (extra bijdrage 2024 inclusief index naar 2025) in verband met de besluitvorming in het algemeen bestuur tot opname van In Control of Alcohol & Drugs in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden. Vervolgens is de deelnemersbijdrage GGD Algemeen met 7,4% geïndexeerd naar 2026. Het aantal inwoners is gebaseerd op voorlopige aantallen, de facturering van de deelnemersbijdrage GGD algemeen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

- Bezuinigingsmaatregelen 7, 8, 9 en 12 zorgen ervoor dat het reguliere tarief van € 27,12 verminderd is naar € 26,40 per inwoner.

Deelnemersbijdrage JGZ 0-4 & JGZ 12-18

De deelnemersbijdrage JGZ 0-4 jaar bedraagt € 442,95 per 0-4-jarige en de deelnemersbijdrage JGZ 12-18 jaar bedraagt € 14,74 per 12-18-jarige in 2026. De bijdragen per gemeente zijn bepaald door het aantal jeugdigen (0-4 jaar) en aantal jeugdigen (12-18 jaar) te vermenigvuldigen met € 446,30 en € 15,42 en de totaalbedragen vervolgens te verdelen naar rato van het aantal inwoners 0-18 jaar. Dit zijn voorlopige aantallen inwoners, de facturering van deze bijdragen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

- Bezuinigingsmaatregel 10 zorgt ervoor dat het reguliere tarief JGZ 0-4 van € 446,30 verminderd is naar € 442,95 per 0-4-jarige.
- Bezuinigingsmaatregel 11 zorgt ervoor dat het reguliere tarief JGZ 12-18 van € 15,42 verminderd is naar € 14,74 per 12-18-jarige.

Huisvestingsbijdrage JGZ

Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties en hier zijn met de gemeente afspraken over gemaakt. De huisvestingsbijdrage JGZ is bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en vermeerderd met prijsindexatie.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Voor 2026 zijn de vastgestelde bedragen uit de programmabegroting 2025 vermeerderd met loon- en prijsindexatie.

Bijlage 3b Bijdrage Kinderopvang bij bezuinigingsscenario 5%

In onderstaand overzicht staan de begrote opbrengsten met betrekking tot het houden van toezicht op de naleving van de Wet kinderopvang. De facturatie wordt gebaseerd op de daadwerkelijke aantallen uitgevoerde inspecties.

Bedragen (x € 1.000)	Kinderopvang
Taakveld	6.1
Alkmaar	240
Bergen	60
Castricum	72
Den Helder	179
Dijk en Waard	252
Drechterland	59
Enkhuizen	43
Heiloo	53
Hollands Kroon	143
Hoorn	252
Koggenland	71
Medemblik	136
Opmeer	26
Schagen	113
Stede Broec	57
Texel	38
Totaal	1.792

Bijlage 3c Bijdrage Veilig Thuis bij bezuinigingsscenario 5%

In onderstaand overzicht worden de verwachte bedragen per gemeente weergegeven voor 2026 voor de aanpak van huiselijk geweld en kindersmishandeling. Voor Veilig Thuis geldt een verdeelsleutel die voor 50% gebaseerd is op inwoneraantal per 1 januari T-1 en voor 50% gebaseerd is op het aantal meldingen in het jaar T-2. De DUVO-bijdrage die de centrumgemeenten Alkmaar en Den Helder ontvangen is hierop niet gecorrigeerd, omdat de gemeenten dat onderling afstemmen.

Onderstaande bedragen zijn gebaseerd op aantallen meldingen 2023 en verwachte aantallen inwoners per 1 januari 2025. Berekening van de definitieve verdeelsleutel en bijdrage voor 2026 zal gebeuren zodra de definitieve inwonertallen per 1 januari 2025 bekend zijn. Facturering in 2026 zal plaatsvinden op basis van de definitieve verdeelsleutel.

Bezuinigingsmaatregelen 2, 13 en 14 zorgen ervoor dat de reguliere bijdrage VT van € 11.254.000 afneemt naar € 11.064.000.

Bedragen (x € 1.000)	Veilig Thuis
Taakveld	6.2
Alkmaar	1.945
Bergen	377
Castricum	481
Den Helder	1.194
Dijk en Waard	1.434
Drechterland	298
Enkhuizen	374
Heiloo	283
Hollands Kroon	706
Hoorn	1.406
Koggenland	309
Medemblik	728
Opmeer	181
Schagen	596
Stede Broec	388
Texel	171
Uitgeest	194
Totaal	**11.064**

Bijlage 3d Bijdrage Aanvullende diensten bij bezuinigingsscenario 5%

De bezuinigingsmaatregelen 1,3,4,5, en 6 zorgen voor een vermindering van inkomsten uit aanvullende diensten van € 5.943.000 naar € 4.955.000.
In onderstaand overzicht staan, rekening houdend met de bezuinigingsmaatregelen, de begrote opbrengsten voor aanvullende diensten die gemeenten bij de GGD afnemen. In bijlage 3f is per gemeente inzichtelijk gemaakt wat de omvang is van de maatregelen.

Bedragen (x € 1.000)	Aanvullende diensten Jeugd	OGGZ Vangnet & Advies	Gezondheids-centrum sekswerkers	Forensische Geneeskunde	Tijdelijk Huisverbod	Totaal
Taakveld	7.1	7.1	7.1	7.1	6.2	
Alkmaar	666	746	312	136	-	**1.860**
Bergen	43	-	-	28		**71**
Castricum	63	-	-	27		**90**
Den Helder	290	374	-	51	-	**715**
Dijk en Waard	281	-	-	44		**325**
Drechterland	20	-	-	9		**29**
Enkhuizen	48	-	-	17		**65**
Heiloo	47	-	-	19		**66**
Hollands Kroon	125	89	-	24		**237**
Hoorn	160	608	-	104		**872**
Koggenland	20	-	-	10		**30**
Medemblik	169	-	-	29		**199**
Opmeer	42	-	-	5		**48**
Schagen	129	86	-	38		**253**
Stede Broec	26	-	-	14		**40**
Texel	18	25	-	13		**55**
Totaal	2.146	1.927	312	570	-	**4.955**

Bijlage 3e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij bezuinigingsscenario 5%

In onderstaand overzicht staan de bijgestelde bijdragen per gemeente voor de Wvggz voor 2026, gespecificeerd in het meldpunt verkennend onderzoek en de hoorplicht. De verdeelsleutel is gebaseerd op de bedragen uit de septembercirculaire 2019 met betrekking tot 'invoering Wvggz'.

Bedragen (x € 1.000)	Verdeelsleutel Bedrag uit september-circulaire 2019	Verdeelsleutel Percentage	2026 Meldpunt Verkennend Onderzoek	2026 Hoorplicht	Wet verplichte GGZ totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1
Alkmaar	133	21%	€ 44	€ 13	**57**
Bergen	23	4%	€ 8	€ 2	**10**
Castricum	28	4%	€ 9	€ 3	**12**
Den Helder	66	10%	€ 22	€ 6	**28**
Dijk en Waard	83	13%	€ 27	€ 8	**36**
Drechterland	14	2%	€ 5	€ 1	**6**
Enkhuizen	19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Heiloo	19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Hollands Kroon	37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Hoorn	89	14%	€ 29	€ 9	**38**
Koggenland	16	3%	€ 5	€ 2	**7**
Medemblik	37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Opmeer	9	1%	€ 3	€ 1	**4**
Schagen	37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Stede Broec	19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Texel	11	2%	€ 4	€ 1	**5**
Totaal	**640**	**100%**	**€ 211**	**€ 63**	**274**

Bijlage 3f Inzicht bezuiniging per gemeente bij bezuinigingsscenario 5%

In onderstaande tabel wordt per gemeente voor de bezuinigingsmaatregelen 1 t/m 7 het bezuinigingsbedrag gespecificeerd. Tevens is vermeld op welke type bijdrage het bezuinigingsbedrag is verminderd.

Bezuingingsmaatregel	Opvoedspreek-uren	Voorlichting-symposium VT	THV	Frontoffice OGGZ	Veiligheidsketen OGGZ	Huisvesting Hoorn OGGZ	Advies infectiepreventie	**Subtotaal**
Bedragen (x € 1.000)	1	2	3	4	5	6	7	
Vermindering bijdrage bij:	Aanvullende diensten JGZ	Bijdrage Veilig Thuis	Aanvullende diensten THV	Bijdrage OGGZ	Bijdrage OGGZ	Bijdrage OGGZ	Bijdrage Algemeen	
Alkmaar	288	10	29	5	12	–	9	**354**
Bergen	16	2	–	–	–	–	2	**20**
Castricum	16	3	–	–	–	–	3	**22**
Den Helder	88	6	8	3	6	–	4	**116**
Dijk en Waard	192	8	–	–	–	–	7	**206**
Drechterland	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Enkhuizen	22	2	–	–	–	–	1	**25**
Heiloo	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Hollands Kroon	77	4	–	1	1	–	4	**87**
Hoorn	57	7	–	4	10	13	6	**99**
Koggenland	10	2	–	–	–	–	2	**13**
Medemblik	49	4	–	–	–	–	4	**57**
Opmeer	–	1	–	–	–	–	1	**2**
Schagen	40	3	–	1	1	–	4	**49**
Stede Broec	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Texel	–	1	–	0	0	–	1	**3**
Uitgeest	–	1	–	–	–	–	–	**1**
Totaal	**893**	**59**	**37**	**14**	**32**	**13**	**54**	**1.102**

Vervolg Bijlage 3f

In onderstaand overzicht is, naast de bezuinigingsmaatregelen 8 t/m 14, tevens het totaal aan bezuinigingsmaatregelen van € 1.783.000 gespecificeerd per gemeente.

Bezuingingsmaatregel	TBC, SG, RAV	MMK/GZL	Zwangerschaps-aanbod	Wegen en meten op VO	EPI en GB	Pilots VT	Sociale teams gemeenten	**Totaal**
Bedragen (x € 1.000)	8	9	10	11	12	13	14	
Vermindering bijdrage bij:	Bijdrage Algemeen	Bijdrage Algemeen	Bijdrage JGZ 0-4	Bijdrage JGZ 12-18	Bijdrage Algemeen	Bijdrage Veilig Thuis	Bijdrage Veilig Thuis	
Alkmaar	17	14	14	5	41	2	21	**467**
Bergen	4	4	3	1	11	0	4	**48**
Castricum	5	5	4	2	13	1	5	**56**
Den Helder	8	7	7	2	21	1	13	**175**
Dijk en Waard	13	11	12	4	33	2	15	**298**
Drechterland	3	3	3	1	7	0	3	**36**
Enkhuizen	3	2	2	1	7	0	4	**45**
Heiloo	4	3	3	1	9	0	3	**39**
Hollands Kroon	7	6	6	2	18	1	8	**135**
Hoorn	11	10	10	4	28	2	15	**177**
Koggenland	4	3	3	1	9	0	3	**36**
Medemblik	7	6	6	2	17	1	8	**103**
Opmeer	2	2	2	1	4	0	2	**14**
Schagen	7	6	6	2	18	1	6	**95**
Stede Broec	3	3	3	1	8	0	4	**39**
Texel	2	2	1	1	5	0	2	**15**
Uitgeest	–	–	–	–	–	0	2	**3**
Totaal	**101**	**86**	**84**	**30**	**249**	**13**	**118**	**1.783**

Bijlage 4 Bezuinigingsscenario 7%

Algemeen

Gemeenten hebben verzocht bezuinigingsscenario's uit te werken in de kadernota 2026 en de maatschappelijke effecten inzichtelijk te maken. Waarbij een onderverdeling gemaakt wordt in de impact die de bezuiniging heeft:

- Blauw, efficiency bevorderend;
- Groen, niet per se wenselijk (maar relatief beperkt maatschappelijke impact);
- Oranje, onwenselijk met politiek maatschappelijke impact (technisch mogelijk).
- Rood, niet uit te voeren maatregelen met wettelijke of maatschappelijk irrationele impact.

Het bezuinigingsscenario 7% bevat 15 bezuinigingsmaatregelen. Dit bestaat uit 14 bezuinigingsmaatregelen met "blauwe, groene en oranje" impact, die ook zijn opgenomen in het scenario 5% en is aangevuld met 1 bezuinigingsmaatregel met "rode" impact.

Doelstellingen

De doelstellingen, doorontwikkelingen en verwachtingen (zoals benoemd op pagina 1 en 2 van deze kadernota) blijven ook bij bezuinigingen actueel. Een aanvulling hierop is dat bij besluitvorming tot bezuiniging, de uitvoering van de bezuinigingsmaatregelen een belangrijk thema zal zijn.

Begrotingsuitgangspunten 2026-2029

Indexatie[1][2]	2026	2027	2028	2029
Loonkosten				
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	7,2 %	4,3 %	3,9 %	3,9 %
Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	8,0 %	2,6 %	2,5 %	2,5 %
Deelnemersbijdragen	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Overige baten	7,4 %	3,9 %	3,5 %	3,5 %
Rente: GGD rekent geen rente toe	0 %	0 %	0 %	0 %

Indexatie

De indexaties voor 2026 zijn overgenomen uit de indexatiebrief van de Regietafel Noord-Holland-Noord over de Kadernota 2026. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR) is opgenomen dat voor indexatie uitgegaan wordt van de meest recente cijfers zoals deze door het Centraal Planbureau (CPB) worden gepubliceerd. Voor de indexatiecijfers voor 2026 zijn dat de cijfers uit het Centraal Economisch Plan (CEP 2024), die het CPB jaarlijks in maart publiceert. Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de meest recente cijfers heeft de Regietafel Noord-Holland-Noord ervoor gekozen de nacalculatie voor 2023 te baseren op de lange termijncijfers gepubliceerd in de augustusraming 2024 (cMEV 2025).

Verhouding loon-/prijsontwikkeling

De verhouding loon-/prijsontwikkeling van de GGD is vastgesteld op 74%-26%. De GGD past dit percentage toe bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten in het meerjarenperspectief.

[12] In overeenstemming met de Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen (FUGR)

Scope bezuiniging 2026

De Regietafel Noord-Holland-Noord heeft via de brief bezuinigingsrichtlijnen voorgesteld dat alle gemeenschappelijke regelingen twee scenario's ontwerpen, uitgaande van een structurele bezuiniging van 3 en 5 % op de gemeentelijke bijdrage 2026. Op verzoek van regio Alkmaar is op basis van een position paper het scenario 7% toegevoegd. Als scope voor de structurele bezuiniging is het totaal te bezuinigen bedrag berekend over de gemeentelijke bijdragen, die niet worden afgerekend op basis van werkelijke kosten of werkelijk geleverde prestaties (P x Q). De bezuiniging is berekend over de vaste bijdragen die op basis van het aantal inwoners/jeugdigen gefactureerd worden. Dit zijn de gemeentelijke bijdragen GGD Algemeen, JGZ 0-4, JGZ 12-18 en Veilig Thuis.
De huisvestingsbijdrage JGZ wordt afgerekend op basis van werkelijke kosten; iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties, waarbij de gemeenten zelf kunnen besluiten om huisvesting JGZ anders in te vullen. De bijdrage voor het Rijksvaccinatieprogramma is gebaseerd op werkelijk geleverde prestaties (P x Q), een bezuiniging op deze bijdrage zou impliceren dat de GGD inzet op minder RVP-vaccinaties. De inspecties kinderopvang worden gefactureerd op basis van daadwerkelijk aantal uitgevoerde inspecties. De facturatie kan alleen bijgesteld worden, indien het besluit wordt genomen te bezuinigen op inspectie kinderopvang door minder inspecties uit te gaan voeren. De aanvullende diensten zijn niet meegenomen in de scope, omdat dit geen gemeentelijke bijdragen zijn maar individuele afspraken met gemeenten.

In de bijdragen 2026 is conform verslaggevingsregels overheaddekking opgenomen. De overhead kent geen eigen opbrengsten, maar wordt bekostigd vanuit de opbrengsten van GR-taken en aanvullende diensten. In de voorgestelde bezuinigingsbedragen is het uitgangspunt opgenomen dat er van het totaal te bezuinigen bedrag 20% bezuinigd wordt op de overheadkosten. Zo beweegt bezuiniging op de overhead mee in de scenario's.

In onderstaande tabel staan de bijdragen voor GR-taken en aanvullende diensten, die door de 16 deelnemende gemeenten gefinancierd worden, met de bezuinigingsbedragen.

Bijdragen gemeenten (bedragen x € 1.000)	Bijdrage 2026	Bedrag bezuiniging 3%	Bedrag bezuiniging 5%	Bedrag bezuiniging 7%
GGD Algemeen	18.504	555	925	1.295
JGZ 0-4	11.206	336	560	784
JGZ 12-18	684	21	34	48
Huisvestingsbijdrage JGZ	2.366	-	-	-
Rijksvaccinatieprogramma	2.018	-	-	-
Kinderopvang	1.792	-	-	-
Veilig Thuis	11.056	332	553	774
Aanvullende diensten	6.218	-	-	-
Totaal	**53.843**	**1.243**	**2.072**	**2.901**

Op basis van deze scope met uitgangspunten heeft de GGD de drie bezuinigingsscenario's uitgewerkt. Hieronder is toegelicht hoe invulling is gegeven aan het bezuinigingsscenario 7%.

Verloop meerjarenperspectief 2026-2029

	Begrotingsjaren	2026	2027	2028	2029
	Stand primaire begroting 2025 - 2028	**55.917**	**58.685**	**60.906**	**63.262**
	Wijzigingen nadien (met AB besluit)				
	In control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
	Totaal wijzigingen nadien	**409**	**-**	**-**	**-**
	Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
	Loon- en prijsindexatie	4.243	2.340	2.116	2.191
	Taakstelling door verlaging bijdrage informatiebeveiliging en privacy	-	-120	-	-
	Bijstelling lasten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
	Bijstelling huisvestingslasten JGZ	66	-	-	-
	Gezondheidsonderzoeken	-	-	240	-240
	Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	**4.268**	**2.220**	**2.356**	**1.951**
	Bezuinigingsmaatregelen				
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	-893	-	-	-
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	-59	-	-	-
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	-37	-	-	-
4	Organiseren van één frontoffice (OGGZ)	-14	-	-	-
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	-32	-	-	-
6	Alternatieve huisvesting Hoorn (OGGZ)	-13	-	-	-
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	-54	-	-	-
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid en spreekuren (TBC, Reizigers, SG)	-101	-	-	-
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde en stoppen progr. gezonde leefomgeving	-86	-	-	-
10	Stoppen met aanbod themabijeenkomsten en cursussen tijdens de zwangerschap	-84	-	-	-
11	Stoppen met wegen en meten van alle leerlingen in 2e klas voortgezet onderwijs	-30	-	-	-
12	Verminderen inzet Epidemiologie en Gezondheidsbevordering	-249	-	-	-
13	Stoppen met regionale/landelijke pilots VT	-13	-	-	-
14	Verminderen inzet VT door versterken wijkteams	-118	-	-	-
15	10% minder inspecties kinderopvang	-126			
	Totaal Bezuinigingsmaatregelen	**-1.909**	**-**	**-**	**-**
	Totaal aan wijzigingen	**2.768**	**2.220**	**2.356**	**1.951**
	Dekkingsmiddelen GR-taken				
	Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken	3.271	1.870	1.678	1.737
	Verhoging deelnemersbijdrage In Control of Alcohol & Drugs	409	-	-	-
	Inwonerseffect deelnemersbijdragen	79	-	-	-
	Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ	66	-	-	-
	Totaal dekkingsmiddelen GR-taken	**3.825**	**1.870**	**1.678**	**1.737**
	Dekkingsmiddelen aanvullende diensten				
	Indexatie aanvullende diensten	430	208	194	200
	Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet tbv sekswerkers	-41	-	-	-
	Totaal dekkingsmiddelen aanvullende diensten	**388**	**208**	**194**	**200**
	Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy	**-**	**-120**	**-**	**-**
	Indexatie overige baten	**464**	**263**	**245**	**253**
	Bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken	**-**	**-**	**240**	**-240**
	Verlaging bijdragen door bezuinigingsmaatregelen				
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	-893	-	-	-
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	-59	-	-	-
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	-37	-	-	-
4	Organiseren van één frontoffice (OGGZ)	-14	-	-	-
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	-32	-	-	-
6	Alternatieve huisvesting Hoorn (OGGZ)	-13	-	-	-
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	-54	-	-	-
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid en spreekuren (TBC, Reizigers, SG)	-101	-	-	-
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde en stoppen progr. gezonde leefomgeving	-86	-	-	-
10	Stoppen met aanbod themabijeenkomsten en cursussen tijdens de zwangerschap	-84	-	-	-
11	Stoppen met wegen en meten van alle leerlingen in 2e klas voortgezet onderwijs	-30	-	-	-
12	Verminderen inzet Epidemiologie en Gezondheidsbevordering	-249	-	-	-
13	Stoppen met regionale/landelijke pilots VT	-13	-	-	-
14	Verminderen inzet VT door versterken wijkteams	-118	-	-	-
15	10% minder inspecties kinderopvang	-126			
	Totaal Bezuinigingsmaatregelen	**-1.909**	**-**	**-**	**-**
	Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2026	**2.768**	**2.220**	**2.356**	**1.951**
	Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	**-**	**-**	**-**	**-**
	Saldo primaire begroting voorgaand jaar	**180**	**180**	**180**	**180**
	Saldo primaire begroting 2026-2029	**180**	**180**	**180**	**180**
	Stand kadernota voor begroting 2026 - 2029	**58.685**	**60.906**	**63.262**	**65.212**

Wijzigingen nadien (met AB besluit)

- In Control of Alcohol & Drugs

Bij het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden in verband met de wetswijziging van de Wgr is ook voorgesteld om In Control of Alcohol & Drugs onder de Gemeenschappelijke regeling GGD HN te brengen. In de begroting 2025 was de structurele verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Algemeen voor In Control of Alcohol & Drugs nog niet opgenomen, vanwege afrondende besluitvorming die uiterlijk voorzien was op 1 juli 2024. Per 1 juli 2024 is In Control of Alcohol & Drugs definitief opgenomen in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden en de deelnemersbijdrage per inwoner met ingang van 1 juli 2024 met € 0,54 verhoogd. Vermeerderd met loon- en prijsindexatie zijn de lasten € 409.000 in 2026.

Autonome ontwikkelingen/ reguliere bedrijfsvoering

- Loon- en prijsindexatie

De loon- en prijsindexatie is gebaseerd op de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Als uitgangspunt zijn de totale lasten uit de vastgestelde programmabegroting 2025 gehanteerd.

- Taakstelling door verlaging bijdrage Informatiebeveiliging en privacy

Als gevolg van het niet meer ontvangen van de incidentele bijdrage voor Informatiebeveiliging en privacy ontstaat in 2027 een structurele taakstelling van € 120.000 (bedrag geïndexeerd naar 2027). Deze taakstelling dient te worden opgelost op een wijze die geen consequenties heeft voor de primaire dienstverlening.

- Bijstelling lasten BCT/OGGZ/inzet t.b.v. sekswerkers

Enkele minder omvangrijke bijstellingen in de lasten met betrekking tot de dienstverlening OGGZ (lagere huisvestingslasten in Alkmaar), BCT (afloop frictieverplichtingen in West-Friesland) en voor de inzet voor sekswerkers (beperkte bijstelling lasten) leiden per saldo tot € 41.000 lagere lasten (en baten). Via de kadernota vindt overigens geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten, zoals OGGZ, BCT en inzet t.b.v. sekswerkers.

- Bijstelling huisvestingslasten JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen inzake de JGZ-locaties. Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties (zie bijlage 1a) en neemt zelfstandig het besluit over de financiering van deze lasten. Dat betekent dat bij het vaststellen van de Kadernota 2026 nog geen instemming wordt gegeven op de verhoging van deze lasten en de bijdragen.

- Gezondheidsonderzoeken

In 2024 zijn de gezondheidsonderzoeken uitgevoerd, waarvoor € 200.000 beschikbaar was. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken.

Bezuinigingsmaatregelen

Het bezuinigingsscenario 7% bevat 15 bezuinigingsmaatregelen. Dit bestaat uit de 14 bezuinigingsmaatregelen die ook zijn opgenomen in het scenario 5% (maatregel 1 t/m 14) en is aangevuld met 1 bezuinigingsmaatregel (maatregel 15) met "rode" impact. In onderstaande tabel zijn de bezuinigingsmaatregelen aangevuld met de maatschappelijke effecten, verplichting van gemeente op basis van wetgeving en met (verschuivende) risico's. De kleur geeft de mate van impact aan.

Het totale pakket aan bezuinigingen in dit scenario bedraagt € 1.909.000. Indien er meer bezuinigd moet gaan worden, zullen er extra maatregelen genomen moeten worden. Het dagelijks bestuur heeft hiervoor de maatregelen 16 t/m 22 onderzocht (zie bijlage 5 op pagina 86).

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	• Toename opvoedingsonmacht en (sociale) onveiligheid • Afname veerkracht/weerbaarheid • Toename gezondheidsachterstanden	Vorm en omvang van het aanbod niet in detail beschreven in de Jeugdwet.	• Op langere termijn risico op hogere kosten bij gemeenten door hogere kans op extra inzet Veilig Thuis, gemeentelijke teams en specialistische jeugdzorg.
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en stoppen jaarlijks HG/KM symposium (VT)	• Verlies kennis bij ketenpartners over de meldcode en HG/KM • Verslechtering (keten-) samenwerking tussen verschillende organisaties • Signalen over HG/KM komen later in beeld, latere interventie	Geen directe verplichting	• Per gevraagde voorlichting kosten factureren (scholen, huisartsen, wijkteams, politie, etc.)
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	• Politie legt THV op, zonder expertise van Veilig Thuis • Geen advies aan politie voor goede afweging tussen 'zorg' en 'straf' • Geen psycho-educatie over waarom de maatregel helpend is om de veiligheid te herstellen met minder effectieve interventies	Gemeenten moeten dit beleggen o.b.v. Wet tijdelijk huisverbod.	• Kosten voor procesregie verschuiven naar andere ketenpartner
4	Organiseren van 1 frontoffice (OGGZ)	• Minder klantvriendelijk • Eerste intake en registratie door administratie • Terugbelafspraak voor verdiepende uitvraag	N.v.t	• -

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	• Ketenpartners zijn meer op zichzelf aangewezen • Toename van meldingen wordt verwacht	Geen directe verplichting	• Kosten verschuiven naar Veiligheidsdomein (inzet van politie) • Op langere termijn risico op hogere kosten door toename overlast en hogere zorgkosten
6	Alternatieve huisvesting (OGGZ)	• Nauwelijks effect voor de inwoners	N.v.t.	• Risico: eenmalige kosten afkoop huidige huurcontract
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	• Kans op toename van infectieziekten, treft vooral kwetsbaren	Geen verplichting om deze taak elders te beleggen, de taak is niet specifiek benoemd in de WPG.	• Kosten kunnen verschuiven naar de acute zorg en/of bij scholen/instellingen zelf, indien zij specifiek advies inkopen bij commerciële partijen of als aanvullende dienst bij de GGD.
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid en spreekuren (TBC, reizigers en seksuele gezondheid)	• GGD is niet meer aanwezig in alle centrumgemeenten • Verminderde bereikbaarheid treft kwetsbare inwoners, zoals digibeten, laaggeletterden en anderstaligen.	WPG geeft aan dat de zorg er moet zijn, maar niet hoe deze verdeeld is over de regio.	• Kosten SG en TBC verschuiven naar eerstelijnszorg • Inwoners zullen meer reizigersvaccinaties halen bij commerciële partijen
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde	• Adviezen over gezondheids-beschermende en -bevorderende maatregelen in de fysieke leefomgeving bereiken gemeenten minder goed. • Minder betrokken in netwerk en daardoor minder efficiënt.	Geen directe verplichting	• Indien gemeenten naast het basisadvies behoeften hebben aan uitgebreid advies, zal dit aanvullend ingekocht moeten worden.
10	Stoppen met aanbod themabijeenkomsten en cursussen tijdens zwangerschap	• Complicaties bevalling • Toename gezondheidsachterstanden/chronische aandoeningen	WPG-taak, maar de vorm en omvang staat niet beschreven.	• Geen directe financiële risico's
11	Stoppen met wegen en meten van alle leerlingen in 2e klas voortgezet onderwijs	• Geen onderbouwing van beleid over- en ondergewicht 12-16 jaar • Minder kans op normaliseren zorgen over lengte en gewicht • Toename overgewicht/obesitas en anorexia	Geen directe verplichting	• Op langere termijn risico op extra kosten bij gemeenten (wijkteams, jeugd GGZ), als ook bij eerstelijns- en ziekenhuiszorg.
12	Verminderen inzet Epidemiologie en Gezondheidsbevordering	• Minder verdiepend onderzoek op wijkniveau en minder duiding cijfers • Minimale inzet op beïnvloeden sociale en pedagogische omgeving	WPG-taak, maar de vorm en omvang staat niet beschreven.	• Geen directe financiële risico's, behalve als gemeenten behoefte hebben aan verdiepend onderzoek of extra inzet op beïnvloeden van de sociale en pedagogische omgeving.

Nr.	Omschrijving bezuiniging	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
13	Stoppen met regionale/landelijke pilots VT	• Verlies samenwerking wijkteams, politie, Raad voor de Kinderbescherming, onderwijs, huisartsen en geen pilots toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming. • Geen kwaliteitsverbetering/innovatie, dubbel werk • Veilig Thuis zit niet meer aan tafel bij nieuwe ontwikkelingen	Geen directe verplichting	• Op langere termijn mogelijk risico voor gemeenten, vanwege minder effectieve aanpak met netwerkpartners van huiselijk geweld en kindermishandeling.
14	Verminderen inzet VT door versterken wijkteams	• Minder dubbelingen in het werkproces • Systeemgericht werken, kinderen en volwassenen • Vereist investering in capaciteit en competenties bij wijkteams	WMO, taken HG/KM	• Om te kunnen bezuinigen bij VT, vraagt dit om een investering van gemeenten in de wijkteams. • Hogere kosten voor gemeenten voor extra personeel • Per saldo efficiënter werken als keten
15	10% minder inspecties kinderopvang	• Gemeente voldoet niet aan eigen wettelijke verplichting. In de wet staat dat er 100% inspectie kinderdagverblijven moet zijn en dat er 50 % van de gastouders moeten worden bezocht. • Minder compleet beeld van kwaliteit en veiligheid kinderopvang	Gemeenten zijn wettelijk verplicht de toezicht kinderopvang bij de GGD te beleggen	• De **inspectie** kan eisen dat de GGD 100% inspecteert, waardoor de kosten alsnog weer komen voor gemeenten.

Dekkingsmiddelen GR-taken

- Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken

De bijdragen voor de GR-taken (zie bijlage 4a, 4b en 4c) zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Deze bijdragen bestaan uit de deelnemersbijdrage GGD Algemeen, de deelnemersbijdrage JGZ 0-4, de deelnemersbijdrage JGZ 12-18, de huisvestingsbijdrage JGZ, bijdrage rijksvaccinatieprogramma, de bijdrage kinderopvang en de bijdrage Veilig Thuis.

- Inwonerseffect deelnemersbijdragen

Het totaal aantal inwoners is de afgelopen jaren gestegen. Deze ontwikkeling zorgt voor een verhoging van de deelnemersbijdrage. Door het afnemende aantal kinderen wordt dit effect verminderd.

- Bijstelling bijdrage huisvesting JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en dit zorgt voor bijstellingen op de te betalen huisvestingsbijdrage JGZ. In bijlage 4a is de specificatie per gemeente opgenomen.

Dekkingsmiddelen aanvullende diensten

- Indexatie aanvullende diensten

De aanvullende diensten die de gemeenten afnemen bij de GGD (zie bijlage 4d en 4e), zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2025 van de GGD geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau.

- Bijstelling baten BCT/OGGZ/Inzet t.b.v. sekswerkers

Via de kadernota vindt geen besluitvorming plaats over aanvullend gesubsidieerde diensten. Gezien het format worden wel ontwikkelingen geschetst, zodat het voor gemeenten inzichtelijk is welke bijdrage benodigd is om de dienstverlening op het gewenste niveau te kunnen continueren.

- De baten voor BCT dalen als gevolg van het aflopen van de frictieverplichtingen na 2025.
- De baten voor OGGZ dalen als gevolg van lagere huisvestingslasten in de regio Alkmaar.
- De baten voor de inzet t.b.v. sekswerkers stijgen licht door beperkte hogere lasten in de regio Alkmaar.

Verlaging deelnemersbijdrage: Informatiebeveiliging en privacy

In de vergadering van het algemeen bestuur op 12 juli 2023 is het besluit genomen de deelnemersbijdrage vanaf 2024 structureel te verhogen met € 150.000 en de deelnemersbijdrage incidenteel te verhogen met € 106.000 voor informatiebeveiliging en privacy. Deze incidentele verhoging geldt voor de jaren 2024, 2025 en 2026. Als gevolg van het niet meer ontvangen van deze incidentele bijdrage voor informatiebeveiliging en privacy neemt vanaf 2027 de geïndexeerde deelnemersbijdrage af met € 120.000.

Indexatie overige baten

De GGD houdt jaarlijks rekening met loon- en prijsindexering van diensten die niet door de gemeente worden gefinancierd. Voor deze diensten worden de tarieven geïndexeerd op basis van de percentages van het Centraal Planbureau.

Bestemmingsreserve Gezondheidsonderzoeken

In 2024 is er voor de uitvoering van de wettelijke gezondheidsmonitors € 200.000 vanuit de bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken nodig. Dit is een 4-jarige cyclus, waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd en jaarlijks circa € 50.000 (vermeerderd met indexatie) voor wordt gereserveerd. In 2025, 2026 en 2027 worden geen kosten gemaakt. 2028 is het volgende

uitvoeringsjaar voor deze gezondheidsonderzoeken, waarvoor de bestemmingsreserve wordt aangewend.

Verlaging bijdragen door bezuinigingsmaatregelen

De 15 bezuinigingsmaatregelen hebben betrekking op GR-taken en aanvullende diensten. Deze maatregelen zorgen voor vermindering van de deelnemersbijdragen en aanvullende diensten. Deze verminderingen zijn verwerkt in bijlagen 4a t/m 4e. In bijlage 4f is per gemeente inzichtelijk gemaakt wat de omvang is van deze maatregelen.

Saldo primaire begroting 2026-2029

Op basis van de opgenomen uitgangspunten is de meerjarenbegroting sluitend en in lijn met de wens tot opbouw van vermogen, door de begroting te laten sluiten met een positief saldo van € 180.000.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' wordt de financiële positie toegelicht. Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit dwingt tot beleidsombuigingen en/of bezuinigingen. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord zijn uitgangspunten opgenomen rond het weerstandsvermogen. Volgens deze regeling is weerstandscapaciteit aanwezig bij de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. De deelnemende gemeenten zijn verplicht ervoor te zorgen dat de GGD beschikt over voldoende middelen om aan al de verplichtingen te kunnen voldoen.

Over het reserveringsbeleid hebben gemeenteraden van de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt in de FUGR. Hierin is afgesproken dat een algemene reserve is toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar. Het algemeen bestuur heeft eerder uitgesproken dat het belangrijk is dat de GGD voldoende vermogen kan opbouwen door de begroting met een positief saldo van € 180.000 te laten sluiten. Ingevolge de gemeenschappelijke regeling besluit het AB of het jaarrekeningsaldo:

- geheel of gedeeltelijk zal worden gereserveerd conform een door het AB vast te stellen reserveringsbeleid;
- geheel of gedeeltelijk zal worden gebruikt voor extra investeringen, dan wel;
- geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan de deelnemers in de verhouding waarin zij overeenkomstig de in artikel 29 bedoelde verdeelsleutel bijdragen in het exploitatietekort.

Cao-gat 2025 (ontstaan in 2023)

In 2023 is GGD HN geconfronteerd met aanzienlijk hogere Cao-gebonden loonkosten dan de toegekende loonindexatie als gevolg van snel gestegen inflatie. In de FUGR is afgesproken dat de structurele Cao-effecten vanaf een later begrotingsjaar gecompenseerd worden. Dat betekent dat het Cao-gat, dat ontstaan is in 2023, pas vanaf begrotingsjaar 2026 wordt gecompenseerd. Voor de jaren totdat deze compensatie verleend wordt, dient een andere oplossing gevonden te worden.
Voor begrotingsjaar 2024 is, net als voor 2023, een separate oplossing gevonden om het Cao-gat voor 2024 te dekken. Het dagelijks bestuur heeft ervoor gekozen om de gevolgen hiervan aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2024 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve.

De huidige Cao SGO heeft een looptijd van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025, waarin de lonen met 6% zijn gestegen. De Cao SGO die ingaat per 1 april 2025 is nog niet bekend. Indien de lonen van

deze nieuwe Cao SGO conform toegekende loonindexatie met 4% stijgen per 1 april 2025, bedraagt de gemiddelde loonstijging 3% voor 2025.

Effect loonindexatie op 2025	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Prognose 2025	Totaal
Toegekend via kadernota	2,3 %	7,5 %	4,0 %	13,8 %
Werkelijke Cao-stijging	8,1 %	6,0 %	3,0 %	17,1 %
Totaal	**-/- 5,8 %**	**1,5 %**	**1,0 %**	**-/- 3,3 %**

Voor begrotingsjaar 2025 bedraagt het Cao-gat vanuit de jaren 2023, 2024 en 2025 vooralsnog 3,3% ten opzichte van de toegekende indexatie. Dit vertaalt zich voor 2025 in een ongedekt Cao-gat van € 1.321.000. Dit is een prognose voor 2025 en als risico benoemd in de begroting van 2025. Het werkelijke Cao-gat voor 2025 kan bepaald worden als de Cao definitief is. Op 15 november 2024 zijn de onderhandelingen gestart met de VNG voor de nieuwe Cao.

Ontwikkeling algemene reserve

Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 10 juli 2024 besloten het positieve resultaat over 2023 van € 761.000 toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve van GGD HN na resultaatbestemming 2023 bedraagt € 1.589.000. Vanuit dit saldo kan het verwachte negatieve jaarresultaat 2024 (in de 2e Burap 2024 is een negatief jaarresultaat opgenomen van € 635.000) als gevolg van het Cao-gat voor 2024, opgevangen worden. Na resultaatbestemming 2024 zou de geprognosticeerde algemene reserve € 954.000 bedragen per 31-12-2024.

Het geprognosticeerde Cao-gat voor 2025, dat is ontstaan in 2023, bedraagt € 1.321.000. Als in lijn met 2024 ervoor wordt gekozen de gevolgen van het Cao-gat 2025 aan de achterkant bij de besluitvorming op de jaarrekening 2025 te dragen en het negatieve resultaat te onttrekken uit de algemene reserve, wordt de algemene reserve per 31-12-2025 negatief. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat er geen negatieve algemene reserve ontstaat.

Prognose voor het verloop van de algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt[13]:

Verloop algemene reserve (x € 1.000)	Jaarrekening		Prognose		Kadernota 2026			
Jaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Stand 01-01	**1.082**	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**
Toevoeging		3.834		180	180	180	180	180
Onttrekking		-397						
Resultaatbestemming	-3.691	761						
Stand 31-12	**-2.609**	**1.589**	**1.589**	**1.134**	**-7**	**173**	**353**	**533**
Nog te bestemmen resultaat			-635	-1.321				
Stand 31-12 na resultaat-bestemming	**-2.609**	**1.589**	**954**	**-187**	**-7**	**173**	**353**	**533**

[13] Rekening houdend met de jaarrekeningen over 2022-2023, de prognose over 2024-2025 en de uitgangspunten in de Kadernota 2026.

Prognose voor het verloop van het weerstandsvermogen 2023-2025

De prognose voor het verloop van het weerstandvermogen is als volgt:

Ontwikkeling weerstandsvermogen	Eenheid	Prognose 2025	Prognose 2024	Realisatie 2023
Algemene reserve	€ 1.000	-187	954	1.589
Totale lasten (excl. mutaties reserve)	€ 1.000	55.863	59.355	63.048
Algemene reserve in % van totale lasten	%	-0,3%	1,6%	2,5%

Financiële risico's

De GGD stelt ten aanzien van risicomanagement periodiek de risicomonitor op en rapporteert via de P&C cyclus over de belangrijkste financiële risico's. Hiermee wordt op gestructureerde wijze de beheersing van strategische en financiële risico's over de GGD voor gemeenten geborgd.

De impact van financiële risico's zijn ingeschat naar mogelijke omvang in een laag en een hoog scenario. Indien één of meerdere van deze risico's zich voor dreigen te doen, worden de negatieve financiële effecten, zoveel als mogelijk is, beperkt in de flexibele schil van de organisatie.

Alle risico's zullen zich nooit tegelijkertijd effectueren. Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 2.505.000 wordt het financiële risico voor 2026 ingeschat op € 1.879.000. Voor 2026 zijn de volgende risico's geïnventariseerd die van invloed kunnen zijn op het weerstandsvermogen.

Overzicht financiële risico's 2026 (bedragen x € 1.000)	Scenario laag	Scenario hoog	Bedrag risico 2026
GR-taken			
Frictiekosten door bezuinigingsopgave gemeenten	1.169	1.754	1.754
Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ	167	250	167
Implementatie ICT-applicaties	105	175	105
Hogere instroom Veilig Thuis	50	320	50
Seksuele Gezondheid	50	100	50
	1.541	2.599	2.126
Aanvullende diensten			
Medische arrestantenzorg	133	200	133
Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid	146	235	146
Aanvullende diensten JGZ	50	100	100
	329	535	379
Totaal	1.870	3.134	2.505

- Frictiekosten door bezuinigingsopgave gemeenten

Vanaf 2026 worden gemeenten geconfronteerd met aanpassingen en kortingen in het gemeentefonds, dat zorgt voor bezuinigingsopgaven bij gemeenten. De gemeenten hebben GGD HN verzocht 3 bezuinigingsscenario's (3%, 5% en 7%) uit te werken in de kadernota 2026. De GGD stuurt zoveel als mogelijk op het realiseren van bezuinigingen via natuurlijk verloop en herplaatsing van medewerkers. Echter, het realiseren van bezuinigingen zal niet alleen tot stand komen door natuurlijk verloop. Medewerkers die uitstromen door pensioen zijn over het algemeen niet werkzaam op de taken waarop

bezuinigd kan worden. De verwachting is dat er hoge frictiekosten (sociaal statuut, werk naar werk traject, eigen risicodrager WW) ontstaan voor GGD HN. Frictiekosten voor een medewerker kunnen maximaal 5 jaar duren. Het risico is zeer groot dat deze frictiekosten daadwerkelijk ontstaan, waarbij de totale frictiekosten toenemen naarmate de bezuinigingsopgave groter wordt. De GGD kan dit niet opvangen vanuit de algemene reserve, waardoor er een beroep op de deelnemende gemeenten gedaan moet worden.

- Verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ

De JGZ werkt aan verbetering van de uitvoering van het basispakket JGZ en implementatie van een nieuw normenkader. De JGZ werkt toe naar volledige implementatie van het nieuwe normenkader in 2025. In de aanloop naar deze volledige implementatie kan tijdelijk meer personeelsinzet nodig zijn met als gevolg een incidentele begrotingsoverschrijding. Door gefaseerde implementatie van het normenkader en taak herschikt werken wordt de extra personeelsinzet zo veel als mogelijk beperkt.

Het ziekteverzuim JGZ is hoger dan begroot. Dit heeft een negatieve impact op de productiviteit en leidt tot hogere personeelskosten door vervangende inzet voor langdurig verzuim. Ziekteverzuim zorgt voor vertraging in het traject van taakherschikking. HR en leidinggevenden staan samen met de arbodienst in goed contact met de medewerkers om toe te werken naar duurzaam herstel. Cursussen en ander maatwerk wordt aangeboden voor duurzame re-integratie. Deze aanpak kan een positief effect hebben op het verzuim en beperkt het risico. Door het nieuwe normenkader is JGZ straks beter in staat om scherper keuzes te maken, waardoor er bij onvoorziene omstandigheden (zoals langdurig verzuim) makkelijker bijgestuurd kan worden.

- Implementatie ICT-applicaties

GGD HN levert veel verschillende taken en diensten en heeft hierdoor veel verschillende ICT-applicaties in gebruik. Vanwege wet- en regelgeving voor aanbestedingen, landelijke besluitvorming vanuit de koepelorganisatie GGD GHOR Nederland (en het ministerie van VWS), hogere eisen aan ICT-applicaties en samenwerking met andere GGD'en is GGD HN veelal genoodzaakt om over te stappen naar een andere leverancier voor een ICT-applicatie. Bij het overstappen naar een andere leverancier wordt GGD HN geconfronteerd met doorgaans hoge implementatiekosten. In 2025 en 2026 speelt dit voor ICT-applicaties bij JGZ, Veilig Thuis, Seksuele Gezondheid en Infectieziektebestrijding. Het risico is groot dat de implementatiekosten niet binnen de bestaande begroting opgevangen kunnen worden.

- Hogere instroom Veilig Thuis

In vergelijking met de andere taken van de GGD is Veilig Thuis minder voorspelbaar en kent de dienstverlening een 'open einde' karakter. Hierdoor is Veilig Thuis risicovoller dan de andere taken van de GGD. Daarbij is het vooral afhankelijk van externe factoren of deze risico's zich voor doen of niet. Voor 2026 gaat de GGD uit van gelijkblijvende instroom van meldingen. Een toe- of afname van 5% van de diensten van Veilig Thuis leidt tot een afwijking van ongeveer € 320.000 ten opzichte van de begroting. In 2021 is in het algemeen bestuur een regeling afgesproken hoe om te gaan met schommelingen. Deze regeling geeft aan:

- In het eerste jaar van hogere instroom wordt de hogere instroom gedekt uit de algemene reserves met inachtneming van de ondergrens van 1,5% van begrote lasten van de GGD;
- Indien de algemene reserve ontoereikend is, een beroep te doen op het weerstandsvermogen van de gemeenten (door extra bijdrage);
- In tweede en volgende jaren van hogere instroom en indien het beeld is dat hogere instroom blijvend karakter heeft, door verzoek om structurele extra bijdrage.

- Seksuele Gezondheid

Seksuele Gezondheidszorg wordt grotendeels gefinancierd met SPUK gelden vanuit de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG). De ASG-regeling staat echter onder druk. Hierdoor is het onzeker of en hoeveel de inkomsten de komende jaren af zullen nemen. Landelijk is aangekondigd dat de gelden voor Seksuele Gezondheidszorg vanaf 2026 met 10% gekort worden, terwijl medewerkers vast in dienst zijn bij de GGD. De GGD loopt risico op doorlopende personeelskosten, die niet meer gefinancierd worden.

- Medische arrestantenzorg

Medische arrestantenzorg wordt opnieuw aanbesteed door de politie. De aanbesteding van medische arrestantenzorg is in november 2023 gepubliceerd. De gunning is uitgesteld tot eind 2024.
De GGD loopt het risico dat de aanvullende dienst medische arrestantenzorg aan een andere partij gegund wordt. Indien de opdracht niet aan de GGD gegund wordt, zal dat organisatorische, personele en financiële gevolgen hebben. GGD'en Hollands Noorden, Kennemerland en Amsterdam zijn gestart met een pilot tot samenwerking om de continuïteit van de forensische geneeskunde te borgen.

- Infectieziektebestrijding & Pandemische Paraatheid

Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid wordt nu gefinancierd uit tijdelijke financiering (VIP SPUK gelden). Voor 2025 loopt deze financiering in principe nog door, echter heeft het kabinet aangekondigd 300 miljoen te bezuinigen op pandemische paraatheid. Dit zorgt ervoor dat de capaciteit die de GGD heeft opgebouwd sinds corona, naar verwachting weer afgebouwd moet worden. De in infectieziektebestrijding geschoolde professionals verliezen hun baan met als gevolg dat veel kennis en kunde verloren zal gaan. De GGD kan dan niet adequaat reageren op nieuwe infectieziektedreigingen, de opsporing daarvan en/of onverwachte uitbraken. Bovendien loopt de GGD het financiële risico dat er nog doorlopende kosten zijn die niet meer gefinancierd worden.

- Aanvullende diensten JGZ

De GGD loopt risico op een daling van aanvullende diensten JGZ, omdat gemeenten (naast de bezuinigingsopgave) afzonderlijk kunnen besluiten om te stoppen met aanvullende diensten. In 2025 bestaat ook het risico dat de afgesproken levering in 2025 al in gevaar komt van aanvullende diensten, waar per 2026 mee gestopt wordt in het kader van de bezuinigingen. Hierover komt pas helderheid in maart 2025, maar dan zijn de subsidieafspraken al vastgelegd. Medewerkers zijn in vaste dienst en kunnen niet altijd elders worden ingezet. De GGD loopt het risico op doorlopende personeelskosten, terwijl de opbrengsten uit aanvullende diensten zijn afgenomen.

Weerstandscapaciteit

Bij de GGD wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. Bij een minimum van 1,0 is de algemene reserve toereikend om de risico's op te vangen. In onderstaande tabel is de berekening opgenomen van de ratio weerstandscapaciteit voor 2026.

Ratio weerstand-capaciteit 2026	Berekening	Ratio 2026	Minimum
Algemene reserve	-/- 7.000	-0,1	1,0
Bedrag risico's	1.879.000		

In 2026 voldoet de weerstandscapaciteit niet aan de minimum streefwaarde van 1,0 en is negatief door een mogelijke negatieve algemene reserve. In beginsel is het risicoprofiel afgenomen in 2026, omdat de GGD vanaf begrotingsjaar 2026 de structurele compensatie voor de Cao-stijging uit 2023 ontvangt. Echter, ontstaat er vanaf 2026 een groot financieel risico op frictiekosten door de bezuinigingsopgave van gemeenten. Dit zorgt ervoor dat de weerstandscapaciteit in 2026 niet zal verbeteren.

Bijlage 4a Bijdrage GR-taken bij bezuinigingsscenario 7%

In onderstaande tabel worden de deelnemersbijdragen van GR-taken per gemeente gespecificeerd. Zoals eerder toegelicht zijn bezuinigingsmaatregelen op GR-taken met “rode” impact niet verwerkt in onderstaande tarieven.

Bedragen (x € 1.000)	Inwoners totaal per 01-01-2025	Inwoners 0-18 per 01-01-2025	GGD Algemeen	JGZ 0-4	JGZ 12-18	Huisvestings bijdrage JGZ	Rijksvaccinatie programma	Totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1	7.1	7.1	
Tarief deelnemersbijdrage GGD Algemeen			€ 26,40					
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 0-4				€ 442,95				
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 12-18					€ 14,74			
Alkmaar	112.633	20.109	€ 2.974	€ 1.829	€ 107	€ 441	€ 348	**€ 5.699**
Bergen	29.837	4.130	€ 788	€ 376	€ 22	€ 35	€ 59	**€ 1.279**
Castricum	36.527	6.314	€ 964	€ 574	€ 34	€ 140	€ 98	**€ 1.811**
Den Helder	56.674	9.487	€ 1.496	€ 863	€ 51	€ 225	€ 162	**€ 2.797**
Dijk en Waard	90.572	18.154	€ 2.391	€ 1.651	€ 97	€ 64	€ 287	**€ 4.490**
Drechterland	20.487	3.825	€ 541	€ 348	€ 20	€ 99	€ 67	**€ 1.075**
Enkhuizen	18.845	3.445	€ 498	€ 313	€ 18	€ 80	€ 59	**€ 969**
Heiloo	24.389	4.168	€ 644	€ 379	€ 22	€ 88	€ 59	**€ 1.193**
Hollands Kroon	49.833	8.772	€ 1.316	€ 798	€ 47	€ 208	€ 142	**€ 2.511**
Hoorn	76.063	14.443	€ 2.008	€ 1.314	€ 77	€ 293	€ 257	**€ 3.949**
Koggenland	23.815	4.428	€ 629	€ 403	€ 24	€ 101	€ 67	**€ 1.223**
Medemblik	45.940	8.381	€ 1.213	€ 762	€ 45	€ 171	€ 139	**€ 2.329**
Opmeer	12.308	2.211	€ 325	€ 201	€ 12	€ 54	€ 38	**€ 631**
Schagen	48.171	8.118	€ 1.272	€ 738	€ 43	€ 167	€ 132	**€ 2.353**
Stede Broec	22.342	4.187	€ 590	€ 381	€ 22	€ 148	€ 68	**€ 1.209**
Texel	13.865	2.096	€ 366	€ 191	€ 11	€ 52	€ 34	**€ 654**
Totaal	682.301	122.268	€ 18.013	€ 11.122	€ 654	€ 2.366	€ 2.018	**€ 34.172**

Deelnemersbijdrage GGD algemeen

De deelnemersbijdrage GGD Algemeen die in de kadernota 2026 is opgenomen, bedraagt € 26,40 per inwoner. Het tarief van € 24,69 uit de vastgestelde programmabegroting 2025 is verhoogd met € 0,56 (extra bijdrage 2024 inclusief index naar 2025) in verband met de besluitvorming in het algemeen bestuur tot opname van In Control of Alcohol & Drugs in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden. Vervolgens is de deelnemersbijdrage GGD Algemeen met 7,4% geïndexeerd naar 2026. Het aantal inwoners is gebaseerd op voorlopige aantallen, de facturering van de deelnemersbijdrage GGD algemeen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

- Bezuinigingsmaatregelen 7, 8, 9 en 12 zorgen ervoor dat het reguliere tarief van € 27,12 verminderd is naar € 26,40 per inwoner.

Deelnemersbijdrage JGZ 0-4 & JGZ 12-18

De deelnemersbijdrage JGZ 0-4 jaar bedraagt € 442,95 per 0-4-jarige en de deelnemersbijdrage JGZ 12-18 jaar bedraagt € 14,74 per 12-18-jarige in 2026. De bijdragen per gemeente zijn bepaald door het aantal jeugdigen (0-4 jaar) en aantal jeugdigen (12-18 jaar) te vermenigvuldigen met € 446,30 en € 15,42 en de totaalbedragen vervolgens te verdelen naar rato van het aantal inwoners 0-18 jaar. Dit zijn voorlopige aantallen inwoners, de facturering van deze bijdragen geschiedt op basis van de definitieve aantallen per 1-1-2025.

- Bezuinigingsmaatregel 10 zorgt ervoor dat het reguliere tarief JGZ 0-4 van € 446,30 verminderd is naar € 442,95 per 0-4-jarige.
- Bezuinigingsmaatregel 11 zorgt ervoor dat het reguliere tarief JGZ 12-18 van € 15,42 verminderd is naar € 14,74 per 12-18-jarige.

Huisvestingsbijdrage JGZ

Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties en hier zijn met de gemeente afspraken over gemaakt. De huisvestingsbijdrage JGZ is bijgesteld op basis van actuele gemeentelijke ontwikkelingen en vermeerderd met prijsindexatie.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Voor 2026 zijn de vastgestelde bedragen uit de programmabegroting 2025 vermeerderd met loon- en prijsindexatie.

Bijlage 4b Bijdrage Kinderopvang bij bezuinigingsscenario 7%

In onderstaand overzicht staan de begrote opbrengsten met betrekking tot het houden van toezicht op de naleving van de Wet kinderopvang. De facturatie wordt gebaseerd op de daadwerkelijke aantallen uitgevoerde inspecties.

Bezuinigingsmaatregel 15 zorgt ervoor dat de begrote bijdrage Kinderopvang van € 1.792.000 afneemt naar € 1.666.000.

Bedragen (x € 1.000)	Kinderopvang
Taakveld	6.1
Alkmaar	223
Bergen	56
Castricum	67
Den Helder	166
Dijk en Waard	234
Drechterland	55
Enkhuizen	40
Heiloo	49
Hollands Kroon	133
Hoorn	234
Koggenland	66
Medemblik	126
Opmeer	24
Schagen	105
Stede Broec	53
Texel	35
Totaal	1.666

Bijlage 4c Bijdrage Veilig Thuis bij bezuinigingsscenario 7%

In onderstaand overzicht worden de verwachte bedragen per gemeente weergegeven voor 2026 voor de aanpak van huiselijk geweld en kindersmishandeling. Voor Veilig Thuis geldt een verdeelsleutel die voor 50% gebaseerd is op inwoneraantal per 1 januari T-1 en voor 50% gebaseerd is op het aantal meldingen in het jaar T-2. De DUVO-bijdrage die de centrumgemeenten Alkmaar en Den Helder ontvangen is hierop niet gecorrigeerd, omdat de gemeenten dat onderling afstemmen.

Onderstaande bedragen zijn gebaseerd op aantallen meldingen 2023 en verwachte aantallen inwoners per 1 januari 2025. Berekening van de definitieve verdeelsleutel en bijdrage voor 2026 zal gebeuren zodra de definitieve inwonertallen per 1 januari 2025 bekend zijn. Facturering in 2026 zal plaatsvinden op basis van de definitieve verdeelsleutel.

Bezuinigingsmaatregelen 2, 13 en 14 zorgen ervoor dat de reguliere bijdrage VT van € 11.254.000 afneemt naar € 11.064.000.

Bedragen (x € 1.000)	Veilig Thuis
Taakveld	6.2
Alkmaar	1.945
Bergen	377
Castricum	481
Den Helder	1.194
Dijk en Waard	1.434
Drechterland	298
Enkhuizen	374
Heiloo	283
Hollands Kroon	706
Hoorn	1.406
Koggenland	309
Medemblik	728
Opmeer	181
Schagen	596
Stede Broec	388
Texel	171
Uitgeest	194
Totaal	**11.064**

Bijlage 4d Bijdrage Aanvullende diensten bij bezuinigingsscenario 7%

De bezuinigingsmaatregelen 1,3,4,5, en 6 zorgen voor een vermindering van inkomsten uit aanvullende diensten van € 5.943.000 naar € 4.955.000.
In onderstaand overzicht staan, rekening houdend met de bezuinigingsmaatregelen, de begrote opbrengsten voor aanvullende diensten die gemeenten bij de GGD afnemen. In bijlage 3f is per gemeente inzichtelijk gemaakt wat de omvang is van de maatregelen.

Bedragen (x € 1.000)	Aanvullende diensten Jeugd	OGGZ Vangnet & Advies	Gezondheids-centrum sekswerkers	Forensische Geneeskunde	Tijdelijk Huisverbod	Totaal
Taakveld	7.1	7.1	7.1	7.1	6.2	
Alkmaar	666	746	312	136	-	**1.860**
Bergen	43	-	-	28		**71**
Castricum	63	-	-	27		**90**
Den Helder	290	374	-	51	-	**715**
Dijk en Waard	281	-	-	44		**325**
Drechterland	20	-	-	9		**29**
Enkhuizen	48	-	-	17		**65**
Heiloo	47	-	-	19		**66**
Hollands Kroon	125	89	-	24		**237**
Hoorn	160	608	-	104		**872**
Koggenland	20	-	-	10		**30**
Medemblik	169	-	-	29		**199**
Opmeer	42	-	-	5		**48**
Schagen	129	86	-	38		**253**
Stede Broec	26	-	-	14		**40**
Texel	18	25	-	13		**55**
Totaal	2.146	1.927	312	570	-	**4.955**

Bijlage 4e Bijdrage Wet verplichte GGZ (Wvggz) bij bezuinigingsscenario 7%

In onderstaand overzicht staan de bijgestelde bijdragen per gemeente voor de Wvggz voor 2026, gespecificeerd in het meldpunt verkennend onderzoek en de hoorplicht. De verdeelsleutel is gebaseerd op de bedragen uit de septembercirculaire 2019 met betrekking tot 'invoering Wvggz'.

Bedragen (x € 1.000)	Verdeelsleutel Bedrag uit september-circulaire 2019	Verdeelsleutel Percentage	2026 Meldpunt Verkennend Onderzoek	2026 Hoorplicht	Wet verplichte GGZ totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1
Alkmaar	133	21%	€ 44	€ 13	**57**
Bergen	23	4%	€ 8	€ 2	**10**
Castricum	28	4%	€ 9	€ 3	**12**
Den Helder	66	10%	€ 22	€ 6	**28**
Dijk en Waard	83	13%	€ 27	€ 8	**36**
Drechterland	14	2%	€ 5	€ 1	**6**
Enkhuizen	19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Heiloo	19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Hollands Kroon	37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Hoorn	89	14%	€ 29	€ 9	**38**
Koggenland	16	3%	€ 5	€ 2	**7**
Medemblik	37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Opmeer	9	1%	€ 3	€ 1	**4**
Schagen	37	6%	€ 12	€ 4	**16**
Stede Broec	19	3%	€ 6	€ 2	**8**
Texel	11	2%	€ 4	€ 1	**5**
Totaal	**640**	**100%**	**€ 211**	**€ 63**	**274**

Bijlage 4f Inzicht bezuiniging per gemeente bij bezuinigingsscenario 7%

In onderstaande tabel wordt per gemeente voor de bezuinigingsmaatregelen 1 t/m 7 het bezuinigingsbedrag gespecificeerd. Tevens is vermeld op welke type bijdrage het bezuinigingsbedrag is verminderd.

Bezuingingsmaatregel	Opvoedspreek-uren	Voorlichting-symposium VT	THV	Frontoffice OGGZ	Veiligheidsketen OGGZ	Huisvesting Hoorn OGGZ	Advies infectiepreventie	**Subtotaal**
Bedragen (x € 1.000)	1	2	3	4	5	6	7	
Vermindering bijdrage bij:	Aanvullende diensten JGZ	Bijdrage Veilig Thuis	Aanvullende diensten THV	Bijdrage OGGZ	Bijdrage OGGZ	Bijdrage OGGZ	Bijdrage Algemeen	
Alkmaar	288	10	29	5	12	–	9	**354**
Bergen	16	2	–	–	–	–	2	**20**
Castricum	16	3	–	–	–	–	3	**22**
Den Helder	88	6	8	3	6	–	4	**116**
Dijk en Waard	192	8	–	–	–	–	7	**206**
Drechterland	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Enkhuizen	22	2	–	–	–	–	1	**25**
Heiloo	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Hollands Kroon	77	4	–	1	1	–	4	**87**
Hoorn	57	7	–	4	10	13	6	**99**
Koggenland	10	2	–	–	–	–	2	**13**
Medemblik	49	4	–	–	–	–	4	**57**
Opmeer	–	1	–	–	–	–	1	**2**
Schagen	40	3	–	1	1	–	4	**49**
Stede Broec	13	2	–	–	–	–	2	**16**
Texel	–	1	–	0	0	–	1	**3**
Uitgeest	–	1	–	–	–	–	–	**1**
Totaal	**893**	**59**	**37**	**14**	**32**	**13**	**54**	**1.102**

Vervolg Bijlage 4f

In onderstaand overzicht zijn de bezuinigingsmaatregelen 8 t/m 14 gespecificeerd per gemeente.

Bezuingingsmaatregel	TBC, SG, RAV	MMK/GZL	Zwangerschaps-aanbod	Wegen en meten op VO	EPI en GB	Pilots VT	Sociale teams gemeenten	**Subtotaal 2**
Bedragen (x € 1.000)	8	9	10	11	12	13	14	
Vermindering bijdrage bij:	Bijdrage Algemeen	Bijdrage Algemeen	Bijdrage JGZ 0-4	Bijdrage JGZ 12-18	Bijdrage Algemeen	Bijdrage Veilig Thuis	Bijdrage Veilig Thuis	
Alkmaar	17	14	14	5	41	2	21	**114**
Bergen	4	4	3	1	11	0	4	**27**
Castricum	5	5	4	2	13	1	5	**35**
Den Helder	8	7	7	2	21	1	13	**59**
Dijk en Waard	13	11	12	4	33	2	15	**92**
Drechterland	3	3	3	1	7	0	3	**20**
Enkhuizen	3	2	2	1	7	0	4	**20**
Heiloo	4	3	3	1	9	0	3	**23**
Hollands Kroon	7	6	6	2	18	1	8	**48**
Hoorn	11	10	10	4	28	2	15	**79**
Koggenland	4	3	3	1	9	0	3	**23**
Medemblik	7	6	6	2	17	1	8	**46**
Opmeer	2	2	2	1	4	0	2	**12**
Schagen	7	6	6	2	18	1	6	**45**
Stede Broec	3	3	3	1	8	0	4	**23**
Texel	2	2	1	1	5	0	2	**13**
Uitgeest	-	-	-	-	-	0	2	**2**
Totaal	**101**	**86**	**84**	**30**	**249**	**13**	**118**	**681**

Vervolg Bijlage 4f

In onderstaand overzicht is, naast bezuinigingsmaatregel 15, tevens het totaal aan bezuinigingsmaatregelen van € 1.909.000 gespecificeerd per gemeente.

Bezuingingsmaatregel	Kinderopvang	**Totaal**
Bedragen (x € 1.000)	15	
Vermindering bijdrage bij:	Bijdrage Kinderopvang	
Alkmaar	17	**484**
Bergen	4	**52**
Castricum	5	**62**
Den Helder	13	**188**
Dijk en Waard	18	**316**
Drechterland	4	**40**
Enkhuizen	3	**48**
Heiloo	4	**43**
Hollands Kroon	10	**145**
Hoorn	18	**195**
Koggenland	5	**41**
Medemblik	10	**112**
Opmeer	2	**16**
Schagen	8	**103**
Stede Broec	4	**43**
Texel	3	**18**
Uitgeest	-	**3**
Totaal	**126**	**1.909**

Bijlage 5 Toelichting op maatregelen 16 t/m 22

Het dagelijks bestuur heeft in totaal 22 maatregelen onderzocht, waarvan de maatregelen 1 t/m 15 in scenario's zijn opgenomen. Indien er meer bezuinigd moet gaan worden, zullen er extra maatregelen genomen moeten worden. Het dagelijks bestuur heeft hiervoor de maatregelen 16 t/m 22 onderzocht. In onderstaande tabel worden deze beschreven inclusief maatschappelijke effecten, verplichting van gemeente op basis van wetgeving en (verschuivende) risico's.

Nr	Omschrijving	Bezuinigings-potentieel	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
16	Stoppen met Toeleiding Voor- en Vroegschoolse Voorzieningen (VVE, JGZ)	€ 195.000	• Meer taalachterstand kinderen • Meer gezondheidsachterstanden	Gemeenten moeten afspraken maken met KDV's over de wijze waarop kinderen worden toegeleid naar VVE.	• Risico op hogere kosten voor gemeenten als de toeleiding bij KDV's wordt belegd met daarbij groter risico op onrechtmatige indicaties. • Diverse gemeenten financieren deze taak vanuit SPUK-OAB, besparen op deze taak kan zorgen voor lagere vergoeding voor gemeenten.
17	Stoppen met aanbod stageplekken VT	€ 11.000	• Studenten kunnen niet afstuderen • VT niet in beeld als werkgever: nóg moeilijker om vacatures te vervullen.	N.v.t.	• Geen directe financiële risico's.
18	Verminderen beschikbaarheid VT (19u30 naar 17u00)	€ 36.000	• Meer acute casuïstiek doorschuiven naar de volgende werkdag. • Meer onveiligheid in gezinnen	Geen directe verplichting	• Risico op extra kosten voor gemeenten door inzet duurdere zorg of uithuisplaatsing.
19	Stoppen met MDA++ (VT)	€ 47.000	• De keten en succesvolle aanpak verzwakt als VT stopt • Langdurige onveiligheid en • Hogere kosten voor risico gestuurde en herstelgerichte zorg	Geen directe verplichting	• Risico op extra kosten voor gemeenten door inzet duurdere zorg of uithuisplaatsing.
20	Van twee naar één individueel contactmoment JGZ op het voortgezet onderwijs (klas 3 VO vervalt)	€ 155.000	• Melding IGJ • Toename en escalatie van fysieke, sociale en psychische problematiek • Opschaling specialistische jeugdzorg • Toename problemen mentale gezondheid en thuiszitters • Geen samenwerking met onderwijs	WPG-taak, contactmomenten JGZ moeten door de JGZ-organisatie uitgevoerd worden.	• Er moeten twee contactmomenten op het VO aangeboden worden. Bij niet voldoen kan de **inspectie** eisen om deze momenten alsnog aan te gaan bieden, met navenante kosten tot gevolg. • Op termijn risico op hogere kosten bij gemeenten, eerstelijns- en ziekenhuiszorg.

Nr	Omschrijving	Bezuinigings-potentieel	Maatschappelijk effect	Verplichting gemeente o.b.v. wetgeving	Werkt dit kostenverhogend voor gemeenten/andere organisaties en wat is het risico voor gemeenten?
21	Van twee naar één individueel contactmoment JGZ op het basisonderwijs (groep 7 BO vervalt)	€ 445.000	• Melding IGJ • Toename en escalatie van fysieke, sociale en psychische problematiek • Opschaling specialistische jeugdzorg • Niet signaleren kindermishandeling • Lagere vaccinatiegraad • Geen samenwerking met onderwijs	WPG-taak, contactmomenten JGZ moeten door de JGZ-organisatie uitgevoerd worden.	• Er moeten twee contactmomenten op het BO aangeboden worden. Bij niet voldoen kan de **inspectie** eisen om deze momenten alsnog aan te gaan bieden, met navenante kosten tot gevolg. • Op termijn risico op hogere kosten bij gemeenten, onderwijs eerstelijns- en ziekenhuiszorg.
22	5% minder personeel op uitvoering wettelijke taken Veilig Thuis (adviezen, meldingen, onderzoeken)	€ 461.000	• Lange wachtlijsten • Wettelijke termijnen worden niet gehaald • Onder toezichtstelling inspectie • Toename (ernstig) huiselijk geweld • Hogere kosten van hulpverlening • Hoge werkdruk, hoog personeelsverloop	Gemeente is verplicht deze taak uit te voeren en de afgesproken termijnen te halen.	• **Inspectie** eist dat VT aan de wettelijke termijnen voldoet, waardoor de kosten alsnog oplopen. • Risico op extra kosten voor gemeenten door inzet duurdere zorg of uithuisplaatsing.

Het stoppen met de toeleiding VVE (maatregel 16) door de GGD is technisch mogelijk. Het schrappen van deze taak zorgt niet voor een bezuiniging in de gemeentebegroting, omdat deze taak landelijk gesubsidieerd wordt.

Het dagelijks bestuur constateert dat maatregel 17 (stoppen met aanbod stageplekken bij VT) technisch mogelijk is, maar het bieden van stagemogelijkheden draagt positief bij in het vervullen van vacatures bij Veilig Thuis. Het dagelijks bestuur ziet geen ruimte om op de (wettelijke) taken van Veilig Thuis (maatregelen 18, 19 en 22) te bezuinigen, gezien de maatschappelijke effecten en het risico op extra kosten voor gemeenten.

Het dagelijks bestuur is van mening dat de twee mogelijkheden bij de Jeugdgezondheidszorg (maatregel 20 en 21) van het laten vervallen van de contactmomenten, in het voortgezet onderwijs in klas 3 en in het basisonderwijs in groep 7, op grond van de huidige wetgeving niet mag. Het toch in gang zetten van deze maatregelen, kan leiden tot een aanwijzing door de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).

Bijlage 6 Overzicht GR-taken en aanvullende diensten

Taken/diensten	GR	Dienst	Waarom	Wat
Algemene infectieziektebestrijding (1)	X		Beperken, voorkomen en bestrijden van (risico op) infectieziekten.	Monitoring, surveillance voorlichting, bron- en contactopsporing, inspectie.
Versterken Infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid		X	Beperken, voorkomen en bestrijden van (risico op) infectieziekten.	Organisatie voorbereiden op een volgende pandemie en aansluiten op kaders LFI.
Toezicht kinderopvang en Wmo (1)	X		Bijdragen aan gezonde en veilige ontwikkeling van kinderen.	Inspectie, kwaliteitstoezicht.
Medische milieukunde (1)	X		Verminderen en wegnemen van gezondheidsrisico's.	Signalering, voorlichting, advisering, onderzoek.
Reizigersadvisering (1)	X	X	Voorkomen (import van) infectieziekten en gezondheidsrisico's.	Voorlichting, vaccineren, verkoop beschermende middelen, bloedonderzoek.
Seksuele gezondheid (1)	X		Onderzoeken en behandelen seksueel overdraagbare aandoeningen (soa).	Onderzoek, behandelen, voorlichting.
Tuberculosebestrijding (1)	X		Voorkomen en bestrijden tuberculose, bron- en contact-opsporing.	Monitoring, voorlichting, bron en contactonderzoek, behandelen, vaccineren.
Basispakket Jeugdgezondheidszorg (JGZ) incl. RVP (2)	X		Bevorderen gezonde en veilige ontwikkeling van de jeugd en voorkomen van (risico op) infectieziekten.	Monitoring, (vroeg)signalering, advisering, voorlichting, (kortdurende) ondersteuning, toeleiding/verwijzing, ketensamenwerking en vaccinbeheer, medische beoordeling (contra)indicaties, voorlichting, vaccineren.

Taken/diensten	GR	Dienst	Waarom	Wat
Prenatale voorlichting (2)	X		Voorbereiding aanstaande ouder(s) op zwangerschap, bevalling en ouderschap.	Advisering, (groeps)voorlichting, ketensamenwerking.
Aanvullende diensten JGZ (2)		X	Bevorderen gezonde en veilige ontwikkeling van de jeugd.	Ondersteuning, advisering, voorlichting, implementeren, uitvoeren en evalueren van preventieve programma's, ketensamenwerking.
Integraal Crisisplan GGD (ICPG) (1)	X		Crisis- en rampenbestrijding.	Opleiden, trainen, oefenen, coördineren, uitvoeren.
Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA) (2)	X	X	Bevorderen van de gezondheid van asielzoekers.	Uitvoering basispakket JGZ en RVP, infectieziektebestrijding, tuberculosescreening/bestrijding, infectiepreventie, gezondheidsbevordering, soa-preventie.
OGGZ, Vangnet & Advies (2)		X	Voorkomen van escalatie bij inwoners met problemen op meerdere leefgebieden en toeleiden naar zorg en of ondersteuning.	Ontvangen van meldingen, signalering, beoordeling, toeleiding, monitoring, ketensamenwerking.
Wvggz (2)		X	Meldmogelijkheid voor inwoners waarbij onderzocht wordt of verplichte zorg voor iemand nodig is (om ernstig nadeel, als gevolg van psychische problematiek, voor de cliënt of diens omgeving te voorkomen).	Ontvangen van meldingen, triage, verkennend onderzoek, ketensamenwerking.

Taken/diensten	GR	Dienst	Waarom	Wat
Gezondheidscentrum voor sekswerkers (2)		X	Bevorderen zelfredzaamheid, weerbaarheid en emancipatie van sekswerkers.	Samen met ketenpartners spreekuur voor sekswerkers, outreachend werken op straat en internet.
Forensische geneeskunde (medische zorg, medische advisering, sporenonderzoek en lijkschouw) (2)	X	X	Bijdrage aan waarheidsvinding, medische zorg.	Medische zorg, onderzoek, afnemen en vastleggen sporen, advisering.
Veilig Thuis (2)	X		Advies en hulpverlening.	Ontvangen meldingen, advisering, onderzoek, overdracht/toeleiding, ketensamenwerking.
Integrale Crisisdienst Jeugd	X		Handelen in het kader van de Jeugdwet bij een acute en spoedeisende crisissituatie bij jeugdigen.	24/7 advies, interventie (telefonisch of op locatie) en overdracht.
Epidemiologie (1)	X		Inzicht in gezondheidssituatie van de inwoners in NHN.	Onderzoek, rapportage, monitoring, advisering.
Collectieve gezondheidsbevordering (1)	X		Bevorderen van de gezondheid, stimuleren van gezond gedrag.	Beleidsadvisering, implementeren, uitvoeren en evalueren van gezondheid bevorderende programma's, ketensamenwerking.
Advisering en ondersteuning gemeentelijk gezondheidsbeleid: procesbegeleiding en ondersteuning van gemeenten (1)	X		Bevorderen gezondheidssituatie door ondersteuning gemeentelijke besluitvorming.	Beleidsadvisering, analysering, beleidsmatige ondersteuning bij de implementatie, (door)ontwikkeling en evaluatie van (nieuw) beleid.

(1) wettelijke taak GGD, (2) wettelijke taak gemeente

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

de colleges van burgemeester en wethouders en gemeenteraden van de aan GGD Hollands Noorden deelnemende gemeenten

Uw kenmerk	:		E-mail	:	ykoopen@ggdhn.nl
Ons kenmerk	:	20241213_bestuur	Datum	:	13 december 2024
Contactpersoon	:	mw. mr. Y.C. Koopen	Bijlage(n)	:	1
Telefoonnummer	:	06-51955857	Onderwerp	:	Kadernota 2026

Geacht college, geachte raad,

Hierbij biedt het dagelijks bestuur van GGD Hollands Noorden (GGD) u de Kadernota 2026 aan voor zienswijzen van de gemeenteraden. De Kadernota wordt in de vergadering van het algemeen bestuur van 12 maart 2025 vastgesteld, de zienswijzen van uw gemeente maken deel uit van de beraadslaging. Graag geven wij op een aantal punten uit de Kadernota 2026 een nadere toelichting.

Voorgesteld besluit

Het dagelijks bestuur stelt voor om een positieve zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 en het scenario van keuze kenbaar te maken. Hieronder lichten wij toe hoe wij tot dit voorstel gekomen zijn en gaan we inhoudelijk in op de Kadernota 2026 en de (bezuinigings)scenario's.

Voorgeschiedenis

Bijna alle gemeenten worden vanaf 2026 geconfronteerd met een lagere bijdrage in het Gemeentefonds. De Regietafel Noord-Holland Noord heeft alle gemeenschappelijke regelingen daarom per brief d.d. 5 juli 2024 bezuinigingsrichtlijnen voorgesteld, waarbij de gemeenschappelijke regelingen twee scenario's moeten uitwerken van structurele bezuiniging van 3 en 5% op de gemeentelijke bijdrage 2026. Op verzoek van de gemeenten in de regio Alkmaar is daar een scenario van 7% aan toegevoegd. De Regietafel verzocht ook daarbij inzichtelijk te maken wat de effecten zijn op het niveau van taken en impact. De scenario's zijn toegevoegd aan de Kadernota 2026.
GGD Hollands Noorden heeft al voordat de bezuinigingsrichtlijn was ontvangen samen met de leden van het algemeen bestuur op 29 mei 2024 een eerste beeldvormende bijeenkomst gehouden. De leden zijn daarbij meegenomen in de taken van de diverse onderdelen en zijn daarna met elkaar in gesprek gegaan over beperken dan wel afstoten van taken, efficiency, verhogen inkomsten en dergelijke. In het najaar zijn op 25 september 2024 en 23 oktober 2024 de nadere uitwerking van de discussie en suggesties vanuit de bestuursleden in een beeldvormend overleg met het algemeen bestuur besproken. Het dagelijks bestuur heeft met inachtneming van de input vanuit het algemeen bestuur uiteindelijk de opdracht uitgewerkt in de gevraagde scenario's rekening houdend met de maatschappelijke impact en wettelijke kaders.

Kadernota 2026

De Kadernota 2026 geeft inzicht in de ambities voor de GR taken 2026 en maakt deel uit van de Planning & Control cyclus (P&C cyclus) van de GGD. Deze hoofdlijnen worden in de begroting 2026 meer gedetailleerd uitgewerkt, waarbij ook onderscheid wordt gemaakt tussen de GR taken en (aanvullende) diensten. Het format van de kadernota is gebaseerd op de handreiking van de Regietafel Noord-Holland Noord voor

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

gemeenschappelijke regelingen. In de bijlagen bij deze Kadernota zijn de kosten voor gemeenten uitgesplitst naar GR taken en aanvullende diensten.

Doelstellingen

In 2026 blijft de GGD zich inzetten om de GGD te positioneren als regionale kennis- en adviespartner. Daarnaast werkt de GGD domein overstijgend samen (met onder andere ketenpartners sociaal domein, onderwijs, het regionale zorgnetwerk AMR, GGD'en en Veiligheidsregio). Daarnaast sluit de GGD aan bij landelijke ontwikkelingen, zoals het versterken van de publieke gezondheid en de digitale ontwikkelingen die in samenwerking met de GGD'en worden opgepakt.

De volgende ontwikkelingen zijn ook in 2026 relevant voor de taken en diensten die door de GGD worden uitgevoerd:

- de GGD blijft samen met gemeenten en ketenpartners werken aan het vergroten van de kansen op gezondheid (Terugdringen gezondheidsachterstanden);
- de verwachting is dat het aantal nieuwkomers in Nederland zal toenemen door (dreiging) van (burger)oorlogen, toenemende arbeidsmigratie en klimaatverandering;
- informatie gestuurd werken: de koppeling tussen data, advies, beleid en strategie moet worden versterkt. De epidemiologische data (uit onderzoek en uit de registraties van de verschillende afdelingen) wordt breder ingezet;
- ontwikkelingen en verplichtingen op het gebied van duurzaamheid, klimaatverandering en krapte op de arbeidsmarkt.

Uitwerking scenario's en bezuinigingsmaatregelen

In deze Kadernota 2026 is in eerste instantie de ingezette financiële lijn van de Begroting 2025 bestendigd. De indexatie voor 2026 is gebaseerd op de hoogte die de Regietafel Noord-Holland Noord in de indexatiebrief kenbaar heeft gemaakt. Voor de begroting 2026 gaat dit om 7,2% loonindexatie en 8% prijsindexatie.

In de Kadernota zijn feitelijk 4 scenario's uitgewerkt:

1. scenario ongewijzigd beleid (vanaf pagina 7 en verder)
2. bezuinigingsscenario 3% (vanaf pagina 22 en verder)
3. bezuinigingsscenario 5% (vanaf pagina 42 en verder)
4. bezuinigingsscenario 7 % (vanaf pagina 63 en verder).

Daarbij is steeds het effect op de gemeentelijke bijdragen op de verschillende taken en diensten uitgewerkt. Bij de scenario's 3%, 5% en 7 % zijn de bezuinigingsmaatregelen in beeld gebracht. Gemeenten hebben ook verzocht de maatschappelijke effecten van de bezuinigingsmaatregelen inzichtelijk te maken in de kadernota. Daarbij is een onderverdeling gemaakt in de impact die de bezuiniging heeft:

- Blauw: efficiency bevorderend;
- Groen: niet perse wenselijk (maar relatief beperkt maatschappelijke impact);
- Oranje: onwenselijk met politiek maatschappelijke impact (technisch mogelijk).
- Rood: niet uit te voeren maatregelen met wettelijke of maatschappelijk irrationele impact.

In de voorgestelde bezuinigingsbedragen is het uitgangspunt opgenomen dat er van het totaal te bezuinigen bedrag 20% bezuinigd wordt op de overheadkosten. Zo beweegt bezuiniging op de overhead mee in de scenario's.

GGD Hollands Noorden
Samen werken aan gezond leven

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

Bezuinigingsmaatregelen

In onderstaande tabel is gespecificeerd welke bezuiningsmaatregelen in de scenario's zijn opgenomen, waarbij de kleur de mate van impact aangeeft. Maatregelen 16 t/m 22 zijn geïnventariseerd, maar niet opgenomen in de scenario's (nadere toelichting volgt onder de tabel).

Nr	Omschrijving bezuinigingsmaatregel	3%	5%	7%
1	Stoppen met laagdrempelig en vrij toegankelijk opvoedspreekuur (JGZ)	X	X	X
2	Stoppen met voorlichting aan ketenpartners en jaarlijks HG/KM symposium (VT)	X	X	X
3	Stoppen met procesregie buiten kantoortijden voor tijdelijk huisverbod (VT)	X	X	X
4	Organiseren van 1 frontoffice (OGGZ)	X	X	X
5	Stoppen met advies/ondersteuning veiligheidsketen (OGGZ)	X	X	X
6	Alternatieve huisvesting (OGGZ)	X	X	X
7	Stoppen met advisering infectiepreventie aan scholen en instellingen	X	X	X
8	Verminderen telefonische bereikbaarheid en spreekuren (TBC, Reizigers en SG)	X	X	X
9	Verminderen advisering Medische Milieukunde	X	X	X
10	Stoppen met aanbod themabijeenkomsten en cursussen tijdens zwangerschap		X	X
11	Stoppen met wegen en meten van alle leerlingen in 2e klas voortgezet onderwijs		X	X
12	Verminderen inzet Epidemiologie en Gezondheidsbevordering		X	X
13	Stoppen met regionale/landelijke pilots VT		X	X
14	Verminderen inzet VT door versterken wijkteams		X	X
15	10% minder inspecties kinderopvang			X
16	Stoppen met Toeleiding Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)			
17	Stoppen met aanbod stageplekken VT			
18	Verminderen beschikbaarheid VT (19.30 uur naar 17.00 uur)			
19	Stoppen met MDA++ (Veilig Thuis)			
20	Van twee naar één individueel contactmoment JGZ op het VO (klas 3 VO vervalt)			
21	Van twee naar één individueel contactmoment JGZ op het BO (groep 7 BO vervalt)			
22	5% minder personeel op wettelijke taken VT (adviezen, meldingen, onderzoeken)			

Bezuinigingsscenario 3%

In het bezuinigingsscenario 3% zijn 9 bezuinigingsmaatregelen opgenomen, waarvan 6 maatregelen betrekking hebben op aanvullende diensten en 3 maatregelen op GR-taken. In de tabel op pagina 26 zijn de bezuinigingsmaatregelen aangevuld met de maatschappelijke effecten, verplichting van gemeente op basis van wetgeving en met (verschuivende) risico's. De kleur geeft de mate van impact aan. In dit bezuinigingsscenario zijn vooral maatregelen opgenomen die een "groene" en "oranje" impact hebben en geen maatregelen met een "rode" impact.

Het dagelijks bestuur is bij dit scenario en deze maatregelen van mening, dat dit haalbaar en uitvoerbaar is, zonder te grote impact op de maatschappij en onze inwoners.

Bezuinigingsscenario 5%

Het bezuinigingsscenario 5% bevat 14 bezuinigingsmaatregelen. Dit bestaat uit de 9 bezuinigingsmaatregelen die ook zijn opgenomen in het scenario 3% (maatregel 1 t/m 9) aangevuld met 5 bezuinigingsmaatregelen (maatregel 10 t/m 14) op GR taken van GGD HN. In de Kadernota 2026 zijn vanaf pagina 46 de maatschappelijke effecten van deze maatregelen beschreven.

De vijf extra toegevoegde maatregelen in dit scenario gaan over JGZ, epidemiologie & gezondheidsbevordering en niet wettelijk verplicht uit te voeren taken Veilig Thuis. Dit zijn maatregelen waarvan het dagelijks bestuur

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

van mening is dat ze uitvoerbaar zijn, maar waarbij de impact toeneemt voor de kwetsbare groepen. Daarnaast zijn een aantal maatregelen opgenomen die vooral gevolgen hebben voor de samenwerking met en advisering aan netwerkpartners en gemeenten.

Bezuinigingsscenario 7%

Het bezuinigingsscenario 7% bevat 15 bezuinigingsmaatregelen. Dit bestaat uit 14 bezuinigingsmaatregelen met “blauwe, groene en oranje” impact, die ook zijn opgenomen in het scenario 5% en aangevuld met 1 bezuinigingsmaatregel met “rode” impact; 10% minder inspecties kinderopvang. Deze maatregel (nummer 15) heeft het dagelijks bestuur ondanks de ‘rode’ impact wel opgenomen in dit bezuinigingsscenario omdat naar het oordeel van het dagelijks bestuur hier meer ruimte te vinden is in de wettelijke mogelijkheden. Indien hier toe besloten wordt, gaat het dagelijks bestuur dit in 2025 verder onderzoeken.
In de Kadernota 2026 staan vanaf pagina 67 de bezuinigingsmaatregelen opgenomen die deel uitmaken van dit scenario, weer inclusief de maatschappelijke effecten, verplichting van gemeente op basis van wetgeving en (verschuivende) risico’s.

Toelichting op maatregelen 16 t/m 22

Het dagelijks bestuur heeft in totaal 22 maatregelen onderzocht, waarvan de maatregelen 1 t/m 15 in scenario’s zijn opgenomen. Indien er meer bezuinigd moet gaan worden, moeten er extra maatregelen genomen worden. Het dagelijks bestuur heeft hiervoor de maatregelen 16 t/m 22 onderzocht (zie bijlage 5, pagina 85 van de Kadernota 2026). Hieronder worden deze toegelicht.
Het stoppen met de toeleiding VVE (maatregel 16) door de GGD is technisch mogelijk. Het schrappen van deze taak zorgt niet voor een bezuiniging in de gemeentebegroting, omdat deze taak landelijk gesubsidieerd wordt.
Het dagelijks bestuur constateert dat het stoppen met aanbod stageplekken bij VT (maatregel 17) technisch mogelijk is, maar het bieden van stagemogelijkheden draagt positief bij in het vervullen van vacatures bij Veilig Thuis. Het dagelijks bestuur ziet geen ruimte om op de (wettelijke) taken van Veilig Thuis (maatregelen 18, 19 en 22) te bezuinigen, gezien de maatschappelijke effecten en het risico op extra kosten voor gemeenten.
Het dagelijks bestuur is van mening dat de twee mogelijkheden bij de Jeugdgezondheidszorg (maatregel 20 en 21) namelijk het laten vervallen van de contactmomenten, in het voortgezet onderwijs in klas 3 en in het basisonderwijs in groep 7, op grond van de huidige wetgeving niet toegestaan zijn. Het toch in gang zetten van deze maatregelen, kan leiden tot een aanwijzing door de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).

Algemene reserve en risico’s

Als gevolg van het Cao-gat, dat is ontstaan in 2023, is de GGD niet in staat om vermogen op te bouwen in 2024 en 2025 en staat de algemene reserve onder grote druk. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat geen negatieve algemene reserve ontstaat.
In 2026 is de (geprognosticeerde) algemene reserve dan ook ontoereikend om financiële risico’s op te vangen. Afhankelijk van besluitvorming over de bezuinigingsscenario’s ontstaat er vanaf 2026 een groot financieel risico op frictiekosten door de bezuinigingsopgave van gemeenten. In de bijlagen is in de uitwerking van de drie bezuinigingsscenario’s het bijbehorende risicoprofiel, op frictiekosten door de bezuinigingsopgave, opgenomen.

Indienen van en besluitvorming over de zienswijzen

Het dagelijks bestuur beseft zich terdege dat er sprake is van financieel zwaar vaarwater bij een groot aantal gemeenten en wil ook bijdragen aan een oplossing voor gemeenten.

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

De zienswijzen van uw gemeenteraad zien wij graag voor 1 maart 2025 tegemoet. U kunt deze (bij voorkeur digitaal) toezenden aan het algemene mailadres (info@ggdhn.nl) dan wel rechtstreeks aan de directiesecretaris (ykoopen@ggdhn.nl). De Kadernota 2026 wordt in het algemeen bestuur van 12 maart 2025 besproken en vastgesteld. Uw zienswijzen maken deel uit van de beraadslagingen. Na de vergadering van het algemeen bestuur informeren wij u over de besluitvorming. De vergaderingen van ons algemeen bestuur zijn live te volgen of achteraf te bekijken via onze website.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur,

M.M.J. van Gent
13-12-2024

M.M.J. van Gent,
voorzitter,

E.J. Paulina,
secretaris-directeur.

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 13-12-2024 10:52 CET
Document ID:
90c80947-28ee-4818-9176-6300b1346da3

Rapportage Regionale RaadsRapporteurs - GGD

Over de Kadernota 2026

Op 29 januari 2025 is – via MS Teams - door [1]Regionale RaadsRapporteurs voor de GGD gesproken over het voorstel ***Kadernota GGD Hollands Noorden 20026*** en het bestuurlijk advies daarbij.

Deelnemers:
Schagen: de heer M. (Menno) van Oerle (lid) en mevrouw M. (Marga) Mulder-Keij
Hollands Kroon: mevrouw P. (Petra) Borst-Koorn (lid)
Texel: de heer J. (Jur) Schuiringa (lid)
Mevrouw Hollander (ambtelijk deskundige) en mevrouw M. de Porto (griffier)

Verhinderd:
Den Helder: de heer P. (Paul) Houben (lid) en mevrouw N. (Nancy) List (plaatsvervangend lid).
Hollands Kroon: de heer C. (Cees) Meeldijk (plaatsvervangend lid).

Verzoek RaadsRapporteurs inzake Benchmark GGD'en

GGD'en monitoren al jaren de kwaliteit van hun werk. Dit gebeurt door middel van de Benchmark voor GGD'en. Sinds 2012 wordt een Benchmark opgesteld op basis van een aantal indicatoren. Vanaf 2018 zijn de resultaten openbaar. De Benchmark verschijnt om de twee jaar; zie hier:
Benchmark GGD'en - GGD GHOR Nederland
(De GGD Benchmarkresultaten van 2023 staan overigens nog niet op deze website).

Gezien het feit dat deze benchmark nuttige informatie levert, verzoeken wij om bij het aanbieden van de **GGD Begroting voor 2026** de meest recente (= 2023) benchmark bij te voegen. En omdat het een instrument is dat helpt om van elkaar te leren, is het ook nuttig om dan tevens te horen op welke wijze het DB en AB van de GGD gebruik maken van deze benchmarks.

Vragen *van* (en antwoorden *aan*) de RaadsRapporteurs

Via mevrouw Hollander zijn de volgende vragen gesteld door de RaadsRapporteurs, doorgeleid naar de GGD en al beantwoord:

Vraag 1:
In de aanbiedingsbrief staat op p.2 (2e aandachtspunt onder Doelstellingen) dat er toename van het aantal nieuwkomers wordt verwacht. Is dit niet achterhaald gezien de huidige politieke constellatie? Het lijkt logischer een afname te verwachten. Kunt u de verwachting toelichten? En hoe vertaalt zich dit financieel?
Antwoord:
Bedoeld wordt dat het aantal nieuwkomers in onze regio nog gaat toenemen. Weliswaar is het huidige kabinet bezig met maatregelen om de instroom te beperken, maar dat is niet direct zichtbaar. De Spreidingswet is nu nog geldende wetgeving en een aantal gemeenten in onze regio is bezig met opvanglocaties om nieuwkomers op te vangen. Dat betekent dat het aantal nieuwkomers in het werkgebied van GGD Hollands Noorden nog wel toeneemt. Daarnaast kent onze regio ook een behoorlijk aantal arbeidsmigranten.

[1] **De taak van de RaadsRapporteurs:**
Een bijdrage leveren aan het formuleren van de informatiebehoefte van de raadsleden en zorgen dat de GR-en (in casu: de GGD) op die wijze hun stukken aanbieden; belangrijk ook dat dat aansluit op de kaderstellende en controlerende rol van de raden.
Uiteindelijk doel: Zonder stukken van a tot z te hoeven lezen of expert te zijn, of alle AB-vergaderingen te moeten volgen, moeten raadsleden het gevoel hebben dat zij grip hebben op de GGD en kunnen oordelen over de mate waarin maatschappelijke doelen worden bereikt (binnen de financiële kaders); informatie moet begrijpelijk worden aangeboden en ook op een wijze dat het lokaal herkenbaar is.

Voor de Oekraïense vluchtelingen worden landelijk gelden ter beschikking gesteld. Voor deze groep worden gemeenten gecompenseerd voor de extra kosten die zij maken voor de uitvoering van het basispakket Jeugdgezondheidszorg, het rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek uit de Wet publieke gezondheid. Gemeenten dragen deze extra bijdrage over aan GGD Hollands Noorden, omdat GGD HN deze werkzaamheden uitvoert.

Vraag 2:

Ook wordt in de aanbiedingsbrief op p.2 (4e aandachtspunt onder Doelstellingen) gesproken over ontwikkelingen en verplichtingen op het gebied van duurzaamheid, klimaatverandering en krapte op de arbeidsmarkt. Kunt u toelichten wat dit voor effecten heeft?

Antwoord:

De aangehaalde frases staan weliswaar onder kopje doelstelling, maar zijn daar opgenomen als ontwikkelingen die relevant zijn voor de taken en diensten die door GGD Hollands Noorden worden uitgevoerd. GGD'en moeten zich, net als gemeenten, aan de geldende wet en regelgeving houden qua duurzaamheid. Dat betekent dat vanaf 1 januari 2024 de GGD een rapportageverplichting heeft om de werk gebonden personenmobiliteit bij te houden. En daarnaast geldt er vanaf 1 januari 2024 een verbod op wegwerpbekers en –bakjes die plastic bevatten. Deze laatste zijn vervangen door glazen en stenen bekers. Verwachting is dat er nog meer regels komen en GGD HN moet investeren in bijvoorbeeld elektrische auto's.

Als de uitstoot van broeikasgassen in hetzelfde tempo doorgaat, wordt het steeds warmer op aarde. Met grote gevolgen voor mens, natuur en milieu. Zo is de gemiddelde temperatuur van de aarde in de afgelopen 130 jaar met 1 graad gestegen. In Nederland met zelfs 1,7 graden. We krijgen vaker last van extreem weer. Er komen meer stortregens, zwaardere stormen of juist lange drogere en hete perioden. Nederland is extra kwetsbaar voor overstromingen omdat ons land voor een groot deel onder de zeespiegel ligt.

Het veranderende klimaat kan ook nadelig zijn voor onze gezondheid. Denk aan luchtwegproblemen door luchtvervuiling, of meer allergieën. Door veranderingen in temperatuur, vochtigheid en neerslag kunnen ook infectieziekten meer ruimte krijgen. Dat zijn zaken waar GGD'-en rekening mee moeten houden en op voorbereid moeten zijn.

De krapte op de arbeidsmarkt is al langere tijd gaande. Bij GGD Hollands Noorden is dit vooral merkbaar bij het medische personeel (artsen, verpleegkundigen Jeugdgezondheidszorg) en bij Veilig Thuis (SKJ-geregistreerde medewerkers, vertrouwensartsen, gedragswetenschappers). GGD Hollands Noorden speelt daarop in door bijvoorbeeld taakherschikking, waarbij verpleegkundigen taken overnemen van de jeugdarts. Maar ook door gerichte campagnes en het bieden van stages, werk-leerplekken probeert GGD Hollands Noorden voldoende personeel te behouden en aan te nemen.

Vraag 3:

Hoe ziet het formatie-verloop eruit over de afgelopen jaren?

Antwoord:

In de programmabegrotingen staat de formatie onder paragraaf 3.5 Beleidsindicatoren:

2021 : 432
2022 : 435
2023 : 430
2024 : 437

Vragen die tijdens de RRN worden gesteld

Tijdens de vergadering van de RRN op 6 februari 2025 zal de here Schuiringa, namens de RaadsRapporteurs, nog twee vragen stellen over het Digitaal Dossier (hoe het nu werkt/bevalt en wat de laatste juridische stand van zaken is, vanwege het stoppen met het GGiD.)

Advies van de regionale RaadsRapporteurs van de GGD

Er zijn geen technische belemmeringen om de voorgestelde adviezen over te nemen.

Signaal aan de colleges

Wel hebben de RaadsRapporteurs hun zorg geuit over het feit dat het niet gelukt is een **eensluidend advies** te geven vanuit de 4 KOP-gemeenten; dat signaal willen wij afgeven aan de colleges van de Noordkop. De kracht van het samenwerken in de Noordkop bij de Gemeenschappelijke Regelingen ligt in het feit dat je **samen sterker staat**; dat maakt dat de inzet altijd gericht moet zijn op het bereiken van consensus over formulering van zienswijzen (of het nemen van andere besluiten, waar de 4 gemeenten bij betrokken zijn.)

Rekenkamercommissie

De Waddeneilanden

Mobiliteitsbeleid en de rol van de raad

23 december 2024

INHOUDSOPGAVE

1 AANLEIDING, DOEL EN AANPAK 3

2 BELEID 6
2.1 Beleidsstukken en thema's mobiliteit op de eilanden 6
2.1.1 Texel 6
2.1.2 Ameland 7
2.1.3 Schiermonnikoog 8
2.1.4 Terschelling 9
2.1.5 Vlieland 11
2.1.6 Gezamenlijk beleid 12
2.2 Bereikbaarheid van de eilanden (veerdiensten) 13
2.2.1 Texel 13
2.2.2 Ameland en Schiermonnikoog 14
2.2.4 Terschelling en Vlieland 14
2.3 Integraliteit van mobiliteitsbeleid 15
2.3.1 Texel 15
2.3.2 Ameland 16
2.3.3 Schiermonnikoog 16
2.3.4 Terschelling 17
2.3.5 Vlieland 17
2.4 Bevindingen 17

3 STURING 20
3.1 Sturingsmogelijkheden van de gemeenteraden 20
3.1.1 Texel 20
3.1.2 Ameland 22
3.1.3 Schiermonnikoog 23
3.1.4 Terschelling 23
3.1.5 Vlieland 24
3.2 Bevindingen 26

4 SAMENVATTING, CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 28
4.1 Mobiliteit op de eilanden 28
4.2 Mobiliteit naar de eilanden 31

Bijlage 1: Overzicht belangrijkste beleidsstukken per eiland 33
Bijlage II: Bestuurlijke reacties (bestuurlijk wederhoor) 35

1 AANLEIDING, DOEL EN AANPAK

Inleiding en doel

Dit rapport gaat over mobiliteitsbeleid, in het bijzonder de wijze waarop de gemeenteraden daarbij zijn betrokken. Mobiliteit(sbeleid) is daarbij breed opgevat en omvat meerdere modaliteiten – auto, fiets, openbaar vervoer, voetgangers – en meerdere onderwerpen zoals verkeersveiligheid, parkeren, goederenvervoer, enz. Het onderwerp mobiliteit is maatschappelijk relevant voor de eilandgemeenten. Het gaat om een onderwerp dat raakt aan verschillende gemeentelijke beleidsterreinen, en waar keuzes van de gemeente(raden) invloed op hebben. Zo hebben beleidskeuzes over bijvoorbeeld wonen, duurzaamheid en toerisme ook invloed op mobiliteit en andersom ook.

Voor de Waddeneilanden is ook de bereikbaarheid van en naar de vaste wal zeer relevant, en voor wat betreft de Friese eilanden actueel i.v.m. de voorbereidingen van de nieuwe concessies. Over de concessies heeft de rekenkamercommissie de raden in 2019 al eerder geïnformeerd via een brief. Die brief ging over de juridische constructies voor veerdiensten en de sturingsmogelijkheden en betrokkenheid van de gemeenten bij de veerdiensten.[1] Voor dit onderzoek is het vooral relevant in hoeverre en op welke manier de gemeenteraden sturingsmogelijkheden hebben ten aanzien van de bereikbaarheid via de veerdiensten. Dit is in het bijzonder van belang voor de Friese Waddeneilanden omdat de huidige concessies aflopen in 2029 en beoogd wordt om in de tweede helft van 2026 via een aanbestedingsprocedure nieuwe concessies te verlenen.

Doel onderzoek
De invalshoek van het onderzoek is nadrukkelijk beperkt tot de betrokkenheid van de raden. De rekenkamercommissie wil specifiek inzicht geven in wanneer en op welke wijze de gemeenteraden invloed hebben op het mobiliteitsbeleid. Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in:

- *informatievoorziening* aan de raad: hoe mobiliteit in raden aan de orde komt (frequentie, thema's, hoofdlijnen versus detailniveau, enz.);
- s*turing*: mogelijkheden van sturing door raden (wanneer, op welke onderwerpen en met welk instrument);
- *integraliteit van beleid:* de samenhang met verschillende beleidsterreinen die van invloed zijn op mobiliteit en vice versa.

Vraag vanuit raden
Het onderwerp is door de rekenkamercommissie onder meer gekozen op basis van suggesties van raadsleden.[2] De rekenkamercommissie heeft de door raadsleden gegeven suggesties verkend en besproken met de begeleidingsgroep van de rekenkamercommissie. Daaruit volgde de keuze voor mobiliteit. De rekenkamercommissie is autonoom in haar onderwerpkeuze, maar hecht sterk aan de ideeën en wensen die bij de raden leven.

Routekaart Bereikbaarheid Waddengebied
Bij de keuze voor invalshoek van betrokkenheid van de gemeenteraden speelt mee dat er rond de Regiodeal en de concessieverlening ook onderzoek in brede zin wordt gedaan naar mobiliteit en bereikbaarheid van de Waddeneilanden. Zo wordt door het Samenwerkingsverband De Waddeneilanden, samen met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, onderzoek gedaan naar

[1] Zie brief van de rekenkamercommissie van 18 april 2019: https://www.texel.nl/wp-content/uploads/2021/05/Verkenning-invloed-gemeenten-op-veerdiensten-2019.pdf
[2] Op 16 november 2023 heeft de rekenkamercommissie veel waardevolle onderzoek suggesties opgehaald bij de gemeenteraden van de vijf eilanden op de Tweedaagse op Ameland.

autoluwe overtochten naar de eilanden en duurzame logistieke ketens. Dat onderzoek vindt plaats in het kader van de Routekaart Bereikbaarheid Waddengebied, die onderdeel is van het uitvoeringsprogramma Wadden, en moet mede input opleveren voor het uitvoeringsprogramma van de Regiodeal Waddeneilanden. Het onderzoek van de rekenkamercommissie is aanvullend daarop, omdat de politiek-bestuurlijke kant van mobiliteitsbeleid niet wordt meegenomen in het onderzoek van het Samenwerkingsverband; dat onderzoek is vooral inhoudelijk op verkeer en vervoer gericht.

Quick scan
Het gaat om een quick scan onderzoek, waarvan de uitkomsten kunnen worden gebruikt voor de invulling van de rol van de raden bij nieuw op te stellen mobiliteitsvisies en in het samenspel tussen raad en college over de informatievoorziening rond mobiliteit en bereikbaarheid.

Onderzoeksvragen

De hoofdvraag van het onderzoek is:

> **In hoeverre en bij welke (deel)onderwerpen zijn de gemeenteraden betrokken bij mobiliteitsbeleid en welke sturingsmogelijkheden hebben de raden hierbij?**

Deelvragen

Informatievoorziening
- Zijn er (actuele) kadernotities of andere beleidsdocumenten 'mobiliteit' in de raad geagendeerd?
- Wat is daarbij afgesproken tussen raad en college over informatievoorziening, monitoring, sturingsmogelijkheden en terugkoppeling, en eventuele bijstelling van het mobiliteitsbeleid?
- Welke inhoudelijke thema's zijn (vooral) in de raad aan de orde gekomen rondom het thema mobiliteit en bereikbaarheid?

Integraliteit
- Op welke manier spelen ontwikkelingen en beleid rond mobiliteit en bereikbaarheid vanuit andere overheidslagen (zoals GR, provincie, RWS, IenW) een rol, en hoe komen die aan de orde in de raad?
- Welke andere beleidskaders zijn er die van invloed zijn op mobiliteit? Zijn die kaders consistent met de kaders op het gebied van mobiliteit?

Integraliteit: andere beleidskaders
Verkeer en vervoer worden deels bepaald door ontwikkelingen binnen mobiliteit, zoals technologische ontwikkelingen (recent bijvoorbeeld de *fatbike*) en regelgeving (bijvoorbeeld verbod op gebruik van mobieltjes). Voor een ander deel worden ze bepaald door andere ontwikkelingen, waar de gemeente deels ook beleid op voert, zoals:
- wonen (aantal huishoudens/inwoners, ruimtelijke spreiding);
- toerisme (aantal toeristen, parkeren, bereikbaarheid);
- duurzaamheid (duurzame vervoerstechnieken en modaliteiten)
- economie (bereikbaarheid, goederenvervoer);
- enz.

Sturing
- Op welke manier is de raad actief en tijdig betrokken bij mobiliteitsvraagstukken, ten aanzien van zowel de mobiliteit op het eiland als de bereikbaarheid (veerdienst)?
- Welke instrumenten heeft de raad tot haar beschikking en zijn die ook gebruikt?

Verbetermogelijkheden
- Welke aanbevelingen kunnen worden gedaan over de informatievoorziening en sturing door de gemeenteraad op het gebied van mobiliteit?
- Zijn er verschillen tussen de eilanden? Zo ja, waarom/waardoor? Wat kunnen eilanden van elkaar leren?

Aanpak en verantwoording

Omdat het een quick scan onderzoek betreft, ligt de focus op een analyse van beschikbare documentatie en aanvullend interviews met beleidsmedewerkers mobiliteit en raadsleden van de vijf gemeenten. Het onderzoek kent de volgende stappen.[3]

1. Inventarisatie van de raadsbehandeling van mobiliteitsvraagstukken en van afspraken met de colleges over informatievoorziening, monitoring en evaluatie en besluitvorming.
2. Inventarisatie van relevante beleidskaders: mobiliteitsnota's en andere relevante beleidsstukken met name op het gebied van toerisme, woningbouw, duurzaamheid en verkeersveiligheid.
3. Analyse van de raadsbehandeling o.b.v. (beknopte) verslagen/besluitenlijsten van de raad.
4. Op basis van een eerste analyse (stap 1, 2 en 3) is een gespreksronde gehouden met raadsleden die mobiliteit als aandachtsgebied hebben over hun ervaring met en oordeel over de betrokkenheid en rol van de raad. In deze stap zijn ook interviews gehouden met mobiliteitsmedewerkers van de vijf gemeenten. In de interviews zijn de resultaten uit de voorgaande stappen besproken en waar nodig aangevuld.[4]
5. Opstellen eindproduct.

Hoor en wederhoor
Rond de onderzoeken van de rekenkamercommissie is een standaard proces van hoor en wederhoor. Het concept bevindingen rapport is voor ambtelijk wederhoor aangeboden aan de vijf afzonderlijke gemeenten. Doel is om de eventuele feitelijke onjuistheden te kunnen aanpassen in de rapportage. Daarnaast is een bestuurlijk wederhoor gedaan. Daarin zijn de colleges van burgemeester en wethouders gevraagd te reageren op het rapport en in het bijzonder de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie. Het bestuurlijk wederhoor leidt niet tot wijzigingen in de rapportage; de reacties van de colleges zijn in een bijlage van dit rapport opgenomen.

[3] Zie ook het Plan van Aanpak: https://www.texel.nl/wp-content/uploads/2024/06/Plan-van-aanpak-quickscan-rol-raad-bij-mobiliteitsvraagstukken.pdf.
[4] In het kader van privacyregels (AVG) worden de namen van de geïnterviewde personen niet in het rapport genoemd; deze zijn wel bekend bij de rekenkamercommissie.

2 BELEID

In dit hoofdstuk komt aan de orde welke beleidsstukken – (kader)nota's, uitvoeringsprogramma en andere beleidsnota's – in de raad aan de orde zijn gekomen. Daarbij wordt gekeken naar de status en actualiteit van de stukken en de thema's die er in worden behandeld (paragraaf 2.1). Ook wordt gekeken naar het thema bereikbaarheid en de veerdiensten (paragraaf 2.2). Ten slotte komt de integraliteit – de samenhang met andere beleidsterreinen zoals wonen, toerisme en duurzaamheid aan de orde (paragraaf 2.3).

2.1 Beleidsstukken en thema's mobiliteit op de eilanden

2.1.1 Texel

De gemeente Texel heeft in 2015 een beleidskader vastgesteld: "Mobiliteitsvisie Texel 2015-2025". Op basis van de visie is in 2016 ook een uitvoeringsprogramma opgesteld - Actieplan Mobiliteit Texel 2016. De Mobiliteitsvisie is al van een redelijke tijd geleden, maar vormt nog steeds het vigerende beleidskader. De gemeente is gestart met het voorbereiden van een nieuwe visie. "Goede bereikbaarheid" is ook een onderwerp van het coalitieakkoord uit 2022. Recent zijn er beleidsstukken in de raad aan de orde gekomen die vooral een concrete uitwerking van plannen betreffen.[5] Verder is er ook een concept regionale mobiliteitsvisie samen met onder meer de gemeente Den Helder en de provincie Noord-Holland.

Mobiliteitsvisie Texel 2015-2025 en Actieplan
In de Mobiliteitsvisie uit 2015 komt een breed spectrum aan mobiliteitsthema's aan de orde. Het gaat om automobiliteit (waaronder parkeren), openbaar vervoer, fietsen, voetgangers en ruiterpaden. Ook het vliegveld is in de visie opgenomen. Er wordt verder aandacht besteed aan duurzame mobiliteit, veiligheid en leefbaarheid, en aan bereikbaarheid met de vaste wal. Aan goederenvervoer wordt niet apart aandacht besteed. De thema's worden in de visie beknopt behandeld. In het Actieplan zijn aan alle thema's meer concrete plannen en projecten gekoppeld, deels ook met een concrete planning voor de uitvoering en budgetraming. Het Actieplan is echter niet het document waarin budgetten worden vastgesteld; dat wordt per project of maatregel gedaan.
In de Mobiliteitsvisie zijn bevolkingsprognoses opgenomen, en ook een beschrijving van toekomstige vervoersontwikkelingen, zoals groei van automobiliteit en economische groei. Zowel in de mobiliteitsvisie als het Actieplan zijn in beperkte mate kwantitatieve prognoses opgenomen, namelijk prognoses van TESO van personen en voertuigen die van en naar Texel reizen.
De mobiliteitsvisie is te typeren als een breed en globaal beleidskader. De doelen zijn algemeen geformuleerd rond een aantal centrale 'ambities en wensen': bereikbaarheid (op het eiland), duurzaamheid, verkeersveiligheid, leefbaarheid en parkeren. In het Actieplan wordt gesproken over speerpunten, waar dan ook fietsen, (betaalbaar) openbaar vervoer en ruiter-, wandel-, en moutainbike paden onder vallen. Bij de beleidsthema's is deels sprake van doelen ('ambities' en 'wensen') maar de thema's worden ook wel als 'uitgangspunt' benoemd. Wat het verschil tussen ambities, speerpunten en uitgangspunten is, is niet direct duidelijk uit de documenten. De termijn waarover de visie gaat is in 2016 ruim gekozen tot 2025.

[5] Het gaat dan onder meer om het "Wegencategoriseringsplan 2019" (2020), het "Parkeer- en Verkeerscirculatieplan Den Burg" (2020), het "Parkeer- en verkeerscirculatieplan De Koog" (2021) en het "Beheerplan Wegen Texel 2024 – 2028"(2023).

Coalitieakkoord Texel en midterm review
In het coalitieakkoord uit 2022 worden onder 'bereikbaarheid' ook doelen en maatregelen genoemd. Een doel gaat over minder autogebruik: "Wij willen de mobiliteit op Texel zo regelen dat het toeristisch autogebruik sterk wordt teruggedrongen en daarmee het gebruik van fossiele brandstoffen".[6] Het autogebruik moet worden terug gedrongen met meer gebruik van openbaar vervoer en de fiets.[7] Ook het verminderen van "irritatie" rond parkeerdruk is een doel.[8] Net als in de Mobiliteitsvisie 2015-2025 zijn de doelen vooral kwalitatief en redelijk algemeen geformuleerd. Recent is een midterm review uitgevoerd van het coalitieakkoord. Daarin zijn ook de (tussen)resultaten van voorstellen en maatregelen op het gebied van bereikbaarheid opgenomen.

Nieuwe mobiliteitsvisie
Omdat de Mobiliteitsvisie uit 2015 verouderd is, wordt inmiddels door de gemeente gewerkt aan een nieuwe mobiliteitsvisie. Daarvoor is een verkeerskundig bureau ingehuurd en is een plan van aanpak opgesteld. Consultaties van inwoners, ondernemers, deskundigen en ook de gemeenteraad zijn daarvan onderdeel. Een van de redenen om met een nieuwe visie aan de slag te gaan, ligt in het toegenomen toerisme dat (op piekmomenten) leidt tot parkeerdrukte.

Regionale mobiliteitsvisie
Er is ook een (concept) regionale mobiliteitsvisie. Die visie gaat vooral over de bereikbaarheid van de veerhaven in Den Helder en de verkeersdrukte die dat in Den Helder geeft. Omdat het deels om provinciale wegen gaat, is de provincie daar ook bij betrokken, net als het ministerie van Defensie (marine). Eén van de uitgangspunten in de concept regionale mobiliteitsvisie is dat dagtoerisme, waarbij de auto in Den Helder wordt geparkeerd, niet wordt gestimuleerd. Juist het meenemen van de auto naar het eiland wordt gefaciliteerd (maar zonder dat de auto óp het eiland veel wordt gebruikt;: de auto dient dan vooral als 'bagagekar').[9] In een raadsinformatiebrief over de regionale mobiliteitsvisie wordt onder meer genoemd dat een "rem op groei toerisme vanuit leefbaarheid" een rol speelt op het eiland.[10]

2.1.2 Ameland

De gemeenteraad van Ameland heeft in oktober 2023 de Vervoersvisie Ameland als beleidskader vastgesteld en die vervangt het vervoersbeleid neergelegd in het ´Gemeentelijk verkeer en vervoerplan 2009 – 2015´ en de Openbaar vervoersvisie 2011.[11] In de tussentijd was er geen actueel kader voor het mobiliteitsbeleid, maar zijn de ambities van het gemeentelijk verkeer en vervoerplan wel verder uitgewerkt. De aanleiding voor de nieuwe vervoersvisie ligt in de toename van het toerisme en vracht- en werkverkeer. De toegenomen verkeersbewegingen hebben invloed op de 'eilandwaarden', zoals rust, natuur en ruimte. De vervoersvisie heeft vooral betrekking op het verkeer en vervoer óp Ameland. De keuzes ten aanzien van de nieuwe concessie voor de veerverbinding en de lange termijn ontwikkeling van de vaarverbinding zijn van groot belang, en hebben een eigen traject. De keuzes die de gemeente in deze vervoervisie maakt, zijn belangrijke inbreng in deze trajecten.

Mobiliteitsvisie Ameland
Met de Vervoersvisie wil de gemeente Ameland "bewoners en toeristen laten zien hoe in 2030 op een veilige en comfortabele manier aan de mobiliteitsbehoefte kan worden voldaan met een beperkte

[6] Coalitieakkoord en uitvoeringsprogramma Texel (2022), p. 21.
[7] De afgelopen jaren is sterk ingezet op met name verbreding van fietspaden en fietsvoorzieningen (laadpalen en fietspaden).
[8] Coalitieakkoord en uitvoeringsprogramma Texel (2022), p. 21.
[9] Bron: gemeente Texel.
[10] Raadsinformatiebrief Mobiliteitsvisie Texel – Den Helder.
[11] Meer in het algemeen is bij de gemeente Ameland een inhaalslag gemaakt met het opnieuw formuleren van visies en beleidskaders op verschillende terreinen.

overlast voor natuur, landschap en milieu. Een “streefbeeld” op basis van verwachte ontwikkelingen”.[12] In de visie komt een breed spectrum aan mobiliteitsthema’s aan de orde: automobiliteit (waaronder parkeren), goederenvervoer, openbaar vervoer, fietsen (waaronder parkeren en veiligheid e-bikes), voetgangers en ruiterpaden. Ook het vliegveld is in de visie opgenomen, waarbij de mogelijkheid wordt genoemd van elektrisch vliegen in de toekomst.[13] Er wordt verder aandacht besteed aan duurzame mobiliteit, veiligheid en leefbaarheid. De visie geeft de hoofdrichting aan en beschrijft wat de gemeente gaat doen om de ambities te realiseren. Het document is een soort ‘paraplu’ waaronder maatregelen worden uitgewerkt en middelen beschikbaar kunnen worden gesteld. Het schetst daarmee de kaders voor omgevingsplannen voor verkeer en vervoer, de bijbehorende meerjarenplannen en financiële verantwoording.
De visie heeft bewust geen eindtijd: de redenering is dat een actualisatie sterk afhankelijk is van ontwikkelingen die een nieuwe of geactualiseerde visie nodig zou maken, maar dat die ontwikkelingen niet goed voorspelbaar zijn.
De Vervoersvisie is het resultaat van een proces waarbij op basis van een trendanalyse van verkeersbewegingen en enquêtes onder toeristen en bewoners zes scenario´s zijn opgesteld. Die lopen uiteen van compleet autovrij via autoluw, niets doen en meegaan met de trend, en inzetten op groei. Het voorkeursscenario is in drie workshops met beleidsmakers, vervoerders, ondernemers en de dorpsraden verder uitgewerkt tot deze visie en zet in op het meer autoluw maken van het eiland en het optimaliseren van de huidige situatie. Dit resulteert in drie ambities: *1. Ameland meer autoluw*: 35% reductie in het aantal auto overzettingen met de veerboot naar het niveau 2005-2011. *2. Doorontwikkeling huidig vervoersnetwerk*: gericht op het op korte termijn oplossen van verkeersknelpunten op het eiland, en *3. Ameland optimaal bereikbaar en verbonden*: dit gaat om de haven en de volumes en frequentie van de veerverbinding waarop de gemeente zich gaat inzetten om hier meer invloed op te krijgen. Ambitie 1 betreft een concreet meetbare en controleerbare doelstelling; bij ambities 2 en 3 is dit niet het geval.

Ameland: projectplannen
De Vervoersvisie wordt in de komende jaren uitgewerkt aan de hand van twee programmalijnen: Fysiek en Beleid. In de Vervoersvisie is een gedetailleerde tijdsplanning opgenomen van beheer- en projectplannen tot eind 2025. Daar staat heel weinig in over de inhoud van deze plannen Om de projectplannen tot uitvoering te brengen is voor de komende tweeënhalf jaar 251.500 euro geraamd, maar dit is verder niet gespecifieerd naar projecten. Over de periode na 2025 tot 2030 is verder niets opgenomen.

2.1.3 Schiermonnikoog

De gemeente Schiermonnikoog heeft geen specifiek beleidsdocument over mobiliteit c.q. verkeer en vervoer. Dat is ook wel begrijpelijk omdat het een autoluw eiland is. Gemotoriseerd verkeer kan alleen met een ontheffing toegang krijgen om op eiland te mogen rijden - net als op Vlieland (zie hierna).[14] Het ontheffingsbeleid van één auto per huishouden kan als redelijk ‘streng’ worden beschouwd en werkt over het algemeen goed.[15] De gemeente Schiermonnikoog heeft de ambitie om het autoluwe karakter van het eiland te versterken en zero emissie vervoer te stimuleren opgenomen in het coalitieakkoord. Middels het convenant zero emissie mobiliteit van de Waddeneilanden wordt er gezamenlijk gekeken naar maatregelen om die ambities te realiseren.

[12] Vervoersvisie Ameland 2023
[13] Een lijndienst lijkt nog geen realistische optie (Quickscan elektrisch vliegen van B&W aan de raad op 21 november 2023).
[14] Met name voor bedrijfsauto’s en bijvoorbeeld vervoer om medische redenen. Zie: https://www.schiermonnikoog.nl/verkeer-en-vervoer.
[15] Bron: gemeente Schiermonnikoog.

Oplossingsrichtingen voor verkeerdrukte en veiligheid Schiermonnikoog
Ondanks het autoluwe karakter speelt mobiliteit wel degelijk op het eiland. In een verslag van een door de gemeente georganiseerde Publieksbijeenkomst verkeer en vervoer op 1 november 2018 kwam naar voren dat de verkeersdrukte en veiligheid een probleem zijn. Mogelijke oplossingsrichtingen voor de veiligheid en het stimuleren van de duurzaamheid die daarbij zijn genoemd, zijn het afsluiten van het dorpscentrum in combinatie met een rondweg om het dorp, verplaatsing van de supermarkt buiten het centrum, snelheidsbeperkende maatregelen, minder ontheffingen voor (vracht)auto's, gratis openbaar vervoer, alleen nog maar elektrische auto's toelaten om het eiland nog autoluwer kunnen maken. Een andere manier om het autoluwe karakter van Schiermonnikoog te bevorderen, is het mogelijk maken van (gratis) parkeergelegenheid in Lauwersoog of subsidie voor een garagebox op het vasteland waardoor eilanders minder vaak hun auto mee hoeven te nemen naar het eiland. Het plan voor de rondweg gaat uiteindelijk niet door omdat er te weinig draagvlak voor is onder bewoners en in de raad.
In het 'Eindrapport ruimtelijke ontwikkelingen Schiermonnikoog' (2021*)* zijn drie ruimtelijke ontwikkelingen onderzocht die op Schiermonnikoog spelen. Het gaat hierbij om de verkeerssituatie in het dorp, het realiseren van een nieuwe busremise en om de vraag naar bedrijfsruimte. In het rapport staan diverse voorstellen voor concrete verkeersmaatregelen inclusief een begroting.
Verkeersdrukte op het eiland komt onder meer door busjes van bouwbedrijven en dat komt weer doordat er regelmatig verbouwingen plaatsvinden bij vooral vakantiehuisjes.[16]

Integraal Veiligheidsplan 2023-2026
Onder de inwoners zijn zorgen over de verkeersveiligheid, voornamelijk ten aanzien van het centrum, de Heereweg en de Badweg. Met name te hard rijden, foutief parkeren en onoplettendheid van toeristen worden als problemen ervaren. Het beleid is gericht op 1. infrastructuur en inrichting; 2. voorlichting en 3. regelgeving en handhaving. Uit de cijfermatige analyse van veiligheid blijkt echter dat er nauwelijks verkeersincidenten met letsel zijn.

Laadvisie Schiermonnikoog
De Integrale laadvisie bepaalt de strategie van de gemeente Schiermonnikoog om tijdig een toegankelijke, betaalbare, betrouwbare en veilige laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen te realiseren. De laadvisie richt zich op de volgende gebruikersgroepen: personenververvoer (inwoners, bezoekers), taxi's en lichte logistieke voertuigen.

2.1.4 Terschelling

De gemeente Terschelling heeft geen specifiek beleidsdocument over mobiliteit. Vastgestelde beleidskaders waarin mobiliteit is opgenomen zijn de Toekomstvisie 2025 (TS25) en de Toeristische Toekomstvisie. Beide documenten zijn van een redelijke tijd geleden – TS25 van 2016 en de Toeristische toekomstvisie van 2007 – en worden daardoor in de praktijk meestal niet als een duidelijk richtsnoer voor beleid gehanteerd.[17] Meer recent is er het coalitieakkoord waar zaken over mobiliteit in staan. De gemeente is recent ook gestart met het opstellen van de omgevingsvisie, die de 'paraplu' moet worden voor alle nieuwe beleidsstukken die ook aan mobiliteit raken. Voor West-Terschelling zijn rond parkeren in Oud West en het havengebied concrete plannen ontwikkeld. Het accent bij mobiliteitsbeleid ligt meer op technische uitvoering, en minder op het ontwikkelen van (integraal) beleid. Als er een probleem of knelpunt wordt gesignaleerd, wordt daar een oplossing voor gezocht. Verkeer en vervoer is de afgelopen jaren vooral een taak geweest voor het team Techniek.[18]

[16] Bron: gemeente Schiermonnikoog.
[17] Bron: gemeente Terschelling.
[18] Bron: gemeente Terschelling.

Toekomstvisie 2025 Terschelling
In TS25 is een aparte paragraaf met een pagina over mobiliteit opgenomen. In de visie staan prioriteiten voor mobiliteit, maar dat is niet zo concreet. De gemeente Terschelling wil: “zijn gasten meer gaan ‘ontzorgen’, en ze gastvrij ontvangen, vanaf het vertrek in de veerhaven en bij rederij Doeksen, door een klantgerichte aanpak met o.a. betaalbaar parkeren in Harlingen”, zo staat in de visie. Verder vermeldt de visie dat het openbaar vervoer aantrekkelijker gemaakt moet worden en fietsen en wandelen moet worden gestimuleerd om het autogebruik te ontmoedigen. Er wordt een relatie gelegd met winkelen voor eilanders en toeristen. In die visie staat dat de winkelgebieden autovrij zijn en het parkeren goed is geregeld.[19] Tot slot moet de mobiliteit duurzaam worden ingericht.[20] In de toelichtende tekst worden de prioriteiten iets meer concreet uitgewerkt, maar niet meetbaar en soms is de uitwerking een onderzoek of een verkenning.[21]

Toeristische Toekomstvisie (2007)
In de Toeristische Toekomstvisie gaat het onder meer om het bevorderen van fietsgebruik, openbaar vervoer en parkeerproblematiek. De verkeerssituatie op het havengebied van Terschelling wordt als een knelpunt gezien in termen van verkeersafhandeling van verkeer van en naar de veerboot en het parkeren.

Coalitieakkoord Terschelling 2022-2026
In het recente coalitieakkoord staan ook acties gericht op mobiliteit, zoals maatregelen om het gebruik van de auto door niet-eilanders te verminderen.[22] Ook is er aandacht voor de aanleg en het onderhoud van wegen en de paden. De mogelijkheid om de maximumsnelheid op de Hoofdweg te beperken tot 60 km per uur zal worden onderzocht. En tot slot wil men het hoofd bieden aan de groeiende parkeerbehoefte. Er staat een breed spectrum aan mobiliteit thema’s in het akkoord van parkeren, strandrijden, fietspaden tot rederij Doeksen, waarbij ook aandacht moet zijn voor de “duurzaamheidsopdracht”.[23] In 2024 is in het kader van het coalitieakkoord een inventarisatie gemaakt van knelpunten en mogelijke oplossingen rondom mobiliteit. Het gaat deels om concrete (verkeerstechnische) voorstellen en deels om meer algemene zaken, zoals het streven naar een uniforme inrichting qua verkeersregime van wegen en paden.[24]

Notitie Parkeer Oud West (2022) en Skylgerhaven
In de Notitie Parkeer Oud West notitie staan uitkomsten van een parkeeronderzoek en oplossingsscenario’s.[25] De raad heeft met het vaststellen van het coalitieakkoord gekozen voor scenario 3 uit de notitie.[26] In de notitie wordt een doelstelling voor autoluw vastgelegd alleen voor de woonstraten in Oud West.[27] Het verminderen van het gebruik van de auto door niet-eilanders staat ook in het coalitieakkoord, maar is verder niet in andere (actuele beleidsnotities) vastgelegd. Aandacht voor autoluw komt daarmee voor het eerst als kader naar voren in de notitie Parkeer Oud West.[28]

---

19 Toekomstvisie TS25, mei 2016, p.47.

20 Toekomstvisie TS25, mei 2016, p.33.

21 Een voorbeeld van een dergelijke uitwerking: er moet worden verkend of en hoe een systeem met gratis openbaar vervoer op Terschelling haalbaar is, met ook de mogelijkheid van elektrische deelauto’s.

22 Coalitieakkoord, Koers naar de toekomst meedenken, meepraten, meedoen. Het coalitieakkoord is in de raad van 25 mei 2022, vastgesteld met drie stemmen tegen en 8 voor.

23 Koers naar de toekomst meedenken meepraten meedoen, gemeente Terschelling, mei 2022, p.8.

24 Koers naar de toekomst meedenken meepraten meedoen, gemeente Terschelling, mei 2022, p.8.

25 Eerder waren er ook al klachten van bewoners en ondernemers over de bestaande parkeersituatie in Oud West. In 2009 is een plan gemaakt om de problematiek aan te pakken, maar vanwege onvoldoende maatschappelijk draagvlak heeft dat plan geen navolging gekregen.

26 Parkeernotitie Oud West, juli 2022, p.6.

27 Parkeernotitie Oud West, juli 2022, p.5.

28 In TS25 wordt ook al gesproken over het ontmoedigen van autogebruik, maar een concretisering ontbreekt.

Het project Skylgerhaven gaat onder meer over herinrichting van het haventerrein en betreft op mobiliteitsgebied vooral het parkeren en de aanvoerroute naar de haven. Er is een memo van het college aan de raad met een update van het project.[29]

2.1.5 Vlieland

De gemeente Vlieland heeft geen specifiek beleidsdocument over mobiliteit. Dat is ook wel begrijpelijk omdat het een autoluw eiland is. Autoluw betekent dat op Vlieland het gebruik van motorvoertuigen niet is toegestaan, behalve met ontheffing, net als op Schiermonnikoog.[30] Het verlenen van ontheffingen is een collegebevoegdheid.[31] De voorwaarden zijn vrij ruim geformuleerd zodat bijvoorbeeld bouwbedrijven, met busjes en andere transportmiddelen, er vaak gebruik van maken.[32] Mobiliteit is onderdeel van andere beleidsstukken, zoals de Omgevingsvisie, het coalitieakkoord, het Toeristisch beleid gemeente Vlieland en (vooral) het Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling. De gemeente Vlieland is recent gestart met het opstellen van een startnotitie met als doel het ontwikkelen van een mobiliteitsvisie.

Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling
In het Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027 staat “we zijn een autoluw eiland” centraal. Daarnaast is een “missie” om mobiliteit klimaatneutraal te maken in 2040.[33] De ambitie van de gemeente Vlieland ten aanzien van duurzaamheid en mobiliteit is uitgewerkt in vijf punten. De meeste van deze ambities vergen nog onderzoek en “uitwerking” in het te ontwikkelen mobiliteitsbeleid wat eind 2026 moet worden gerealiseerd. De vijf punten zijn:[34]

- Vermindering van het particulier aantal gereden kilometers met 20%.
- Emissievrij vervoersbeleid gereed in 2025-2026.
- Laadvoorzieningen op orde (2025): uitbreiding laadcapaciteit openbare ruimte en opstellen laadpaalbeleid.
- Bundeling van vervoersstromen naar en binnen bepaalde gebieden op Vlieland (ketenregie en innovatieve logistieke systemen).
- Gemeentelijke wagenpark is emissievrij.

Mobiliteit in andere beleidsdocumenten
Net als de gemeente Schiermonnikoog heeft de gemeente Vlieland de ambitie om het autoluwe karakter van het eiland te versterken en zero emissie vervoer te stimuleren. Dit is opgenomen met name middels het amendement op meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling en in het coalitieakkoord.[35]
In het Toeristisch beleid van de gemeente Vlieland wordt ‘mobiliteit & bereikbaarheid’ als een relevant thema benoemd. Het gaat dan om de bereikbaarheid van het eiland en de manier van voortbewegen op het eiland. Tegelijkertijd wordt in dit beleid ook gesteld dat: “Als autoluw eiland Vlieland nauwelijks problemen heeft als gevolg van gemotoriseerd verkeer en bijbehorende parkeerproblemen (voor zover die bestaan worden die vooral veroorzaakt door inwoners en busjes van leveranciers of dienstverleners)”.[36] Knelpunten zitten bijvoorbeeld ook in verkeerd geparkeerde fietsen en de toename van bakfietsen en hondenkarren, wat vraagt om brede gebruikszones terwijl veel fietspaden op het eiland smal zijn.[37] Als zwakte wordt benoemd dat een veel gehoord sentiment is hoe ‘autoluw’ Vlieland

[29] Update project Skylgerhaven van 9 juli 2024.
[30] Een verschil met Schiermonnikoog is dat op dat eiland het beleid is dat er maar voor één voertuig per huishouden een ontheffing wordt verstrekt.
[31] https://www.vlieland.nl/t-ontheffing.
[32] Bron: gemeente Vlieland.
[33] Aan de slag met duurzame ontwikkelingen. Beleid en meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027, p. 12.
[34] Aan de slag met duurzame ontwikkelingen. Beleid en meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027, p. 12.
[35] Raadsbreed akkoord 2022-2026, gemeente Vlieland,15 juli 2022, p.7. Zie ook het college uitvoeringsprogramma 2022-2026.
[36] Toeristisch beleid gemeente Vlieland, februari 2024, p.14.
[37] Toeristisch beleid gemeente Vlieland, februari 2024, p.14.

daadwerkelijk nog is. Volgens sommigen is de beleving dat de verkeersbewegingen van auto's toenemen en dat dit het karakter van het eiland aantast en dat geldt ook voor het toenemende gebruik van elektrische fietsen.[38]
In maart 2024 is de omgevingsvisie Vlieland vastgesteld in de raad. In de omgevingsvisie staat de aandacht voor meer autoluwheid centraal. Auto's moeten zo veel mogelijk uit het straatbeeld worden gehaald, buiten de daarvoor aangewezen plekken.[39]

Nieuwe mobiliteitsvisie
In de startnotitie 'mobiliteit, vervoer en parkeren' staan vijf ambities (actielijnen), die '1-op-1' uit het beleid en meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling komen. Doel is ook oplossingsmogelijkheden voor de parkeerproblematiek te onderzoeken, zoals een ondergronds of uit het zicht parkeren en bedrijfsauto's (vaak busjes van bouwbedrijven) buiten het dorp te laten parkeren. De startnotitie benadrukt dat het autoluwe karakter van het eiland behouden moet blijven en tevens moet worden ingezet op verduurzaming en verkeersveiligheid. De aanleiding voor het ontwikkelen van een mobiliteitsvisie zijn toenemende parkeerproblemen en ook de stijging van het aantal ontheffingen. Hierbij is ook aandacht voor de mogelijkheid van betaalbare parkeergelegenheid voor de eilanders aan de vaste wal en er wordt gedacht aan deelauto's. In de startnotitie wordt gesignaleerd dat er een tendens is van toenemende verkeersbewegingen door de gestage toeristische groei en bijbehorende vraag naar goederen.
De ambities (actielijnen) in de startnotitie zijn onder meer het terugdringen van (fossiel) autoverkeer en de vermindering van het particulier aantal gereden kilometers met 20%, die ook al in het Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling werd genoemd. De hoogte van de 20%-ambitie is niet onderbouwd en er is ook geen nulmeting en een datum waarop het doel bereikt moet zijn.. [40]
De startnotitie is het resultaat van een inventarisatie van staand beleid op hoofdlijnen en van een schets van het nationaal, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid, dat door zal werken in het toekomstige beleid voor mobiliteit, vervoer en parkeren.

2.1.6 Gezamenlijk beleid

Naast de eigen beleidstukken per gemeente zijn er twee beleidsdocumenten die betrekking hebben op gezamenlijk beleid van de vijf gemeenten. Ten eerste is er het convenant 'Zero emissie Mobiliteit Waddeneilanden' van begin 2019.[41] Met het ondertekenen van het convenant spreken de gemeenten de ambitie uit van emissievrij vervoer op de Waddeneilanden, uiterlijk in 2025. Samenhangend daarmee beogen de eilandgemeenten gezamenlijk deel te nemen aan de 'Green Deal Zero Emissie (Stand)logistiek' (Green Deal ZES), een landelijke afspraak waarin diverse overheden en bedrijven projecten uitvoeren om de logistiek te verduurzamen. Het convenant wordt ook genoemd in het 'Uitvoeringsprogramma 2021-2026 - Agenda voor het Waddengebied 2050' van maart 2023. Het convenant is nog steeds een actueel beleidsdocument. Emissieloos vervoer wordt ook genoemd in het advies van GR Waddeneilanden op de concept-Nota van Uitgangspunten voor de nieuwe concessies.[42]
Er is in het kader van het convenant een aantal concrete maatregelen afgesproken. Omdat het om een al wat verouderd pakket maatregelen gaat, is in het kader van deze quick scan niet nader bekeken of de maatregelen zijn geconcretiseerd.

De tweede vorm van gezamenlijk beleid betreft de Regiodeal De Waddeneilanden. Alle vijf gemeenten zijn betrokken bij de Regiodeal waarin Rijk, Provincie Fryslân, Provincie Noord-Holland en de vijf

[38] Toeristisch beleid gemeente Vlieland, februari 2024, p.36-37.
[39] Omgevingsvisie, Langzaam meewegen, maart 2024, p.48.
[40] Startnotitie, mobiliteit vervoer en parkeren, 1 mei 2024, p.8.
[41] Convenant "Zero emissie Mobiliteit" Waddeneilanden (2019). Zie ook: https://www.strandweer.nu/nieuws/aftrap-convenant-zero-emissie-mobiliteit-waddeneilanden-1569/#google_vignette
[42] Brief van de GR Waddeneilanden van 23 mei 2024 over Adviesnota Uitgangspunten concessies Waddenveren.

eilandgemeenten samenwerken op basis van afspraken op een aantal thema's. 'Optimaal bereikbaar en verbonden' is één van de thema's. Op dit moment gaat het voornamelijk nog om (aangekondigde) onderzoeken.

2.2 Bereikbaarheid van de eilanden (veerdiensten)

Voor bewoners en bezoekers van de Waddeneilanden is goede bereikbaarheid van de Waddeneilanden van groot belang voor de leefbaarheid. De veerdienst met de vaste wal naar Texel wordt al sinds 1907 verzorgd door het private bedrijf TESO. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) is verantwoordelijk voor het personenvervoer tussen het vasteland en de Friese Waddeneilanden. De gemeenten hebben hier weinig invloed op, ze hebben alleen het recht van advies. Om goede veerverbindingen te garanderen heeft de Rijksoverheid voor dit vervoer concessies verleend aan de private bedrijven Doeksen naar Vlieland en Terschelling en Wagenborg naar Ameland en Schiermonnikoog. De veerdiensten krijgen geen subsidie. Omdat de concessies aflopen in 2029 bereidt IenW nieuwe concessies voor die ingaan in 2029. De voortgang hiervan wordt beschreven in de kamerbrief van 4 oktober 2024 over de Nota van Uitgangspunten.[43] Beoogd wordt om in de tweede helft van 2026 via een aanbestedingsprocedure concessies te verlenen: een vervoersconcessie Waddenveren West voor de veerverbindingen van en naar Vlieland en Terschelling en een vervoersconcessie Waddenveren Oost voor de veerverbindingen van en naar Ameland en Schiermonnikoog. De Nota van Uitgangspunten (NvU) is tot stand gekomen na consultatie waarbij ook de gemeenten een zienswijze hebben ingediend.[44] De volgende stap is dat de NvU door IenW vertaald wordt in concrete vervoerseisen voor het Programma van Eisen (PvE) en in het tweede kwartaal van 2025 te consulteren. Gunning van de nieuwe concessies is voorzien in de tweede helft van 2026.

2.2.1 Texel

De veerdienst met de vaste wal wordt – al sinds 1907 – verzorgd door TESO (zie het kader). TESO is een privaat bedrijf met een brede (maatschappelijke) doelstelling: het bieden van een betrouwbare en betaalbare verbinding.[45] Het betekent dat de winst van het bedrijf in beginsel geïnvesteerd wordt in het in stand houden en verder verbeteren van de verbinding. Het doel is statutair vastgelegd. Over het algemeen is er onder inwoners tevredenheid over de wijze waarop de veerdienst is georganiseerd en het functioneren van TESO.

TESO
Voor de verbinding naar Texel is geen concessie opgesteld, zoals bij de Friese Waddeneilanden.
De verbinding wordt uitgevoerd door rederij TESO (Koninklijke N.V. Texels Eigen Stoomboot Onderneming). TESO is opgericht in 1907. TESO is een NV met als doel "het exploiteren van een bootdienst tussen Texel en Den Helder en, in het algemeen, het verbeteren van de verbindingen van Texel met de vaste wal" (Statuten, art. 2). De NV heeft ruim 3.000 aandeelhouders, waarvan verreweg de meeste op Texel wonen. (Aandelen zijn overerfbaar en soms al jarenlang bezit van een familie.) Het aandeelhouderschap betekent stemrecht op de algemene vergadering van aandeelhouders. De aandeelhouders hebben inspraak in de veerdienst, dus onder meer wat betreft de kwaliteit van de dienstverlening en het aantal afvaarten. De NV-vorm betekent ook dat er een openbaar jaarverslag is, inclusief financiële gegevens. Een Raad van Commissarissen (RvC) houdt toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van TESO. De commissarissen worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders, en benoemen op hun beurt de directie. De gemeente zit niet in de RvC.

[43] Kamerbrief, 4 oktober 2024, kenmerk IENW/BSK-2024/172657.
[44] Brief van de GR Waddeneilanden van 23 mei 2024 over Adviesnota Uitgangspunten concessies Waddenveren, en Brief van de vier Friese Waddengemeenten aan de minister van IenW van 23 mei 2024.
[45] https://www.teso.nl/over-teso/

Het autoverkeer van en naar het eiland dat door TESO wordt gefaciliteerd, is tot voor kort steeds gegroeid, wat ook omzetgroei voor TESO betekende. De afgelopen jaren is er een stabilisatie van het autoverkeer, mede doordat de grens van het aanbod van de accommodaties (een 'beddengrens' van 45.000) zo langzamerhand wordt bereikt.[46] De beddengrens werkt dus in de praktijk als een sturingsmiddel dat het aantal toeristen en daarmee ook het autoverkeer begrenst.

2.2.2 Ameland en Schiermonnikoog

De verbinding met de vaste wal wordt voor beide eilanden uitgevoerd op basis van een concessie van het Rijk door Wagenborg Passagiersdiensten.

Wagenborg
Wagenborg Passagiersdiensten, onderdeel van het familiebedrijf Royal Wagenborg dat zich water en wegtransport bezig houdt. Het is een BV wat betekent dat niet alle (financiële) informatie openbaar is. (BV's hoeven alleen een balans te publiceren; dat kan ook een zogenoemde geconsolideerde balans zijn, waaronder meerdere BV's vallen waarvan alleen geaggregeerde informatie beschikbaar is.) Wagenborg krijgt geen subsidie. Zaken ten aanzien van de dienstverlening komen aan de orde in twee commissies: COBA (Commissie Overleg Bootdienst Ameland) en COBS (Commissie Overleg Bootdienst Schiermonnikoog), waarin de gemeente en Rijkswaterstaat vertegenwoordigd zijn.

Vanwege de ligging van de vaarroute zijn er al vele jaren problemen met de bereikbaarheid van Ameland en ontstaan er vertragingen en onbetrouwbaarheid in de dienstverlening, en moet er vele worden gebaggerd.[47] Dit leidt tot veel overleg tussen veerdienst en gemeente en het Rijk, want Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor de toegankelijkheid en het onderhoud van de vaargeul. Rijkswaterstaat voert een onderzoeksprogramma uit naar een betrouwbare verbinding, waarbij verschillende alternatieven worden onderzocht, waaronder het verplaatsen van de vertreklocatie van Holwert naar Ferwert.[48] Met Wagenborg is er ook met grote regelmaat overleg via COBA; dat overleg verloopt in beginsel goed.[49]
De Vervoersvisie van Ameland heeft vooral betrekking op het verkeer en vervoer óp Ameland. Maar de ambities "1. *Ameland meer autoluw" en "3. Ameland optimaal bereikbaar en verbonden"* zijn wel relevant voor de veerdienst. Bij ambitie 1 gaat het om 35% minder auto overzettingen. Bij ambitie 3 gaat het er om dat de gemeente zich gaat inzetten om meer invloed te krijgen op de veerverbinding en de concessie. Er wordt gestreefd naar een reductie van 35% in het aantal auto overzettingen door middel van "sturing" met bijvoorbeeld een vignet en communicatie en het faciliteren van bagagevervoer.

Op Schiermonnikoog is er over het algemeen tevredenheid over de dienstverlening door Wagenborg en wordt het overleg goed beoordeeld.[50]

2.2.3 Terschelling en Vlieland

De verbinding met de vaste wal wordt uitgevoerd op basis van een concessie van het Rijk door Doeksen.

[46] Bron: gemeente Texel. De beddengrens is vastgelegd in het bestemmingsplan.
[47] De problematiek rond de vaarroute wordt in belangrijke mate veroorzaakt doordat de vaarroute – anders dan bij de andere eilanden – dicht op het wantij ligt, waardoor er vaak en veel moet worden gebaggerd.
[48] Het onderzoek is ook opgenomen in het zogenoemde Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport. Zie: https://www.rijkswaterstaat.nl/nieuws/archief/2023/11/rijkswaterstaat-rondt-vervolgonderzoek-bereikbaarheid-ameland-2030-af.
[49] Bron: gemeente.
[50] Bron: gemeente Schiermonnikoog.

Doeksen
Doeksen voert de veerdienst uit op basis van een concessie van het Rijk. Het is een BV wat betekent dat niet alle (financiële) informatie openbaar is. (BV's hoeven alleen een balans te publiceren; dat kan ook een zogenoemde geconsolideerde balans zijn, waaronder meerdere BV's vallen waarvan alleen geaggregeerde informatie beschikbaar is.) Doeksen krijgt geen subsidie. Zaken ten aanzien van de dienstverlening komen aan de orde in overleg tussen gemeente en Doeksen en in klantenraden.

Over het algemeen is er een sterke betrokkenheid tussen college en rederij en er is ook een klantenraad.[51] In het coalitieakkoord van Terschelling is een passage over de concessie opgenomen. Er wordt gemeld dat het doel is dat de OV-jaarkaarten van het Rijk ook gelden voor de veerverbinding.[52] Dit betreft dus eigenlijk een wens voor de nieuwe concessie richting het Rijk; de gemeente heeft er geen zeggenschap over.
Door de gemeente Terschelling is geconstateerd dat door de huidige concessie het varen met meer en grotere schepen mogelijk is en dat betekende dat in de loop van de tijd meer auto's worden overgezet en er daardoor zijn er meer parkeerproblemen op het eiland.[53] Daarmee is er een raakvlak met het thema mobiliteit óp het eiland. In de Toeristische Toekomstvisie (uit 2007) werd gesteld dat "de capaciteit van de veerverbinding moet worden afgestemd op deze toekomstvisie". In de Toeristische Toekomstvisie werd ook geconstateerd dat het meenemen van de auto naar Terschelling en het autogebruik op het eiland zelf in meer en mindere mate afhankelijk is van de parkeervoorzieningen en -tarieven in Harlingen. Ook de bagageafhandeling wordt genoemd als een mogelijk onderwerp om het aantal auto overzettingen te verminderen. Rond de bagageafhandeling is recent een pilot (onderzoek) uitgevoerd mede op initiatief van Doeksen.[54]

Op Vlieland zijn in beleidsdocumenten zoals het 'Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023 – 2027 en de Omgevingsvisie geen opmerkingen gemaakt over de concessieverlening. Kennelijk speelt het onderwerp beleidsmatig weinig, dit komt doordat het niet binnen de reikwijdte van het gemeentelijk beleid valt. Over het algemeen is er tevredenheid op Vlieland over Doeksen. Maar over de frequentie en duur van de overtochten van Doeksen is er wel discussie.
In de startnotitie voor de nieuwe mobiliteitsvisie en het mobiliteitsbeleid is opgenomen dat, mogelijk gezamenlijk met de gemeente Terschelling, onderzocht moet worden om parkeerplaatsen voor inwoners in Harlingen te creëren gericht op het verminderen van het aantal auto's op het eiland. Hiervoor moest uiterlijk medio 2023 een voorstel zijn ontwikkeld, maar dat is nog niet afgerond.[55]

2.3 Integraliteit van mobiliteitsbeleid

2.3.1 Texel

In de Mobiliteitsvisie 2015-2025 is aandacht besteed aan maatschappelijke, economische en bevolkingsontwikkelingen die de (auto)mobiliteit verder kunnen doen toenemen. Het betreft algemene beschrijvingen van die ontwikkelingen. Rond wonen wordt aandacht besteed aan leefbaarheid, met name in het kader van parkeeroverlast. De gemeente Texel kent ook een woonvisie, maar die is van een latere datum dan de Mobiliteitsvisie 2015-2025 en kent geen verwijzing naar mobiliteit.
In de Mobiliteitsvisie 2015-2025 worden ontwikkelingen rond toerisme expliciet beschreven. Toerisme wordt met name genoemd in relatie tot parkeeroverlast en het "verleiden" van de toerist om meer van

[51] Born: gemeente Terschelling.
[52] Coalitieakkoord 2022/2026, Koers naar de toekomst meedenken meepraten meedoen, gemeente Terschelling, mei 2022, p.8.
[53] Bron: gemeente Terschelling.
[54] Bron: gemeente.
[55] Startnotitie, mobiliteit vervoer en parkeren, 1 mei 2024, p.3.

de fiets gebruik te maken. In 2021 is het Toeristisch Toekomstplan Texel opgesteld, waarin ook de parkeeroverlast door toenemend toerisme wordt genoemd, en verder het stimuleren van gebruik van duurzame vervoersmiddelen. Alhoewel niet expliciet naar de Mobiliteitsvisie wordt verwezen, zijn die beleidsthema's consistent met de Mobiliteitsvisie.
Duurzaamheid is een onderwerp in de Mobiliteitsvisie 2015-2025, gericht op meer milieuvriendelijk vervoer (fietsen, wandelen en openbaar vervoer). In de duurzaamheidsvisie van de gemeente Texel uit 2020 wordt ook het overstappen op de fiets genoemd, en dat er meer elektrische auto's (en laadpalen) moeten komen. Ook voertuigen op waterstof worden genoemd. In het Actieplan uit 2015 werd aan waterstof een bijlage besteed. Het duurzaamheidsbeleid ligt daarmee wat betreft mobiliteitsthema's in lijn met de Mobiliteitsvisie.

In het coalitieakkoord komen ook wonen, toerisme en duurzaamheid aan de orde. Toerisme is nadrukkelijk gekoppeld aan mobiliteit: de druk vanuit het toerisme wordt met name genoemd als bron van parkeerdrukte.[56] In het plan van aanpak bij de nieuwe mobiliteitsvisie wordt aandacht besteed aan thema's als verkeersveiligheid, bereikbaarheid, leefbaarheid en duurzaamheid. De doelen, de bereikbaarheidsdoelen uit het coalitieakkoord en ook de kaders die rond toerisme en duurzaamheid zijn aangegeven, vormen algemene, integrale uitgangspunten voor het mobiliteitsbeleid waarover tot op zekere hoogte ook consensus is bij de gemeenteraad. In de programmabegroting zijn de doelen van het programma bereikbaarheid beknopt en algemeen geformuleerd. De doelen zijn in lijn met de Mobiliteitsvisie maar daaraan wordt slechts beperkt gerefereerd.[57]

2.3.2 Ameland

In de Vervoersvisie wordt in algemene zin aandacht besteed aan de integraliteit doordat expliciet een relatie wordt gelegd naar eerder beleidsstukken van de gemeente Ameland op het terrein van vervoer, maar ook naar actuele beleidsstukken als de Economische Visie 2030 (2019), Toerismebeleid (2023), Handhavingsbeleid, duurzaamheid en milieubeleid en beleidsstukken m.b.t. de concessie en de 'Programmalijn optimaal bereikbaar en verbonden' in de Regiodeal.
In de Vervoersvisie worden ontwikkelingen rond toerisme expliciet beschreven. Toerisme wordt met name genoemd in relatie tot de verkeersdrukte en parkeerproblemen op het eiland die men wil verminderen door het aantal overzettingen van auto´s te verminderen. De Toerismevisie was er eerder dan de Vervoersvisie en mede input voor de Vervoersvisie.
Wat betreft wonen wordt er geen duidelijke relatie gelegd. In de in april 2024 vastgestelde ´Woonvisie 2024-2028 met een doorkijk naar 2035´ wordt geen relatie gelegd met vervoer c.q. mobiliteit.
Duurzaamheid wordt verschillende malen genoemd in de Vervoersvisie en komt tot uitdrukking in de ambitie om het autoverkeer op het eiland te verminderen, en fietsen, wandelen en OV-gebruik te stimuleren. Ook wordt genoemd dat elektrisch vliegen voor het vliegveld op Ameland een interessante optie kan zijn.

2.3.3 Schiermonnikoog

Onderdelen van mobiliteitsbeleid zijn ingebed in andere beleidsstukken over veiligheid en ruimtelijke ordening. In de in januari 2024 vastgestelde Woon-Zorg visie 2024-2029 wordt geen aandacht besteed aan verkeer en vervoer.

[56] Coalitieakkoord en uitvoeringsprogramma Texel (2022).
[57] Programmabegroting 2024, p. 39. In de Programmabegroting 2024 zijn havens en visserij ook onder het programma opgenomen, alhoewel die geen expliciet onderdeel van de Mobiliteitsvisie 2015-2025 waren.

2.3.4 Terschelling

In de beleidsstukken van de gemeente die over wonen gaan, zoals de woonvisie en het uitvoeringsprogramma woonvisie +135+, komt de relatie met mobiliteit niet duidelijk naar voren.
In de Toeristische Toekomstvisie (2007) komt mobiliteit wel nadrukkelijk aan de orde. De problematiek die wordt veroorzaakt door het toerisme (met name parkeerproblemen) vormt een 'trigger' om te kijken naar mobiliteit.
Duurzaamheid is een onderwerp dat in de Toekomstvisie (TS25) gekoppeld is aan mobiliteit bij het onderwerp openbaar vervoer en auto's. Duurzaamheid is een algemeen kader dat raakt aan mobiliteit, en leidt tot een aantal concrete projecten of pilots. Maar een duurzaamheidsvisie is er niet, wel is er een uitvoeringsprogramma 'Terschelling samen duurzaam 2023-2026' opgesteld. Daarin is opgenomen dat het college het doel heeft om in de coalitieperiode als eiland tussen de 15% en 47% minder CO_2 uit te stoten specifiek voor de gebouwde omgeving, ten opzichte van 2016.[58] Het programma is onderverdeeld in vijf verschillende thema's, waarbij ook projecten duurzame mobiliteit een onderwerp is, maar een specifieke uitwerking met acties ontbreekt. De focus van het duurzaamheidsbeleid op Terschelling is met name de bebouwde omgeving.

2.3.3 Vlieland

Mobiliteit komt in verschillende beleidstukken van de gemeente Vlieland terug. Het gaat dan bijvoorbeeld om de omgevingsvisie, het Toeristisch beleid en (vooral) het Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling. In maart 2024 is de Omgevingsvisie Vlieland vastgesteld in de raad. In de omgevingsvisie staat: *"het streven is er niet op gericht om te komen tot een autovrij Vlieland"*. Wel moet er aandacht zijn voor meer autoluwheid. Auto's moeten zo veel mogelijk uit het straatbeeld worden gehaald, buiten de daarvoor aangewezen plekken.[59] In het beleid en het meerjarenprogramma Duurzame ontwikkeling is heel nadrukkelijk vanuit de missie van Vlieland vier aparte onderdelen opgenomen waarvan mobiliteit er een van is.
In het Toeristisch beleid van de gemeente Vlieland, wordt voor mobiliteit & bereikbaarheid als een relevant thema benoemd. Dit betreft de bereikbaarheid van het eiland (en de manier van voortbewegen op het eiland) is belangrijk. Tegelijkertijd wordt in dit beleid vanuit het perspectief van toerisme ook gesteld dat: "Als autoluw eiland Vlieland nauwelijks problemen heeft als gevolg van gemotoriseerd verkeer en bijbehorende parkeerproblemen (voor zover die bestaan worden die vooral veroorzaakt door inwoners en busjes van leveranciers of dienstverleners)".[60]
De passages over mobiliteit zijn consistent met de andere nota's.

2.4 Bevindingen

Op basis van het voorgaande kunnen de volgende bevindingen worden gedaan.

Algemeen

- Op alle gemeenten spelen mobiliteitsvraagstukken sterk en is mobiliteit een belangrijk beleidsthema. Onderwerpen waar de gemeenten zich mee bezig houden zijn onder meer autobewegingen, verkeersinfrastructuur, parkeren, fietsen, openbaar vervoer en verkeersveiligheid.
- Voor de vier Friese Waddeneilanden is de nieuwe concessie voor de veerdiensten een actueel en belangrijk beleidsthema voor de bereikbaarheid van de eilanden.

[58] Gemeente Terschelling, Uitvoeringsprogramma Samen duurzaam 2023-2026, p.8.
[59] Omgevingsvisie, Langzaam meewegen, maart 2024, p.48.
[60] Toeristisch beleid gemeente Vlieland, februari 2024, p.14.

- Met name bij de Friese Waddeneilanden spelen in relatie tot de concessie ook thema's als parkeren aan de vaste wal (zowel voor inwoners als toeristen) en bagagevervoer, betaalbaarheid voor eilanders, betrouwbaarheid enz..
- Niet alle gemeenten hebben (of hadden) een actueel beleidsdocument dat dient (diende) als beleidskader. Voor wat betreft de gemeenten Vlieland en Schiermonnikoog is dat deels vanwege het autoluwe karakter ook wel te begrijpen. De andere gemeenten hebben een periode zonder actuele beleidskaders gewerkt.
- Op alle eilanden is met name de groei van het toerisme aanleiding om opnieuw naar (de kaders voor) mobiliteitsbeleid te kijken. Het gaat dan met name om de groei van het (auto)verkeer en parkeerdrukte.
- Mobiliteitsbeleid hangt samen met beleids(keuzes) op andere terreinen. Op alle eilanden is die samenhang zichtbaar, alhoewel lang niet altijd expliciet de relatie tussen die beleidsterreinen is uitgewerkt. Het gaat met name om samenhang met duurzaamheid en toerisme. De relatie tussen wonen en mobiliteit wordt meestal niet duidelijk gelegd.
- Op alle eilanden speelt duurzaamheid een rol bij mobiliteit. De meeste eilanden beperken dat tot personenverkeer (bijvoorbeeld ten aanzien van elektrische auto's, laadpalen, fietsen en openbaar vervoer) en besteden minder aandacht aan (duurzaam) goederenvervoer.

Texel
- De formele beleidskaders die er zijn, zijn verouderd en hebben ambities en uitgangspunten die algemeen zijn geformuleerd (niet SMART).[61] De gemeente werkt nu aan een nieuwe mobiliteitsvisie.
- Het coalitieakkoord is het meest recente document waar mobiliteitsdoelen in staan, maar kent ook vooral kwalitatief en algemeen geformuleerde doelen en kaders.
- In de beleidskaders wordt weinig gewerkt met kwantitatieve data, prognoses en scenario's.
- Over de uitvoering van de veerververbinding door TESO is over het algemeen tevredenheid.
- Mobiliteitsbeleid is in zoverre integraal te noemen dat er algemene uitgangspunten zijn die consistent zijn met die rond duurzaamheid en toerisme, maar een expliciet relatie is meestal niet altijd gelegd.

Ameland
- De gemeenteraad van Ameland heeft in recent (oktober 2023) de nieuwe Vervoersvisie Ameland als beleidskader vastgesteld. De gemeente heeft een tijd zonder beleidskader op dit terrein gewerkt.
- Aanleiding voor het nu opstellen van de Vervoersvisie is dat het afgelopen decennium de verkeersdrukte is toegenomen en er meer overlast wordt ervaren door bewoners en toeristen. Daarbij spelen leefbaarheid en duurzaamheid een steeds grotere rol.
- Het beleidskader is breed en algemeen geformuleerd (geen SMART-doelen). Wel is er een kwantitatieve ambitie van 35% reductie van auto overzettingen in 2030, maar hoe dat kan worden gerealiseerd is weinig concreet uitgewerkt. De vervoersvisie fungeert als een paraplu waaronder verschillende uitvoeringsprogramma's worden uitgewerkt.
- Bij de nieuwe visie zijn expliciet scenario's en prognoses gebruikt om de ambities in beeld te brengen.
- In de nieuwe vervoersvisie wordt expliciet een relatie gelegd naar andere beleidsstukken van de gemeente Ameland. Toerisme wordt met name genoemd in relatie tot de verkeersdrukte en parkeerproblemen op het eiland die men wil verminderen door het aantal overzettingen van auto´s te verminderen. De Toerismevisie was er eerder dan de Vervoersvisie en diende mede als input voor de Vervoersvisie.
- De laatste jaren zijn er problemen met vertragingen en betrouwbaarheid bij de veerverbinding met Ameland, en dat is een belangrijk thema op het eiland. In de visie staat dat de gemeente vindt dat

[61] SMART staat voor Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden,

ze te weinig invloed heeft op het vervoer van en naar het eiland. Dat is vooral relevant omdat nu de besluitvorming over de nieuwe concessie loopt. Het is niet duidelijk hoe de ambitie van 35% minder overzettingen doorwerkt op de exploitatie van de vervoerder, ook bij een nieuwe concessie.

Schiermonnikoog

- De gemeente Schiermonnikoog heeft geen mobiliteitsvisie, maar er worden wel mobiliteits-problemen zoals verkeerdrukte ervaren. Thema's als verkeersveiligheid en parkeren zijn onderdeel van andere beleidsstukken.
- Er worden veel mobiliteitsmaatregelen verkend maar dat leidt lang niet altijd tot concrete uitvoeringsmaatregelen geaccordeerd door de raad.
- In raadsvergaderingen speelt het onderwerp concessies een rol. Over de uitvoering van de veerverbinding door Wagenborg is over het algemeen tevredenheid.
- Het beleid rond mobiliteit is over het algemeen in lijn met ander beleid, zoals rond duurzaamheid.

Terschelling

- Terschelling heeft geen mobiliteitsvisie. Beleidsuitgangspunten rond mobiliteit kunnen enigszins versnipperd wel in andere beleidsdocumenten worden gevonden, maar een integraal beeld ontbreekt.
- De beleidskaders die er zijn (zoals TS25 uit 2016 en de Toeristische toekomstvisie uit 2007), zijn verouderd en hebben ambities en uitgangspunten die algemeen (niet SMART) zijn geformuleerd.
- Het coalitieakkoord kent ten aanzien van mobiliteit vooral kwalitatief en algemeen geformuleerde doelen en kaders. De doelen die rond mobiliteit worden vermeld, zijn onvoldoende concreet om de voortgang goed te volgen. Uitwerkingsplannen en actieplannen zijn op het gebied van mobiliteit niet opgesteld voor de Toekomstvisie 2025 en de Toeristische Toekomstvisie.
- Het accent bij mobiliteitsbeleid ligt meer op technische uitvoering en minder op het ontwikkelen van (integraal) beleid. Als er een probleem of knelpunt wordt gesignaleerd, wordt daar ad hoc een oplossing voor gezocht.
- Terschelling kent geen visiedocument met een duidelijk kader op het gebied van duurzaamheid, waardoor de samenhang met mobiliteit ook niet duidelijk is; er is wel een uitvoeringsprogramma duurzaamheid.

Vlieland

- De gemeente Vlieland is bezig met het ontwikkelen van een nieuwe mobiliteitsvisie en heeft een startnotitie opgesteld. In de startnotitie zijn doelen en uitgangspunten opgenomen. Aanleiding voor het nu opstellen van de mobiliteitsvisie is dat de verkeersdrukte is toegenomen en er meer overlast wordt ervaren door bewoners en toeristen. Daarbij spelen leefbaarheid en duurzaamheid een steeds grotere rol en die thema's staan vanuit de omgevingsvisie bezien voorop.
- Het thema mobiliteit wordt vooral vorm gegeven vanuit het Meerjarenprogramma duurzaam ontwikkelen
- De doelen rond mobiliteit zijn redelijk algemeen (niet SMART) geformuleerd in de startnotitie. Ook het kwantitatieve doel om het particulier aantal gereden kilometers met 20% te verlagen, is niet onderbouwd en er is ook geen nulmeting en een datum waarop het doel bereikt moet zijn. Het is bedoeling om de 'toetsbaarheid' in het nieuwe programma (de uitvoeringsagenda) op te nemen.

3 STURING

3.1 Sturingsmogelijkheden van de gemeenteraden

3.1.1 Texel

Afspraken en informatievoorziening
De Mobiliteitsvisie Texel 2015-2025 is in 2015 door de gemeenteraad van Texel vastgesteld. De raad is toentertijd bij de voorbereiding van de visie betrokken onder meer door een brainstormsessie. In het Actieplan is een afspraak opgenomen over de rol van de raad bij verschillende deelplannen en projecten: “Elk uitvoeringsplan zal, nadat uit onderzoek duidelijk is geworden welke acties en middelen nodig zijn, eerst ter accordering aan de raad worden voorgelegd”.[62] Gezien de tijd die verstreken is, is het in het kader van deze quick scan niet mogelijk om voor de gehele beleidsperiode te bekijken of dit ook is gebeurd.
Meer recent zijn een aantal concrete uitvoeringsplannen in de raad aan de orde geweest: het “Wegencategoriseringsplan 2019” (2020), het “Parkeer- en Verkeerscirculatieplan Den Burg” (2020), het “Parkeer- en verkeerscirculatieplan De Koog” (2021), en het “Beheerplan Wegen Texel 2024 – 2028”(2023). Ook is het Wandelnetwerk Texel aan de orde gekomen.[63]
Voorgestelde projecten en maatregelen uit het coalitieakkoord, dat de raad ter informatie krijgt, zijn in het kader van de midterm review in de raad aan de orde geweest. Afzonderlijke projecten en maatregelen komen ook bij de behandeling van de programmabegroting terug. Bij de programmabegroting komen uitvoeringsplannen aan de orde binnen het “Programma 2: Goede bereikbaarheid”. In de programmabegroting gaat het om concrete plannen, zoals reconstructie van parkeerplaatsen en wegen, fietspad verlengen, en bestrating vervangen. De informatie gaat over planning en budget op projectniveau. De raad is actief betrokken bij concrete maatregelen en projecten, wat blijkt uit een aantal moties over met name concrete infrastructurele maatregelen.[64]

De raad is ook geïnformeerd via het coalitieakkoord, waarin mobiliteit een van de onderwerpen is. Mede vanwege de Omgevingswet is bij de nieuw op te stellen mobiliteitsvisie nadrukkelijk aandacht voor participatie en consultatie van burgers en andere partijen. De raad is via een Raadsinformatiebrief geïnformeerd over het proces van totstandkoming van de nieuwe visie. Daarin is ook de rol van de raad daarbij verwoord: “1. In fase 2 (dialoogfase) van de uitwerking vindt een dialoogsessie met de gemeenteraad plaats (zie pagina 14 van het plan van aanpak). 2. Voordat het ontwerp van de mobiliteitsvisie wordt opgesteld zal deze eerst aan de gemeenteraad gepresenteerd worden (stap 13 pagina 18)”.[65]

Evaluatie en monitoring
Bij de vaststelling van de Mobiliteitsvisie 2015-2025 zijn ondanks de ruime termijn geen momenten afgesproken over (tussentijdse) evaluatie of monitoring. Door de gemeente is aangegeven dat dat ook niet gebruikelijk is, onder meer vanwege beperkte capaciteit om evaluaties uit te voeren. De gemeenteraad heeft op onderdelen van het beleid wel gevraagd om monitoring, maar een

62 Actieplan, p.15.

63 Raadsvergadering 17 april 2024.

64 Bijvoorbeeld motie “Een minder onveilige kruising totdat de langverwachte rotonde er is” (over de kruising Pontweg, Keesomlaan en Westerweg) van 21 juni 2023 (aangenomen), motie “Ingrepen infrastructuur laten aansluiten op de nieuw op te stellen Mobiliteitsvisie” van 21 juni 2023 (aangehouden), motie “Bereikbaar voor iedereen en fietsen stimuleren” van 20 maart 2024 (aangenomen), motie “Geen parkeerplaatsen onttrekken aan de openbaarheid bij Paal 20 (Maar uitwisselen met Paal 21)” van 20 maart 2024 (verworpen), motie 'Veilig nachtvervoer tussen alle dorpen” van 22 mei 2024 (aangenomen), .

65 Raadsinformatiebriefstart 8 mei 2024. De dialoogsessie is op 8 oktober j.l. gehouden.

systematische evaluatie is er niet. Bij het coalitieakkoord is wel een zogenoemde midterm review gehouden, die ook in de raad aan de orde is gekomen.[66]
In het Plan van Aanpak voor de nieuwe mobiliteitsvisie wordt aangekondigd dat het vigerende beleid wordt meegenomen en de huidige situatie wordt geïnventariseerd. In hoeverre dat een evaluatie op doelrealisatie van het oude beleid is, is niet geheel duidelijk uit het Plan van Aanpak op te maken. In de planning staat wel “Eerdere mobiliteitsvisies analyseren & evalueren”, maar hoe die evaluatie er uit gaat zien, staat niet beschreven.[67]

Bereikbaarheid (veerdiensten)
TESO krijgt voor het uitvoeren van de veerverbinding geen subsidie van de overheid, ook niet van de gemeente. De formele relatie tussen gemeente en TESO is dat de gemeente één aandeel heeft, en dus stemrecht in de aandeelhoudersvergadering (ALV; zie het kader). De rol van de raad is daardoor ‘op afstand’ en betreft het meegeven van aandachtspunten aan de vertegenwoordiger van de gemeente in de ALV en in de overige overleggen tussen gemeente en TESO, en de terugkoppeling van informatie daarover door het college.

TESO
De formele relatie met TESO bestaat er uit dat de gemeente Texel één aandeel bezit. De gemeente kan aanwezig zijn tijdens aandeelhoudersvergaderingen, en dat wordt voldoende geacht (zie Nota verbonden partijen Texel 2023, p. 5). De gemeenteraad van Texel heeft vervolgens mogelijkheden om informatie te vragen aan het college over het stemgedrag van het college in de TESO, en eventueel wensen en bedenkingen kenbaar te maken. De gemeente heeft met één aandeel weinig invloed bij een stemming. Gemeente en TESO hebben wel met elkaar te maken als het gaat om (overleggen over) bijvoorbeeld (gemeentelijke) infrastructuur. TESO neemt ook deel in de VVV/Stichting Texel Promotie (zie Programmabegroting 2024). De TESO directeur vertegenwoordigt met drie andere ondernemers het bedrijfsleven van Den Helder (OVDH) en Texel (TOP) bij politieke en ambtelijke processen op het vlak van de bereikbaarheid bij de gemeenten Den Helder en Texel en de provincie Noord-Holland (Jaarverslag 2022/2023, p. 9).

In 2024 is een motie van de gemeenteraad van Terschelling en een brief van het Samenwerkingsverband GR De Waddeneilanden aan de leden van de minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) over de nieuwe concessies aan de orde gekomen in de raad.[68] Die motie en brief hadden geen betrekking op de veerdienst naar Texel, maar op de veren naar de Friese Waddeneilanden.

Andere overheden
De gemeenteraad van Texel heeft 4 september 2018 ingestemd met het Advies Convenant Zero Emissie Mobiliteit Waddeneilanden. Daarmee is ingestemd met het gezamenlijke convenant Zero Emissie Mobiliteit Waddeneilanden.[69]
In de Mobiliteitsvisie uit 2015 is een paragraaf opgenomen over het belang voor Texel van goede bereikbaarheid van de veerhaven in Den Helder. Daarbij is aangegeven dat verbetering daarvan in samenwerking moet plaatsvinden met de gemeente Den Helder, de provincie Noord-Holland en Rijkswaterstaat. In 2022 is de raad via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het inzetten van ‘restgelden’ van het Programma de Kop Werkt! voor maatregelen in het kader van een Regionale Agenda Mobiliteit samen met de gemeenten in de Kop van Noord-Holland en de provincie Noord-Holland. In een raadsinformatiebrief uit 2023 wordt het opstellen van een gezamenlijke mobiliteitsvisie met de gemeente Den Helder aangekondigd. In het plan van aanpak daarvan is een werksessie met de betreffende raden opgenomen. De raad is actief betrokken geweest in het voortraject van de regionale mobiliteitsvisie met werksessies ‘op de boot’ samen met raadsleden van Den Helder.

[66] Raadscommissie van 23 oktober 2024.
[67] Plan van Aanpak, p. 18.
[68] Raadsvergadering 17 april 2024.
[69] Ook werd daarmee besloten burgemeester Van Gent te machtigen om namens de Waddeneilanden de landelijke Green Deal Zero Emissie Logistiek te ondertekenen.

Voor Texel geldt dat de Regiodeal een samenwerking is met de andere eilanden waarop kan de raad geen directe sturing geven; de raad wordt wel geïnformeerd.

3.1.2 Ameland

Afspraken en informatievoorziening
Voor de totstandkoming van de Vervoersvisie is een proces doorlopen, samen met gemeenteraad, belangenverenigingen, ondernemers en inwoners. Het voorkeursscenario is in een drietal workshops met beleidsmakers, vervoerders, ondernemers en de dorpsraden verder uitgewerkt. Er zijn enquêtes en een workshop gehouden onder inwoners en bezoekers. In een raadinformatieavond zijn de onderzoeksresultaten gedeeld, toegelicht en aanbevelingen opgehaald bij raadsleden.
De gemeenteraad van Ameland heeft in oktober 2023 de Vervoersvisie Ameland bediscussieerd en als beleidskader vastgesteld. Daarbij is onder meer een motie ingediend om de expliciete doelstelling van 35% reductie in auto overzettingen niet op te nemen, maar die motie is met 9-1 verworpen.

In Vervoersvisie zijn drie ambities geformuleerd, maar slechts één is concreet meetbare en controleerbare geformuleerd – de 35% reductie van autoverkeer. De Vervoersvisie wordt in de komende jaren uitgewerkt aan de hand van twee programmalijnen: Fysiek en Beleid. In de Vervoersvisie is een gedetailleerde tijdsplanning opgenomen van Beheerplannen en Projectplannen tot eind 2025, maar er staat heel weinig in over de inhoud van deze plannen en hoe de raad hier verder bij betrokken gaat worden en het is ook nog niet weer aan de orde geweest in de raad. Om de projectplannen tot uitvoering te brengen is voor de komende tweeënhalf jaar € 251.500 geraamd, maar dit is verder niet gespecifieerd naar projecten. Over de periode na 2025 tot 2030 is verder niets opgenomen en ook niet over de te volgen procedure en de rol van de gemeenteraad daarbij.

Evaluatie en monitoring
Er is geen systematische rapportage en monitoring van de maatregelen op het gebied van mobiliteit. Ook bij de nieuwe Vervoersvisie is niet een duidelijk (tussen)evaluatiemoment en wijze van monitoring opgenomen bij de vaststelling door de raad.

Bereikbaarheid (veerdiensten)
De keuzes ten aanzien van de nieuwe concessie vanaf 2029 voor de veerverbinding en de lange termijn ontwikkeling van de vaarverbinding zijn van groot belang, maar hebben een eigen traject dat vooral bij partijen buiten de gemeente ligt. De raad wordt door het college op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen m.b.t. de concessieverlening. Ook is er vanuit de Waddeneilanden gezamenlijk een zienwijze vastgesteld over de concessie, waar de raad bij is betrokken.

Andere overheden
Hoewel de Vervoersvisie vooral betrekking heeft op het verkeer en vervoer óp Ameland wordt zeer expliciet aangegeven dat de keuzes die de gemeente maakt in de Vervoersvisie ook een belangrijke inbreng zijn ten aanzien van de inhoud van de nieuwe concessie vanaf 2029 voor de veerverbinding en de lange termijn ontwikkeling van de vaarverbinding. De 3e ambitie in de Vervoersvisie ´Ameland optimaal bereikbaar en verbonden´ gaat hier expliciet op in. De gemeente gaat zich maximaal inzetten om meer invloed te krijgen op het besluitvormingsproces rondom de haven en de volumes en frequentie van de veerverbinding.
Ook voor Ameland geldt dat de Regiodeal een samenwerking is met de andere eilanden waarop kan de raad geen directe sturing geven; de raad wordt wel geïnformeerd.

3.1.3 Schiermonnikoog

Afspraken en informatievoorziening
De gemeenteraad heeft geen specifiek beleidsdocument m.b.t. het vervoersbeleid vastgesteld, zodat er geen duidelijk beleidskader is op basis waarvan de raad het beleid kan toetsen. De gemeenteraad is echter wel actief berokken bij mobiliteit. Zo heeft de raad op 15 december 2020 een plan van aanpak vastgesteld waarmee het proces voor het onderzoek naar geschikte oplossingsrichtingen is vorm gegeven. Een raadsvoorstel met concrete voorstellen voor verkeersveiligheidsmaatregelen van maart 2021 is diverse keren aangehouden en uiteindelijk waarschijnlijk gecombineerd met de behandeling van het ´Eindrapport ruimtelijke ontwikkelingen Schiermonnikoog´. Het eindrapport is in juni 2021 door de raad vastgesteld. Het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 is in juli 2023 in de raad vastgesteld. Daarna zijn diverse voorstellen aangenomen in de raad voor het verbeteren van de veiligheid. Ook de laadvisie is in de raad aangenomen. De raad was ook actief betrokken bij de discussie over de rondweg, die uiteindelijk niet doorging onder ander vanwege te weinig draagvlak in de raad.[70]

Evaluatie en monitoring
Over de voortgang en evaluatie van mobiliteitsbeleid zijn geen afspraken gemaakt. Wel heeft de gemeente Schiermonnikoog samen met de gemeente Vlieland in 2020 de voertuigbewegingen in kaart gebracht en het ontheffingenbeleid geanalyseerd om inzicht te krijgen in de werking hiervan.[71]

Bereikbaarheid (veerdiensten)
De raad is geïnformeerd door het college over de zienswijze die de gemeente mocht indienen. De raad staat wat dat betreft enigszins ‘op afstand’, maar de veerverbinding is ook minder een issue dan op Ameland. Het onderwerp komt wel regelmatig aan de orde in de raad.

Andere overheden
De gemeente deed mee in een gezamenlijk SPES-project van de gemeenten Den Haag, Utrecht, Schiermonnikoog en Vlieland. Hiervoor is financiële ondersteuning ontvangen van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.[72]
Ook voor Schiermonnikoog geldt dat de Regiodeal een samenwerking is met de andere eilanden waarop kan de raad geen directe sturing geven; de raad wordt wel geïnformeerd.

3.1.4 Terschelling

Afspraken en informatievoorziening
De Toekomstvisie (TS25) en de Toeristische Toekomstvisie zijn respectievelijk in 2016 en 2007 vastgesteld door de raad. TS25 en de Toeristische Toekomstvisie worden door de gemeenteraad gezien als niet meer echt actuele documenten, waardoor bij plannen die geagendeerd worden in de gemeenteraad niet of nauwelijks de kaders uit die nota’s aangehaald. Het meer recente coalitieakkoord is ook vastgesteld door de raad, maar dat wordt eerder als een soort wensenlijst gezien dan als een beleidskader.
De raad is zeker betrokken bij zaken die rond mobiliteit spelen, vaak gedetailleerd op het niveau van verkeerstechnische zaken. Hierdoor kan het zijn dat de raad zich zo nauw betrokken voelt dat ook raadsbesluiten worden genomen die meer een “hoe” vraag zijn dan een “wat” vraag. Dat gebeurt ook

[70] Om toch iets te doen aan verkeersdrukte en te snel rijden, zijn door de gemeente verkeersdrempels voorgesteld, maar ook dat plan is afgewezen, met name vanwege bezwaren van ondernemers.
[71] Hiervoor is financiële ondersteuning ontvangen van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat; zie Rapport SPES Waddeneilanden: Schiermonnikoog & Vlieland, Analyse vervoersbewegingen en ontheffingen met een voorstel tot maatregelen voor aanscherping toegangsbeleid uit 2020).
[72] Rapport SPES Waddeneilanden: Schiermonnikoog & Vlieland, Analyse vervoersbewegingen en ontheffingen met een voorstel tot maatregelen voor aanscherping toegangsbeleid uit 2020).

wel na signalen vanuit de inwoners of als er ergens problemen worden gesignaleerd. Het beleid rond mobiliteit komt ad hoc in de raad aan de orde. Mobiliteitszaken komen in elk geval aan de orde als er ook budgettaire gevolgen zijn. Maar vanwege het ontbreken van een specifiek beleidsdocument m.b.t. het mobiliteitsbeleid zijn er ook geen afspraken over systematische informatievoorziening over mobiliteit.

Evaluatie en monitoring
Er ontbreken structurele afspraken m.b.t. evaluatie en monitoring van het beleid en van maatregelen. In de Toeristische Toekomstvisie is opgenomen dat het plan een looptijd heeft van 10 jaar, en "regelmatig moet worden geëvalueerd, zeker na 5 jaar".[73] Er is geen nieuwe of geëvalueerde visie aangetroffen. Ondanks dat de Toeristische Toekomstvisie alweer van een tijd terug is, is de visie nooit geëvalueerd.

Bereikbaarheid (veerdiensten)
Raadsleden van Terschelling zijn betrokken bij de concessie middels een door de raad van Terschelling zelf georganiseerde bijeenkomst over de concessie Waddenveren, op 17 april 2024.[74] Ook heeft de raad van Terschelling met een motie, o.a. richting de staatssecretaris van het ministerie I&W, opgeroepen om in het proces van besluiten over de definitieve Nota van Uitgangspunten en Programma van Eisen voor de concessies, ruimte voor de eilander bestuurders en bewoners te creëren.[75] Op dit moment heeft de raad geen bepalende invloed en het college kan alleen een zienswijze indienen. Vanuit de Waddeneilanden is gezamenlijk een zienwijze vastgesteld over de concessie, waar de raad bij is betrokken.
Het college is actief in haar informatievoorziening middels onder meer schriftelijke informatieverstrekking. Het college heeft toegezegd haar zienswijze te blijven geven, dit zowel ambtelijk als bestuurlijk en zowel vanuit de Wadden samenwerking als vanuit de gemeente Terschelling. Tevens staat het college altijd open voor nadere discussie met de raad over de inbreng in de gesprekken met het ministerie. Het college beraadt zich nog op de invulling van de aangenomen moties in samenwerking met de andere eilanden.[76]

Andere overheden
Ook voor Terschelling geldt dat de Regiodeal een samenwerking is met de andere eilanden waarop kan de raad geen directe sturing geven. De Regiodeal is op verschillende manieren ingebed: in de raadsvergadering bij mededelingen over de samenwerking, bij informatieavonden over de Regiodeal en bij de toezegging van het college om regelmatig in de raad ruimte te nemen om de stand van zaken toe te lichten. Kortom de raad wordt hierover geïnformeerd.

3.1.5 Vlieland

Afspraken en informatievoorziening
De autoluwe ambitie wil niet zeggen dat er geen beleid is m.b.t. mobiliteit, want ondanks het autoluwe karakter van Vlieland komen verkeersaspecten met enige regelmaat aan de orde in de gemeenteraad.[77] Ook komen beleidsnota's die verband houden met mobiliteit aan de orde. In mei 2023 heeft de gemeenteraad het beleid en het meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027 vastgesteld.

[73] Gemeente Terschelling, Toeristische toekomstvisie, 2007, p7.
[74] https://www.youtube.com/live/49KsHgHVehg
[75] Gemeente Terschelling, motie 10 april 2024- concessie Waddenveren
[76] Bron: gemeente.
[77] Het gaat dan onder meer om de "Notitie Havenweg-Dorpsstraat" (2024), het "Plan van Aanpak Dorpsstraat" (2018)..

Bij de vaststelling van het ‘meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023 – 2027’ is een amendement aangenomen om het ontheffingenbeleid voor auto’s en vrachtauto’s te koppelen aan de emissie classificatie. Het amendement is een tekstwijziging waarmee aan het beleid wordt toegevoegd dat vanaf 2024 er geen nieuwe ontheffingen meer worden verleend voor personenauto’s en vrachtauto’s uit de meest vervuilende klasse van emissie (uitstoot van uitlaatgassen). Vervolgens moet elke twee jaar steeds de meest vervuilende emissieklasse voor beide categorieën vervallen om voor een ontheffing in aanmerking te kunnen komen. Zo wordt stapsgewijs het doel van een qua uitstoot ‘schoner wagenpark’ in 2034 bereikt. Een uitzondering wordt gemaakt voor de auto’s die de eilanders al in het bezit hebben en waarvoor ontheffing is verleend. En ook voor de oldtimers van de eilanders van 'Keep them Rolling’ met bouwjaar 1970 of ouder.[78] Het meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling wordt jaarlijks in meer gespecificeerd jaarprogramma uitgewerkt en ter kennisgeving aan de raad toegezonden. In 2025 wordt een tussenevaluatie opgemaakt en, zo nodig met een bijgesteld meerjarenprogramma, ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Na 2027 wordt een eindevaluatie ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.[79]

De gemeenteraad heeft op 17 juni 2024 de startnotitie ‘mobiliteit, vervoer en parkeren’ vastgesteld. In de startnotitie is aangegeven dat de gemeenteraad wordt betrokken bij het proces. Medio 2025 wordt de mobiliteitsvisie aangeboden aan de raad. Het is vervolgens aan de gemeenteraad om een bindend advies te geven aan het college over het te ontwikkelen beleid.[80] Verder is in de startnotitie een lijst opgenomen met besluitvormingsmomenten alsmede tussentijdse producten per fase.
In de startnotitie voor de nieuwe mobiliteitsvisie is ook een participatietraject opgenomen, inclusief de rol van de raad. Het participatieproces moet zich richten op particulieren, bedrijven en transport. De analyse en input uit participatie moet richting geven aan de visie op mobiliteit, vervoer en parkeerproblematiek. De resultaten uit het participatietraject zullen worden teruggekoppeld aan de raad, en naar aanleiding van deze resultaten kan de raad ook denkrichtingen meegeven voor de visie, zo vermeldt de startnotitie.

Evaluatie en monitoring
In de startnotitie voor de nieuwe mobiliteitsvisie is een monitoringscyclus geïntroduceerd, waarmee periodiek de behaalde resultaten kunnen worden geëvalueerd en teruggekoppeld in het staand beleid.[81] De intenties voor informatievoorziening aan de raad zijn daarmee vooraf al benoemd. Eerder waren er geen heldere afspraken over evaluatie en monitoring. De gemeente Schiermonnikoog samen met de gemeente Vlieland in 2020 de voertuigbewegingen in kaart gebracht en het ontheffingenbeleid geanalyseerd om inzicht te krijgen in de werking hiervan.[82]

Bereikbaarheid (veerdiensten)
De nieuwe concessies komen regelmatig aan de orde in de raad. Recent is een motie over de concessies door de gemeenteraad unaniem aangenomen, met de oproep aan de alle betrokken gemeenteraden om zich tot de leden van de Vaste Kamercommisise IenW te wenden.[83] De gemeenteraad is niet direct betrokken bij het proces rond de concessies; de burgemeester heeft de veerdienst in portefeuille en onderhoudt de contacten met Doeksen. De raad krijgt een terugkoppeling van de burgemeester of wethouder over de stukken en de zienswijzen rondom de concessie. De informele gesprekken tussen Doeksen en de burgemeester zijn geen onderdeel van het traject rondom de concessie. De gemeente heeft eigenlijk alleen maar invloed door een zienswijze in te

[78] https://www.vlieland.nl/kort-verslag-raadsvergadering-17-juli-2023
[79] Aan de slag met duurzame ontwikkeling, beleid en meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027, mei 2023, p.14.
[80] Startnotitie, mobiliteit vervoer en parkeren, 1 mei 2024, p.11.
[81] Startnotitie, mobiliteit vervoer en parkeren, 1 mei 2024, p.5.
[82] Hiervoor is financiële ondersteuning ontvangen van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat; zie Rapport SPES Waddeneilanden: Schiermonnikoog & Vlieland, Analyse vervoersbewegingen en ontheffingen met een voorstel tot maatregelen voor aanscherping toegangsbeleid uit 2020).
[83] Motie van 4 november 2014, Concessie Friese Waddenveren vanaf 2029.

dienen op de Concept uitgangspunten nota rond de nieuwe concessie. De zienswijze wordt opgesteld door B&W en wordt die ter kennisname of besproken in de raad.

Andere overheden
De gemeente deed mee in een gezamenlijk SPES-project van de gemeenten Den Haag, Utrecht, Schiermonnikoog en Vlieland. Hiervoor is financiële ondersteuning ontvangen van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.[84]
Het gezamenlijke convenant Zero emissie Mobiliteit Waddeneilanden (van begin 2019) wordt genoemd in de startnotitie Mobiliteit van 1 mei 2024 van Vlieland.
Ook voor Vlieland geldt dat de Regiodeal een samenwerking is met de andere eilanden waarop kan de raad geen directe sturing geven; de raad wordt wel geïnformeerd door de eigen beleidsmedewerkers of door medewerkers van het samenwerkingsverband.

3.2 Bevindingen

Op basis van het voorgaande kunnen de volgende bevindingen worden gedaan.

Algemeen
- Mobiliteit krijgt in alle raden veel aandacht, en komt regelmatig aan de orde. Het beleidsthema speelt zeker in de raden. De raden zijn ook actief betrokken bij mobiliteitsthema's, meestal als het gaat om concrete projecten en maatregelen.
- Raadsinformatie over mobiliteit betreft soms beleidskaders, maar meestal concrete maatregelen en projecten, en dan vooral als er projectvoorstellen met budgettaire gevolgen aan de orde komen of via de programmabegroting - dus via het budgetrecht.
- Evaluatie en monitoring zijn tot nu toe zwak georganiseerd. Er missen duidelijke afspraken tussen colleges en raden, en de raden vragen er ook niet altijd om.
- Bij de nieuwe concessies hebben de Friese raden geen directe invloed. Ze zijn alleen 'op afstand' betrokken via de zienswijze die de gemeenten indienen.
- Alle vijf gemeenten zijn betrokken bij de Regiodeal. Alhoewel de Regiodeal van belang is voor het thema mobiliteit, betreft het een samenwerking waardoor de afzonderlijke raden niet direct sturing geven op de uitvoering; wel worden ze op de hoogte gehouden en geraadpleegd als daar aanleiding voor is.

Texel
- De raad heeft in 2015 het beleidskader vastgesteld voor 2015-2025 en in 2016 het uitvoeringsplan. De raad is verder vooral betrokken bij concrete plannen en projecten, en er is ook veel aandacht van de in raad voor die onderwerpen. Er wordt gewerkt aan een nieuwe mobiliteitsvisie, waar de raad ook bij betrokken is.
- De raad stelt zich actief op bij concrete maatregelen en projecten, wat bijvoorbeeld blijkt uit moties over met name concrete infrastructurele maatregelen
- Er zijn geen momenten afgesproken over (tussentijdse) evaluatie of monitoring van het oude beleidskader. De gemeenteraad heeft op onderdelen van het beleid wel gevraagd om monitoring, maar systematische evaluatie is er niet.
- De rol van de raad bij TESO is 'op afstand' en betreft het meegeven van aandachtspunten aan de vertegenwoordiger van de gemeente in de ALV en in overige overleggen tussen gemeente en TESO, en de terugkoppeling van informatie daarover door het college.
- Texel werk ook samen met andere overheden in het opstellen van een regionale mobiliteitsvisie, waar de raad in een voortraject bij is betrokken.

[84] Rapport SPES Waddeneilanden: Schiermonnikoog & Vlieland, Analyse vervoersbewegingen en ontheffingen met een voorstel tot maatregelen voor aanscherping toegangsbeleid uit 2020).

Ameland

- Voor de totstandkoming van de nieuwe Vervoersvisie is een proces doorlopen, samen met de gemeenteraad, belangenverenigingen, ondernemers en inwoners. Een voorkeursscenario is in drie workshops met beleidsmakers, vervoerders, ondernemers en de dorpsraden verder uitgewerkt. Er zijn enquêtes en een workshop gehouden onder inwoners en bezoekers. In een raadinformatieavond zijn de onderzoeksresultaten gedeeld, toegelicht en aanbevelingen opgehaald bij raadsleden.
- Er is geen systematische rapportage en monitoring van de maatregelen op het gebied van mobiliteit, ook bij de nieuwe vervoersvisie is dat niet vastgelegd.
- Ameland heeft van alle eilanden de grootste problemen met de bereikbaarheid en de raad vindt dat de gemeente te weinig invloed heeft bij de totstandkoming van de nieuwe concessie. De 3e ambitie in de Vervoersvisie ´Ameland optimaal bereikbaar en verbonden´ gaat hier expliciet op in. De gemeente gaat zich maximaal inzetten om meer invloed te krijgen op het besluitvormings-proces rondom de haven en de volumes en frequentie van de veerverbinding. .

Schiermonnikoog

- De gemeente Schiermonnikoog heeft geen mobiliteitsvisie, maar de raad is bij specifieke mobiliteitsonderwerpen wel actief betrokken. Mobiliteit komt op ad hoc basis aan de orde in de raad.
- Er zijn geen duidelijke afspraak over monitoring en evaluatie en hoe de raad daar bij betrokken gaat worden.
- Schiermonnikoog valt ook onder een nieuw concessie vanaf 2029, en dat onderwerp komt regelmatig aan de orde in de raad.

Terschelling

- De raad is zeker betrokken bij zaken die rond mobiliteit spelen, vaak gedetailleerd op het niveau van verkeerstechnische zaken.
- De raad heeft zich actief opgesteld ten aanzien van de nieuwe concessie met het organiseren van een bijeenkomst en een met de andere eilanden gedeelde motie.
- Er ontbreken structurele afspraken m.b.t. evaluatie en monitoring van het beleid en van maatregelen.

Vlieland

- Concrete mobiliteitsmaatregelen worden in de raad besproken als daar een besluit over moet worden genomen. Op een meer beleidsmatig niveau heeft de raad kaders voor mobiliteitsbeleid vastgesteld bij het vaststellen van het Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling.
- De raad is betrokken bij de startnotitie voor de nieuwe mobiliteitsvisie en het nieuwe mobiliteitsprogramma, waarin ook ambities en actielijnen zijn aangegeven.
- De raad heeft zich actief opgesteld ten aanzien van de nieuwe concessie.
- Eerder waren er geen duidelijke afspraken over evaluatie en monitoring voor mobiliteit, maar in de startnotitie voor de nieuwe mobiliteitsvisie is een datagedreven evaluatie- en monitoringscyclus geïntroduceerd.

4 SAMENVATTING, CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk worden belangrijkste bevindingen samengevat en volgen conclusies en aanbevelingen. Die zijn verdeeld naar mobiliteit *op* de eilanden en mobiliteit *naar* de eilanden (veerdiensten).

4.1 Mobiliteit op de eilanden

Samenvatting

Mobiliteit speelt sterk op alle eilanden en alle gemeenteraden houden zich er actief mee bezig. Dat is ook niet verwonderlijk: mobiliteitsmaatregelen zijn vaak zichtbaar in de openbare ruimte en hebben gevolgen voor eilanders en toeristen. Investeringen in bijvoorbeeld fietspaden zijn zichtbaar tijdens de bouw en hebben een concreet ruimtelijk resultaat. Een ander voorbeeld is een beoogde verlaging van de maximumsnelheid, wat iedereen – eilanders en toeristen – raakt.

Ondanks dat mobiliteit sterk speelt, is en was het beleid op de meeste eilanden niet verankerd in beleidskaders (een mobiliteitsvisie) of zijn beleidskaders verouderd. Dat wil niet zeggen dat er geen uitganspunten of kaders voor beleid zijn, maar ze zijn niet vastgelegd in een beleidsdocument dat door de raad als toetsingskader kan worden gebruikt. Recent is door de gemeente Ameland wel een nieuwe mobiliteitsvisie vastgesteld en zijn ook andere gemeenten met een visie bezig.

Gemeenteraden houden zich, mede doordat beleidskaders ontbreken of verouderd zijn, vooral bezig met concrete mobiliteitsmaatregelen en projecten; vaak op het moment dat de raad een beslissing moet nemen over het daarmee gepaard gaande budget. Gemeenteraden houden zich daardoor veelal bezig met de details van de uitvoering van een maatregel of project. Er wordt dan vooral over de uitvoering gesproken – iets waar uiteindelijk het college verantwoordelijk voor is – terwijl het integraal toetsen van de maatregel of het project aan de hogere doelen die men wil bereiken op mobiliteits-gebied weinig gebeurt. De raden sturen daardoor minder op hoofdlijnen en meer op details.

De vijf Waddengemeenten hebben ook gezamenlijk beleid, bestaande uit het convenant ‘Zero emissie Mobiliteit’ (uit 2019) en meer recent de Regiodeal. Het is opvallend dat aan het convenant lang niet altijd wordt gerefereerd in de gemeentelijke beleidsplannen rond mobiliteit, terwijl het wel een actueel beleidskader is. De Regiodeal is voor de uitvoering van mobiliteitsbeleid van belang en kent ook een thema ‘Optimaal Bereikbaar en Verbonden’, maar omdat de Regiodeal een samenwerking is met de andere eilanden kunnen de afzonderlijke raden geen directe sturing geven. De raden worden wel geïnformeerd over de voortgang van plannen en projecten uit de Regiodeal.

In geen van de gemeenten zijn duidelijke afspraken over het monitoren en evalueren van mobiliteitsbeleid, terwijl de controlerende taak van een raad alleen goed kan worden gedaan met monitoring en evaluatie. Omdat beleidskaders tot nu toe ontbreken of verouderd zijn, is monitoring en evaluatie vaak niet geregeld op het niveau van doelen die men op het gebied van mobiliteit wil bereiken.

Conclusies

1. Mobiliteit is een belangrijk thema voor de eilandgemeenten, maar bij vier van de vijf eilanden ontbreekt een overkoepelend beleidskader of is het bestaande kader verouderd; de doelen zijn vaak niet of nauwelijks meetbaar.

Op alle eilanden spelen mobiliteitsvraagstukken sterk; de gemeenten houden zich onder meer bezig met autobewegingen, verkeersinfrastructuur, parkeren, fietsen, openbaar vervoer en verkeersveiligheid. De groei van het toerisme en de groei van het (auto)verkeer en de parkeerproblematiek die daarmee gepaard gaan, spelen ook een rol, en zijn in een aantal gemeenten de aanleiding om (opnieuw) kaders voor mobiliteitsbeleid op te stellen. In de kaders die er zijn, zijn doelen meestal algemeen (niet SMART) geformuleerd en niet als concrete doelen waarvan realisatie ook meetbaar is.
Conclusies per eiland:

- Texel: de gemeente heeft in 2015 het beleidskader “Mobiliteitsvisie Texel 2015-2025” vastgesteld dat nog steeds dient als het actuele beleidskader. Recent is de gemeente gestart met het voorbereiden van een nieuwe visie, waarvoor een plan van aanpak is opgesteld.
- Ameland: de gemeente heeft een recente Vervoersvisie Ameland, die in oktober 2023 als beleidskader is vastgesteld.
- Schiermonnikoog: de gemeente heeft geen beleidskader mobiliteit.
- Terschelling: de gemeente heeft geen beleidskader mobiliteit.
- Vlieland: de gemeente heeft geen beleidskader, maar is recent wel gestart met het proces om een mobiliteitsvisie te ontwikkelen door het opstellen van een startnotitie.

2. In beleidsnota’s over duurzaamheid en toerisme staan doelen die een relatie hebben met mobiliteit, maar die doelen zijn wat betreft mobiliteit niet of nauwelijks meetbaar.

Mobiliteit hangt samen met beleidskeuzes op andere terreinen. Op alle eilanden is die samenhang zichtbaar, maar niet altijd expliciet in concrete doelen ten aanzien van mobiliteit vastgelegd. Het gaat met name om samenhang met duurzaamheid en toerisme. De relatie met wonen wordt meestal niet duidelijk gelegd, terwijl de omvang en het type huishoudens wel invloed hebben op mobiliteit.
Conclusies per eiland:

- Texel: de gemeente heeft beleid op het gebied van duurzaamheid en toerisme dat in grote lijnen consistent is met het mobiliteitsbeleid, maar dat geen concrete doelen ten aanzien van mobiliteit bevat.
- Ameland: in de nieuwe vervoersvisie wordt expliciet een relatie gelegd naar andere beleidsstukken van de gemeente Ameland, met name waar het gaat om toerisme. De Toerismevisie was er eerder dan de Vervoersvisie en diende mede als input voor de Vervoersvisie.
- Schiermonnikoog: onderdelen van mobiliteitsbeleid zijn ingebed in andere beleidsstukken over veiligheid en ruimtelijke ordening, maar er zijn geen meetbare mobiliteitsdoelen.
- Terschelling: mobiliteit komt in andere beleidsdocumenten aan de orde, maar de kaders zijn verouderd en niet altijd meetbaar geformuleerd.
- Vlieland: de gemeente kent een duurzaamheidsprogramma waar mobiliteit een belangrijk onderdeel van is; de doelen zijn kwantitatief gemaakt, maar niet goed meetbaar in termen van doelrealisatie.

3. Specifieke uitvoeringsvraagstukken over mobiliteit komen in de raad geregeld aan de orde, maar vaak zonder relatie met integrale beleidskaders.

Gemeenteraden zijn actief betrokken bij mobiliteitsthema's, maar meestal is de betrokkenheid op het niveau van concrete projecten, verkeerstechnische zaken en concrete infrastructurele maatregelen. Raadsinformatie over mobiliteit betreft meestal concrete maatregelen en projectvoorstellen met budgetvoorstellen (vanwege het budgetrecht).
Conclusies per eiland:

- Texel: de raad stelt zich actief op bij mobiliteitsonderwerpen, waarbij het meestal gaat om concrete maatregelen en projecten.

- Ameland: de raad is actief betrokken bij de totstandkoming van de Vervoersvisie in oktober 2023.
- Schiermonnikoog: de raad is bij specifieke mobiliteitsonderwerpen steeds actief betrokken, maar er is geen algemeen kader waar maatregelen aan kunnen worden getoetst.
- Terschelling: de raad is betrokken bij zaken die rond mobiliteit spelen, vaak gedetailleerd op het niveau van verkeerstechnische zaken, maar er is geen algemeen kader waar maatregelen aan kunnen worden getoetst.
- Vlieland: mobiliteitsmaatregelen worden in de raad besproken als daar een besluit over moet worden genomen. Een kader specifiek voor mobiliteitsbeleid ontbrak, maar komt er nu wel; het Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling vormt wel al een kader.

4. Afspraken met de raad over de informatievoorziening en met name over monitoring en evaluatie zijn beperkt.

De gemeenteraden worden, buiten de reguliere planning- en controlcyclus van begroting en jaarrekening en buiten concrete projecten om, beperkt geïnformeerd over de uitvoering van het mobiliteitsbeleid. Daar staat tegenover dat de raad mogelijkheden om zelf informatie te verzamelen over integrale beleidsstukken ook weinig benut. Er ontbreken bij de meeste gemeenten duidelijke afspraken tussen raad en college over de informatievoorziening en evaluatie over mobiliteitsbeleid.
Conclusies per eiland:

- Texel: er zijn geen duidelijke afspraken over monitoring en evaluatie, ondanks dat de Mobiliteitsvisie 2015-2025 over een periode van tien jaar loopt.
- Ameland: er is geen systematische rapportage en monitoring van de maatregelen op het gebied van mobiliteit; ook bij de nieuwe vervoersvisie is dat (nog) niet vastgelegd.
- Schiermonnikoog: er ontbreken afspraken m.b.t. systematische evaluatie en monitoring op het gebied van mobiliteit.
- Terschelling: er ontbreken afspraken m.b.t. systematische evaluatie en monitoring op het gebied van mobiliteitsmaatregelen.
- Vlieland: er waren geen duidelijke evaluatie en monitoringafspraken voor mobiliteit, maar in de startnotitie voor de nieuwe mobiliteitsvisie is een monitoring- en evaluatiecyclus geïntroduceerd.

Aanbevelingen mobiliteit op de eilanden

I. Ontwikkel mobiliteitsbeleid en expliciteer daarin de ambities met meetbare indicatoren. Let daarbij op de consistentie als het beleid raakvlakken heeft met andere thema's zoals duurzaamheid, toerisme en wonen, het gezamenlijk beleid zoals het convenant 'Zero emissie Mobiliteit en de Regiodeal, en zeker ook de invloed van de veerdiensten op de drukte van auto's, (diverse soorten) fietsen en voetgangers.

II. Blijf bij het formuleren van realistische doelen en geef daarbij zoveel mogelijk een kwantitatieve onderbouwing. Kies doelen en bijbehorende indicatoren zodanig dat er gegevens voor beschikbaar zijn en de ontwikkeling en mate van realisatie goed kunnen worden gemonitord en geëvalueerd.

III. Leg vast op welke momenten beleidskaders worden geëvalueerd zodat die indien nodig geactualiseerd kunnen worden. Dit geldt met name voor beleidskaders waarvoor geen of een lange looptijd is vastgelegd. Geef aan hoe de maatregelen zich verhouden tot de overkoepelende beleidskaders en daarin geformuleerde doelen.

IV. Maak afspraken tussen college en raad over systematische informatievoorziening en evaluatie aan de raad over mobiliteit. Let er daarbij op dat de sturings- en verantwoordingsdocumenten duidelijk aangeven hoe de raad op hoofdlijnen kan sturen, en laat bij scenario's en uitvoeringsmaatregelen duidelijk zien wat wel en niet de beïnvloedingsmogelijkheden van de raad zijn.

4.2 Mobiliteit naar de eilanden

Samenvatting

De vaarverbinding met de vaste wal is wat betreft organisatie en governance sterk verschillend ingericht, met op Texel een eigen veerdienst, en op de Friese Waddeneilanden commerciële bedrijven die opereren op basis van een concessie met het Rijk. Het verschil in governance tussen de vaarverbindingen is historisch gegroeid, maar levert een sterk verschil op in zeggenschap en invloed van de gemeenten en inwoners, waarvoor geen logische onderbouwing is.[85]

Op de Friese eilanden is de bereikbaarheid via de veerdiensten een belangrijk thema. In het bijzonder op Ameland speelt dit thema sterk vanwege de problemen met de vaarverbinding. Voor de vier Friese Waddeneilanden is de aanbesteding van de nieuwe concessie voor de veerdiensten, die in 2029 ingaat, een actueel en belangrijk beleidsthema. De Friese eilandbesturen hebben echter alleen indirect en 'op afstand' invloed op de concessievoorwaarden buiten het kunnen indienen van een zienswijze. De eilandbesturen hebben het onderwerp concessie actief opgepakt: er zijn twee brieven gestuurd aan de minister en het ministerie van infrastructuur en Waterstaat waarin een advies met gezamenlijke standpunten en ook eiland specifieke zaken bij de uitgangspunten concessies Waddenveren zijn opgenomen.[86]

Beleidskeuzes rond mobiliteit hebben invloed op het aantal en de aard van de overzettingen van passagiers en auto's. Andersom, bepaalt de beschikbaarheid en capaciteit van de veerdiensten de mate waarin eilanders de vaste wal kunnen bereiken en het aantal en type toeristen.
Voor Wagenborg en Doeksen zijn veerdiensten met auto´s cruciaal voor de rentabiliteit van de concessie, en ook TESO haalt omzet vooral uit auto overzettingen. Desondanks wordt in beleidsdocumenten weinig aandacht besteed aan de sturing op de relatie tussen veerdienst aan de ene kant en beleid op het gebied van mobiliteit, toerisme en duurzaamheid aan de andere kant. Er zijn wel initiatieven rond bijvoorbeeld bagagevervoer en parkeren op de vaste wal, maar die betreffen tot nu toe vooral verkennend onderzoek.[87] Op de Friese Waddeneilanden maakt de governancestructuur met Rijksconcessies en private vervoerders sturing door de raad op aantallen passagiers en auto´s nauwelijks mogelijk. Op Texel is het aantal auto overzettingen tot voor kort steeds gegroeid, wat ook omzetgroei voor TESO betekende. De afgelopen jaren is er een stabilisatie van het autoverkeer, mede door de door de gemeente in het bestemmingsplan vastgestelde grens van het aanbod van de accommodaties met een beddengrens van 45.000.

Conclusies

5. Veerdiensten zijn van cruciaal belang voor de leefbaarheid van de eilanden, maar de invloed van de gemeenteraden op de veerdiensten is vooral voor de Friese gemeenteraden zeer beperkt.

Op Texel betreft de veerdienst een onderneming met maatschappelijke doelen, waar de inwoners zelf direct invloed op hebben. Bij de Friese eilanden gaat het om Rijksconcessies aan private bedrijven waar de gemeente(raden) en inwoners zeer beperkt invloed op hebben (bijvoorbeeld alleen via een

[85] Elders in Nederland komen nog een andere governance constructies voor. Zo is de Westerschelde Ferry, die de verbinding voor voetgangers en (brom)fietsers tussen Walcheren en West-Zeeuws-Vlaanderen verzorgt, een BV waarvan de provincie Zeeland de aandeelhouder is. De provincie zeeland is ook eigenaar van de terminals e.d.
[86] Brief GR De Waddeneilanden, Adviesnota van Uitgangspunten concessies Waddenveren, 23 mei 2024 en Brief vanuit de burgemeesters en directeuren van de vier Friese eilanden concessies, 23 mei 2024.
[87] Beter bagagevervoer kan het aantal auto overzetttingen op met name Terschelling en Ameland verminderen en de autoluwheid bevorderen. De ideeën en plannen daarover zijn nog niet ver uitgewerkt. Op Texel wordt juist het meenemen van de auto naar het eiland gefaciliteerd en probeert men het dagtoerisme te verminderen om de parkeerdruk in Den Helder te beperken. Wel probeert men het gebruik van de auto op Texel te ontmoedigen.

klantenpanel dat advies kan geven). Het maakt ook dat informatie over vervoer en rentabiliteit voor de Friese gemeente(raden) zeer beperkt is.[88]

6. Alle Friese gemeenteraden zijn betrokken bij het proces van de nieuwe concessies, maar de formele zeggenschap en invloed op de nieuwe concessies van de raden is zeer beperkt.

De Friese gemeenteraden vinden hun huidige positie bij de veerverbinding (te) beperkt. De Friese raden willen een sterkere positie bij de vervoersplannen en concessies voor de veerdiensten. De gemeenteraden zien steeds meer het grote belang van het vastleggen van de rechten van eilandersbewoners op een veerverbinding. Ook pleiten de gemeenteraden voor een versterking van de positie van de gemeenteraad bij het jaarlijkse vervoersplanproces en de concessies. De Friese gemeenteraden hebben unaniem per motie hun griffiers opgedragen om aan leden van de Tweede Kamer (vaste Kamercommisise IenW) hun moties kenbaar te maken. Dit speelt logischerwijs minder voor de gemeenteraad van Texel vanwege de 'eigen' TESO.

Aanbevelingen mobiliteit <u>naar</u> de eilanden (veerdiensten)

V. Zet nog pro-actiever in op de lobby richting het Rijk om de huidige governance structuur rond de concessies te veranderen, zodat de invloed van de gemeenten en gemeenteraden op de veerdiensten structureel wordt versterkt. Kijk daarbij ook naar de toepassing van de Waddentoets bij de veerverbinding.

VI. Zet nog pro-actiever in op de lobby richting het Rijk om rond de nieuwe concessies meer inzicht te krijgen in belangrijke aspecten van de concessie zoals het vervoer van passagiers, auto's en vracht, parkeervoorzieningen aan de vaste wal, vervoer rond calamiteiten, betaalbaarheid van de verbinding voor eilanders, de mogelijkheden van een OV-status, dienstregeling en betrouwbaarheid, verduurzaming en de rentabiliteit van de veerdiensten naar de Friese Waddeneilanden. Stel voor om hierover nader onderzoek te laten uitvoeren waarvan de resultaten worden meegenomen in het proces en de besluitvorming rond de concessies.

[88] Private BV's hoeven alleen een balans openbaar te maken (publicatie in het Handelsregister); een balans bevat, buiten de winstbestemming, geen exploitatiegegevens. De balans kan ook een zogenoemde geconsolideerde balans zijn, waaronder meerdere BV's vallen waarvan alleen geaggregeerde informatie beschikbaar is; dit is zowel bij Wagenborg als Doeksen het geval.

Bijlage I: Overzicht belangrijkste beleidsstukken

Texel
- Mobiliteitsvisie Texel 2015 – 2025. Duurzame mobiliteit op Texel (2015)
- Woonvisie Texel (2016)
- Actieplan Mobiliteit Texel 2016. Van visie naar actie: duurzame mobiliteit op Texel (2016)
- Parkeer- en Verkeerscirculatieplan Den Burg (2020)
- Wegencategoriseringsplan Gemeente Texel 2019 (2020)
- Texel zelfvoorzienend en duurzaam. Energie – grondstoffen – klimaat (2020)
- Raadsbesluit Parkeer- en verkeerscirculatieplan De Koog (2021)
- Toeristisch Toekomstplan Texel. Texel in balans. Naar een authentiek, duurzaam en gastvrij eiland (2021)
- Beheerplan Wegen Texel 2024 – 2028 (2023)
- Raadsinformatiebrief Gebruik restgelden van De Kop Werkt! voor een nieuwe Regionale agenda Mobiliteit (2023)
- Raadsinformatiebrief Zaaknummer 3342113: Mobiliteitsvisie Texel - Den Helder
- Raadsinformatiebrief 8 mei 2024. Plan van aanpak opstellen Mobiliteitsvisie Texel 2024 (2024)
- Mobiliteitsvisie Texel. Plan van aanpak (2024)
- Coalitieakkoord Bouwen aan vertrouwen, voor een sociaal en duurzaam Texel
- Midterm review Bouwen aan vertrouwen, voor een sociaal en duurzaam Texel

Ameland
- Gemeentelijk verkeer en vervoerplan 2009 – 2015
- Openbaar vervoersvisie 2011
- Economische Visie 2030 (2019)
- Woonvisie 2024-2028 met een doorkijk naar 2035
- Toerismebeleid (2023)
- Reactienota Vervoersvisie Ameland
- Vervoersvisie Ameland 2023
- Amendement Vervoersvisie oktober 2023
- Quickscan elektrisch vliegen van B&W aan de raad op 21 november 2023
- Brief van het college aan de raad inzake Quickscan Elektrisch Vliegen
- Brief aan de raad conclusies evaluatie visie vliegveld Ameland
- Brief aan gemeenteraad advies Verkenning Bereikbaarheid Ameland 2030 VBA
- Collegevoorstel advies VBA
- Projectnota Vervolgonderzoek bereikbaarheid Ameland 2030
- Samenvatting consultatieronde Waddenveren vanaf 2029
- TK 20dec2023 kamerbrief-evaluatie-dienstregeling-ameland-en-voortgang-nieuwe-concessie-s-waddenveren
- Motie Concessie Friese veerdiensten vanaf 2029, unaniem aangenomen 4 november 2024

Schiermonnikoog
- Verslag openbare bijeenkomst verkeer en vervoer 1 november 2018
- Eindrapport ruimtelijke ontwikkelingen Schiermonnikoog + Bijlage 1 met enquête resultaten
- RAPPORT SPES Waddeneilanden: Schiermonnikoog & Vlieland, Analyse vervoersbewegingen en ontheffingen met een voorstel tot maatregelen voor aanscherping toegangsbeleid uit 2020).
- Raadsbesluit verkeersveiligheid wegen 10 maart 2021
- Raadsvoorstel eindrapport ruimtelijke ontwikkelingen – juni 2021
- Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 plus Cijfermatige Veiligheidsanalyse, voorjaar 2023
- Programma - agenda bijeenkomst raadsleden 14-9-2023 met WPD - RWS over bereikbaarheid Schiermonnikoog
- RB Structurele verkeersveiligheidsmaatregelen – oktober 2023
- RB Laadvisie en plaatsingsbeleid laadinfrastructuur – 19 december 2023
- Woon-Zorg visie 2024-2029, voorjaar 2024.
- Motie vreemd snelheid remmende maatregelen - getekend 18 juni 2024
- Ons Belang Parkeren voor eilanders op Lauwersoog – vraag aan B&W juni 2024
- Motie Concessie Friese veerdiensten vanaf 2029, unaniem aangenomen 4 november 2024

Terschelling

- Toeristische Toekomstvisie, 2007
- Toekomstvisie 2025 (TS25), 2016
- Coalitieakkoord Terschelling 2022-2026
- Notitie Parkeer Oud West (2022)
- Memo Update project Skylgerhaven van 9 juli 2024
- Motie Concessie Friese veerdiensten vanaf 2029, unaniem aangenomen 4 november 2024

Vlieland

- Aanpak Dorpsstraat, 30 oktober 20217
- Plan van aanpak Dorpsstraat, 26 januari 2018
- Evaluatie project Dorpsstraat, 28 januari 2019
- Discussienota de Dorpsstraat, 11 maart 2021
- Aan de slag met duurzame ontwikkeling, beleid en meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027, mei 2023
- Toeristisch beleid gemeente Vlieland, werken aan balans, februari 2024
- Notitie gemeenteraad, voorstel verkeersmaatregelen Havenweg(plein), april 2024
- Startnotitie ‘ mobiliteit, vervoer en parkeren’, 17 juni 2024
- Motie Concessie Friese veerdiensten vanaf 2029, unaniem aangenomen 4 november 2024

Gezamenljjk/GR de Waddeneilanden

- Convenant “Zero emissie Mobiliteit” Waddeneilanden (2019)
- Brief van de GR Waddeneilanden van 23 mei 2024 over Adviesnota Uitgangspunten concessies Waddenveren
- Brief van de vier Friese Waddengemeenten aan de minister van IenW van 23 mei 2024.

Bijlage II: Bestuurlijke reactie (bestuurlijk wederhoor)

In deze bijlage staan de reacties van de colleges van burgmeester en wethouders (bestuurlijk wederhoor).

Texel

Gemeente Texel

.txl

Postadres
Postbus 200
1790 AE Den Burg

Bezoekadres
Emmalaan 15
1791 AT Den Burg

T 14 0222
E gemeente@texel.nl
I www.texel.nl

Aan de leden van de
Rekenkamercommissie De Waddeneilanden
per mail: info@bureaubeleidsonderzoek.nl

Zaaknummer	3251029	Contactpersoon	
		Telefoonnummer	
		E-mailadres	
Onderwerp	bestuurlijk wederhoor onderzoeksrapport mobiliteit		
		Verzenddatum	10 december 2024

Geachte leden van de rekenkamercommissie,

Heel hartelijk dank voor het toezenden van uw concept rapport met betrekking tot het onderzoek naar de rol van de raden bij mobiliteit(sbeleid). In uw mail van 25 november geeft u ons de gelegenheid hierop te reageren.

Op hoofdlijnen kunnen wij ons vinden in uw bevindingen welke zijn opgenomen in het rapport. Wij zijn ons bewust van het feit dat er (op het gebied van mobiliteit) niet altijd sprake is van ambities met meetbare (beleids)indicatoren op basis waarvan periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgestuurd kan worden. Ook uw aanbeveling om de lobby richting het Rijk pro-actiever in te zetten nemen wij ter harte.

Op dit moment zijn wij bezig met de voorbereiding om te komen tot een nieuwe mobiliteitsvisie voor Texel. De verwachting is dat deze medio juni 2025 aan de raad kan worden aangeboden. Uw aanbevelingen zullen hierin meegenomen worden.

Hieronder per conclusie/aanbeveling een reactie.

1. **Mobiliteit is een belangrijk thema voor de eilandgemeenten, maar bij vier van de vijf eilanden ontbreekt een overkoepelend beleidskader of is het bestaande kader verouderd; de doelen zijn vaak niet of nauwelijks meetbaar.**
   Texel: de gemeente heeft in 2015 het beleidskader "Mobiliteitsvisie Texel 2015-2025" vastgesteld dat nog steeds dient als het actuele beleidskader. Recent is de gemeente gestart met het voorbereiden van een nieuwe visie, waarvoor een plan van aanpak is opgesteld.

   Reactie Texel: Uitgangspunt en voornemen is om waar mogelijk SMART doelen te formuleren en daarbij direct aan te geven op welke aspecten deze doelen geëvalueerd gaan worden.

2. **In beleidsnota's over duurzaamheid en toerisme staan doelen die een relatie hebben met mobiliteit, maar die doelen zijn wat betreft mobiliteit niet of nauwelijks meetbaar.**
   Texel: de gemeente heeft beleid op het gebied van duurzaamheid en toerisme dat in grote lijnen consistent is met het mobiliteitsbeleid, maar dat geen concrete doelen ten aanzien van mobiliteit bevat.

   Reactie Texel: zie algemene reactie, uw aanbevelingen worden meegenomen bij de nieuwe mobiliteitsvisie.

3. **Specifieke uitvoeringsvraagstukken over mobiliteit komen in de raad geregeld aan de orde, maar vaak zonder relatie met integrale beleidskaders.**
   Texel: de raad stelt zich actief op bij mobiliteitsonderwerpen, waarbij het meestal gaat om concrete maatregelen en projecten.

   Reactie Texel: Gemeentebreed gaat meer ingezet worden op integrale beleidskaders. In het plan van aanpak om te komen tot de nieuwe mobiliteitsvisie is dit al opgenomen.

4. **Afspraken met de raad over de informatievoorziening en met name over monitoring en evaluatie zijn beperkt.**
   Texel: er zijn geen duidelijke afspraken over monitoring en evaluatie, ondanks dat de Mobiliteitsvisie 2015-2025 over een periode van tien jaar loopt.

   Reactie Texel: zie algemene reactie, uw aanbevelingen worden meegenomen bij de nieuwe mobiliteitsvisie.

Aanbevelingen mobiliteit op de eilanden

I. Ontwikkel mobiliteitsbeleid en expliciteer daarin de ambities met meetbare indicatoren. Let daarbij op de consistentie als het beleid raakvlakken heeft met andere thema's zoals duurzaamheid, toerisme en wonen, het gezamenlijk beleid zoals het convenant 'Zero emissie Mobiliteit en de Regiodeal, en zeker ook de invloed van de veerdiensten op de drukte van auto's, (diverse soorten) fietsen en voetgangers.

   Reactie Texel: zie algemene reactie, uw aanbevelingen worden meegenomen bij de nieuwe mobiliteitsvisie.

II. Blijf bij het formuleren van realistische doelen en geef daarbij zoveel mogelijk een kwantitatieve onderbouwing. Kies doelen en bijbehorende indicatoren zodanig dat er gegevens voor beschikbaar zijn en de ontwikkeling en mate van realisatie goed kunnen worden gemonitord en geëvalueerd.

   Reactie Texel: zie algemene reactie, uw aanbevelingen worden meegenomen bij de nieuwe mobiliteitsvisie.

III. Leg vast op welke momenten beleidskaders worden geëvalueerd zodat die indien nodig geactualiseerd kunnen worden. Dit geldt met name voor beleidskaders waarvoor geen of een lange looptijd is vastgelegd. Geef aan hoe de maatregelen zich verhouden tot de overkoepelende beleidskaders en daarin geformuleerde doelen.

Reactie Texel: Dit is een belangrijke aanbeveling die we organisatiebreed gaan inzetten. In de recent opgestelde Woonvisie is dit al opgenomen, daarin staat al op welke aspecten/onderwerpen en wanneer geëvalueerd wordt.

IV. Maak afspraken tussen college en raad over systematische informatievoorziening en evaluatie aan de raad over mobiliteit. Let daarbij op dat de sturings- en verantwoordingsdocumenten duidelijk aangeven hoe de raad op hoofdlijnen kan sturen, en laat bij scenario's en uitvoeringsmaatregelen duidelijk zien wat wel en niet de beïnvloedingsmogelijkheden van de raad zijn.

Reactie Texel: De intentie is er zeker om hier tussen het college en de raad nadere afspraken over te maken.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Texel,
de secretaris, de burgemeester,

E. Wolfkamp M. Pol

Ameland
(Rood gekleurd is door gemeente in brief aangegeven.)

Hoor en Wederhoor – College van B&W Gemeente Ameland 17-12-2024

Inleiding
De Rekenkamercommissie heeft een onderzoek uitgevoerd naar het mobiliteitsbeleid, waarbij specifiek is gekeken naar de betrokkenheid van de gemeenteraden van de vier Friese gemeenten. Op basis van het bevindingenrapport heeft de Rekenkamercommissie een aantal conclusies en aanbevelingen geformuleerd.

In het kader van hoor en wederhoor geeft het college van B&W hieronder zijn reactie op het bevindingenrapport van de quickscan naar mobiliteit.

Reactie

Conclusies
Het college van B&W kan zich grotendeels vinden in de conclusies van het rapport en deels in de aanbevelingen. Hieronder volgt de reactie van het college op de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie.

Aanbevelingen binvindingenrapport mobiliteit
I. Ontwikkel mobiliteitsbeleid en expliciteer daarin de ambities met meetbare indicatoren. Let daarbij op de consistentie als het beleid raakvlakken heeft met andere thema's zoals duurzaamheid, toerisme en wonen, het gezamenlijk beleid zoals het convenant 'Zero emissie Mobiliteit en de Regiodeal, en zeker ook de invloed van de veerdiensten op de drukte van auto's, (diverse soorten) fietsen en voetgangers.

- De rekenkamer geeft aan dat gemeente Ameland beschikt over mobiliteitsbeleid.
- De rekenkamer geeft aan dat daarin één van de drie ambities voorzien is van een meetbare indicator (reductie auto's naar het eiland toe met 35%). De andere twee ambities zijn niet voorzien van een meetbare indicatoren en deze laten zich ook minder makkelijk kwantificeren. De overweging om dit wel te doen is niet aan de orde geweest tijdens de beleidsvorming. Het college neemt de aanbeveling mee om ook deze ambities, waar mogelijk, te voorzien van meetbare indicatoren en deze te koppelen aan de pilot meetnet. Sinds 2022 loopt er een pilot met een meetnet (telraam) om verkeersbewegingen van auto's, fietsers, voetgangers en zwaar verkeer op meerdere punten op het eiland te monitoren. Via de Regiodeal wordt getracht deze pilot uit te breiden en te continueren.
- De rekenkamer geeft aan dat bij gemeente Ameland er geen koppeling is gemaakt tussen het mobiliteitsbeleid en de woonvisie. Deze koppeling is niet gemaakt omdat nieuwbouwlocaties dusdanig verspreid liggen over het eiland waardoor dit niet tot nauwelijks invloed heeft op het wegennet. Wel is bij alle nieuwbouwplannen nadrukkelijk gekeken naar de parkeeropgave, beide punten hadden voor de volledigheid en integraliteit opgenomen kunnen worden in de woonvisie, dat is een goed aandachtspunt voor de toekomst.
- De rekenkamer geeft aan dat gemeente Ameland wel een koppeling heeft gemaakt tussen het mobiliteitsbeleid, het duurzaamheidsbeleid en het toeristisch beleid.

II. Blijf bij het formuleren van realistische doelen en geef daarbij zoveel mogelijk een kwantitatieve onderbouwing. Kies doelen en bijbehorende indicatoren zodanig dat er gegevens voor beschikbaar zijn en de ontwikkeling en mate van realisatie goed kunnen worden gemonitord en geëvalueerd.
De door de gemeenteraad vastgestelde ambitie van 35% reductie wordt gezien als realistisch omdat deze overeenkomt met het niveau tussen 2005 en 2011. Van 2011 tot 2019 is het aantal auto's naar het eiland ongecontroleerd jaar-op-jaar toegenomen. Het college heeft uitgebreid met de gemeenteraad gesproken over denkrichtingen hoe deze reductie bewerkstelligd kan worden. De ondertitel van de vervoersvisie is: "vervoer in harmonie met eilandwaarden en seizoenen". De denkrichting voor reductie van het aantal auto's naar het eiland toe is dat de auto in de toekomst niet meer mee mag naar het eiland bij een (zeer) kort verblijf, bijvoorbeeld 1 of 2 nachten. De auto mag pas mee wanneer men voor langere tijd naar het eiland komt, het lijkt daarbij logisch en reëel dat deze periode in de zomer langer is en in de winter korter. Via de Regiodeal zal worden onderzocht of en hoe gemeente Ameland hier beleid op kan maken. Bij implementatie zal een inschatting moeten worden gemaakt

welke 'mix' de gewenste reductie oplevert van 35%. Er kan ook voorzichtig worden begonnen en in een aantal jaren rustig naar het doel van 35% worden toegewerkt, waarbij gemeenteraad en college "met de vinger" aan de pols het gesprek kunnen blijven voeren over een "realistisch optimum". Het college realiseert zich dat deze denkrichting en nuances niet benoemd staan in de vervoersvisie. Het college zal de aanbeveling, waar mogelijk, ook toepassen bij de andere twee ambities, mogelijk ook in combinatie met meetnet (zie ook reactie bij I).

III. Leg vast op welke momenten beleidskaders worden geëvalueerd zodat die indien nodig geactualiseerd kunnen worden. Dit geldt met name voor beleidskaders waarvoor geen of een lange looptijd is vastgelegd. Geef aan hoe de maatregelen zich verhouden tot de overkoepelende beleidskaders en daarin geformuleerde doelen.
De vervoersvisie van de gemeente Ameland is door de raad vastgesteld in 2023 en heeft geen einddatum of vooraf bepaald evaluatiemoment. In algemene zin is het college van mening dat niet bij ieder beleidskader vooraf een einddatum of evaluatiemoment benoemd hoeft te worden. Specifiek voor de vervoersvisie merkt het college op dat een logisch evaluatiemoment samenhangt met een aantal zeer bepalende externe factoren waaronder de veerconcessie en het MIRT traject. Ook de voortgang van de implementatie van de 35% reductie is een zeer bepalende factor voor een logisch evaluatiemoment. Het college wil zich (met de beperkte ambtelijke capaciteit) de komende jaren graag richten op de uitvoering van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid. Een evaluatie van de vervoersvisie volgt wat het college betreft op een nader te bepalen logisch moment. De gemeenteraad kan het college uiteraard ook verzoeken tot een evaluatie wanneer daar aanleiding toe wordt gezien.

IV. Maak afspraken tussen college en raad over systematische informatievoorziening en evaluatie aan de raad over mobiliteit. Let daarbij op dat de sturings- en verantwoordingsdocumenten duidelijk aangeven hoe de raad op hoofdlijnen kan sturen, en laat bij scenario's en uitvoeringsmaatregelen duidelijk zien wat wel en niet de beïnvloedingsmogelijkheden van de raad zijn.
Aan deze aanbeveling wordt opvolging gegeven binnen de integrale planning en control cyclus (kadernota, begroting, jaarrekening). Daarnaast wordt de raad geïnformeerd en in positie gebracht over de voortgang van diverse projecten/dossiers middels raadsinformatiebrieven, thema-avonden en raadsvoorstellen.

Aanbevelingen mobiliteit naar de eilanden (veerdiensten)

V. Zet nog pro-actiever in op de lobby richting het Rijk om de huidige governance-structuur rond de concessies te veranderen, zodat de invloed van de gemeenten en gemeenteraden op de veerdiensten structureel wordt versterkt. Kijk daarbij ook naar de toepassing van de Waddentoets bij de veerverbinding.

- Het college heeft een aantal jaren geleden de ambtelijke capaciteit op het veerdienst dossier uitgebreid met het doel op alle aspecten rondom de veerdienst het belang van de Amelanders proactief te behartigen.
- Het college heeft er in 2022 bij het Rijk op aangedrongen om de governance-structuur rond de lopende concessies te veranderen, in die die zin dat de eiland gemeenten niet slechts een advies positie hebben maar tezamen met het Rijk concessiegever zijn. Het Rijk heeft dit afgewezen. De Waddeneilanden hebben dit standpunt herhaald bij de voorbereidingen van de nota van uitgangspunten voor de nieuwe concessie, dit is wederom afgewezen.
- In algemene zin komt deze aanbeveling overeen met het handelen van het college in de afgelopen jaren. De vier Friese eilanden werken daarbij constructief samen, en zijn zeer proactief. Het college zal dit zeker blijven voortzetten. De Waddentoets wordt waar nodig onder de aandacht gebracht en ook dat zullen we blijven doen.

VI. Zet nog pro-actiever in op de lobby richting het Rijk om rond de nieuwe concessies meer inzicht te krijgen in belangrijke aspecten van de concessie zoals het vervoer van passagiers, auto's en vracht, parkeervoorzieningen aan de vaste wal, vervoer rond calamiteiten, betaalbaarheid van de verbinding voor eilanders, de mogelijkheden van een OV-status, dienstregeling en betrouwbaarheid, verduurzaming en de rentabiliteit van de veerdiensten naar de Friese Waddeneilanden. Stel voor om hierover nader onderzoek te laten uitvoeren waarvan de resultaten worden meegenomen in het proces en de besluitvorming rond de concessies.

Alle genoemde zaken zijn in beeld bij het proces rond de concessies. Niet over alle onderwerpen is overeenstemming tussen de eilandbesturen en de concessieverlener. Op een aantal van de genoemde onderwerpen: OV-status, kosten, dienstregeling en verduurzaming vinden verdiepende onderzoeken plaats onder regie van het ministerie. Vracht en parkeervoorzieningen vallen buiten het wettelijk kader (Wet personenvervoer 2000) maar worden wel besproken. De eilanden willen in ieder geval nog nader in gesprek over de zeggenschap van gemeentebesturen en eilanders tijdens de concessie. De vraag of er alternatieven zijn voor het concessiemodel is ook onderwerp van gesprek.

Schiermonnikoog

Onderwerp **RE: aanbieden onderzoeksrapport mobiliteit voor bestuurlijk wederhoor Schiermonnikoog**

Datum 2024-12-10 11:51

Goedemorgen Engbert,

Het college heeft vanmorgen kennis genomen van het onderzoeksrapport en is akkoord met de bevindingen. Het college ziet echter de noodzaak van integraal mobiliteitsbeleid op de schaal van Schiermonnikoog niet en zal hier ook niet toe overgaan.

Met vriendelijke groeten,

Terschelling

Bureau beleidsonderzoek
Mevrouw E. Fogl
-
- -

Zaaknummer 446387
Datum: 18 december 2024
Bijlagen:
Onderwerp: Bestuurlijk wederhoor rapportage mobiliteit

Geachte mevrouw Fogl,

De Rekenkamercommissie heeft onderzoek verricht naar mobiliteitsbeleid, met een specifieke focus op de betrokkenheid van gemeenteraden. In het kader van de hoor- en wederhoorprocedure geeft het college van B&W reactie op de conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamercommissie.

De gemeente Terschelling herkent de conclusies van het rapport en kan zich vinden in de aanbevelingen.

De gemeenteraad van Terschelling heeft inmiddels het college opgedragen een mobiliteitsvisie te ontwikkelen.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

H.M. de Jong,
secretaris/directeur

bezoekadres . Burg van Heusdenweg 10A . West-Terschelling . Postadres . Postbus 14 . 8880 AA West-Terschelling . telefoon (0562) 446 244 . e-mail . gemeente@terschelling.nl . www.terschelling.nl

Vlieland

uw brief van	21 november 2024	*ons kenmerk*	
uw kenmerk	-	*inlichtingen bij*	
datum		*telefoonnummer*	
bijlage(n)	-	*e-mail*	

Onderwerp: reactie (bestuurlijke wederhoor) op uw conceptrapport mobiliteitsbeleid (17 december 2024).

Geachte mevrouw Fogl,

Het college heeft bij besluit van 17 december 2024 kennis genomen van het conceptrapport '*mobiliteitsbeleid en de rol van de raad*' van de rekenkamercommissie De Waddeneilanden.
Het college dankt uw commissie voor de inspanning.

Het college onderschrijft de conclusies ten aanzien van het huidige beleid op Vlieland en de aanbevelingen bij het opstellen van nieuw beleid. Het college heeft geconstateerd dat een deel van de conclusies en aanbevelingen al, in meer of mindere mate, in de startnotitie voor nieuw beleid (juli 2024) werden verwerkt.

Desalniettemin draagt uw (waddenbrede) analyse, specifiek ten aanzien van rol van de gemeenteraad, bij aan het versterken van ons nieuwe mobiliteitsbeleid. De aanbevelingen zullen dan ook nadrukkelijk worden meegenomen bij het opstellen van een nieuwe visie en (uitvoerings)programma.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders,

A. Idema	M. Schrier
secretaris-directeur	burgemeester

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3548921

Aanbevelingen Rekenkamerrapport Mobiliteit

Doelenboom

Programma

2 Goede bereikbaarheid 2.1 Verkeer en vervoer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het rapport van Rekenkamercommissie De Waddeneilanden (en de conclusies en de aanbevelingen);

gelezen de bestuurlijke reactie van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

rekening houdend met het feit dat het college van burgemeester en wethouders al bezig is met de aanbevelingen.

Besluit

1. De aanbevelingen voor de gemeente Texel uit het Rekenkamerrapport Mobiliteit te onderschrijven en over te nemen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Rekenkamerrapport Mobiliteit – 23 december 2024

Aanbevelingen Rekenkamerrapport Mobiliteit

Aanbevelingen mobiliteit op de eilanden
I. Ontwikkel mobiliteitsbeleid en expliciteer daarin de ambities met meetbare indicatoren. Let daarbij op de consistentie als het beleid raakvlakken heeft met andere thema's zoals duurzaamheid, toerisme en wonen, het gezamenlijk beleid zoals het convenant ‘Zero emissie Mobiliteit en de Regiodeal, en zeker ook de invloed van de veerdiensten op de drukte van auto’s, (diverse soorten) fietsen en voetgangers.

II. Blijf bij het formuleren van realistische doelen en geef daarbij zoveel mogelijk een kwantitatieve onderbouwing. Kies doelen en bijbehorende indicatoren zodanig dat er gegevens voor beschikbaar zijn en de ontwikkeling en mate van realisatie goed kunnen worden gemonitord en geëvalueerd.

III. Leg vast op welke momenten beleidskaders worden geëvalueerd zodat die indien nodig geactualiseerd kunnen worden. Dit geldt met name voor beleidskaders waarvoor geen of een lange looptijd is vastgelegd. Geef aan hoe de maatregelen zich verhouden tot de overkoepelende beleidskaders en daarin geformuleerde doelen.

IV. Maak afspraken tussen college en raad over systematische informatievoorziening en evaluatie aan de raad over mobiliteit. Let er daarbij op dat de sturings- en verantwoordingsdocumenten duidelijk aangeven hoe de raad op hoofdlijnen kan sturen, en laat bij scenario's en uitvoeringsmaatregelen duidelijk zien wat wel en niet de beïnvloedingsmogelijkheden van de raad zijn.

Gemeente Texel .txl

Raadsvergadering

Dossiernummer	2158
Extern Zaak ID	3541640
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 februari 2025
Agendapunt	9
Titel	Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Portefeuillehouder	Burgemeester

Geagendeerd	Vergaderdatum
B&W	21 januari 2025
Raadscommissie	12 februari 2025
Raadsvergadering	**26 februari 2025**

Toelichting

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) biedt u de Kadernota 2026 aan, met in het bijzonder daar bijgevoegd een voorstel voor bezuinigingsmaatregelen. U kunt op de Kadernota en het voorstel voor bezuinigingsmaatregelen een zienswijze c.q. een reactie geven. Een voorstel voor deze zienswijze wordt u voorgelegd door de Regionale Raadscommissie Noordkop.

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3541640

Zienswijze op de Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Doelenboom

Programma

1	Veiligheid op orde
1.1	Crisisbeheersing en brandweer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019), artikel 4;
- Gemeenschappelijke regeling VRNHN;
- Notitie ‘Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen’ uit 2018;
- Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid;
- Wet veiligheidsregio's;

Overwegende

- De argumenten zoals genoemd in het advies van de Regionale Raadscommissie Noordkop;

Besluit

1. Een zienswijze af te geven voor de Kadernota 2026 op de volgende punten:
   - Nieuwe ontwikkelingen opgelegd door het ministerie van Justitie en Veiligheid
     De kopgemeenten steunen de stelling van de VRNHN dat beleid pas kan worden uitgevoerd wanneer hiervoor voldoende financiële middelen beschikbaar zijn.
   - Financiële verantwoordelijkheid ministerie van Justitie en Veiligheid
     De kopgemeenten roepen de VRNHN op om bij nieuwe wensen of eisen vanuit het ministerie van J&V te blijven benadrukken dat het ministerie ook moet zorgen voor

Bijlagen

1. Advies Regionale Raadscommissie
2. Aanbiedingsbrief Kadernota 2026
3. Kadernota 2026
4. Bezuinigingsmaatregelen 2026
5. Tabellen bezuinigingsmaatregelen 2026

de bijbehorende financiële middelen. Zonder aanvullende financiering vanuit het ministerie kunnen dergelijke wensen niet worden uitgevoerd.

2. Een zienswijze af te geven ten aanzien van de Bezuinigingsscenario's 2026 met daarin:
   - Instemmen met het voorgestelde bezuinigingspercentage van 4%, met uitzondering van de volgende bezuinigingsmaatregelen:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
   - Uit de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen van 5 en 7%, indien en voor zover het algemeen bestuur besluit om maatregelen uit dit bezuinigingsvoorstel toe te passen, in ieder geval de volgende voorgestelde maatregelen te ontzien:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
     - Beëindigen duiktaak.
     - Eerste beroepsuitruk met 4 i.p.v. 6 personen in Den Helder.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3541640

Zienswijze op de Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Programma

1	Veiligheid op orde
1.1	Crisisbeheersing en brandweer

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Een zienswijze af te geven voor de Kadernota 2026 op de volgende punten:
   - Nieuwe ontwikkelingen opgelegd door het ministerie van Justitie en Veiligheid
     De kopgemeenten steunen de stelling van de VRNHN dat beleid pas kan worden uitgevoerd wanneer hiervoor voldoende financiële middelen beschikbaar zijn.
   - Financiële verantwoordelijkheid ministerie van Justitie en Veiligheid
     De kopgemeenten roepen de VRNHN op om bij nieuwe wensen of eisen vanuit het ministerie van J&V te blijven benadrukken dat het ministerie ook moet zorgen voor de bijbehorende financiële middelen. Zonder aanvullende financiering vanuit het ministerie kunnen dergelijke wensen niet worden uitgevoerd.
2. Met betrekking tot de gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon een zienswijze af te geven ten aanzien van de Bezuinigingsscenario's 2026 met daarin:
   - Instemmen met het voorgestelde bezuinigingspercentage van 4%, met uitzondering van de volgende bezuinigingsmaatregelen:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
   - Uit de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen van 5 en 7%, indien en voor zover het algemeen bestuur besluit om maatregelen uit dit bezuinigingsvoorstel toe te passen, in ieder geval de volgende voorgestelde maatregelen te ontzien:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
     - Beëindigen duiktaak.

Bijlagen

1. Advies Regionale Raadscommissie
2. Aanbiedingsbrief Kadernota 2026
3. Kadernota 2026
4. Bezuinigingsmaatregelen 2026
5. Tabellen bezuinigingsmaatregelen 2026

Consequenties

Financieel	☼	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

- Eerste beroepsuitruk met 4 i.p.v. 6 personen in Den Helder.

Toelichting

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) biedt u de Kadernota 2026 aan, met in het bijzonder daar bijgevoegd een voorstel voor bezuinigingsmaatregelen. U kunt op de Kadernota en het voorstel voor bezuinigingsmaatregelen een zienswijze c.q. een reactie geven. Een voorstel voor deze zienswijze wordt u voorgelegd door de Regionale Raadscommissie Noordkop.

Zienswijze op de Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Samenvatting

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 13 december 2024 de Kadernota 2026 en het daarbij behorende voorstel voor bezuinigingsmaatregelen ontvangen van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN). Op deze stukken kan een zienswijze worden ingediend. Het advies met betrekking tot de zienswijze is opgesteld voor en door de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland. De financiële stukken van de VRNHN zijn samen met de financiële stukken van de andere gemeenschappelijke regelingen in de Regionale Raadscommissie Noordkop besproken. Op basis van het regionaal raadsadvies is er in de lokale gemeenteraad een besluit genomen over de aangeboden stukken. De gemeenteraad heeft besloten om een zienswijze in te dienen op de Kadernota 2026 en het daarbij behorende voorstel voor bezuinigingsmaatregelen.

Zienswijze op de Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Argumenten tot advies

Algemeen

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord voert voor de 16 gemeenten in Noord-Holland Noord de taken uit op het gebied brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding en crisisbeheersing en het Veiligheidshuis NHN. Daarnaast voert de Veiligheidsregio voor 11 gemeenten in deze regio de taken uit op het gebied van ambulancezorg. Elke gemeente heeft een bepaald aantal stemmen in het algemeen bestuur.

Bezuinigingsvoorstellen

Op 5 juli jl. heeft de Regietafel Noord-Holland Noord alle Gemeenschappelijke Regelingen (hierna: GR) in Noord-Holland Noord voorgesteld om diverse bezuinigingsscenario's te ontwerpen en toe te voegen aan de Kadernota en Meerjarenraming 2026. Dit naar aanleiding van een verzoek van de Kring van secretarissen in verband met de te verwachten gemeentelijke begrotingstekorten vanaf 2026[1].

Er is een aantal gemeenten die reeds een concrete bezuinigingstaakstelling op GR'en hebben doorgevoerd in hun Meerjarenbegroting. Dat geldt niet voor de gemeente Texel.

Het college heeft elk bezuinigingsscenario van iedere GR afzonderlijk beoordeeld. Daarbij is het financieel voordeel en solidariteit richting gemeenten die wel een concrete taakstelling hebben, afgewogen tegen hetgeen wat volgens het college (on)verantwoord en (on)wenselijk is. Dat betekent dat er niet geadviseerd wordt om bij alle GR'en een gelijk bezuinigingspercentage toe te passen, maar dit per GR kan verschillen.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieve organisaties die de wettelijke werkzaamheden van de Veiligheidsregio mogen uitvoeren. Sturing vanuit de gemeenteraad op de Veiligheidsregio gebeurt via de behandeling van de financiële stukken en vaststelling van het risicoprofiel en het regionaal beleidsplan. Hiervoor kan elke gemeenteraad een zienswijze in dienen. Een zienswijze in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio wordt alleen met meerderheid van stemmen overgenomen.

U heeft uiteraard de mogelijkheid om te kiezen voor een andere zienswijze dan die de RRN voorstelt. In het bijzonder kan worden gedacht aan het instemmen met meer of minder voorstellen voor bezuinigingen, of daarin een andere prioritering aan te voeren. Gelet op de motivering in de zienswijze van de RRN wordt dat echter afgeraden. Tevens haalt dat de kracht van het gezamenlijk optrekken met de gemeente Schagen en Hollands Kroon onderuit.

[1] Document Texel - Brief Regietafel NHN - Scenario's voor bezuinigingen gemeenschappelijke regelingen - iBabs Publieksportaal

Consequenties van het advies

- **Financieel**

De extra bijdrage 2026 voor gemeenten bestaat uit:

- Het Meerjarenontwikkelplan Brandweer deel 2026, zijnde € 1.405.645; en
- De loon-en prijsindexatie conform de FUGR ad 7,4%, zijnde € 4.116.509*. Deze loon- en prijsindexatie is met name zo hoog vanwege de extra compensatie voor het jaar 2023.

De verdeelsleutel 2026 wordt pas in februari 2025 bekend gemaakt. De verdeelsleutel in 2025 bedraagt voor Texel 3,39%. Uitgaande daarvan bedraagt de totale extra bijdrage voor 2026 voor de gemeente Texel € 187.201.

De bovengenoemde financiële consequenties worden gesaldeerd met de (eventueel) door het Algemeen Bestuur besloten omvang aan bezuinigingen en worden meegenomen in de perspectiefnota 2026 van de gemeente Texel.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019), artikel 4
- Gemeenschappelijke regeling VRNHN
- Notitie ‘Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen’ uit 2018
- Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid
- Wet veiligheidsregio's

** In de bijgevoegde versie van Kadernota heeft de VRNHN onder het kopje “Gemeentelijke Bijdrage 2026” per abuis gerekend met 7,44% (zijnde € 4.138.760) in plaats van met het conform de FUGR afgeronde percentage van 7,4% (zijnde € 4.116.509). Dit zal in de door het Algemeen Bestuur vast te stellen Kadernota worden gecorrigeerd.*

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3541640

Zienswijze op de Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Doelenboom

Programma

1	Veiligheid op orde
1.1	Crisisbeheersing en brandweer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019), artikel 4
- Gemeenschappelijke regeling VRNHN
- Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' uit 2018
- Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid
- Wet veiligheidsregio's

Overwegende

- De argumenten zoals genoemd in het advies van de Regionale Raadscommissie Noordkop.

Besluit

1. Een zienswijze af te geven voor de Kadernota 2026 op de volgende punten:
    - Nieuwe ontwikkelingen opgelegd door het ministerie van Justitie en Veiligheid
      De kopgemeenten steunen de stelling van de VRNHN dat beleid pas kan worden uitgevoerd wanneer hiervoor voldoende financiële middelen beschikbaar zijn.
    - Financiële verantwoordelijkheid ministerie van Justitie en Veiligheid
      De kopgemeenten roepen de VRNHN op om bij nieuwe wensen of eisen vanuit het ministerie van J&V te blijven benadrukken dat het ministerie ook moet zorgen voor de bijbehorende financiële middelen. Zonder aanvullende financiering vanuit het ministerie kunnen dergelijke wensen niet worden uitgevoerd.

Bijlagen

1. Advies Regionale Raadscommissie
2. Aanbiedingsbrief Kadernota 2026
3. Kadernota 2026
4. Bezuinigingsmaatregelen 2026
5. Tabellen bezuinigingsmaatregelen 2026

2. Een zienswijze af te geven ten aanzien van de Bezuinigingsscenario's 2026 met daarin:
   - Instemmen met het voorgestelde bezuinigingspercentage van 4%, met uitzondering van de volgende bezuinigingsmaatregelen:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
   - Uit de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen van 5 en 7%, indien en voor zover het algemeen bestuur besluit om maatregelen uit dit bezuinigingsvoorstel toe te passen, in ieder geval de volgende voorgestelde maatregelen te ontzien:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
     - Beëindigen duiktaak.
     - Eerste beroepsuitruk met 4 i.p.v. 6 personen in Den Helder.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Regionale Raadscommissie Noordkop
Advies aan de gemeenteraden

Portefeuillehouder(s) : Burgemeesters J.A. de Boer, M. Pol, R. van Dam en M. van Kampen
Steller/penvoerder : Joy Vonk - j.vonk@denhelder.nl

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
6 februari 2025	Den Helder: 21 januari 2025 Hollands Kroon: 21 januari 2025 Schagen: 21 januari 2025 Texel: 21 januari 2025

Onderwerp
Zienswijze op de Kadernota 2026 en reactie op Bezuinigingsscenario's 2026.

Kern van het voorstel
Dit voorstel betreft het afgeven van een zienswijze op de Kadernota 2026 en de bijhorende Bezuinigingsscenario's 2026 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN). De VRNHN vervult een essentiële rol in crisisbeheersing en hulpverlening, met de missie om leed en schade te voorkomen en te beperken. De Kadernota 2026 wordt door de kopgemeenten over het algemeen positief ontvangen, met brede instemming over de inhoud, met uitzondering van de bijlage "Bezuinigingsscenario's 2026". De zienswijze richt zich dan ook voornamelijk op deze bijlage, waarin de gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon bezwaren hebben geuit tegen enkele specifieke bezuinigingsmaatregelen en de gemeente Den Helder, op basis van het besluit van de gemeenteraad, de 5% bezuinigingsmaatregel hanteert. De motivering van deze bezwaren wordt gedaan onder het kopje "motivering".

Voorgesteld advies
De regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren om: 1. Een zienswijze af te geven voor de Kadernota 2026 op de volgende punten; – **Nieuwe ontwikkelingen opgelegd door het ministerie van Justitie en Veiligheid** De kopgemeenten steunen de stelling van de VRNHN dat beleid pas kan worden uitgevoerd wanneer hiervoor voldoende financiële middelen beschikbaar zijn. – **Financiële verantwoordelijkheid ministerie van Justitie en Veiligheid** De kopgemeenten roepen de VRNHN op om bij nieuwe wensen of eisen vanuit het ministerie van J&V te blijven benadrukken dat het ministerie ook moet zorgen voor de bijbehorende financiële middelen. Zonder aanvullende financiering vanuit het ministerie kunnen dergelijke wensen niet worden uitgevoerd.

2. Voor de gemeente **Den Helder** een zienswijze vast te stellen ten aanzien van de Bezuinigingsscenario's 2026, met het volgende advies:
   - Instemmen met het voorgestelde bezuinigingspercentage van 4% door het dagelijks bestuur.
   - Vaststellen dat, op basis van het besluit van de gemeenteraad, een bezuinigingsmaatregel van 5% wordt gehanteerd in plaats van de door de VRNHN voorgestelde 4%, met daarbij het advies om:
     - Prioriteit te geven aan bezuinigingen op niet-wettelijke taken.

3. Voor de gemeente **Texel**, **Schagen** en **Hollands Kroon** een zienswijze vast te stellen ten aanzien van de Bezuinigingsscenario's 2026 met daarin:
   - Instemmen met het voorgestelde bezuinigingspercentage van 4%, met uitzondering van de volgende bezuinigingsmaatregelen:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
   - Uit de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen van 5 en 7%, indien en voor zover het algemeen bestuur besluit om maatregelen uit dit bezuinigingsvoorstel toe te passen, in ieder geval de volgende voorgestelde maatregelen te ontzien:
     - Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging (Thema 1: Versoberen).
     - Verminderen repressief brandweermaterieel (Thema 3: Verminderen).
     - Beëindigen Duiktaak.
     - Eerste beroepsuitruk met 4 i.p.v. 6 personen in Den Helder.

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:
Vastgesteld in de vergadering van 6 februari 2025 Griffier Voorzitter

Openbaarheid documenten
Ja

Wettelijke grondslag
De wettelijke grondslag voor het indienen van de zienswijze op deze stukken is vastgelegd in artikel 4 van de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen 2019 (FUGR 2019). Andere stukken waarin dit naar voren komt zijn: - notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' uit 2018, - de Gemeenschappelijke Regeling "Veiligheidsregio Noord-Holland Noord" zelf, - Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel

De adviezen zijn opgesteld voor en door de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland (Den Helder, Schagen, Hollands Kroon en Texel). De financiële stukken van de VRNHN worden samen met de financiële stukken van de andere gemeenschappelijke regelingen in een Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) besproken. De kopgemeenten staan samen garant voor de financiële resultaten (positief/negatief) van de VRNHN, in samenwerking met de andere gemeenten in de regio. Naast een goede uitoefening van de wettelijke taken is een gezonde financiële huishouding van belang. Hierop wordt in deze zienswijze gestuurd. Door de financiële stabiliteit in de organisatie te borgen, wordt de basis gelegd voor een toekomstbestending uitvoering van deze kerntaken, die cruciaal zijn voor de veiligheid en gezondheid van de inwoners.

Dit advies draagt daarnaast op de lange termijn bij aan het waarborgen van een effectieve en efficiënte uitoefening van de wettelijke taken en opgedragen taken van de VRNHN. De VRNHN voert voor de zestien gemeenten in Noord-Holland Noord de taken uit op het gebied van crisisbeheersing, brandweerzorg (inclusief risicobeheersing en Veilig Leven), geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR), Zorg- en Veiligheidshuis en de meldkamer. Daarnaast voert de VRNHN voor elf gemeenten in deze regio taken uit op het gebied van ambulancezorg.

Motivering

Voordat we ingaan op de Kadernota en de Bezuinigingsscenario's, namens de raad de complimenten voor de inzet in het afgelopen jaar. Het was wederom een bewogen jaar met veel nieuwe ontwikkelingen en dreigingen, waarbij de VRNHN hard heeft gewerkt.

De Kadernota 2026 beschrijft de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen, prioriteiten, financiële uitgangspunten en risico's voor het begrotingsjaar 2026. Deze nota is gebaseerd op het in 2024 vastgestelde Beleidsplan VRNHN 2024-2027 en het Meerjarenontwikkelplan Brandweer 2024-2027.

Op verzoek van enkele raden tijdens de behandeling van het Meerjarenontwikkelplan Brandweer, en op basis van een opdracht van het algemeen bestuur naar aanleiding van advies van de Regietafel Noord-Holland Noord, zijn in de bijlage van de Kadernota 2026 bezuinigingsscenario's opgenomen. Deze scenario's, door de VRNHN uitgewerkt voor mogelijke taakstellingen van 4%, en 5% en 7% bieden inzicht in maatregelen en hun impact op maatschappelijke, bestuurlijke en geografische gebieden. Ze dienen als hulpmiddel voor de raden bij het maken van toekomstige keuzes.

Kadernota 2026

Namens de vier kopgemeenten wordt voorgesteld om een zienswijze af te geven op de Kadernota 2026. Deze zienswijze richt zich specifiek op de bijlage van de Kadernota 2026, waarin de bezuinigingsscenario's zijn uitgewerkt.

De kopgemeenten zijn over het algemeen positief over de inhoud van de Kadernota 2026. Wel willen zij de VRNHN enkele opmerkingen meegeven:

1. **Nieuwe ontwikkelingen opgelegd door het ministerie van Justitie en Veiligheid**
   In de Kadernota wordt gesproken over nieuwe ontwikkelingen die door het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) worden opgelegd. De kopgemeenten spreken hun waardering uit voor het besluit van de VRNHN om deze ontwikkelingen op dit moment niet door te voeren, aangezien de benodigde financiering hiervoor momenteel ontbreekt. De kopgemeenten steunen de stelling van de VRNHN dat beleid pas kan worden uitgevoerd wanneer hiervoor voldoende financiële middelen beschikbaar zijn.
2. **Financiële verantwoordelijkheid ministerie van Justitie en Veiligheid**
   De kopgemeenten roepen de VRNHN op om bij nieuwe wensen of eisen vanuit het ministerie van J&V te blijven benadrukken dat het ministerie ook moet zorgen voor de bijbehorende financiële middelen. Zonder aanvullende financiering vanuit het ministerie kunnen dergelijke wensen niet worden uitgevoerd.

Bezuinigingsscenario's 2026 – Gemeente Den Helder

De gemeente Den Helder stemt in met de voorgestelde bezuinigingspercentage van 4% van het dagelijks bestuur van de VRNHN. Conform het besluit van de gemeenteraad stelt de gemeente Den Helder echter voor om de bezuiniging te verhogen naar 5% in plaats van de door de VRNHN voorgestelde 4%. De gemeente Den Helder adviseert de VRNHN daarbij om prioriteit te geven aan bezuinigingen op niet-wettelijke taken.

Financiën gemeente Den Helder

Op grond van het reeds vastgestelde (bestaande) beleid in de begroting 2026 van de VRNHN zal de stijging van de gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Den Helder in ieder geval € 322.000 (structureel) bedragen. Verlaging van deze bijdrage kan door middel van het doorvoeren van de door de VRNHN voorgestelde bezuinigingen. De voorstellen van de RRN om bepaalde bezuinigingen niet te accepteren beperken de mogelijkheden de gemeentelijke bijdrage te verlagen. Verwerking van beide scenario's 4% en 5-7% levert de maximale besparing op. Deze is echter niet groot genoeg om de huidige lasten in de gemeentelijke begroting te verlagen en dekt slechts (gedeeltelijk) de autonome stijging van de bijdrage als gevolg van indexering.

Bezuinigingsscenario's 2026 - Gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon

In het kader van de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen tot 4% zijn deze onderverdeeld in drie thema's: versoberen, vertragen en verminderen. De gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon geven per thema aan of de gemeenten wel of niet akkoord gaan, dan niet met opmerkingen.

Daarnaast zijn ook de bezuinigingsmaatregelen uit de scenario's van 5% en 7% beoordeeld. Primair stemmen de gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon niet in met de in die tabel genoemde maatregelen. Echter, in het geval het Algemeen Bestuur besluit om meer te bezuinigen dan hetgeen de gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon middels deze zienswijze hebben aangegeven, hechten de gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon er toch belang aan om aan te geven waar zij in dat geval het meest bezwaar bij hebben.

De rode draad in deze zienswijze is dat deze gemeenten bezuinigingen op repressief vlak onwenselijk en onverantwoord achten, omdat deze werkzaamheden niet door individuele gemeenten zelf, indien gewenst, overgenomen zouden kunnen worden.

Bezuinigingsmaatregelen tot 4%

Thema 1: Versoberen

1. **Akkoord**: *Versoberen materieel en middelen Incidentenbestrijding Gevaarlijke Stoffen*.
2. **Akkoord**: *Schrappen van personele en bestuurlijke voorzieningen en representatie*.
3. **Niet akkoord**: *Verlagen van de extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging*.
   De gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon achten deze maatregel niet wenselijk. Vrijwilligers spelen een cruciale rol in de brandweerorganisatie. Het verminderen van hun vergoeding kan worden opgevat als een gebrek aan erkenning en waardering. Dit kan de motivatie en betrokkenheid van de onmisbare vrijwilligers nadelig beïnvloeden.

Thema 2: Vertragen

1. **Akkoord**: *Vertragen Hoorn 24/7*.
   De gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon stellen voor een pilot van (bijvoorbeeld) twee jaar in Hoorn op te zetten. Tijdens deze pilot wordt onderzocht of een 12/7 bezetting effectief is en geen operationele problemen oplevert. Indien de pilot succesvol blijkt, kan de maatregel structureel worden toegepast.

Thema 3: Verminderen

1. **Niet akkoord**: *Verminderen van repressief brandweermaterieel*.
   De gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon gaan niet akkoord met het voorstel om repressief brandweermaterieel te verminderen, in het bijzonder de waterwagen van Texel. De stelling dat de waterwagen op Texel een lage repressieve meerwaarde heeft, wordt niet gedeeld. Integendeel zelfs; deze waterwagen wordt als essentieel beschouwd. De kopgemeenten vragen zich af of de VRNHN de impact van dit voorstel wel voldoende heeft geanalyseerd. Het weghalen van de waterwagen betekent namelijk dat de brandweer van Texel (veel) sneller bijstand nodig heeft van de vaste wal. Dit brengt twee grote bezwaren met zich mee; ten eerste vormt dat een operationele uitdaging en ten tweede brengt een overtocht met de TESO buiten de reguliere vaartijden zeer hoge kosten met zich mee. Deze voorgestelde maatregel wordt daardoor zowel financieel als praktisch onverantwoord beschouwd.
2. **Akkoord***: Inzet op langdurige crisis*.
3. **Akkoord**: *Vermindering capaciteit communicatie en HR*.
   De gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon adviseren de VRNHN om deze maatregel verder te versoberen.
4. **Akkoord**: *Verminderen inzet aanpak mensenhandel*.
   De gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon adviseren de VRNHN om deze maatregel verder te versoberen, dan wel te beëindigen. Ons inziens is een extra inspanning vanuit de VRNHN niet noodzakelijk. Eventuele casus overleggen zijn geborgd in het zorg en veiligheidshuis en vanuit de samenwerking in Noord-Holland Samen Veilig wordt al volop op dit onderwerp ingezet.
5. **Akkoord**: *Verminderen brandonderzoek*.
   Het belang om zo min mogelijk te bezuinigen op repressieve taken van de brandweer wordt hierbij benadrukt. Aangezien brandonderzoek geen repressieve taak van de brandweer is, wordt voorgesteld om deze maatregel verder te versoberen, dan wel te beëindigen. Dit is afhankelijk van welke partij er al een brandonderzoek uitvoert. De politie en verzekeraars doen immers ook brandonderzoeken.
6. **Akkoord**: *Verminderen activiteiten Veilig Leven*.
   Preventieve activiteiten zijn geen wettelijke taak en kunnen door de gemeenten zelf worden uitgevoerd. Ook zou de mogelijkheid tot het afsluiten van een Dienstverleningsovereenkomst

(DVO) tussen gemeenten (die deze activiteit willen afnemen) en de VRNHN een verkenning waard kunnen zijn.
7. **Akkoord**: *Verminderen inhuur en verlagen oefenbudget*.
8. **Akkoord***: Beëindigen inzet externe specialistische kennis*.
9. **Akkoord**: *Verminderen innovatiebudget*.
10. **Akkoord**: *Verminderen Opleidingsbudget Zorg- en Veiligheidshuis*.
11. **Akkoord**: *Verminderen Opleidingsbudget Bedrijfsvoering t.b.v. hele organisatie*.

Bezuinigingsmaatregelen scenario's 5% en 7%
1. **Minst bezwaarlijk**: *Beëindigen Veilig Leven*.
   Zie voor motivering punt 6 van Thema 3: Verminderen.
2. **Meest bezwaarlijk**: *Beëindigen duiktaak*.
   Dit voorstel is maatschappelijk onverantwoord. De brandweer houdt onvoldoende operationele slagkracht over. De brandweer is de enige partij die deze taak kan uitvoeren.
3. **Minst bezwaarlijk**: *Beëindigen jeugdbrandweer*.
   Bij beëindiging van de jeugdbrandweer dient rekening te worden gehouden met de gemeentelijke context. Het werven van jeugdige vrijwilligers hangt sterk af van de lokale betrokkenheid en behoeften. Ondersteuning van jeugdbrandweer zou, indien gewenst, zelf door gemeenten kunnen worden opgepakt.
4. **Minst bezwaarlijk**: *Beëindigen brandonderzoek*.
   Zie voor motivering punt 5 van Thema 3: Verminderen.
5. **Meest bezwaarlijk**: *Eerste beroepsuitruk met 4 i.p.v. 6 personen in Den Helder*.
   Het wegnemen van deze capaciteit is onverantwoord, omdat dit operationele risico's zal vergroten. Repressieve taken blijven een exclusieve verantwoordelijkheid van de brandweer.

Alternatieven (incl. argumenten)

Alternatief voor het advies: Bezuinigen op wettelijke taken
Dit alternatief houdt in dat extra bezuinigingen worden doorgevoerd op taken die wettelijk verplicht zijn. Het is essentieel dat de VRNHN haar wettelijke taken blijft uitvoeren binnen de beschikbare financiële middelen. Daarom wordt dit alternatief afgeraden.

Alternatief voor het advies: Bezuiniging op managementniveau
In de huidige bezuinigingsvoorstellen zijn geen maatregelen opgenomen die betrekking hebben op management en bestuur. Het opnemen van een aanvullende taakstelling voor management en bestuur kan als optie worden overwogen. Dit zou kunnen helpen om de financiële druk op operationele en repressieve taken te verminderen.

Alternatief voor het advies: een eensluidende zienswijze
In deze voorgestelde zienswijze verschilt de mening van het college van Den Helder van die van het college van Texel, Schagen en Hollands Kroon. De reden is met name gelegen in het feit dat gemeente Den Helder reeds een besluit heeft genomen om 5% te bezuinigen op de gemeenschappelijke regelingen. Voor de andere gemeenten geldt dat niet. Een alternatief is om toch te komen tot een eensluidende zienswijze, zodat de kracht van het gezamenlijk optrekken beter wordt benut.

Alternatief voor het advies: andere sturing op de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen

De colleges van de gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon hebben per bezuinigingsmaatregel expliciet hun zienswijze aangegeven. Een alternatief is om daarin andere keuzes te maken of prioriteiten te stellen. Gelet op de motivering bij de betreffende maatregelen, wordt dit alternatief afgeraden.

Gevolgen algemene middelen en begroting		
Kosten: € 0,00		
Dekking:	¨ Algemene middelen	¨ Inkomsten
	¨ Bijdragen derden	¨ Reserve
Toelichting:		

Communicatie

Op basis van het regionaal raadsadvies wordt er in de lokale gemeenteraad een besluit genomen over de financiële stukken van de Veiligheidsregio. De colleges van burgemeester en wethouders versturen de brief met daarin de zienswijze van de betreffende gemeenteraad aan het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio.

Achtergrondcontext

Er wordt een korte terugblik gegeven op de kadernota 2025 en andere stukken, jaarstukken 2023 en begroting 2025:

Kadernota 2025, Meerjarenontwikkelplan Brandweer, Ontwerpbeleidsplan 2024 – 2027 en Dekkingsplan VRNHN

Beslispunt 1: ten aanzien van de Kadernota 2025 en het Meerjarenontwikkelplan Brandweer een gezamenlijke zienswijze af te geven met daarin het advies:

- om kritisch te kijken en te blijven kijken naar de (overige) uitgaven van de Veiligheidsregio, en onlosmakelijk daarvan de door hen uit te voeren taken en ambities;
- een toelichting te geven op de keuze waarom voor een ingroeiperiode van drie jaar is gekozen;
- om de effecten en resultaten van de voorgestelde plannen uit het Meerjarenontwikkelplan Brandweer te monitoren, periodiek te evalueren en de gemeenteraden daarover actief te informeren.

Beslispunt 2: kennis te nemen van het Ontwerpbeleidsplan 2024 – 2027 en het Dekkingsplan en de volgende opmerking mee te geven aan de burgemeester ter overweging bij de vaststelling van genoemd Ontwerpbeleidsplan:

- verzocht wordt, om bij de vaststelling van het Ontwerpbeleidsplan goed te kijken of de gemaakte beleidskeuzes niet verder gaan of ambitieuzer zijn dan de taken die, op grond van de wet of de gemeenschappelijke regeling, aan de Veiligheidsregio zijn toegekend.

Jaarstukken 2023 en Begroting 2025

Voor de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 van de VRNHN is besloten namens de vier kopgemeenten een positieve zienswijze af te geven. Dit besluit werd genomen omdat de begroting niet significant afwijkt van de gegevens die in de kadernota zijn gepresenteerd. Daarnaast blijkt uit de jaarrekening 2023 dat, ondanks de negatieve resultaten, de algemene reserve van de VRNHN en het weerstandsvermogen nog steeds voldoende op peil zijn.

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief bij Kadernota 2026
2. Kadernota VRNHN 2026
3. Bezuinigingsscenario’s VRNHN 2026
4. Tabellen bezuinigingsscenario’s VRNHN 2026

Aan de raden van de gemeenten in Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Datum	13 december 2024	**Telefoon**	072 567 50 10
Onze referentie	UIT-2024-30740	**E-mail**	stafbureau@vrnhn.nl
Uw referentie	-	**Bijlagen**	1. Kadernota 2026 VR NHN 2. Bezuinigingsscenario's 2026 3. Tabellen bezuinigingsscenario's 2026
Uw bericht van	-	**Onderwerp**	Kadernota 2026

Geachte raad,

Hierbij bied ik u namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VR NHN) de Kadernota 2026 aan. Op grond van de afspraken die zijn vastgelegd in de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland Noord, verzoek ik u om hierop uw zienswijze te geven.
Tevens treft u een uitgewerkt bezuinigingsvoorstel aan, voorzien van een toelichting. Hiermee wordt voldaan aan het verzoek van de Regietafel Noord-Holland Noord en een aantal van uw raden. De effecten van mogelijke bezuinigingen binnen VR NHN zijn nog niet verwerkt in de kadernota 2026.

Kadernota 2026 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
In de kadernota zijn op hoofdlijnen de inhoudelijke ontwikkelingen, prioriteiten, financiële uitgangspunten en risico's voor het begrotingsjaar 2026 van VR NHN beschreven. Deze zijn gebaseerd op het in 2024 vastgestelde Beleidsplan VR NHN 2024-2027 en het Meerjarenontwikkelplan Brandweer 2024-2027. De kadernota vormt na vaststelling de basis voor de begroting.

Verzoek tot indienen zienswijze
Graag ontvang ik uw zienswijze op de Kadernota 2026, alsmede uw reactie op het uitgewerkte bezuinigingsscenario vóór 1 maart 2025. Deze kunt u sturen aan stafbureau@vrnhn.nl, ter attentie van mevrouw M. Markhorst, ambtelijk secretaris. De zienswijzen van alle deelnemende gemeenten en de reacties hierop, zullen worden betrokken bij de definitieve besluitvorming tijdens de algemene bestuursvergadering van 14 maart 2025.

De VR NHN zal aanwezig zijn bij de regionale raadsinformatiebijeenkomsten om de kadernota en de maatregelen uit het bijgevoegde bezuinigingsscenario toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord,

A. Schouten
Voorzitter

K. Taneja
Secretaris

Hertog Aalbrechtweg 22, 1823 DL ALKMAAR, Postbus 416, 1800 AK ALKMAAR, Telefoon: (072) 567 5010, E-mail: info@vrnhn.nl,
Internet: www.vrnhn.nl, Twitter: @vrnhn, KvK: 37158900, BTW: 8125.77.176, IBAN: NL83 BNGH 0285 1080 50, BIC: BNGH NL 2G

From: Joy Vonk
Sent: Thu, 19 Dec 2024 10:44:02 +0000
To: Robbin Knol; maravanbreda@hollandskroon.nl; Ellen.Bakker@schagen.nl
Cc: Toine Bugel
Subject: Kadernota 2026
Importance: High

Goedemiddag allemaal,

Het is mij helaas niet gelukt om burgemeester De Boer te overtuigen om voorafgaand met de andere burgemeesters in gesprek te gaan (ik heb echt mijn best gedaan haha…).
Burgemeester De Boer heeft benadrukt dat hij vasthoudt aan de 5% bezuinigingsmaatregel in plaats van het advies van de VRNHN om 4% te hanteren. Onder andere de reden hiervoor is dat hij hierin geen ruimte heeft: de gemeenteraad van Den Helder heeft dit besluit genomen, en de burgemeester moet dit ondersteunen.

Mijn verzoek aan jullie is om z.s.m. door te geven hoeveel proces jullie als gemeente willen hanteren en of dit percentage door de gemeenteraad is vastgesteld. Ik zal deze gegevens dan in het document opnemen.

Omdat ik het stuk opnieuw moet aanpassen, zal ik zo snel mogelijk een nieuwe versie naar jullie toesturen. Ik hoop dit vandaag of morgen af te ronden.

Daarnaast nog een terechte opmerkingen van burgemeester De Boer: de bezuinigingsscenario's maken deel uit van de Kadernota 2026 en vormen geen losstaand document. Aangezien we niet akkoord gaan met alle bezuinigingsmaatregelen, dienen we een zienswijze in op een bijlage van de Kadernota en daarmee de Kadernota zelf.

Hopelijk heb ik het zo goed uitgelegd. Ik hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groet,

Joy Vonk
Openbare Orde en Veiligheid

gemeente DEN HELDER

Telefoon : +316 13041094
e-mail : j.vonk@denhelder.nl
bezoekadres : Willemsoord 66, Den Helder
postadres : Postbus 36, 1780 AA Den Helder
www : https://www.denhelder.nl
twitter : @Gem_DenHelder

facebook : gemeentedenhelder

Bezuinigingsscenario’s 2026

Inleiding
In de aanbiedingsbrief (d.d. 8 maart 2024) bij het Meerjarenontwikkelplan Brandweer 2024-2027 is aangegeven dat dit plan in de ogen van het bestuur van VR NHN een adequaat antwoord is op de urgenties die binnen de brandweer spelen. Hiervoor stellen de raden via de kadernota’s extra middelen beschikbaar. Bij de behandeling van het Meerjarenontwikkelplan Brandweer 2024-2027 gaven enkele raden een zienswijze op de kadernota 2025. Zij verzochten om de mogelijkheden voor kostenbesparingen in beeld te brengen door de gemeentelijke financiën vanaf 2026.

In deze lijn volgde op 5 juli 2024 de opdracht van het algemeen bestuur, in lijn met het verzoek dat door de Regietafel Noord-Holland Noord aan alle gemeenschappelijke regelingen is gedaan. Het algemeen bestuur verzocht de veiligheidsregio scenario's voor een mogelijke taakstelling vanaf 2026 van 1%, 3%, 5% en 7% uit te werken.

De organisatie heeft invulling gegeven aan deze opdracht en alle gevraagde bezuinigingsscenario’s uitgewerkt. Het bestuur heeft deze uitwerking zorgvuldig getoetst aan de maatschappelijke en bestuurlijke impact en tevens gekeken naar de effecten hiervan voor stad en platteland. Daarnaast is gekeken naar de mate waarin de maatregelen onomkeerbaar zijn. In voorliggende uitwerking worden de mogelijke bezuinigingsmaatregelen op hoofdlijnen gepresenteerd. Deze zijn op concreter niveau terug te vinden in bijgevoegde tabellen.

Gehanteerde methodiek
De bezuinigingsscenario’s zijn door de organisatie uitgewerkt op basis van de opdracht van het algemeen bestuur (d.d. 5 juli 2024). In deze opdracht staan drie belangrijke uitgangspunten:

1. Bezuinigen verloopt volgens het schilmodel, zoals gepresenteerd in het algemeen bestuur. Pas als laatste wordt gekeken naar wettelijke taken.
2. De doorontwikkeling van de brandweer, met nadruk op wettelijke taken, wordt voortgezet. Vanuit deze urgentie wordt er niet bezuinigd op brandweerposten, vrijwilligers of vakbekwaamheid.
3. Er wordt tevens gekeken naar mogelijke inkomsten van externe financiers.

De bezuinigingen zijn gebaseerd op uw gemeentelijke bijdrage voor 2026.

Algemene noties bij uitwerken bezuinigingsscenario’s
De veiligheidsregio is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een krachtige en wendbare organisatie die klaarstaat voor elke crisis. Tijdens crises als Corona en de grote toename van de instroom van asielzoekers en Oekraïners hebben veiligheidsregio’s keer op keer een essentiële rol gespeeld en hun nut bewezen. De rol van de veiligheidsregio wordt steeds belangrijker nu de complexiteit van crisissen toeneemt en de geopolitieke spanningen verder oplopen. Deze ontwikkelingen eisen extra alertheid en voorbereiding van de veiligheidsregio om de samenleving te beschermen tegen leed en schade en om de maatschappelijke weerbaarheid te versterken. Bezuinigen op de veiligheidsregio staat hiermee op gespannen voet.

Daarnaast wringen al te vergaande bezuinigingen met het onlangs vastgestelde meerjarenbeleidsplan 2024-2027 en staan deze in contrast met de recente, breed gesteunde beslissing van het algemeen bestuur om structurele middelen beschikbaar te stellen ter versterking van de brandweer. Deze middelen zijn

bedoeld om paraatheidsproblemen, vakbekwaamheidsuitdagingen en de moderniseringsbehoefte aan te pakken.

Met het beëindigen van taken gaan kennis en kunde verloren, die niet zomaar opnieuw zijn opgebouwd. Te denken valt bijvoorbeeld aan de niet-wettelijke taken als duiken, (brand)veilig leven, brandonderzoek en het stopzetten van onze jeugdbrandweer.

Ten slotte gaan de beschreven bezuinigingen gepaard met zowel frictie- als desintegratiekosten. Hoewel dit om incidentele middelen gaat, betreft het een aanzienlijk bedrag in het jaar 2026 (met mogelijke uitloop naar 2027) voor ontslagkosten voor medewerkers en afschrijvingskosten van materieel.

Bezuinigingsthema's

De onderzochte maatregelen zijn ondergebracht in drie thema's: versoberen, vertragen en verminderen. Hieronder worden ze zoals gezegd op hoofdlijnen gepresenteerd. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de tabellen.

Versoberen

Allereerst worden investeringen teruggebracht om de incidentenbestrijding van gevaarlijke stoffen anders in te richten. Daarmee kan de organisatie voldoen aan haar wettelijke taak, passend bij een nieuwe (landelijke) visie op dit vraagstuk.

Daarnaast richten de bezuinigingsmaatregelen binnen dit thema zich op de personele en bestuurlijke voorzieningen. Dit heeft gevolgen voor het vitaliteitsbeleid van de organisatie, haar arbeidsmarktpositie en werkgeverschap. Hiermee wordt ook de aantrekkelijkheid voor (potentiële) brandweervrijwilligers beperkt, door de verlaging van de aanvullende bijdrage voor de personeelsvereniging.

Vertragen

Binnen dit thema wordt voorgesteld de realisatie van een 24 uursdienst in de strategisch gepositioneerde kazerne in Hoorn aan te passen naar een 12-uursdienst van maandag tot en met zondag. In het meerjarenontwikkelplan brandweer is door de VR een investering gevraagd aan de raden, die is toegekend. Onderdeel hiervan is de invoering van een 24/7 beroepsbrandweer in Hoorn, die noodzakelijk is om de wettelijke brandweertaak te blijven uitvoeren. Het beschikbaarheidsprobleem speelt met name overdag en minder in de avond en nacht, aangezien brandweervrijwilligers dan veelal thuis zijn. Daarom wordt voorgesteld om Hoorn de komende jaren te versterken naar een 12/7-bezetting, waarmee een substantieel bedrag kan worden bespaard.

Verminderen

Deze maatregelen richten zich op het terugbrengen van externe inhuur van specialistische kennis, van het innovatie- en opleidingsbudget en van de personele oefencapaciteit voor de crisisorganisatie. Daarnaast wordt materieel afgestoten en worden investeringen teruggebracht. Ook zal in deze maatregel de capaciteit van Veilig Leven worden verminderd waardoor minder preventieve activiteiten worden uitgevoerd. Deze maatregelen hebben gevolgen voor de ambities van de organisatie; ze raken de geoefendheid van de crisisorganisatie, het zijn van een informatiegestuurde organisatie en het werkgeverschap.

Toekomstige uitdagingen

Naast de financiële uitdagingen voor gemeenten onderzoekt het Rijk ook hoe verdere besparingen kunnen worden gerealiseerd. Er is een voornemen om 10% te bezuinigen op de bijzondere doeluitkering voor rampenbestrijding (BDUR). Deze bijdrage, die iedere veiligheidsregio ontvangt, dreigt daarmee met ongeveer 1 miljoen per jaar structureel gekort te worden. Dit betreft voor alle duidelijkheid *extra* bezuinigingen die nog niet in dit scenario zijn verwerkt en waarvan de impact eveneens fors zal zijn.

Zienswijze raden

Bezuinigen binnen de publieke sector is nooit eenvoudig, zeker niet als de gevolgen ervan de veiligheid van onze inwoners raken. Alles afwegend komt het bestuur van VR NHN tot de bevinding dat meer dan 4% (€2.300.000) bezuinigen fundamenteel ten koste zou gaan van de slagkracht van de veiligheidsregio en daarmee van de veiligheid van onze inwoners. Daarom vindt u in tabel 1 een specificatie van de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen tot 4%. In tabel 2 zijn verdergaande maatregelen opgenomen. Dit zijn de maatregelen die wij moeten overwegen wanneer de raden ons meegeven dat er meer dan 4% bezuinigd moet worden.

Wij hopen dat u hiermee een goed beeld heeft gekregen van (de effecten van) mogelijke bezuinigingen op de organisatie. VR NHN zal aanwezig zijn bij de regionale raadsinformatiebijeenkomsten begin 2025, om de kadernota en de bezuinigingsmaatregelen toe te lichten.
We nodigen de raden van alle zestien deelnemende gemeenten uit om met de zienswijze op de kadernota ook hun reactie op het voorgestelde bezuinigingsscenario te geven. Daarmee dragen zij bij aan de definitieve besluitvorming hierover door het algemeen bestuur van VR NHN op 14 maart 2025.

Tabel 1 Specificatie voorgestelde bezuinigingsmaatregelen tot 4%

	Bedrijfsonderdeel	Bedrag	(Maatschappelijke) impact & risico's
Versoberen			
Versoberen materieel en middelen Incidentenbestrijding Gevaarlijke Stoffen	Brandweer	€120.000	Deze maatregel omvat de implementatie van nieuwe landelijke visie op incidentbestrijding van gevaarlijke stoffen. Dit betekent dat onder andere het gaspakkenteam wordt opgeheven. Daarnaast neemt VR NHN de CBRN-taak van VRAA over, waarvoor vanuit het rijk financiële middelen ter beschikking worden gesteld.
Schrappen personele en bestuurlijke voorzieningen en representatie	Totale organisatie (uit budgetten Bedrijfsvoering Brandweer)	€231.000	Deze maatregelen hebben betrekking op het werkgeverschap. Het raakt daarmee niet aan de wettelijke taak, maar heeft mogelijk en negatief effect op de positie van de VR op de arbeidsmarkt én op het personeelsbehoud. Het betreft voorzieningen, zoals het terugbrengen van de catering, personele ontwikkeling en het schrappen van externe vergaderlocaties. Daarnaast wordt de bestuurstweedaagse niet meer georganiseerd.
Verlagen extra jaarlijkse vergoeding repressief vrijwilligers inclusief doorstorting personeelsvereniging.	Brandweer	€ 75.000	In de huidige situatie wordt de jaarlijkse extra vergoeding van €105,- doorgestort naar de personeelsvereniging en wordt het bedrag momenteel voor 100% door de werkgever verdubbeld naar €210,-. Deze jaarlijkse aanvullende vergoeding voor de personeelsvereniging, inclusief de verdubbelaar, wordt met €62,50 verlaagd naar €147,50. De vergoeding betreft een regionale regeling en staat los van de landelijke CAO.
Vertragen			
Vertragen Hoorn 24/7	Brandweer	€1.000.000	In het meerjarenontwikkelplan brandweer is door de VR een investering gevraagd aan de raden, die is toegekend. Onderdeel hiervan is de invoering van een 24/7 beroepsbrandweer in Hoorn die noodzakelijk is om de wettelijke brandweertaak te blijven uitvoeren. Het beschikbaarheidsprobleem speelt met name overdag en minder in de avond en nacht, aangezien brandweervrijwilligers dan veelal thuis zijn. Daarom wordt voorgesteld om Hoorn de komende jaren te versterken naar een 12/7-bezetting, waarmee een substantieel bedrag kan worden bespaard. Hierbij dient beseft te worden dat de kazerne, gelet op het de normen van het dekkingsplan, op termijn alsnog dient te groeien naar een 24/7 bezetting. Deze maatregel kent dus een risico.
Verminderen			
Verminderen repressief brandweermaterieel	Brandweer	€92.000	Het afstoten van materieel bij de brandweer met een lagere repressieve meerwaarde. Dit betreft het afstoten van twee waterwagens in Texel en Egmond aan Zee en één tankautospuit in Dijk en Waard. Dit heeft als effect dat de waterwinning bij een brand minder snel gerealiseerd kan worden en de slagkracht van de brandweer in Dijk en Waard verminderd.
Inzet op langdurige crisis	Crisisbeheersing	€86.000	Het verminderen van de voorbereiding van een nieuwe langdurige crisis. Het gevolg van het schrappen van deze formatie is dat wij deze kennis niet in huis hebben en deze tijdens een langdurige crisis moeten inhuren. Ook worden bijzondere inzetten (buiten de GRIP-structuur om) minder/ niet geëvalueerd, met het risico op herhalen van verbeterpunten.
Vermindering capaciteit communicatie en HR	Bedrijfsvoering	€79.000	De bedrijfsvoering van de Veiligheidsregio NHN wordt verminderd op basis van de bezuiniging op andere onderdelen.

Verminderen inzet aanpak mensenhandel	Zorg & Veiligheidshuis	€23.000	Het terugbrengen van de capaciteit raakt de zorg aan (minderjarige) slachtoffers van seksuele en criminele uitbuiting. Door deze bezuiniging worden circa 25 casussen per jaar minder behandeld, met als gevolg dat het probleem kan toenemen.
Verminderen brandonderzoek	Brandweer	€40.000	We beperken de beschikbare capaciteit voor brandonderzoek met 0,4 fte. Hierdoor wordt minder bekend over oorzaken en het brandverloop waardoor niet gericht aan preventie kan worden gedaan. Daarnaast wordt minder bekend over de effectiviteit van het brandweeroptreden.
Verminderen activiteiten Veilig Leven	Brandweer	€200.000	Het verminderen van de brandweertaak Veilig Leven leidt tot de afname van de formatie met 2 fte, waardoor minder of geen preventieve activiteiten in de samenleving, zoals voorlichting op scholen, rookmeldercontroles, valpreventie bij ouderen worden uitgevoerd. Daarmee neemt de kans op brand- en valincidenten toe.
Verminderen inhuur en verlagen oefenbudget	GHOR	€53.000	De flexibele schil om proactief bijzondere inhoudelijke expertise in te huren, doorgaans op het vlak van oefenen in multi-verband, wordt bij deze maatregel afgeschaft. De grootschalige multidisciplinaire geneeskundige oefeningen als code 60 (november 2024) worden dan naar eens per twee jaar gesteld.
Beëindigen inzet externe specialistische kennis	Bedrijfsvoering, Brandweer	€207.000	Specialistische externe kennis wordt ingehuurd om bestaande processen te verbeteren en/ of te versoepelen. Dit is nodig om enkele bedrijfskritische documentatie, processen en prestaties te realiseren, waarvoor deze kennis ontbreekt.
Verminderen innovatiebudget	Brandweer	€32.000	Deze maatregel resulteert in minder mogelijkheden om te moderniseren binnen het brandweervak. Dit budget is specifiek bedoeld om innovatie mogelijk te maken zonder dat dit direct ten koste gaat van regulier budget.
Opleidingsbudget	Zorg- en Veiligheidshuis	€12.000	Hierdoor komt de vakbekwaamheid van de medewerkers onder druk te staan, en daarmee de uitvoering van de taak.
Opleidingsbudget	Bedrijfsvoering, t.b.v. hele organisatie	€50.000	Deze maatregelen hebben betrekking op het werkgeverschap en heeft wel een negatief effect op de positie van de organisatie op de arbeidsmarkt. Het betreft 1/6^{e} deel van het totale opleidingsbudget wat betekent dat een significant deel van personele ontwikkeling moet worden ingeleverd.
Totaal		**€2.300.000**	

Tabel 2 Specificatie bezuinigingsmaatregelen scenario's 5% en 7%

	Bedrijfsonderdeel	Bedrag	(Maatschappelijke) impact & risico's
Beëindigen Veilig Leven	Brandweer	€500.000	Betreft een door de minister en bestuur opgedragen taak, geen wettelijke. Het bezuinigen op de brandweertaak Veilig Leven leidt tot het volledig beëindigen van de activiteiten: controle rookmelders, controle en advies bijzondere gebouwen en recreatieparken, preventie adviezen, lessen op scholen en bijdragen aan evenementen.
Beëindigen duiktaak	Brandweer	€345.000	Deze taak is noodzakelijk op basis van het wettelijke dekkingsplan, het betreft geen wettelijke taak. Het beëindigen van het duikteam staat haaks op de kenmerken van ons waterrijke werkgebied. De duiktaak is een gespecialiseerde taak en omvat complexe reddingsacties, het zoeken naar slachtoffers en bergingswerkzaamheden. Als de duiktaak wordt stopgezet, zullen bij waterongevallen alleen nog reddingen aan de oppervlakte plaatsvinden. Daarnaast zullen overleden slachtoffers aanzienlijk langer in het water blijven, in afwachting van gespecialiseerde ondersteuning om het voertuig te bergen.
Beëindigen jeugdbrandweer	Brandweer	€94.000	Deze taak levert aantoonbare meerwaarde in de werving van vrijwilligers, het betreft geen wettelijke taak. VRNHN voorziet de verenigingen van materiaal en begeleiding. Deze budgetten vervallen met deze maatregel. Het effect is dat de jeugd niet meer enthousiast wordt gemaakt voor het vak van brandweermedewerker wat instroom als vrijwilliger beperkt.
Beëindigen brandonderzoek	Brandweer	€134.000	Deze taak komt voort uit landelijke afspraken over de analyse van branden op het niveau van het Veiligheidsberaad en de minister. Het betreft geen wettelijke taak. Het team brandonderzoek wordt opgeheven waardoor weinig tot niets meer bekend wordt over oorzaken van branden. Hieruit volgt dat er geen gerichte preventie kan worden uitgevoerd en geen informatie kan worden gedeeld voor landelijke analyse en richting belanghebbenden, zoals verzekeraars.
Eerste beroepsuitruk met 4 i.p.v. 6 personen in Den Helder	Brandweer	€ 700.000	Deze taak betreft een wettelijke taak. Den Helder en omgeving kenmerkt zich door grote (brand) risico's en daarom is er ook veel brandweer. Er kan voor worden gekozen de beroepsbrandweer terug te brengen naar 4 medewerkers i.p.v. 6 in de 24-uurs dienst op basis van de aanwezigheid van de Marinebrandweer die wettelijk niet tot de sterkte kan worden gerekend.
Totaal		**€ 1.773.000**	

Rapportage aan de Regionale Raadscommissie Noordkop

Onderwerp: Kadernota Veiligheidsregio Noord-Holland Noord 2026

Op 29 januari 2025 zijn de raadsrapporteurs voor de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VR NHN) (digitaal) bijeengekomen om de Kadernota 2026 van de VR NHN te bespreken. Bij dit overleg waren aanwezig de dames Timmers (Den Helder), Burger/Struijf (Schagen) en Buczynski (Hollands Kroon). De heer Van Troost (Texel) was afwezig. Tevens waren aanwezig de ambtelijk deskundigen en de griffier.

Naast de stukken die zijn aangeboden door de VR NHN, zijn de volgende stukken onder de aandacht gebracht van de raadsrapporteurs:

- Brief d.d. 16 januari 2025 van de Ondernemingsraad van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (OR VR NHN).
- E-mailbericht Stafbureau d.d. 23 januari 2025 over Toelichting vrijwilligersvergoeding brandweer.

Bevindingen van de raadsrapporteurs
Geconstateerd is dat op basis van de aangeleverde stukken en voorstellen van de colleges van burgemeester en wethouders de discussie zich globaal toespitst op:

- Het inboeken van 4% of 5% aan bezuinigingen.
- Het inbrengen van een concrete zienswijze ten opzichte van een algemene zienswijze.

Daarnaast zijn opmerkingen gemaakt door de OR van de VR NHN en is een toelichting ontvangen op de vrijwilligersvergoeding om die in perspectief te plaatsen.

De raadsrapporteurs betreuren het dat de raden geen eenduidige zienswijze van de colleges hebben ontvangen. Hoewel de gemeenteraad van Den Helder al in een eerder stadium besloten heeft de bezuiniging te verhogen naar 5%, is het een heroverweging waard om met deze zienswijze uitdrukking te geven aan de regionale samenwerking. Tevens hebben alle raden, dus ook de gemeenteraad van Den Helder pas december 2024 kennis kunnen nemen van alle stukken van de VR NHN en de wijze waarop de verschillende scenario's, dus ook die van 5%, worden ingevuld. Daarnaast zijn de soms zeer concreet weergegeven keuzes lastig te beoordelen en is het meer aan de VR NHN om de afweging over die keuzes te maken.

<u>Advies over de zienswijze:</u>
De raadsrapporteurs adviseren op basis van het voorgaande de raden te komen tot een eenduidige zienwijze die dan als volgt luidt en in de plaats komt van de voorgestelde punten 2 en 3:

De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren voor de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Texel en Schagen een zienswijze vast te stellen ten aanzien van de Bezuinigingsscenario's 2026 met daarin het volgende advies:

1. In te stemmen met het bezuinigingspercentage van 4%.
2. Prioriteit te geven aan bezuinigingen op niet-wettelijke taken.
3. De invulling van de overige bezuinigingen over te laten aan de VR NHN, waarbij het belang van de vrijwillige brandweer niet uit het oog moet worden verloren.

Mochten de colleges niet de ruimte zien om dit alsnog eenduidig aan de raden met een voorstel voor te leggen, dan wordt geadviseerd hiervoor in de raden een amendement in te dienen met deze strekking. Hiervoor treft u in de bijlage een concept aan.

Amendement
Een concept-amendement met de strekking van het advies over de zienswijze in deze rapportage is als bijlage opgenomen.

Mondelinge toelichting in de RRN-vergadering van 6 februari 2025
Mw. Buczynski is beschikbaar deze rapportage mondeling toe te lichten.

De regionale raadsrapporteurs,

M. Timmers (Den Helder),
S. Buczynski (Hollands Kroon)
D. Burger/M. Struijf (Schagen)

A M E N D E M E N T

Datum raadsvergadering:

……..

Nummer amendement: ……

Aangenomen / verworpen / Ingetrokken / aangehouden

Dit amendement hoort bij de zienwijze op de Kadernota 2026 en reactie op Bezuinigingsscenario's 2026.
[naam en nummer raadsvoorstel]

De volgende fracties dienen een aanpassing op dit voorstel:

(Voeg de logo's van de fracties die meedoen met dit amendement toe)

We stellen de raad voor het ontwerpbesluit als volgt aan te passen:

I. De aanhef van het beslispunt als volgt te wijzigen:
De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren voor de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Texel en Schagen een zienswijze vast te stellen ten aanzien van de Bezuinigingsscenario's 2026 met daarin het volgende advies:

II. Schrappen beslispunten 2 en 3.

III. Toevoegen nieuw beslispunten 2, die als volgt komt te luiden:
1. In te stemmen met het bezuinigingspercentage van 4%.
2. Prioriteit te geven aan bezuinigingen op niet-wettelijke taken.
3. De invulling van de overige bezuinigingen over te laten aan de VR NHN, waarbij het belang van de vrijwillige brandweer niet uit het oog moet worden verloren.

Ondertekening van de fractie(s):

Toelichting:
Geconstateerd is dat op basis van de aangeleverde stukken en voorstellen van de colleges van burgemeester en wethouders de discussie zich globaal toespitst op:

- Het inboeken van 4% of 5% aan bezuinigingen.
- Het inbrengen van een concrete zienswijze ten opzichte van een algemene zienswijze.

Daarnaast zijn opmerkingen gemaakt door de OR van de VR NHN en is een toelichting ontvangen op de vrijwilligersvergoeding om die in perspectief te plaatsen.

Wij betreuren het dat de raden geen eenduidige zienswijze van de colleges hebben ontvangen. Hoewel de gemeenteraad van Den Helder al in een eerder stadium besloten heeft de bezuiniging te verhogen naar 5%, is het een heroverweging waard om met deze zienswijze uitdrukking te geven aan de regionale samenwerking. Tevens hebben alle raden, dus ook de gemeenteraad van Den Helder pas december 2024 kennis kunnen nemen van alle stukken van de VR NHN en de wijze waarop de verschillende scenario's, dus ook die van 5%, worden ingevuld. Daarnaast zijn de soms zeer concreet weergegeven keuzes lastig te beoordelen en is het meer aan de VR NHN om de afweging over die keuzes te maken.

Op basis van het voorgaande worden de raden in staat gesteld alsnog te komen tot een eenduidige zienwijze

Geachte raadsleden, commissieleden en collegeleden,

In de RRN vergadering van vorige week donderdag 6 februari is, tijdens het bespreken van het advies van de RRN over de zienswijze op de Kadernota 2026 van de Veiligheidsregio, de vraag gesteld of er inzicht kon worden gegeven over de vergoedingen voor personeelsverenigingen van de brandweer en ook in de ons omliggende veiligheidsregio's.
Inmiddels heb ik vanuit de Veiligheidsregio NHN een reactie ontvangen met het antwoord op die vraag.
De Veiligheidsregio NHN heeft uitvraag gedaan over de vergoedingen en onderstaande tabel biedt inzicht in de vergoedingen van VR Zaanstreek Waterland, VR Kennemerland en onze 'eigen' VR NHN.

Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland	€240,- (leden) / €15,- (oud-leden)
Veiligheidsregio Kennemerland	€125,- (leden) / €75,- (oud-leden)
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	€317,-

Het is hierbij wél van belang om op te merken dat de regelingen soms op punten verschillen, met name voor wat betreft de voorwaarden die de regio's hanteren.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.
Voorts wil ik u graag wijzen op een interessant artikel over de Raadsrapporteurs.
Zoals u weet werken ook wij binnen de RRN sinds enige tijd met RRN Raadsrapporteurs voor een drietal gemeenschappelijke regelingen. Te weten: de Veiligheidsregio NHN, de Omgevingsdienst NHN en de GGD Hollands Noorden.
Tijdens de bijeenkomst van de Raadsrapporteurs en de Penvoerders op 28 November eind vorig jaar hebben wij als RRN ook een bezoek gehad van een drietal studenten van de Thorbecke Academie – NHL Stenden uit Leeuwarden.
De studenten hebben in opdracht van de Vereniging voor Raadsleden een onderzoek uitgevoerd naar raadsrapporteurs.

Inmiddels is dit onderzoek afgerond en u kunt de conclusies en het door hen uitgebrachte rapport over de Rapporteurs hier vinden en lezen:
De Raadsrapporteur: sleutelfiguur in gemeentelijke besluitvorming | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden
Met vriendelijke groet,

Gemeente Texel .txl

Raadsvergadering

Dossiernummer	2171
Extern Zaak ID	3545302
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 februari 2025
Agendapunt	10
Titel	Kadernota 2026 Omgevingsdienst
Portefeuillehouder	H. Kieft

Geagendeerd	Vergaderdatum
B&W	21 januari 2025
Raadscommissie	12 februari 2025
Raadsvergadering	**26 februari 2025**

Toelichting

Bij de Kadernota voor 2025 is in de zienswijze gewezen op de noodzaak te werken aan de robuustheid van de ODNHN, waarbij het komende zg. ravijnjaar de financiële mogelijkheden beperkt. Een plan daarvoor is medio 2024 vastgesteld. In de nu voorliggende zienswijze op de Kaderbrief-2026 is de bekostiging van dit project een belangrijk aandachtspunt.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3545302

Zienswijze Kadernota ODNHN 2026

Doelenboom

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.4	Milieubeheer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en het beleidskader Verbonden partijen van de GR;

Overwegende

- Dat de raad de zienswijze op de kadernota ODNHN vaststelt;

Besluit

Een gezamenlijke zienswijze in te dienen op de kaderbrief 2026 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN) met daarin:

1. Zorg om de financiële aspecten om tot een robuuste Omgevingsdienst te komen;
2. Verzoek om percentage voor indexatie aan te passen aan de lijn vanuit de regietafel van 7,44%;
3. Verzoek om in de begroting 2026 helderheid bieden over stijgende percentage van de overhead.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Kadernota 2026 ODHNH
2. RRN zienswijze kaderbrief 2026 ODNHN

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3545302

College- en raadsvoorstel zienswijze Kadernota ODNHN 2026

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.4	Milieubeheer

Advies

Het college van burgemeester en wethouders stelt de gemeenteraad overeenkomstig het advies van de Regionale Raadscommissie Noordkop voor:
een gezamenlijke zienswijze in te dienen op de kaderbrief 2026 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN) met daarin:

1. zorg om de financiële aspecten om tot een robuuste Omgevingsdienst te komen;
2. verzoek om percentage voor indexatie aan te passen aan de lijn vanuit de regietafel van 7,44%;
3. verzoek om in de begroting 2026 helderheid bieden over stijgende percentage van de overhead.

Toelichting

Bij de Kadernota voor 2025 is in de zienswijze gewezen op de noodzaak te werken aan de robuustheid van de ODNHN, waarbij het komende zg. ravijnjaar de financiële mogelijkheden beperkt. Een plan daarvoor is medio 2024 vastgesteld. In de nu voorliggende zienswijze op de Kaderbrief-2026 is de bekostiging van dit project een belangrijk aandachtspunt.

Bijlagen

Geen bijlagen

Consequenties

Financieel	☐	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

College- en raadsvoorstel zienswijze Kadernota ODNHN 2026

Samenvatting

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord heeft de kadernota voor 2026 aangeboden aan de gemeenteraad. De kadernota bevat de belangrijkste onderwerpen en de financiering voor de komende jaren. In de zienswijze worden o.a. opmerkingen gemaakt over de extra middelen die naar verwachting, in de loop van het begrotingstraject zullen worden gevraagd om te voldoen aan de zogeheten robuustheidscriteria. Dit in relatie tot het eerdere verzoek van de deelnemers om juist te komen tot lagere uitgaven.

College- en raadsvoorstel zienswijze Kadernota ODNHN 2026

Argumenten tot advies

De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld de gemeenteraden te adviseren de volgende zienswijze vast te stellen en in te dienen:

1. M.b.t. het plan van aanpak voor een robuuste OD.

De financiële aspecten van het plan tot een robuuste OD te komen geven ons zorg. Waar de OD extra middelen vraagt, is vanuit gemeenten eerder het verzoek aan GR-en gedaan met voorstellen voor lagere uitgaven te komen. Deze tegengestelde bewegingen werken per gemeente verschillend uit, afhankelijk van hun meerjarenbegrotingen. In de Kaderbrief heeft de OD de kosten p.m. opgenomen. Bij het aanbieden van de begroting voor 2026, resp. de jaarrekening over 2024 zal zo nodig nog besluitvorming over de bekostiging nodig zijn. Dan kan ook beoordeeld worden of het verwachte positief jaarresultaat als incidenteel middel kan worden ingezet. Wij erkennen de noodzaak te komen tot een toekomstbestendige OD en realiseren ons dat dat geld kost. Maar gezien de beperkte middelen van de gemeenten is het thans geen prioriteit hiervoor op korte termijn extra geld beschikbaar te stellen. Met een externe bijdrage zou dit mogelijk wel haalbaar zijn. Wij pleiten daarom voor voortzetting van de pogingen een structurele rijksbijdrage te verkrijgen.

Het uitvoeren van een efficiency-onderzoek op korte termijn bij de OD beoordelen wij positief. Wij hopen dat de opbrengsten bij de begroting voor 2026 al een rol kunnen spelen. Het besluit van het Algemeen Bestuur ons bij de concept-begroting alsnog bezuinigingsscenario's van 3 en 5% procent te presenteren past in het eerder door gemeenten gedane verzoek. Wij benadrukken het belang ervan en hechten eraan de uitkomst bij de financiële ontwikkelingen van de komende jaren te betrekken. De uitkomsten van het efficiency-onderzoek en de scenario's kunnen mogelijk betekenen dat de voor het plan van aanpak vereiste extra middelen beperkter zijn, dan wel dat de bestaande middelen daarvoor de ruimte bieden. Mede in verband daarmee beschouwen wij de nu in de kaderbrief gepresenteerde bedragen als indicatief – vanuit de gedachte en de hoop dat deze lager kunnen uitpakken.

Tenslotte spreken wij uit dat een robuuste OD mede kan worden gerealiseerd door het onderbrengen van gemeentelijke taken van gemeenten die nu bij marktpartijen zijn ondergebracht. Daarbij valt onder meer te denken aan specialistische adviezen. Wanneer de deelnemende gemeenten hier een solidaire benadering kiezen kan dat uiteindelijk tot gemeenschappelijk voordeel leiden. De mogelijkheden hiervoor zouden ook in het efficiency-onderzoek moeten worden meegenomen.

2. M.b.t. de indexatie.

Voor de indexatie voor 2026 wordt een percentage van 7,34 genoemd. Gelet op de lijn vanuit de Regietafel zou dat 7,44 moeten zijn. Wij verzoeken het AB het gehanteerde percentage te motiveren, dan wel aan te passen.

3. M.b.t. de overhead.

De Kaderbrief vermeldt dat het percentage overhead in lijn met de groeiende taken en verantwoordelijkheden van de OD is gestegen. Het is duidelijk dat de overhead kan stijgen bij groei van een organisatie. Maar het ontgaat ons waarom de overhead dan ook nog in percentage zou stijgen, oftewel waarom een groei van de organisatie zou leiden tot een relatief grotere overhead ten opzichte van het totaal. Richting de ontwikkeling van de begroting voor 2026 is over dit onderwerp helderheid benodigd.

Alternatieven

Een andere benadering van de financiële aspecten zou ofwel de financiële situatie van de gemeenten onvoldoende honoreren, ofwel het de OD onvoldoende mogelijk maken aan de eisen van robuustheid te voldoen. Voor de verplichte taken die bij de OD zijn belegd is geen alternatief. Voor de zogenaamde plustaken kunnen individuele gemeente afspraken maken met de OD, of dat in eigen beheer oppakken.

Consequenties van het advies

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Wettelijk kader is de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en het beleidskader Verbonden partijen van de GR.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3545302

College- en raadsvoorstel zienswijze Kadernota ODNHN 2026

Doelenboom

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.4	Milieubeheer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en het beleidskader Verbonden partijen van de GR.

Overwegende

- Dat de raad de zienswijze op de kadernota ODNHN vaststelt

Besluit

Een gezamenlijke zienswijze in te dienen op de kaderbrief 2026 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN) met daarin:

1. zorg om de financiële aspecten om tot een robuuste Omgevingsdienst te komen;
2. verzoek om percentage voor indexatie aan te passen aan de lijn vanuit de regietafel van 7,44%;
3. verzoek om in de begroting 2026 helderheid bieden over stijgende percentage van de overhead.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-03-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

Geen bijlagen

Aan de deelnemers aan de OD NHN
t.a.v. de Colleges van B&W en GS

Kenmerknummer : 47023141
Opsteller : dvdk
Onderwerp : kaderbrief 2026
Datum : 13 december 2024

Geachte colleges,

Bijgaand ontvangt u de kaderbrief 2026 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Deze zal de basis vormen van de begroting 2026. De kaderbrief is opgesteld volgens de door de regionale Regietafel gemaakte uitgangspunten.

Wij verzoeken u de kaderbrief door te geleiden en mogelijke standpunten ten aanzien van onze financiële - en beleidsmatige kaders, vóór 1 maart 2025 aan ons algemeen bestuur kenbaar te maken door toezending van het besluit over uw standpunten. De kaderbrief 2026 wordt in het algemeen bestuur op 12 maart vastgesteld, met behandeling van de reactie DB op de Zienswijzen.

Met deze brief willen we u ook graag expliciet wijzen op de paragraaf met betrekking tot het *Plan van aanpak Robuustheid* en wij nodigen u uit in uw zienswijze hier ook een mening over te geven. Dit plan is nodig om op basis van de minimumnormen, zoals vastgesteld in het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH, na structurele investeringen, robuust te worden. Op 10 juli 2024 heeft het algemeen bestuur unaniem, na een uitgebreid ambtelijk en bestuurlijk traject, het plan vastgesteld. Gedurende dit traject is daarbij ook een zogenaamd 'nul-scenario' bekeken, waarbij de kosten van het plan door bezuinigingen zou moeten worden gedekt. Het tot uitvoering brengen van dit 'nul-scenario' is door het algemeen bestuur afgewezen.

Op 11 juli 2024 is het *Plan van aanpak Robuustheid*, inclusief een beschrijving van het gelopen proces aangeboden aan de gemeenteraden en gedeputeerde staten van onze deelnemers. Daarbij is aangegeven dat contact gezocht zou worden met het Rijk om een structurele bijdrage te leveren aan de robuustheidsopgave van de OD NHN. Ook is gemeld dat door het afwijzen van het 'nul-scenario' er vanuit de OD NHN geen ruimte meer was om te voldoen aan het verzoek vanuit de Regietafel (Regietafel dd. 05072024/ AB 10072024) om een tweetal bezuinigingsscenario's van 3% en 5% uit te werken.

Inmiddels is gebleken dat wél een incidentele-, maar geen structurele bijdrage vanuit het Rijk te verwachten valt. De financiële gevolgen van het plan zijn vooralsnog als P.M. Post in de Kaderbrief 2026 opgenomen, maar in de tekst vindt u daarom wél een overzicht van de structurele kosten voor 2026 en 2027. In 2025 zal pas op zijn vroegst na besluitvorming over het rekeningresultaat 2024 met eventuele incidentele middelen een eerste stap gezet kunnen worden in de structurele versterking van de OD NHN. De aanstaande verplichte voortgangsrapportages aan het ministerie van I&W over de voortgang van het proces zullen tot die tijd dan ook een beperkte progressie laten zien. Wél start het dagelijks bestuur in opdracht van het algemeen bestuur begin 2025 met een efficiencyonderzoek.

Tenslotte heeft een meerderheid in het algemeen bestuur op 11 december 2024 alsnog besloten u, met het aanbieden van de aankomende conceptbegroting in april 2025, een tweetal bezuinigingsscenario's van 3% en 5% aan te bieden.

De conceptbegroting wordt u vóór 15 april 2025 toegezonden, met de uitnodiging deze van eventuele zienswijzen te voorzien. De begroting 2026 wordt op 9 juli 2025 ter vaststelling in het algemeen bestuur besproken.

Hoogachtend namens het dagelijks bestuur,

J. Beemsterboer

Vicevoorzitter

Q.M. Foppe

Secretaris

Inleiding
Met deze Kaderbrief 2026 nemen we u mee in de verwachte ontwikkelingen die van belang zijn voor het werk- en taakveld van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN).
We beschrijven ontwikkelingen en thema's die ook genoemd zijn in de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024-2027 (U&H-strategie), inclusief de financiële consequenties.

De kaderbrief vormt de basis voor de begroting 2026. De procedure is gebaseerd op het informatieprotocol gemeenschappelijke regelingen. Hiermee willen we de raden meer sturing en grip op gemeenschappelijke regelingen geven, voorafgaand aan de begroting. We kunnen op dit moment niet voor alle programma's ontwikkelingen voorzien. Daar waar dit wel het geval is, met eventuele financiële consequenties, beschrijven we in de tekst van de volgende hoofdstukken.

Taken
De U&H-Strategie 2024-2027 is de basis voor onze werkzaamheden. Binnen deze strategie zorgen we ervoor dat er, bij de uitvoering van onze gemeentelijke- en provinciale basistaken, een solide basis ligt op het gebied van veiligheid, gezondheid, omgevingskwaliteit en natuurwaarden. De U&H-strategie 2024-2027 is met inbreng van deelnemers en ketenpartners tot stand gekomen en in december 2023 bestuurlijk vastgesteld.

<table>
<tr><td colspan="10">Met het oog op: 1) duurzame ontwikkeling, 2) bewoonbaarheid van het land en 3) bescherming en verbetering van het leefmilieu</td></tr>
<tr><td colspan="4">Waarborgen voor kwaliteit (OW 1.3, onder a)</td><td colspan="6">Ruimte voor ontwikkeling (OW 1.3, onder b)</td></tr>
<tr><td>Veiligheid</td><td>Gezondheid</td><td>Omgevings-kwaliteit</td><td>Waarde van natuur</td><td>Energie-transitie</td><td>Landbouw transitie</td><td>Woningbouw opgave</td><td>Klimaat-adaptatie</td><td>Vervanging infrastructuur</td><td>Circulaire economie</td></tr>
</table>

Bron: Uitvoerings- & Handhavingsstrategie 2024 – 2027

Het eerste focuspunt van onze U&H-strategie gaat om de inwoners en ondernemers van onze regio. Zij moeten veilig kunnen wonen, werken en recreëren. Hier zetten wij ons dagelijks voor in.

Daarnaast vormen ruimtelijke ontwikkelingen het tweede belangrijke focuspunt van onze vastgestelde U&H-strategie. Denk hierbij aan de komst van belangrijke nieuwe wetgeving (Omgevingswet), de grote transitie-opgaven (zoals die van energie, circulaire economie en reductie CO2-uitstoot) en inzichten over de achteruitgang van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving (zoals de PFAS/ZZS-crisis en verslechterende waterkwaliteit).

Energie en duurzaamheid
Volgens het landelijke Klimaatakkoord moet ons land in 2030 minimaal 49% CO2-reductie gerealiseerd hebben én in 2050 klimaatneutraal zijn. Als tussenstap naar klimaatneutraliteit heeft de Europese Unie haar ambitie voor 2030 opgevoerd: de emissies moeten minstens 55% dalen.
De OD NHN levert, binnen de huidige begroting, op verschillende onderdelen een bijdrage aan deze energietransitie. We maken hierbij gebruik van het U&H-instrumentarium, omgevingsinstrumenten en ons specialisme. Dit doen we op de volgende onderdelen:

1. Gebiedsgerichte aanpak warmtetransitie
2. Gebiedsgerichte aanpak woningen
3. Gebiedsgerichte of sectorgerichte aanpak bedrijven
4. Aanpak utiliteitsgebouwen
5. Bronnen en infrastructuur

Doelstelling

De OD NHN ondersteunt en geeft advies aan gemeenten en de provincie Noord-Holland over vergunningverlening en toezicht en handhaving op het gebied van natuur en milieu. Onze taken vloeien voort uit het omgevingsrecht, in het bijzonder uit de bepalingen in de Omgevingswet, het Omgevingsbesluit, de Omgevingsverordening, de omgevingsplannen en de Wet Milieubeheer.

Verwachtingen ten aanzien van 2026 - 2029

Versterking VTH-stelsel Plan van aanpak Robuustheid

Het Interbestuurlijk Programma versterking VTH-stelsel van het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen, heeft als doel het verbeteren van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op het gebied van onder andere milieu, veiligheid en ruimtelijke ordening.

Het programma versterking VTH-stelsel richt zich op het versterken van de uitvoeringskwaliteit, het vergroten van kennis en capaciteit bij de betrokken partijen en het verbeteren van de onderlinge samenwerking. Dit moet leiden tot een slagvaardiger en effectiever stelsel dat beter in staat is om complexe maatschappelijke opgaven, zoals duurzaamheid en energietransitie, aan te pakken en naleving van wet- en regelgeving te bevorderen.

De uitvoering van dit Interbestuurlijk Programma (IBP) is ondergebracht in zes pijlers. Pijler 1 van het IBP richt zich op de robuustheid van omgevingsdiensten. Het project voorziet in de implementatie van maatregelen die bijdragen aan een slagvaardigere en effectievere werking van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN). Hiermee wordt de OD NHN beter in staat gesteld om nu en in de toekomst complexe maatschappelijke opgaven, zoals duurzaamheid, energietransitie en milieubescherming, namens u als deelnemer, vorm te geven en te realiseren.

Om deze ambitie na realisatie van dit programma te borgen, is structurele financiering noodzakelijk. In deze kaderbrief zijn, conform besluit in AB van 11 december 2024, de benodigde bedragen voor dit plan van aanpak op PM gesteld. Structureel is ruim € 1,7 miljoen benodigd om aan de robuustheidscriteria te (gaan) voldoen. In de eerste tranche betekent dit een investering van bijna €790.000,-. De financiële middelen zijn nodig om de benodigde stappen te zetten voor een toekomstbestendige - en krachtige uitvoering van onze taken, zodat wij gezamenlijk onze maatschappelijke doelen kunnen bereiken. In de hierna volgende tabel is de potentiële verdeling van de aanvullende structurele bijdrage per deelnemer opgenomen.

Conform de afspraken wordt een halfjaarlijkse voortgangsrapportage opgesteld en rechtstreeks aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) verzonden. Wij zullen u via het bestuur informeren over de inhoud en voortgang aan het ministerie. De deadline vanuit I&W om aan de robuustheidscriteria te voldoen is gesteld op 1 april 2026, maar door de vertraagde besluitvorming is die deadline niet haalbaar. Zolang er geen tijdelijke incidentele en/of structurele financiële middelen beschikbaar komen voor OD NHN kan het plan van aanpak robuustheid niet ten uitvoer worden gebracht.

Bijdrage per deelnemer	Plan van Aanpak Robuustheid - tranche 1	Plan van Aanpak Robuustheid - tranche 2	Totaal potentiële bijdrage op Plan van Aanpak Robuustheid
Gemeente Alkmaar	57	75	132
Gemeente Bergen	26	34	60
Gemeente Castricum	25	33	59
Gemeente Den Helder	34	44	78
Gemeente Dijk en Waard	39	50	89
Gemeente Drechterland	17	23	40
Gemeente Enkhuizen	19	24	43
Gemeente Heiloo	12	16	28
Gemeente Hollands Kroon	64	84	148
Gemeente Hoorn	58	75	133
Gemeente Koggenland	16	21	37
Gemeente Medemblik	49	64	113
Gemeente Opmeer	10	14	24
Gemeente Schagen	36	47	83
Gemeente Stede Broec	4	5	9
Gemeente Texel	19	25	44
Provincie Noord-Holland	1	2	3
Totaal bijdrage Milieutaken	**486**	**635**	**1.122**
Provincie Noord-Holland VTH-plustaken	301	365	666
Totalen bijdragen OD NHN	**787**	**1.000**	**1.787**

Visie en ontwikkelingen (wat willen we bereiken)

Werkgebonden personenmobiliteit (WPM)

Om de CO_2-uitstoot door verkeer te verminderen, zijn er voor werkgevers met 100+ werknemers landelijke maatregelen van kracht. Het houden van toezicht op deze maatregelen, behoort tot onze basistaken. In 2025 controleren we administratief op ingediende rapportages. Vanaf 2026 toetsen we ook de inhoud hiervan.

Vergunningplichtige bedrijven en ZZS-emissies

Bedrijven met een vergunningplicht moeten de emissie van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) minimaliseren en elke vijf jaar rapporteren over hun emissies en reductiemogelijkheden. Veel bedrijven doen dit niet proactief. Vanaf 2025 stellen we voor om het toezicht op ZZS structureel te versterken. Dit omvat onderzoek naar ZZS-emissies bij risicobranche -bedrijven, het opstellen van vermijdings- en reductieprogramma's (VRP's) én handhaving waar nodig. Dit kan leiden tot aanpassing van vergunningen.

Natuuradvisering als plustaak

De vraag naar natuuradvisering groeit sterk door verschillende ontwikkelingen. Denk hierbij aan na-isolatie-programma's, het stikstofvraagstuk en de Omgevingswet. In 2024 hebben we ruim 230 adviezen uitgebracht over bouwplannen en omgevingsvisies. Om wachttijden terug te

dringen hebben we deze taak tijdelijk opgevangen met eigen middelen. Hierdoor is de wachttijd verkort van zes maanden naar twee weken. Structurele middelen zijn nodig om de toenemende vraag blijvend te kunnen ondersteunen.

Bodemenergiesystemen
Een bodemenergiesysteem is een duurzaam systeem dat gebruik maakt van de warmte en/of koude in de bodem voor het verwarmen en koelen van gebouwen. Het maakt gebruik van natuurlijke warmte-opslag in de ondergrond. Dit bevordert energie-efficiëntie en draagt bij aan de reductie van CO_2-uitstoot. Sinds enkele jaren stijgt het aantal bodemenergiesystemen. In totaal zijn er in de regio nu ruim 4.000 bodemenergiesystemen operationeel. Ter vergelijking: in 2014 waren dit er slechts 20. We verwachten dat dit aantal nog verder gaat toenemen aangezien gebouwen worden verduurzaamd en in nieuwbouw(wijken) gasloos wordt gebouwd.

Asbestsloopmeldingen
Onder de Omgevingswet zijn deelnemers verplicht om asbestsloopmeldingen als basistaak onder te brengen bij de omgevingsdiensten. Inmiddels hebben we inzicht in de verdeling van de taakomvang en is voor 2026 een structurele herverdeling gemaakt op basis van de begrote kosten over 2025.

Water- wettelijke taak voor indirecte lozingen
Door droogte en verzilting wordt zoet water in Nederland schaarser. In lijn met het Nationaal Plan aanpak Drinkwaterbesparing zetten we ons in voor drinkwaterveiligheid. Na de pilot 'Indirecte Lozingen' worden de activiteiten voor 'Indirecte Lozingen' de komende drie jaar opgenomen in de uitvoeringsprogramma's, met als doel structurele inbedding in de Kaderbrief 2028.

Subsidieloket
In toenemende mate hevelen deelnemers de uitvoering van subsidies in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) en klimaatadaptatie over van de OD NHN naar externe, commerciële partijen. Deze keuze staat deelnemers vrij, alleen resulteert deze tendens in bedrijfsmatige gevolgen (personele kosten) als gevolgen voor de robuuste uitvoering van deze taak. Daarom zal de OD NHN in gesprek gaan met de leden van het Advies- en Overleg Gemeenten en Provincie (AOGP). Zo kunnen we de taak gezamenlijk her-evalueren en tot een doelstelling te komen.

Ondersteuning provinciale opgaven en Omgevingswet
Om de Omgevingswet en provinciale ambities beter te faciliteren, breiden we onze adviestaken, communicatie, juridische ondersteuning, en kwaliteitsbewaking structureel uit. Dit versterkt de tijdigheid, uitvoerbaarheid en doelmatigheid van beleid. Ook intensiveren we onze inzet bij zwemwaterbeheer en dragen we bij aan landelijke beleidsverbetering via het Deskundigenberaad Zwemwater (DBZ). Met deze extra inzet ondersteunen we de provincie zonder afbreuk te doen aan onze operationele taken.

Toekomstige Ontwikkelingen Bedrijfsvoering (Conceptfase)
In deze kaderbrief worden de kosten voor toekomstige ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering *pro-memorie* opgevoerd. Dit betekent dat de kostenramingen op dit moment indicatief zijn. De gedetailleerde financiële doorrekeningen zijn nog in voorbereiding. Deze kosten zijn opgenomen om inzicht te geven in de verwachte uitgaven en om bestuurlijke keuzes te ondersteunen. Verdere uitwerking volgt bij de begrotingsbehandeling 2026. Hierbij wordt rekening gehouden met beperkte middelen van onze deelnemers, vooral gezien de financiële druk door de 'ravijnjaren'.

- *Doorontwikkeling VTH Informatievoorziening (op nationaal niveau)*
  Het huidige VTH-informatiestelsel is verouderd. Hierdoor wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een digitaal systeem met gezamenlijke standaarden en gedeelde voorzieningen. De implementatiekosten van diverse ICT-projecten zijn tot nu toe gefinancierd uit de bestemmingsreserve Masterplan ICT, maar deze reserve wordt in 2025 uitgeput.

- *Beschikbaarheid Personeel*
  Uit het toetsingskader IBP VTH en de aanbevelingen van de visitatiecommissie blijkt dat structurele versterking van de bedrijfsvoering noodzakelijk is. Vooral op het

gebied van personeelsontwikkeling, innovatie en informatiegestuurd werken is nog verbetering mogelijk. Deze aspecten zijn cruciaal om adequaat in te spelen op maatschappelijke uitdagingen en arbeidsmarktproblematiek.

- *Herijking Materiële Kosten*
  De afgelopen jaren is het aantal taken en de vraag vanuit de markt toegenomen. Daarnaast stijgen de economische kosten en zijn kwaliteitsnormen aangescherpt. Onze bedrijfsvoering is niet in gelijke mate meegegroeid.

Specifieke Provinciale Uitkering (SPUK)
De SPUK wordt door het Rijk verstrekt aan provincies en andere publieke instellingen, zoals omgevingsdiensten, om specifieke taken of projecten te bekostigen. De SPUK is bedoeld voor specifieke beleidsdoelen en kan bijvoorbeeld worden gebruikt voor beleidsontwikkelingen, om de uitvoering van wetgeving te versterken, of om andere structurele verbeteringen door te voeren. In dit geval wordt de SPUK gebruikt voor de robuustheid van de omgevingsdiensten.

De SPUK Energiebesparingsplicht (SPUK THE) heeft een looptijd van vier jaar en eindigt in 2026. We verwachten dat het zwaartepunt van de uitvoering in 2024 - 2025 ligt. Hierdoor wordt een groot deel van de subsidie vóór 2026 besteed. Op basis hiervan hebben wij in de Kaderbrief 2026 de lasten en de opbrengsten uit hoofde van de SPUK THE naar beneden bijgesteld. Dit heeft geen resultaateffect.

Deelname Omgevingsdienst NL
Als uitvloeisel van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-Stelsel wordt de rol van de koepelvereniging Omgevingsdienst NL ingrijpend versterkt. Dit resulteert in een verdere professionalisering van kennisuitwisseling op nationaal niveau en de oprichting van een nationaal opleidingscentrum, met een substantiële financiële bijdrage van het ministerie I&W. Voor de OD NHN is deze doorontwikkeling belangrijk zodat de kennis van onze medewerkers up-to-date wordt gehouden. Dit betekent dat we de komende jaren een verhoging van de contributie voor deelname aan Omgevingsdienst NL kunnen verwachten.

Financiële consequenties

Er is een zorgvuldige toetsing uitgevoerd op de belangrijkste financiële aspecten, waaronder het weerstandsvermogen, de indexatie en de bijdrage van de deelnemers. Door de uitdaging van de huidige financiële situatie (de 'ravijnjaren'), worden de kosten zorgvuldig afgewogen. In de komende jaren verwachten we, door inflatiecorrectie, een lichte verhoging van de deelnemersbijdrage. De exacte hoogte van de bijdrage wordt nader vastgesteld op basis van de definitieve kostenramingen. Wij streven naar een transparante en evenwichtige verdeling van de kosten. Hierbij willen we de impact op de deelnemers zo veel mogelijk beperken, zonder concessies te doen aan de kwaliteit van de uitvoering van onze taken.

Toelichting meerjarig perspectief
- De toepassing van de indexatie volgens de FUGR is 7,34%.
- De impact gemeentelijke basistaken per deelnemer is op basis van de vastgestelde lumpsumbijdrage (LS).
- De plustaken zijn extra inkomsten buiten de lumpsumbijdrage. Deze extra inkomsten, hoewel incidenteel, zijn grotendeels jaarlijks terugkerend en zijn vanaf de begroting 2024 structureel opgenomen.
- De bijstellingen middelen SPUK

Voor de kosten die voortvloeien uit doorontwikkelingen staand beleid, wordt u vanuit de rijksbijdrage gecompenseerd. Ook kunt u ervoor kiezen een deel van de dekking op te nemen in de inkomsten uit leges.

Overhead
Het percentage overhead is in lijn met de groeiende taken en verantwoordelijkheden van de OD NHN gestegen naar 26,5%, ten opzichte van het begrote overhead percentage 2025 26,9%.

Financiële risico's

Weerstandsvermogen

Het *weerstandsvermogen* geeft aan in hoeverre een organisatie in staat is om financiële risico's op te vangen zonder haar continuïteit in gevaar te brengen. Het is uitgedrukt als een percentage van de beschikbare reserves ten opzichte van de verwachte risico's. In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat de deelnemende gemeenten en de provincie, na besluit van het algemeen bestuur, uiteindelijk bijdragen in een eventueel exploitatietekort van de OD NHN. De deelnemers zijn verantwoordelijk voor de continuïteit en zij staan garant dat de OD NHN over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen tegenover derden te kunnen voldoen. Daarmee is de continuïteit van de organisatie gewaarborgd. Het weerstandsvermogen van de OD NHN in de begroting 2025 is 90%. In de begroting 2026 wordt het weerstandsvermogen opnieuw beoordeeld. De verwachte algemene reserve blijft binnen de FUGR-norm van maximaal 2,5%.

Verloop meerjarenperspectief 2026-2029

ONDERDEEL	2026	2027	2028	2029
Stand primaire begroting 2026 - 2029	**29.205**	**27.589**	**27.589**	**27.589**
Wijzigingen nadien (met AB besluit)	-	-	-	-
Totaal wijzigingen nadien	**-**	**-**	**-**	**-**
Autonome ontwikkelingen				
Indexatie 7,34%*	2.032	2.018	2.018	2.018
Plan van aanpak Robuustheid	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Bedrijfsvoering				
Herijken bedrijfsvoeringskosten	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Nieuwe financieringssystematiek VTH-stelsel	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Doorontwikkeling VTH-informatievoorziening	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	**2.032**	**2.018**	**2.018**	**2.018**
Ingezet / Nieuw beleid				
Milieu				
Gemeentelijke basistaken				
Werkgebonden PersonenMobiliteit (WPM)	377	377	377	377
Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)	159	159	159	159
Bodemenergiesystemen	272	272	272	272
Herverdeling asbestsloopmeldingen	-	-	-	-
Gemeentelijke plustaken				
Gemeentelijke natuuradvisering	344	344	344	344
Overbrengen taken gemeenten Dijk & Waard/Schagen	228	228	228	228
Bijstelling uitgave SPUK THE	-468	-	-	-
VTH-plus				
Realisatie provinciale opgaven Omgevingswet	843	843	843	843
Totaal ingezet / nieuw beleid	**1.754**	**2.222**	**2.222**	**2.222**
Totaal aan wijzigingen	**3.786**	**4.240**	**4.240**	**4.240**
Stand kadernota lasten begroting 2026 – 2029	**32.991**	**31.829**	**31.829**	**31.829**

Financiële meerjarenraming

(bedragen x € 1.000)

Meerjarenraming 2026 - 2029	BATEN 2026	LASTEN 2026	SALDO 2026	BATEN 2027	LASTEN 2027	SALDO 2027
Programma 1 Milieutaken	20.854	15.205	-5.648	19.901	14.201	-5.700
Programma 2 VTH plustaken	12.038	8.901	-3.137	11.828	8.779	-3.050
Programma 3 Overhead OD NHN	100	8.738	8.638	100	8.701	8.601
Onvoorzien Milieutaken	-	71	71	-	72	72
Onvoorzien VTH plustaken	-	77	77	-	77	77
Rente	-	-	-	-	-	-
VPB (vrijgesteld)	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**32.991**	**32.991**	**-**	**31.829**	**31.829**	**-**
Toevoegingen en onttrekking aan de reserves per programma	*Toevoeging*	*Onttrekking*		*Toevoeging*	*Onttrekking*	
Resultaat	**32.991**	**32.991**	**-**	**31.829**	**31.829**	**-**

Meerjarenraming 2026 - 2029	BATEN 2028	LASTEN 2028	SALDO 2028	BATEN 2029	LASTEN 2029	SALDO 2029
Programma 1 Milieutaken	19.901	14.201	-5.700	19.901	14.201	-5.700
Programma 2 VTH plustaken	11.828	8.779	-3.050	11.828	8.779	-3.049
Programma 3 Overhead OD NHN	100	8.701	8.601	100	8.701	8.601
Onvoorzien Milieutaken	-	72	72	-	72	72
Onvoorzien VTH plustaken	-	77	77	-	77	77
Rente	-	-	-	-	-	-
VPB (vrijgesteld)	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**31.829**	**31.829**	**-**	**31.829**	**31.829**	**-**
Toevoegingen en onttrekking aan de reserves per programma	*Toevoeging*	*Onttrekking*		*Toevoeging*	*Onttrekking*	
Resultaat	**31.829**	**31.829**	**-**	**31.829**	**31.829**	**-**

Specificatie inkomsten

(bedragen x € 1.000)

Totale inkomsten	BATEN 2026	BATEN 2027	BATEN 2028	BATEN 2029
Bijdrage deelnemers LS	30.571	30.362	30.362	30.362
Extra opdrachten deelnemers (buiten LS)	1.368	1.368	1.368	1.368
Specifieke uitkeringen	294	-	-	-
Overige bijdragen	659	-	-	-
Rentebaten	100	100	100	100
Totaal	**32.991**	**31.829**	**31.829**	**31.829**

Financiële meerjarenraming per deelnemer

Bijdrage per deelnemer	Lumpsum Bijdrage 2026 Begroting 2025	Herziening verdeling Asbestsloop meldingen	Aanvullende taken onderbrengen in LS	Nieuwe afgesproken taken in 2024 onderbrengen in LS	Indexatie	*Subtotaal*	Nieuw/uitbreiding UP Basistaken	Nieuw/uitbreiding UP Plustaken	UP Plustaken PNH	Bijdrage 2026
Gemeente Alkmaar	1.622	33	248	-	140	*2.042*	95	40	-	2.177
Gemeente Bergen	867	-4	-	-	63	*926*	43	18	-	987
Gemeente Castricum	859	-13	-	-	62	*908*	42	18	-	968
Gemeente Den Helder	1.111	12	-	-	82	*1.205*	56	24	-	1.285
Gemeente Dijk en Waard	1.209	-2	-	78	94	*1.379*	64	27	-	1.470
Gemeente Drechterland	585	-11	-	-	42	*616*	29	12	-	657
Gemeente Enkhuizen	629	-6	-	-	46	*668*	31	13	-	712
Gemeente Heiloo	413	-9	-	-	30	*434*	20	9	-	463
Gemeente Hollands Kroon	2.124	16	-	-	157	*2.297*	107	45	-	2.450
Gemeente Hoorn	1.861	55	-	-	141	*2.057*	96	41	-	2.193
Gemeente Koggenland	243	-20	305	-	39	*566*	26	11	-	603
Gemeente Medemblik	1.634	3	-	-	120	*1.757*	82	35	-	1.874
Gemeente Opmeer	371	-25	-	-	25	*371*	17	7	-	396
Gemeente Schagen	1.068	3	-	135	88	*1.294*	60	26	-	1.379
Gemeente Stede Broec	138	-5	-	-	10	*142*	7	3	-	152
Gemeente Texel	656	-25	-	-	46	*677*	31	13	-	722
Provincie Noord-Holland	40	-	-	-	3	*42*	2	1	-	45
Totaal bijdrage Milieutaken	**15.428**	**-**	**552**	**213**	**1.189**	***17.382***	**807**	**344**	**-**	**18.533**
Provincie Noord-Holland VTH-plustaken	10.429	-	-	-	766	*11.195*	-	843	-	12.038
Totalen bijdragen OD NHN	**25.858**	**-**	**552**	**213**	**1.954**	***28.577***	**807**	**1.187**	**-**	**30.571**

Bijdrage per deelnemer	Bijdrage 2026	Vervallen Groen staal	Bijdrage 2027	Bijdrage 2028	Bijdrage 2029
Gemeente Alkmaar	2.177	-	2.177	2.177	2.177
Gemeente Bergen	987	-	987	987	987
Gemeente Castricum	968	-	968	968	968
Gemeente Den Helder	1.285	-	1.285	1.285	1.285
Gemeente Dijk en Waard	1.470	-	1.470	1.470	1.470
Gemeente Drechterland	657	-	657	657	657
Gemeente Enkhuizen	712	-	712	712	712
Gemeente Heiloo	463	-	463	463	463
Gemeente Hollands Kroon	2.450	-	2.450	2.450	2.450
Gemeente Hoorn	2.193	-	2.193	2.193	2.193
Gemeente Koggenland	603	-	603	603	603
Gemeente Medemblik	1.874	-	1.874	1.874	1.874
Gemeente Opmeer	396	-	396	396	396
Gemeente Schagen	1.379	-	1.379	1.379	1.379
Gemeente Stede Broec	152	-	152	152	152
Gemeente Texel	722	-	722	722	722
Provincie Noord-Holland	45	-	45	45	45
Totaal bijdrage Milieutaken	**18.533**	**-**	**18.533**	**18.533**	**18.533**
Provincie Noord-Holland VTH-plustaken	12.038	-209	11.828	11.828	11.828
Totalen bijdragen OD NHN	**30.571**	**-209**	**30.362**	**30.362**	**30.362**

Regionale Raadscommissie Noordkop
Advies aan de gemeenteraden

Portefeuillehouder(s) : M. Zuiddam (Den. Helder), M. Versluis (Hollands Kroon), J.J. Heddes (Schagen), R. Kieft (Texel)
Steller/penvoerder : Geert Mos, geertmos@hollandskroon.nl

Datum vergadering RRN 6 februari 2025	Datum B&W-besluiten
	Den Helder: Hollands Kroon: 21 januari 2025 Schagen: Texel:

Onderwerp
Zienswijze Kaderbrief-2026 ODNHN

Kern van het voorstel
In de Kaderbrief beschrijft de ODNHN de kaders die hij wil hanteren bij het opstellen van de begroting voor 2026. De raden van de deelnemende gemeenten worden in staat gesteld een zienswijze op de Kaderbrief in te dienen alvorens het AB van de OD deze vaststelt. Het voorstel is een gezamenlijke zienswijze in te dienen die vooral betrekking heeft op de financiële aspecten van het plan een robuuste OD tot stand te brengen om de opgedragen taken in de toekomst goed en volledig te kunnen vervullen. De extra gevraagde gelden gaan – hoewel dat per gemeente verschilt – niet goed samen met de ontwikkeling van de gemeentelijke financiën voor de komende jaren.

Voorgesteld advies
De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren om namens de vier gemeenten in de kop van Noord-Holland de bijgevoegde gezamenlijke zienswijzen in te dienen op de kaderbrief 2026 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN).

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:
Vastgesteld in de vergadering van 6 februari 2025 Griffier Voorzitter

Openbaarheid documenten
Ja

Wettelijke grondslag

Gemeenteraden zijn in de gelegenheid zienswijzen in te dienen op de kaders voor de begroting van een Gemeenschappelijke Regeling waarin ze deelnemen. De kaderbrief is hiervoor het instrument.
Artikel 26, lid 2 GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
Artikel 4 van de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019)
Artikel 34b en 35 Wet gemeenschappelijke regelingen

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel
Een goed functionerende OD met gezonde financiële huishouding, is door zijn vervulling van de VTH-taken en specialistische bijdragen van groot belang voor het milieu en het leefklimaat in de regio. Door middel van deze zienswijze worden kaders gesteld voor de begroting 2026. De deelnemende gemeenten in de GR houden zo grip op de werkzaamheden van de OD. Omdat de deelnemende gemeenten ook garant staan voor de financiële resultaten, positief en negatief, wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen.

Motivering
De Kaderbrief 2026 is aangeboden aan de gemeenteraden. De mogelijkheid om een zienswijze af te geven is bedoeld om de gemeenteraden meer grip te geven op de gemeenschappelijke regeling. Door een reactie op de kadernota kan gestuurd worden op de beleidsmatige en financiële uitganspunten van de GR. Regionaal is afgesproken om gezamenlijk via de RRN te doen. De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld de gemeenteraden te adviseren de volgende zienswijze vast te stellen en in te dienen: **1. M.b.t. het plan van aanpak voor een robuuste OD.** De financiële aspecten van het plan tot een robuuste OD te komen geven ons zorg. Waar de OD extra middelen vraagt, is vanuit gemeenten eerder het verzoek aan GR-en gedaan met voorstellen voor lagere uitgaven te komen. Deze tegengestelde bewegingen werken per gemeente verschillend uit, afhankelijk van hun meerjarenbegrotingen. In de Kaderbrief heeft de OD de kosten p.m. opgenomen. Bij het aanbieden van de begroting voor 2026, resp. de jaarrekening over 2024 zal zo nodig nog besluitvorming over de bekostiging nodig zijn. Dan kan ook beoordeeld worden of het verwachte positief jaarresultaat als incidenteel middel kan worden ingezet. Wij erkennen de noodzaak te komen tot een toekomstbestendige OD en realiseren ons dat dat geld kost. Maar gezien de beperkte middelen van de gemeenten is het thans geen prioriteit hiervoor op korte termijn extra geld beschikbaar te stellen. Met een externe bijdrage zou dit mogelijk wel haalbaar zijn. Wij pleiten daarom voor voortzetting van de pogingen een structurele rijksbijdrage te verkrijgen.

Het doen van een efficiency-onderzoek op korte termijn bij de OD beoordelen wij als positief. Wij hopen dat de opbrengsten bij de begroting voor 2026 al een rol kunnen spelen.

Het besluit van het Algemeen Bestuur ons bij de concept-begroting alsnog bezuinigingsscenario's van 3 en 5% procent te presenteren past in het eerder door gemeenten gedane verzoek. Wij benadrukken het belang ervan en hechten eraan de uitkomst bij de financiële ontwikkelingen van de komende jaren te betrekken.

De uitkomsten van het efficiency-onderzoek en de scenario's kunnen mogelijk betekenen dat de voor het plan van aanpak vereiste extra middelen beperkter zijn, dan wel dat de bestaande middelen daarvoor de ruimte bieden. Mede in verband daarmee beschouwen wij de nu in de kaderbrief gepresenteerde bedragen als indicatief – vanuit de gedachte en de hoop dat deze lager kunnen uitpakken.

Tenslotte spreken wij uit dat een robuuste OD mede kan worden gerealiseerd door het onderbrengen van gemeentelijke taken van gemeenten die nu bij marktpartijen zijn ondergebracht. Daarbij valt onder meer te denken aan specialistische adviezen. Wanneer de deelnemende gemeenten hier een solidaire benadering kiezen kan dat uiteindelijk tot gemeenschappelijk voordeel leiden. De mogelijkheden hiervoor zouden ook in het efficiency-onderzoek moeten worden meegenomen.

2. **M.b.t. de indexatie.**

Voor de indexatie voor 2026 wordt een percentage van 7,34 genoemd. Gelet op de lijn vanuit de Regietafel zou dat 7,44 moeten zijn. Wij verzoeken het AB het gehanteerde percentage te motiveren, dan wel aan te passen.

3. **M.b.t. de overhead.**

De Kaderbrief vermeldt dat het percentage overhead in lijn met de groeiende taken en verantwoordelijkheden van de OD is gestegen.
Het is duidelijk dat de overhead kan stijgen bij groei van een organisatie. Maar het ontgaat ons waarom de overhead dan ook nog in percentage zou stijgen, oftewel waarom een groei van de organisatie zou leiden tot een relatief grotere overhead ten opzichte van het totaal.
Richting de ontwikkeling van de begroting voor 2026 is over dit onderwerp helderheid geboden.

Alternatieven (incl. argumenten)

Een andere benadering van de financiële aspecten zou ofwel de financiële situatie van de gemeenten onvoldoende honoreren, ofwel het de OD onvoldoende mogelijk maken aan de eisen van robuustheid te voldoen. Voor de verplichte taken die bij de OD zijn belegd is geen alternatief. Voor de zogenaamde plustaken kunnen individuele gemeente afspraken maken met de OD, of dat in eigen beheer oppakken.

Gevolgen algemene middelen en begroting	
Thans geen. Over een aantal financiële aspecten zal t.z.t. in het komende begrotingstraject besluitvorming moeten plaatsvinden.	
Dekking:	
Toelichting:	

Communicatie
In de lokale gemeenteraden wordt een besluit genomen over de Kaderbrief 2026. Dit wordt bekend gemaakt via de lokale kanalen.

Achtergrondcontext
Bij de Kadernota voor 2025 is in de zienswijze gewezen op de noodzaak te werken aan de robuustheid van de ODNHN, waarbij het komende zg. ravijnjaar de financiële mogelijkheden beperkt. Een plan daarvoor is medio 2024 vastgesteld. In de nu voorliggende zienswijze op de Kaderbrief-2026 is de bekostiging van dit project een belangrijk aandachtspunt.

Bijlagen
Kaderbrief-2026 ODNHN. Gemeenschappelijke zienswijze op Kaderbrief 2026 namens de Gemeente Den Helder, Schagen, Hollands Kroon en Texel.

Rapportage aan de Regionale Raadscommissie Noordkop

Onderwerp: Kaderbrief Omgevingsdienst Noord-Holland Noord 2026

Op 29 januari jl. zijn de raadsrapporteurs Omgevingsdienst (digitaal) bijeen gekomen om de Kaderbrief 2026 van de Omgevingsdienst te bespreken. Bij het overleg waren aanwezig:
- mevrouw M. Wijnker raadslid gemeente Schagen
- mevrouw P. Laan, raadslid gemeente Hollands Kroon
- de heer H. Soyer raadslid gemeente Texel
- de heer G. Mos, ambtelijke ondersteuning gemeente Hollands Kroon
- de heer S. Vriend, raadsgriffier gemeente Hollands Kroon

De heer G.J.S. Oudijk, raadslid gemeente Den Helder was verhinderd het overleg bij te wonen. Hij heeft vooraf zijn input gegeven en heeft mede de rapportage vastgesteld.

Bevindingen van de raadsrapporteurs
De raadsrapporteurs hebben kennis genomen van de Kaderbrief. Deze geeft aanleiding tot enkele vragen/opmerkingen die hierna aan de orde komen. Ook is kennis genomen van het concept advies, dat de college voorleggen aan de RRN op 6 februari a.s.

In de Kaderbrief wordt expliciet gewezen op de paragraaf met betrekking tot het Plan van aanpak Robuustheid en wordt de raad uitgenodigd hierover in de uit te brengen zienswijze een mening te geven. Medio 2024 is het Plan van aanpak Robuustheid, inclusief een beschrijving van het gelopen proces aangeboden aan de gemeenteraden.

Bij de behandeling van de Kadernota 2025 op 1 februari 2024 hebben de raadsrapporteurs van de Omgevingsdienst aangegeven dat zij van mening zijn dat bij het voldoen aan de robuustheidscriteria de Omgevingsdienst voor de gemeenten inzichtelijk moet maken welke scenario's zijn onderzocht, zodat ook inzichtelijk is welk scenario welk resultaat heeft en welke kosten daarmee gemoeid zijn (voor de deelnemers). Hiertoe was ook een concept motie voorbereid.

Deze motie is ter vergadering ingetrokken. Bij monde van wethouder Versluis is de toezegging gedaan dat de Omgevingsdienst het transitieplan onder voorbehoud goedkeuring raden in dient bij het Ministerie, waarbij de raden inzicht wordt gegeven in de scenario's en de overwegingen om te kiezen voor een bepaald scenario, inclusief de financiële consequenties van dat scenario. Dit als onderdeel van de reguliere P&C cyclus (begroting 2025).

Op de toezeggingenlijst (stukken RRN 28 november 2024) is voor wat betreft de stand van zaken aangegeven dat de gemeenteraden per brief met het plan van aanpak (datum 10 juli 2024) als bijlage op de hoogte zijn gesteld van De Ontwikkeling robuustheid Omgevingsdienst Noord-Holland Noord in het kader van de versterking van het VTH-stelsel.

In de vergadering van 28 november 2024 is door mevrouw Laan aangegeven dat wat haar betreft aan de toezegging nog geen gevolg is gegeven. In de besluitenlijst van die vergadering (zie vergaderstukken RRN 6 februari 2025) is aangegeven dat de toezeggingenlijst wordt geactualiseerd; de raadsrapporteurs moeten helaas vaststellen dat bij de besluitenlijst een (geactualiseerde) toezeggingenlijst ontbreekt.

De financiële gevolgen zijn vooralsnog als P.M. Post in de Kaderbrief 2026 opgenomen, maar in de tekst is wel een overzicht opgenomen van de structurele kosten voor 2026 en 2027. Onduidelijk is waarop dit is gebaseerd (zie de hiervoor gemaakte opmerkingen inzake de gedane toezegging omtrent de scenario's, de overwegingen om te kiezen voor een bepaald scenario, inclusief de financiële consequenties van dat scenario).
Aangegeven wordt dat op zijn vroegst in 2025 na besluitvorming over het rekeningresultaat 2024 met eventuele incidentele middelen een eerste stap gezet kan worden in de structurele versterking van de OD NHN. Wél start het dagelijks bestuur in opdracht van het algemeen bestuur begin 2025 met een efficiencyonderzoek.

Tenslotte wordt aangegeven dat een meerderheid in het algemeen bestuur op 11 december 2024 alsnog besloten heeft, met het aanbieden van de aankomende conceptbegroting in april 2025, een tweetal bezuinigingsscenario's van 3% en 5% aan te bieden.

Gelet op vorenstaande blijven de financiële consequenties voor de gemeenten dus vooralsnog onduidelijk.

In het concept advies van de RRN wordt aangegeven dat de financiële aspecten van het plan tot een robuuste OD te komen leiden tot zorg. Waar de OD extra middelen vraagt, is vanuit gemeenten eerder het verzoek aan GR-en gedaan met voorstellen voor lagere uitgaven te komen. Deze tegengestelde bewegingen werken per gemeente verschillend uit, afhankelijk van hun meerjarenbegrotingen.

De raadsrapporteurs kunnen instemmen met het voorliggende concept advies van de RRN en de daarin opgenomen concept zienswijze. Daarbij hebben de raadsrapporteurs wel vragen/opmerkingen ten aanzien van de indexatie en de kosten van overhead (zie de vragen hierna).

<u>Opmerkingen/vragen bij de Kaderbrief</u>

1. In de bijdrage per deelnemer (lump sum) zitten zowel de basistaken als de plustaken. Wellicht is het goed om in de RRN vergadering nog eens uit te leggen wat het verschil is. Daarnaast is het wenselijk inzicht te hebben per gemeente welk deel van de bijdrage is bedoeld voor de basistaken en welk deel van de bijdrage ziet op plustaken (en daarbij aan te geven welke plustaken dit per gemeente zijn).
2. Onderaan bladzijde 5 wordt aangegeven dat de vraag naar natuuradvisering sterk groeit. Aangegeven wordt dat structurele middelen nodig zijn om de toenemende vraag blijvend te kunnen ondersteunen. Extra vraag zou echter ook moeten leiden tot extra inkomsten. In het overzicht inkomsten op bladzijde 10 worden de baten voor extra opdrachten echter de komende jaren gelijkblijvend geprognotiseerd. Graag een toelichting waarom deze inkomsten dan niet ook toenemen.
3. Op bladzijde 6 komt het subsidieloket aan de orde. Aangegeven wordt dat in toenemende mate deelnemers de uitvoering van subsidies in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) en klimaatadaptatie overhevelen van de Omgevingsdienst naar externe, commerciële partijen. Is inzichtelijk waarom de deelnemers dit doen? Zijn ze ontevreden over de uitvoering door de Omgevingsdienst of gelden hiervoor andere overwegingen? Zijn die bij de Omgevingsdienst bekend? En zijn dit incidenteel belegde taken of structureel? Ingeval van structureel geldt toch een meerjarige opzegtermijn?
4. Op bladzijde 7 wordt gemeld dat de indexatie volgens de FUGR 7,34% bedraagt. In de concept zienswijze wordt opgemerkt dat dit 7,44% zou moeten zijn.
   Volgens de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen Noord-Holland Noord (FUGR) gebruiken de gemeenschappelijke regelingen het genoemde indexatiecijfer - **afgerond**

op één cijfer achter de komma - zelf en expliciet als basis voor de jaarlijks op te stellen kadernota, begroting en de daarbij bijbehorende berekeningen van de deelnemersbijdrage. Waarom wordt in strijd met deze uitgangspunten gewerkt met een percentage met twee cijfers achter de komma? Graag een toelichting.

5. Op bladzijde 8 staat dat het percentage overhead in lijn is met de groeiende taken en verantwoordelijkheden van de OD NHN en dat deze stijgt naar 26,5%, ten opzichte van het begrote overhead percentage 2025 26,9%. Graag een toelichting, want deze passage wordt niet begrepen. Want tekstueel wordt gesproken van een verhoging, terwijl procentueel sprake is van een verlaging. Overigens zegt de concept zienswijze hier ook iets over.

Mondelinge toelichting in de RRN vergadering van 6 februari a.s.

Mevrouw Laan is beschikbaar deze rapportage mondeling toe te lichten.

De raadsrapporteurs, mevrouw M. Wijnker, mevrouw P. Laan, de heer H. Soyer en de S. Oudijk

Gemeente Texel .txl

Raadsvergadering

Dossiernummer	2150
Extern Zaak ID	3536
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	26 februari 2025
Agendapunt	11
Titel	Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief
Portefeuillehouder	Burgemeester

Geagendeerd	Vergaderdatum
B&W	21 januari 2025
Raadscommissie	12 februari 2025
Raadsvergadering	**26 februari 2025**

Toelichting

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 14 december 2024 de kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) te doen. De RRN adviseert de raden om geen zienswijze af te geven.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3536455

Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf: Verbonden partijen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' uit 2018;
- Artikel 4 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019);
- De Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar;
- Wgr, artikel 34b en artikel 35, derde lid;

Overwegende

- Dat de gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) op 14 december 2024 de kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar hebben ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) te doen. De RRN adviseert de raden om geen zienswijze af te geven;

Besluit

1. Geen zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Kadernota 2026 GR RHCA
2. Bijlage bij kadernota 2026 GR RHCA - scenario's bezuinigingen
3. RRN advies

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3536455

Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief

Paragraaf

Paragraaf: Verbonden partijen

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De raad voor te stellen om geen zienswijze af te geven op de kadernota 2026.

Toelichting

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 14 december 2024 de kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) te doen. De RRN adviseert de raden om geen zienswijze af te geven.

Bijlagen

1. Kadernota 2026 GR RHCA
2. Bijlage bij kadernota 2026 GR RHCA - scenario's bezuinigingen
3. RRN advies

Consequenties

Financieel	☑	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief

Samenvatting

Het besluit informatievoorziening gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat gemeenschappelijke regelingen jaarlijks de algemene financiële en beleidsmatige kaders inzake de op te stellen begroting moeten aanbieden aan de deelnemende gemeenten. De GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar heeft daartoe de kadernota inzake de begroting 2026 gepresenteerd. Het college heeft besloten om de raad te adviseren geen zienswijze op deze kadernota af te geven.

Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief

Argumenten tot advies

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 15 december de kadernota inzake de begroting 2026 van de GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar/Regionaal Archief (GR RHCA) ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de RRN te doen.
In het basisdocument Kadernota GR RHCA 2026 is geen rekening gehouden met eventuele bezuinigingen. In de bijlage bij de Kadernota worden scenario's voor bezuinigingen beschreven, echter is de conclusie dat een bezuiniging een minimale besparing voor de gemeenten zal realiseren met een groot risico ten aanzien van de dienstverlening vanuit het RHCA.

Op 5 juli jl. heeft de Regietafel Noord-Holland Noord alle Gemeenschappelijke Regelingen (hierna: GR) in Noord-Holland Noord voorgesteld om diverse bezuinigingsscenario's te ontwerpen en toe te voegen aan de Kadernota en Meerjarenraming 2026. Dit naar aanleiding van een verzoek van de Kring van secretarissen in verband met de te verwachten gemeentelijke begrotingstekorten vanaf 2026[1].
Er is een aantal gemeenten die reeds een concrete bezuinigingstaakstelling op GR'en hebben doorgevoerd in hun Meerjarenbegroting. Dat geldt niet voor de gemeente Texel.
Het college heeft elk bezuinigingsscenario van iedere GR afzonderlijk beoordeeld. Daarbij is het financieel voordeel en solidariteit richting gemeenten die wel een concrete taakstelling hebben, afgewogen tegen hetgeen wat volgens het college (on)verantwoord en (on)wenselijk is. Dat betekent dat er niet geadviseerd wordt om bij alle GR'en een gelijk bezuinigingspercentage toe te passen, maar dit per GR kan verschillen.

Alternatieven

Het is mogelijk om een zienswijze in te dienen waarbij wordt gestuurd op een bezuinigingsscenario van meer dan 3%. Echter door de relatief kleine begroting zal de opbrengst van de bezuiniging zeer beperkt zijn. Dit alternatief wordt daarom niet geadviseerd.

Consequenties van het advies

- **Financieel**
  Kosten
  Structureel m.i.v. 1 januari 2026 € 82.713,00

  Dekking
  Bestaand budget kostenplaats 6044014 € 82.713,00

De jaarlijkse bijdrage 2026 wordt geïndexeerd met 7,4% volgens de uitgangspunten van de FUGR. Deze financiële consequentie wordt gesaldeerd met de (eventueel) door het Algemeen Bestuur besloten omvang aan bezuinigingen en wordt meegenomen in de perspectiefnota 2026 van de gemeente Texel.

[1] Document Texel - Brief Regietafel NHN - Scenario's voor bezuinigingen gemeenschappelijke regelingen - iBabs Publieksportaal

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Notitie ‘Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen’ uit 2018
- Artikel 4 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
- Wgr, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3536455

Kadernota 2026 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf: Verbonden partijen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' uit 2018
- Artikel 4 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
- Wgr, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Overwegende

- De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 14 december 2024 de kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) te doen. De RRN adviseert de raden om geen zienswijze af te geven.

Besluit

1. Geen zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-02-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Kadernota 2026 GR RHCA
2. Bijlage bij kadernota 2026 GR RHCA - scenario's bezuinigingen
3. RRN advies

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar/ Regionaal Archief
Kadernota inzake begroting 2026

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING: Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Hoofddoelstelling

Het Regionaal Archief Alkmaar is voor de aangesloten overheidsorganisaties een deskundige partner die conform zijn wettelijke opdracht informatie langdurig betrouwbaar en toegankelijk houdt omwille van bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle. Voor het algemene publiek is het Regionaal Archief een publieksgerichte erfgoedinstelling die het voor mensen mogelijk, makkelijk en aantrekkelijk maakt om de geschiedenis van Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel te leren kennen. Het Regionaal Archief Alkmaar vervult daarmee niet alleen de rol van het historisch geheugen van de regio, maar ook de rol van het historisch geweten, met bijvoorbeeld onderzoeken naar het slavernijverleden en het rechtsherstel van het Joods vastgoed na WO2.

Algemeen

Onderwerp

Ten opzichte van de voorgaande jaren (2024 en 2025) wordt de beleidslijn grotendeels bestendigd. De begroting 2026 zal verschillen laten zien ten opzichte van die van 2025 en de daarin opgenomen meerjarenbegroting. De ontwikkeling van de loonkosten is bijvoorbeeld omvangrijker dan in de eerdere FUGR-percentages opgenomen, waarvoor per 2026 correctie plaatsvindt. Daarnaast vindt op dit moment een renovatie van de klimaatinstallatie plaats, die een positieve (maar nog niet precies te bepalen) invloed zal hebben op het energieverbruik. Ook heeft het Algemeen Bestuur besloten om de verrekening van de kosten voor het beschikbaar stellen van de bouwvergunningen niet meer apart door te berekenen aan de gemeenten, maar per 2026 op te nemen in de gemeentelijke bijdrage.

Doelstellingen: wat willen we bereiken in 2026?

Enkele belangrijke punten die terug zullen komen in de begroting 2026 zijn:

- De verdere ontwikkeling en inrichting van het E-depot voor de aangesloten gemeenten, zodat alle gemeenten hierop aangesloten zijn,
- Een samen met de gemeenten verder te ontwikkelen dienstverlening op dit gebied, waarbij het archief zich kan ontwikkelen tot een centraal beheer- en publicatiepunt voor wettelijk openbaar te maken informatie, zoals dat nu al gebeurt met de bouwdossiers en (deels) voor de Woo-besluiten,
- Vanwege de toenemende vraag vanuit de gemeenten naar ondersteuning op het gebied van kennis over de overbrenging van digitale archieven en de nieuwe wetgeving die op dit gebied is vastgesteld (AVG, nieuwe Archiefwet, Woo, Who etc.) zal het Regionaal Archief steeds meer een centrale kennis- en adviesfunctie vervullen op dit gebied,
- Het uitvoeren van de wettelijke advies- en inspectietaak, evenals de overige wettelijke taken als beschikbaarstelling en beheer, zoals verwoord in de Archiefwet,
- Het digitaliseringsbeleid, waardoor meer bronnen (ook op verzoek) gedigitaliseerd worden en via internet beschikbaar worden gesteld aan de burger. Tevens het zoveel als mogelijk beschikbaar stellen van de datasets als ‘linked open data’,
- Intensivering van de samenwerking met erfgoedinstellingen (historische verenigingen en kleine musea) in het werkgebied door de beschikbaarstelling van de bij het Regionaal Archief

Alkmaar bestaande digitale infrastructuur op het gebied van collectiebeheer en -beschikbaarstelling,
- Via social media, educatie en andere activiteiten en publicaties de regionale geschiedenis verder onder de aandacht van het brede publiek brengen.

Verwachtingen ten aanzien van 2027 - 2029
Uitgegaan wordt van een voortzetting van de hierboven onder 'Algemeen' en 'Doelstellingen' genoemde activiteiten. Wel is er een wijziging van de Archiefwet op komst, waardoor de overbrengingstermijn van overheidsarchieven teruggebracht wordt van 20 jaar naar 10 jaar. Deze wijziging is inmiddels al meerdere malen uitgesteld. Wanneer deze wordt ingevoerd, zal het de daaropvolgende jaren kunnen leiden tot het versneld overbrengen van (digitaal) archief door de deelnemende gemeenten naar het Regionaal Archief. Indien hiervoor extra middelen nodig zijn, zal dit tijdig onder de aandacht van het bestuur en de deelnemende gemeenten gebracht worden. Daarnaast is er een ontwikkeling gaande dat archiefinstellingen een belangrijkere rol gaan spelen bij beschikbaarstelling van informatie van gemeenten richting het publiek, zoals bij bijvoorbeeld de bouwdossiers, milieudossiers, Woo-verzoeken. De archiefinstelling treedt daarbij op als centraal beheer- en publicatiepunt voor wettelijk openbaar te maken informatie. Wanneer het Regionaal Archief deze dienstverlening verder uitbreidt, kunnen daar investeringen voor nodig zijn in applicaties, opslag en personele inzet. Uitgangspunt hierbij is dat een dergelijke verbreding van informatievoorziening bij het Regionaal Archief Alkmaar efficiënter is en kostenbesparend werkt ten opzichte van andere oplossingen die de gemeente zelf kan inzetten. Mocht de uitbreiding van deze diensten leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage, dan wordt hier vooraf aandacht voor gevraagd in het algemeen bestuur.

Doorontwikkelingen staand beleid
Zie de opmerkingen hiervoor bij 'Algemeen' en 'Doelstellingen'.

Wat gaan we doen?	**Waarom doen we dit?**	**Wat mag het kosten?**	**Planning**
Staand beleid uitvoeren.	**Wettelijke verplichting** en daaruit voortvloeiende activiteiten.	€ 3.639.000 (Binnen bestaand budget inclusief indexering)	2026-2029
Nieuw beleid uitvoeren.	**Dienstverlening via het e-loket bouwvergunningen** was nog niet in de begroting verwerkt	€ 9.000 (aanpassing gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 met € 0,02, komt in de plaats van losse facturering van de kosten per gemeente)	2026

Bijlage A

Begrotingsuitgangspunten

	2026	2027	2028	2029
Indexatie				
Loonkosten				
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	7,20%	4,30%	3,90%	3,90%
Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	8,00%	2,60%	2,50%	2,50%
Deelnemersbijdragen (verhouding loon-prijs 70-30)	7,40%	2,60%	2,50%	2,50%
Overige inkomsten	7,40%	2,60%	2,50%	2,50%
Rente				
Het RHCA rekent geen rente toe	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Indexatie

De indexatie voor 2026 is overgenomen uit de indexatiebrief van de Regietafel Noord-Holland-Noord voor de Kadernota 2026 (dd 1 oktober 2024). Hierin is het volgende opgenomen:
In de FUGR is opgenomen dat u voor de indexatie kunt uitgaan van de meest recente cijfers zoals deze door het Centraal Planbureau (CPB) worden gepubliceerd. In de meeste gevallen zijn dat de cijfers uit het Centraal Economisch Plan (CEP) dat het CPB jaarlijks in maart gepubliceerd. Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de meest recente cijfers baseren wij de nacalculatie voor 2023 op de lange termijncijfers gepubliceerd in de augustusraming 2024 (cMEV 2025).

In artikel 2 van de FUGR was vastgelegd dat afwijkingen tussen de werkelijke indexatie (jaar T) t.o.v. de begrote indexatie (T-2) zal leiden tot een correctie die daarmee effect heeft op de deelnemersbijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen. Als gevolg van de recente forse prijsstijgingen is een aanpassing op de indexering doorgevoerd. Gecorrigeerd voor de juiste aanpassing resulteren bovenstaande percentages.

De indexeringen van na 2026 zijn uit het Centraal Economisch Plan 2024 van februari gehaald.

Financiële kengetallen en beleidsindicatoren

	Eenheid	2026
Overhead		
Totale lasten	€ 1.000	3.639
Overhead	€ 1.000	620
Overhead in % van totale lasten	%	17,0%
Flexibele schil		
Formatie	FTE	21,21
Vaste aanstellingen (oktober 2024)	FTE	18,57
(Formatie - Vaste aanstellingen)/ Formatie	%	12,4%
Weerstandsvermogen		
Algemene reserve (x € 1.000) prognose 31-12-2025 (cf begroting 2025)	€ 1.000	69

Lasten (x € 1.000)	€ 1.000	3.639
Algemene reserve in % van totale baten	%	1,9%

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit dwingt tot beleidsombuigingen en/of bezuinigingen.
In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland Noord zijn uitgangspunten opgenomen rond het weerstandsvermogen. Volgens deze regeling is de weerstandscapaciteit aanwezig bij de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling en beperkt bij de gemeenschappelijke regeling. De deelnemende gemeenten zijn verplicht ervoor te zorgen dat het RHCA beschikt over voldoende middelen om aan al zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Een algemene reserve is voor de gemeenschappelijke regeling toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.

Weerstandscapaciteit

Bij het RHCA wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door het Eigen Vermogen. De algemene reserve van het RHCA bedraagt eind 2025 maximaal 2,5% van het uitgaventotaal van € 3.362.731 (in de begroting) en heeft dus een maximale hoogte van € 84.068. Bij tegenvallers is dit bedrag snel opgebruikt maar hiermee voldoet de Gemeenschappelijke Regeling wel aan de voorschriften die zijn uitgevaardigd.

Ook beschikt het RHCA momenteel (oktober 2024) nog over een bestemmingsreserve Duurzaamheid en Lastenstijging van € 322.000. Het Algemeen Bestuur heeft bij de behandeling van de jaarstukken 2022 besloten tot het vormen van deze reserve om voorbereid te zijn op de mogelijk aanzienlijke investeringen die noodzakelijk zijn in de huisvesting teneinde de duurzaamheid te bevorderen en om verder voorbereid te zijn op de lastenontwikkeling (bijvoorbeeld m.b.t. de energiemarkt e.d.) waar we mogelijk mee geconfronteerd worden. Dit besluit is genomen om de stabiele financiële positie van het Regionaal Historisch Centrum voor de komende jaren te bestendigen. Naar verwachting zal deze bestemmingsreserve in 2025 gebruikt worden om dit project te realiseren. In 2026 zal deze dan niet langer beschikbaar zijn.

Zoals het zich laat aanzien in de tussentijdse cijfers, zal het jaar 2024 met een positief saldo van naar schatting € 34.000 afgesloten worden. Voornaamste oorzaken hiervoor zijn de hogere lasten van personeel (inclusief inhuur derden) en hogere kosten van huisvesting die ruim gecompenseerd worden door hogere rentebaten en hogere baten uit diensten voor derden.

Gezien het voorgaande, bestaat het eigen vermogen per eind 2024 uit de volgende onderdelen:

• Algemene Reserve	€ 69.000
• Bestemmingsreserve Duurzaamheid en Lastenontwikkeling	€ 322.000
• Verwacht positief saldo 2024	€ 34.000
	€ 425.000

Jaarlijks worden financiële risico's ingeschat qua mogelijke omvang en de kans dat deze zich voordoen. Per risico wordt een bedrag berekend en wordt de benodigde weerstandscapaciteit berekend.

De volgende financiële risico's zijn in de programmabegroting 2025 geïnventariseerd als belangrijk voor het weerstandsvermogen. Deze risico's zijn naar aanleiding van voortschrijdend inzicht geactualiseerd. Bij het opstellen van de programmabegroting 2026 zal een nieuwe raming van de aanwezige risico's en financiële gevolgen gemaakt worden. Op dat moment zal er ook meer duidelijkheid zijn omtrent de verwachte ontwikkeling van de energiekosten:

Benodigde weerstandscapaciteit	Maximaal risico	Risico	Bedrag risico
1. Minder opbrengsten depotgebruik derden	50.000	Laag	12.500
2. Hogere energiekosten	70.000	Hoog	52.500
			65.000

Toelichting:

1. Minder opbrengsten depotgebruik derden
   Het risico dat de verhuur van archiefruimte vermindert is een continu aanwezig risico. De overeenkomsten betreffen voornamelijk lang lopende contracten, dus de kans dat een van de partijen de overeenkomst opzegt wordt laag ingeschat. Uitgaande van het maximaal wegvallen van € 50.000 en een lage kans hierop (25%), is een weerstandsvermogen op dit onderdeel van € 12.500 voldoende.

2. Hogere energiekosten
   De ontwikkeling van de energiekosten is de zorg van de gehele samenleving. Inmiddels lijkt er enige rust op de energiemarkt weergekeerd te zijn, maar voor de langere termijn blijft het onzeker. Op dit moment zijn de gestegen energiekosten meegenomen in de begroting, maar het risico op prijsstijgingen blijft. Bij een schatting van een maximaal risico van € 70.000 en een hoog risico (75%) is het benodigde weerstandsvermogen hiervoor € 52.500. In het kader hiervan kan ook het streven naar een meer energieneutrale klimaatinstallatie genoemd worden. Op dit moment (oktober 2024) is de planfase goeddeels doorlopen en is een start gemaakt met de uitwerking. Het resultaat zal een positief effect hebben op het energieverbruik, maar vooralsnog is dit risico nog gelijk gehouden aan hetgeen hierover in de programmabegroting 2025 is opgenomen.

Omschrijving	Definitie	Berekening	Score 2023	Minimum
Ratio weerstandscapaciteit:	Weerstandsvermogen / Bedrag risico's	69.000 / 65.000	= 1,06	1,0

Bij een minimum van 1,0 voor deze ratio is het weerstandsvermogen toereikend om de risico's op te vangen.

Bijlage B

Verloop meerjarenperspectief 2024–2027

Verloop meerjarenperspectief 2026 – 2029

Onderdeel	2026	2027	2028	2029
bedragen x €1.000				
Stand primaire begroting 2025 – 2027	**3.363**	**3.639**	**3.777**	**3.909**
Wijzingingen nadien (met AB besluit)				
geen wijzigingen				
Totaal wijzigingen nadien	–	–	–	–
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
Loon- en prijsindexatie	267	138	132	137
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering)	**267**	**138**	**132**	**137**
Nieuw beleid				
Digitaliseren op Verzoek (op te nemen in gemeentelijke bijdrage)	9			
Totaal ingezet / nieuw beleid	**9**	–	–	–
Totaal aan wijzigingen	**276**	**138**	**132**	**137**
Dekkingsmiddelen / ombuigingen				
Indexering gemeentelijke bijdrage	234	130	125	129
Toename gemeentelijke bijdrage door stijging aantal inwoners	18			
Toename gemeentelijke bijdrage door extra bijdrage Digitaliseren op Verzoek	9			
Indexering overige baten	14	8	8	8
Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2026	**276**	**138**	**132**	**137**
Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	–	–	–	–
Saldo primaire begroting voorgaand jaar	–	–	–	–
Saldo primaire begroting 2026-2029	–	–	–	–
Stand kadernota voor begroting 2026 – 2029	**3.639**	**3.777**	**3.909**	**4.046**

Voor 2026 is uitgegaan van voortzetting van het huidige beleid en de huidige werkzaamheden met als toevoeging de activiteiten van het digitaal beschikbaarstellen van bouwvergunningen via een e-loket die worden uitgevoerd ten behoeve van de deelnemende gemeenten. In het Algemeen Bestuur van medio 2024 is besloten om in plaats van losse facturering per gemeente hiervoor de gemeentelijke bijdrage per inwoner met € 0,02 te verhogen.

Na 2026 is in het meerjarenbeeld geen andere stijging van de lasten opgenomen dan die van de reguliere indexering.

Zonder eventuele bezuinigingen is het waarschijnlijk dat het Regionaal Historisch Centrum de financiële toekomst met vertrouwen tegemoet kan zien. De opdracht die is uitgeschreven om de gemeentelijke bijdrage met 3% - 5% te verminderen wordt toegevoegd in een aparte bijlage bij deze kadernota. In dit basisdocument is nog geen rekening gehouden met eventuele bezuinigingen.

Bijlage C Gevolgen voor gemeentelijke bijdrage 2026

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING: Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Bepaling bijdrage 2026 per inwoner:

	Index	Alkmaar	Overige gemeenten
Gemeentelijke bijdrage 2025		€ 11,10	€ 5,53
Index in begroting 2026	7,40%	€ 0,82	€ 0,41
Verhoging ivm Digitalisering op Verzoek		€ 0,02	€ 0,02
Gemeentelijke bijdrage 2026		€ 11,94	€ 5,96

Overzicht Gemeentelijke Bijdragen Regionaal Historisch Centrum Alkmaar 2026

Gemeentelijke bijdragen 2026 Gemeente	Aantal inwoners 1-8-2024 *1)	Gemeentelijke bijdrage per inwoner	Gemeentelijke bijdrage begroting 2026 totaal
Alkmaar	112.610	11,94	1.344.563
Bergen	29.842	5,96	177.858
Castricum	36.460	5,96	217.302
Den Helder	56.546	5,96	337.014
Dijk en Waard	90.576	5,96	539.833
Heiloo	24.376	5,96	145.281
Hollands Kroon	49.852	5,96	297.118
Schagen	48.127	5,96	286.837
Texel	13.878	5,96	82.713
Totalen	**462.267**		**3.428.519**

*1) de gehanteerde aantallen zijn de voorlopige aantallen die via het CBS gepubliceerd zijn. Facturering in 2025 zal gebaseerd zijn op de werkelijke aantallen inwoners per 1-1-2025.

SCENARIO'S BEZUINIGINGEN REGIONAAL ARCHIEF ALKMAAR BIJ KADERNOTA 2026

December 2024

1. REGIONAAL ARCHIEF ALKMAAR

Het Regionaal Archief bewaart de archieven en collecties van de aangesloten gemeenten en in mindere mate die van particuliere instellingen, zoals verenigingen, stichtingen, bedrijven en personen uit de regio. Deze archieven worden allemaal toegankelijk gemaakt zodat het publiek deze kan raadplegen, in de studiezaal en deels via de website. Ook is er de mogelijkheid om op verzoek scans van archiefstukken aan te vragen. Daarnaast wordt deze informatie actief naar buiten gebracht via educatieve activiteiten voor scholen en volwassenen, via tentoonstellingen en publicaties en evenementen, veelal in samenwerking met andere partijen. Naast de rol van het historisch geheugen van de regio vervult het Regionaal Archief ook regelmatig de rol van het historisch geweten van de regio, met bijvoorbeeld onderzoeken naar het slavernijverleden en het rechtsherstel van het Joods vastgoed na WO2.

Een belangrijke taak van het Regionaal Archief is het toezicht houden op hoe de gemeenten en andere overheidsinstellingen in de regio met hun archieven omgaan. Middels jaarlijkse inspecties en voortdurende checks van vernietigingslijsten wordt toegezien dat wat bewaard moet blijven ook daadwerkelijk overgebracht wordt naar de openbare archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief, en dat vernietigd wordt wat ook werkelijk vernietigd moet worden. Dat geldt uiteraard zowel voor de papieren als digitale archieven. De taken van het Regionaal Archief vloeien grotendeels voort uit de strenge wet- en regelgeving die geldt voor archieven (Archiefwet), waarin de basisregels voor zorg en beheer van archieven zijn vastgelegd.

Het Regionaal Archief voert een financieel beleid dat is gericht op een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering en uitvoering van de wettelijke taken. Dit heeft als resultaat dat de wettelijke en daarvan afgeleide taken al jaren naar tevredenheid van publiek en gemeenten worden uitgevoerd en de begroting maar zelden overschreden wordt. Het beleid heeft ook tot gevolg, dat er vrijwel geen lucht in de begroting zit.

Vanuit de Regietafel is het verzoek ontvangen om een scenario uit te werken voor bezuinigingen op de gemeentelijke bijdrage van 3% en 5%. Daarbij wordt verzocht inzichtelijk te maken wat daar de gevolgen van kunnen zijn, met de suggestie om gebruik te maken van de 'kleurcodes' zoals die in een voorbeeld zijn meegegeven. Vanuit de Regio Alkmaar is daar later nog een scenario van 7% aan toegevoegd.

In deze bijlage worden de scenario's uitgewerkt en toegelicht. De scenario's zijn gebaseerd op de Kadernota 2026. In de scenario's zijn alleen de gewijzigde bedragen opgenomen, zodat snel is te zien waar de bezuinigingen vandaan komen.

2. GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN EN BEZUINIGINGEN: CIJFERS

De totale gemeentelijke bijdrage voor het jaar 2026 voor het RHCA bedraagt € 3.428.519. Uitgaande van de opgegeven percentages van de regietafel, aangevuld met het verzoek uit de regio Alkmaar voor een scenario van 7%, komen de te bezuinigen bedragen uit op:

3% = € 103.000
5% = € 171.000
7% = € 240.000

Na een inventarisatie van de mogelijke posten waarop bezuinigd kan worden (zie voor een uitwerking daarvan § 4.1-4.8), zijn de volgende posten naar voren gekomen, waarbij de kleuren verwijzen naar de door de Regietafel gehanteerde categorieën en voorbeelden.

#	Post	3%	5%	7%
1.	Energielasten	**€ 49.000**	**€ 49.000**	**€ 49.000**
2.	Verhogen inkomsten	**€ 22.000**	**€ 22.000**	**€ 22.000**
3.	Digitaliseren	**€ 21.000**	**€ 32.000**	**€ 54.000**
4.	Inhuur derden	**€ 11.000**	**€ 16.000**	**€ 16.000**
5.	Studiezaal	-	**€ 15.000**	**€ 22.500**
6.	Educatie	-	**€ 11.000**	**€ 22.000**
7.	Dienstverlening gemeenten	-	**€ 26.000**	**€ 37.000**
8.	Nog in te vullen bezuiniging op wettelijke taken	-	-	**€ 17.500**
	Totaal	**€ 103.000**	**€ 171.000**	**€ 240.000**
	Beoogd	**€ 103.000**	**€ 171.000**	**€ 240.000**

De scenario's leiden voor de gemeenten tot de volgende kortingen op hun bijdragen:

Gemeente	Huidige bijdrage	3%	5%	7%
Alkmaar	€ 1.344.563	€ 40.337	€ 67.228	€ 94.119
Bergen	€ 177.858	€ 5.336	€ 8.893	€ 12.450
Castricum	€ 217.302	€ 6.519	€ 10.865	€ 15.211
Den Helder	€ 337.014	€ 10.110	€ 16.851	€ 23.591
Dijk en Waard	€ 539.833	€ 16.195	€ 26.992	€ 37.788
Heiloo	€ 145.281	€ 4.358	€ 7.264	€ 10.170
Hollands Kroon	€ 297.118	€ 8.914	€ 14.856	€ 20.798
Schagen	€ 286.837	€ 8.605	€ 14.342	€ 20.079
Texel	€ 82.713	€ 2.481	€ 4.136	€ 5.790
Totaal	**€ 3.428.519**	**€ 102.856**	**€ 171.426**	**€ 239.996**

3. WAAR LIGT RUIMTE VOOR BEZUINIGINGEN?

De **wettelijke kerntaak**, het bewaren en beschikbaar stellen van archief en informatie, vraagt onder meer om:

- Een fysiek depot voor het bewaren van papier, dat voldoet aan de wettelijke eisen op het gebied van klimaatbeheersing en veiligheid;
- Een studiezaal voor het raadplegen van deze stukken;
- Een gecertificeerde elektronisch 'depot' als bewaarplaats voor digitale archieven;
- Een digitale omgeving om deze informatie raadpleegbaar te maken.

Op de kosten hiervoor valt dus ook nauwelijks te bezuinigen. Aangezien de **huisvestingskosten** al 30% van de totale begroting betreffen, zouden deze in mindering gebracht moeten worden op de bezuinigingsopdracht. Dan zien de percentages en bedragen er als volgt uit:

3% = € 72.000 5% = € 120.000 7% = € 168.000

Ook op de **personele kosten** (55% van de begroting) kan vrijwel niet bezuinigd worden. Gedwongen ontslagen leiden tot frictiekosten, gaan al snel ten koste van de wettelijke taken en leiden tot

verdwijnen van archivistische vakkennis en specifieke wettelijke kennis die ook voor de gemeenten belangrijk is (zoals Archiefwet en AVG).

Huisvesting en personele kosten maken samen ongeveer 85% uit van de begroting. Dat betekent dat bezuinigingen van 3-7% (€ 103.000 – € 240.000) behaald moeten worden op **slechts 15%** (€ 546.000) van de begroting. Terwijl een deel van die 15% ook nog voor wettelijke taken bestemd is.

4. UITWERKING MOGELIJKE BEZUINIGINGSPOSTEN

4.1 Bezuinigen op energielasten

De klimaatinstallatie van het depot van het Regionaal Archief wordt vernieuwd. Er is besloten om tegelijk te investeren in een zuiniger en meer klimaat neutrale installatie ('van het gas af'). Een groot aantal zonnepanelen wordt geïnstalleerd. Dit levert een bezuiniging op de energielasten op van circa € 49.000.

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 49.000**	**€ 49.000**	**€ 49.000**

Gevolg: Geen

4.2 Verhoging van de eigen inkomsten

De laatste jaren blijken de eigen inkomsten iets hoger dan begroot. Dit betekent dat deze inkomsten structureel hoger begroot kunnen worden, wat een besparing op de gemeentelijke bijdrage oplevert.

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 22.000**	**€ 22.000**	**€ 22.000**

Gevolg: Er is een groter risico op tekorten indien inkomsten lager uitvallen dan begroot.

4.3 Bezuinigen op digitaliseren (budget € 54.000 pj.)

Het Regionaal Archief stelt via internet onder meer archiefstukken, foto's en landkaarten, genealogische bronnen en kranten digitaal beschikbaar. De informatie is daarmee 24 uur per dag beschikbaar voor iedereen, overal ter wereld. Voor ambtenaren van de aangesloten gemeenten scheelt het veel werk en tijd als er op verzoek een dossier gescand wordt. De gescande dossiers blijven in de toekomst digitaal opvraagbaar.

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 21.000**	**€ 32.000**	**€ 54.000**

Gevolg: Ambtenaren en publiek zullen dossiers ter plekke en op papier kunnen inzien, en veel minder digitaal en op afstand. Daarnaast ontstaan achterstanden in de digitalisering.

4.4 Vermindering inhuur derden

Een aanzienlijk deel van het budget voor inhuur derden is gereserveerd voor Personeelszaken en Financiën, die uit efficiencyoverwegingen belegd zijn bij GGD Hollands Noorden. Daarnaast wordt dit budget aangewend voor het inhuren van personeel bij ziekte en/of tijdelijke vervulling van taken, of inhuur van externe specifieke expertise.

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 11.000**	**€ 16.000**	**€ 16.000**

Gevolg: Geen innovatie en geen vervanging bij ziekte, dat gevolgen kan hebben voor de dienstverlening richting de gemeenten. Eveneens leidt het tot achterstanden in archivering. Er is dus beperkte ruimte om op dit budget te bezuinigen.

4.5 Bezuinigingen op openingstijden studiezaal

Op dit moment is het Regionaal Archief 4 dagen per week geopend van 9.00 tot 17.00 uur. De reden is dat het archief wettelijk verplicht is om burgers inzage te geven in de archieven, waarbij deskundige hulp noodzakelijk is om de vraag van de bezoeker te beantwoorden.

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 0**	**€ 15.000**	**€ 22.500**

Gevolg: Beperking van de dienstverlening voor het publiek en gemeenten.

Toelichting: Sluiting van studiezaal levert relatief weinig besparing op, ongeveer € 7.500 per dag per jaar.

4.6 Bezuiniging op educatie

Educatie is belangrijk omdat hiermee bewustzijn gekweekt wordt over de rol en het belang van (des-)informatie in onze democratie. In 2023 kregen ruim 900 leerlingen uit het primair en middelbaar onderwijs een rondleiding door de archiefdepots en voerden zij opdrachten uit. Daarnaast heeft het Regionaal Archief een 'digitaal leslokaal' waarmee in het middelbaar onderwijs thema's uit het landelijk vastgestelde curriculum geïllustreerd worden met lokale bronnen. Ook wordt het digitale leslokaal gebruikt voor het schrijven van profielwerkstukken.

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 0**	**€ 11.000**	**€ 22.000**

Gevolg: Minder bewustwording onder de jongeren van de rol van (des-) informatie in het maatschappelijk debat, en minder kennis van lokale historie onder jongeren.

Toelichting: Beëindigen van een van de twee taken levert max. € 11.000 besparing op (excl. frictiekosten).

4.7 Dienstverlening aan de gemeenten

Door de bij het Regionaal Archief beschikbare kennis en infrastructuur worden de dienstverlening n efficiënter en goedkoper uitgevoerd (bijvoorbeeld het digitaal afhandelen van inzage in bouwvergunningen en/of bouwtekeningen).

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 0**	**€ 26.000**	**€ 37.000**

Gevolg: Voor de aangesloten gemeenten leidt deze bezuiniging juist tot hogere kosten, aangezien deze taken dan door de gemeente zelf moeten worden uitgevoerd of ingekocht.

4.8 Wettelijke taken

Het Regionaal Archief voert namens de gemeenten de wettelijke taken uit, zoals omschreven in de Archiefwet. Bij een bezuinigingsopdracht van 7% zal ook hier gezocht moeten worden naar mogelijkheden voor besparingen, waardoor het Regionaal Archief en daarmee de aangesloten gemeenten niet meer aan wettelijke vereisten kunnen voldoen.

Scenario:	3%	5%	7%
Mogelijke bezuiniging:	**€ 0**	**€ 0**	**€ 17.500**

Gevolg: Bezuinigingen op de wettelijke taken zullen een directe negatieve invloed kunnen hebben op de kwaliteit van de informatievoorziening van de gemeenten.

5. CONCLUSIE

Het Regionaal Archief is nu al een zeer efficiënt ingerichte organisatie, die grotendeels wettelijke taken uitvoert. Daarbij heeft het vanwege de strenge wettelijke eisen hoge kosten voor huisvesting. Bezuinigingen op een kleine organisatie als het Regionaal Archief hebben daarbij al snel invloed op de uitvoering van de wettelijke taken en de dienstverlening aan het publiek en de gemeenten.

Het **scenario van 3%** is te overkomen en leidt voornamelijk tot extra risico's in de bedrijfsvoering en vermindering van dienstverlening. Een **opdracht van 5%** leidt tot kwalitatieve ingrepen in de wettelijke taken, terwijl een **opdracht van 7%** voor een organisatie als het Regionaal Archief bijzonder ingrijpend is. De laatste twee scenario's zullen ook gevolgen hebben voor de dienstverlening aan de aangesloten gemeenten en voor de kwaliteit van de gemeentelijke informatievoorziening, waarop het Regionaal Archief een wettelijke toezichthoudende en adviserende taak vervult.

Uit de cijfers blijkt ook dat door de relatief kleine begroting de opbrengsten van de bezuinigingsopdracht **per gemeente beperkt** zijn, terwijl de gevolgen voor de dienstverlening en de bedrijfsvoering van het Regionaal Archief **zeer groot** zijn, zeker gezien de kleine ruimte waar de bezuinigingen ten laste van zullen komen.

Het algemeen bestuur van het Regionaal Archief is dan ook van mening dat het zeker niet verstandig is te kiezen voor een scenario hoger dan 3% omdat dit leidt tot grote gevolgen die niet opwegen tegen de relatief kleine opbrengst voor de deelnemende gemeenten.

Regionale Raadscommissie Noordkop
Advies aan de gemeenteraden

Portefeuillehouder(s) :
Marjan van Kampen
Mark Pol
Fotiqui Camara
Rian van Dam

Steller/penvoerder :
S. Post Sebastiaan.post@schagen.nl

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
06-02-2025	Den Helder: 21 januari 2025 Hollands Kroon: 21 januari 2025 Schagen: 21 januari 2025 Texel: 21 januari 2025

Onderwerp
Kadernota inzake de begroting 2026 van de GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar/Regionaal Archief (GR RHCA)

Kern van het voorstel
Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar heeft voor 2026 de kadernota opgesteld. De gemeenten kunnen een zienswijze indienen. Regionaal is de afspraak om dat gezamenlijk te doen via de RRN. De kern van dit voorstel is om geen zienswijze af te geven op de kadernota 2026.

Voorgesteld advies
De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren om: 1. geen zienswijze af te geven op de kadernota 2026.

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:
Vastgesteld in de vergadering van 06-02-2025 Griffier Voorzitter

Openbaarheid documenten
Ja

Wettelijke grondslag

Regio Kop van NH

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 15 december de kadernota inzake de begroting 2026 van de GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar/Regionaal Archief (GR RHCA) ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de RRN te doen.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel
Een goede uitoefening van de wettelijke taken waar het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar namens de gemeenten uitvoering aan geeft.

Motivering
In het basisdocument Kadernota GR RHCA 2026 is geen rekening gehouden met eventuele bezuinigingen. In de bijlage worden scenario's voor bezuinigingen beschreven, echter is de conclusie dat een bezuiniging een minimale besparing voor de gemeenten zal realiseren met een groot risico ten aanzien van de dienstverlening vanuit het RHCA.

Alternatieven (incl. argumenten)
- Het is mogelijk een positieve zienswijze in te dienen. Dit geeft in het proces echter geen meerwaarde ten opzichte van het niet indienen van een zienswijze. - Tevens is het mogelijk om met een zienswijze te sturen op één van de bezuinigingsscenario's. Geconcludeerd wordt dat dat een bezuiniging een minimale besparing voor de gemeenten zal realiseren met een groot risico ten aanzien van de dienstverlening vanuit het RHCA. Dit alternatief wordt daarom niet geadviseerd.

Gevolgen algemene middelen en begroting	
Dekking:	
Toelichting:	

Communicatie
Op basis van het regionale raadsadvies wordt in de lokale gemeenteraden een besluit genomen over de stukken. De coördinerend gemeente stuurt een eventuele (regionale) zienswijze aan het DB van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar. Zij zullen aan uw raad een reactie sturen.

Achtergrondcontext

Bijlagen
1. Kadernota GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar inzake begroting 2026 (verzonden 15 december 2024). 2. Bijlage bij Kadernota GR RHCA 2026 - Scenario's bezuinigingen